İSTANBUL KALKINMA AJANSI

T.C. İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ 1453

TÜRKİYE CUMHURİYETİ KALKINMA BAKANLIĞI

KÜRESEL REKABET ENDEKSİ

2012

26 BÖLGE - 81 İL

1936

KÜRESEL REKABET ENDEKSİ – TÜRKİYE
26 BÖLGE – 81 İL

Proje Koordinatörü

Doç. Dr. Murat ŞEKER

Akademik Danışmanlar

Prof. Dr. Figen ALTUĞ
Doç. Dr. Süphan NASIR

Araştırmacılar

Ar. Gör. Arif SALDANLI
Ar. Gör. Burçay Yaşar AKÇALI
Ar. Gör. Buket AKDÖL
Ar. Gör. Yiğit YURDER

www.kureselrekabet.com

ISBN: 978-605-86616-0-8

Tüm haklar saklıdır. Bu yayının hiçbir bölümü, yazarların, İstanbul Üniversitesi'nin ve İstanbul Kalkınma Ajansı'nın önceden yazılı izni olmaksızın mekanik olarak, fotokopi yoluyla veya herhangi bir şekilde çoğaltılamaz. Eserin bazı bölümleri veya paragrafları, sadece araştırma veya özel çalışmalar amacıyla, yazarlara atıfta bulunarak kullanılabilir.

Bu kitap, İstanbul Kalkınma Ajansı'nın 2010 Yılı Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yönelik Bilgi Odaklı Ekonomik Kalkınma Mali Destek Programı kapsamında desteklenen "İstanbul'da Bilgi Odaklı Küresel Rekabet" projesi kapsamında hazırlanmıştır.

Bu yayının içeriği, İstanbul Kalkınma Ajansı ve Kalkınma Bakanlığı'nın görüşlerini yansıtmamakta olup, içerik ile ilgili tek sorumluluk İstanbul Üniversitesi ve proje ekibine aittir.

İÇİNDEKİLER

Önsöz;*7*

Teşekkürler;*9*

İstanbul'da Bilgi Odaklı Küresel Rekabet Projesi;*11*

Araştırma Yöntemi;*14*

Bölgeler Arası Rekabet Endeksi – Düzey 2;*17*

TR10
İstanbul;*20*
TR21
Tekirdağ, Edirne, Kırklareli;*22*
TR22
Balıkesir, Çanakkale;*24*
TR31
İzmir;*26*
TR32
Aydın, Denizli, Muğla;*28*
TR33
Manisa, Afyon, Kütahya, Uşak;*30*
TR41
Bursa, Eskişehir, Bilecik;*32*
TR42
Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu, Yalova;*34*
TR51
Ankara;*36*
TR52
Konya, Karaman;*38*
TR61
Antalya, Isparta, Burdur;*40*
TR62
Adana, Mersin;*42*
TR63
Hatay, Kahramanmaraş, Osmaniye;*44*
TR71
Kırıkkale, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir;*46*
TR72
Kayseri, Sivas, Yozgat;*48*
TR81
Zonguldak, Karabük, Bartın;*50*
TR82
Kastamonu, Çankırı, Sinop;*52*
TR83
Samsun, Tokat, Çorum, Amasya;*54*
TR90
Trabzon, Ordu, Giresun, Rize, Artvin, Gümüşhane;*56*
TRA1
Erzurum, Erzincan, Bayburt;*58*
TRA2
Ağrı, Kars, Iğdır, Ardahan;*60*
TRB1
Malatya, Elazığ, Bingöl, Tunceli;*62*
TRB2
Van, Muş, Bitlis, Hakkari;*64*
TRC1
Gaziantep, Adıyaman, Kilis;*66*
TRC2
Şanlıurfa, Diyarbakır;*68*
TRC3
Mardin, Batman, Şırnak, Siirt;*70*

İller Arası Rekabet Endeksi;*73*
Adana;*76*
Adıyaman;*78*
Afyonkarahisar;*80*
Ağrı;*82*
Amasya;*84*
Ankara;*86*
Antalya;*88*
Artvin;*90*
Aydın;*92*
Balıkesir;*94*
Bilecik;*96*
Bingöl;*98*
Bitlis;*100*
Bolu;*102*
Burdur;*104*

İÇİNDEKİLER

Bursa;*106*
Çanakkale;*108*
Çankırı;*110*
Çorum;*112*
Denizli;*114*
Diyarbakır;*116*
Edirne;*118*
Elazığ;*120*
Erzincan;*122*
Erzurum;*124*
Eskişehir;*126*
Gaziantep;*128*
Giresun;*130*
Gümüşhane;*132*
Hakkari;*134*
Hatay;*136*
Isparta;*138*
Mersin;*140*
İstanbul;*142*
İzmir;*144*
Kars;*146*
Kastamonu;*148*
Kayseri;*150*
Kırklareli;*152*
Kırşehir;*154*
Kocaeli;*156*
Konya;*158*
Kütahya;*160*
Malatya;*162*
Manisa;*164*
Kahramanmaraş;*166*
Mardin;*168*
Muğla;*170*
Muş;*172*
Nevşehir;*174*
Niğde;*176*
Ordu;*178*
Rize;*180*
Sakarya;*182*
Samsun;*184*
Siirt;*186*
Sinop;*188*
Sivas;*190*
Tekirdağ;*192*
Tokat;*194*
Trabzon;*196*
Tunceli;*198*
Şanlıurfa;*200*
Uşak;*202*
Van;*204*
Yozgat;*206*
Zonguldak;*208*
Aksaray;*210*
Bayburt;*212*
Karaman;*214*
Kırıkkale;*216*
Batman;*218*
Şırnak;*220*
Bartın;*222*
Ardahan;*224*
Iğdır;*226*
Yalova;*228*
Karabük;*230*
Kilis;*232*
Osmaniye;*234*
Düzce;*236*

Türkiye'nin Küresel Rekabet Gücü Anketi;239

İller Arası Alt Endeks Sonuçları;250

Bölgeler Arası–Düzey 2 Alt Endeks Sonuçları;268

Gösterge Tabloları;281

Rekabet Haritaları;293

Anket Soruları;297

Proje Ekibi;305

Kaynaklar;309

ÖNSÖZ

İstanbul Bölgesinin sosyo-ekonomik gelişme eğilimlerini, gelişme potansiyelini, öncelikli müdahale alanlarını ve sektörel hedeflerini ortaya koyan Bölge Planı'nda, İstanbul'un vizyonu "Kültürel, tarihi ve doğal mirasını koruyan; yüksek katma değer üreten ekonomik faaliyetleri tercih eden; yaşanabilir ve yasam kalitesini sürekli yükselten kent: İstanbul" olarak tanımlanmıştır. Bu vizyona ulaşılabilmek için belirlenen beş gelişme ekseninden birisi **Küresel Rekabet Edebilirlik** olarak belirlenmiştir.

Bu çalışma İstanbul Kalkınma Ajansı'nın Kar Amacı Gütmeyen Kurumlara Yönelik Bilgi Odaklı Ekonomik Kalkınma Mali Destek Programı 2010 kapsamında desteklenen ve İstanbul Üniversitesi tarafından yürütülen *İstanbul'da Bilgi Odaklı Küresel Rekabet Projesi*'nin çıktılarından birisidir. İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi öğretim üyelerince yürütülen İstanbul'da Bilgi Odaklı Küresel Rekabet Projesi'nin genel amacı; İstanbul'un küresel rekabet gücünü belirleyen faktörlerin tespit edilmesi, bu faktörlere ilişkin eksikliklerin ortaya konulması, bu eksikliklerin giderilmesi yönünde politika önerilerinin belirlenmesi ve uygulanabilirliğinin tartışılmasıdır. Bu bağlamda proje kapsamında, Türkiye'de 26 bölge (Düzey 2), 81 il ve İstanbul'da 39 ilçeye ait küresel rekabet gücü göstergelerine ilişkin geniş bir *Veri Tabanı Sistemi* ile *Konumsal Karar Destek Sistemi*'nin oluşturulması, oluşturulan veri tabanı sayesinde internet tabanlı *Küresel Rekabet Haritaları*nın çıkartılması, Türkiye'de 26 bölge (Düzey 2), 81 il ve İstanbul'da 39 ilçeye ait *Küresel Rekabet Endeksi*nin oluşturulması, güncelleştirilebilir ve sürdürülebilir bilgi odaklı rekabet politikasının izlenebilmesi için veri altyapısının hazırlanması hedeflenmiştir.

Projenin sonuçları *Küresel Rekabet Endeksi - Türkiye 26 Bölge-81 İl* ve *İstanbul Rekabet Endeksi – 39 İlçe* olmak üzere iki kitapta derlenmiştir.

Küresel Rekabet Endeksi – Türkiye kitabında, projenin ve araştırma yönteminin açıklanmasının ardından, 26 bölge ve 81 ile ait rekabet endeksi, il ve bölge düzeyinde yorumlanmaktadır. İl ve bölge düzeyinde yapılan yorum ve analizlerin ışığında rekabet ile ilgili alt endeks sıralamalarına yer verilmektedir. Çalışmada endeks sonuçlarının yanı sıra, proje kapsamında 1.014 şirket yöneticisi ile yürütülen *Türkiye'nin Küresel Rekabet Gücü Araştırması*'nın sonuçları da paylaşılmaktadır. Endekslerin hesaplanmasında kullanılan göstergelerin ortaya konulmasıyla birlikte projeye ilişkin tüm sonuçların izlenebileceği www.kureselrekabet.com adresindeki rekabet haritalarından örnekler sıralanmaktadır.

Bu proje ile İstanbul'da bilgi odaklı küresel rekabetin altyapısının hazırlanmasına katkıda bulunulması amaçlanmıştır. Böylece projenin hedef grupları ve nihai yararlanıcıları olan piyasadaki ekonomik aktörler, iş dünyası temsilcileri, kamu kesimindeki karar alıcılar, üniversiteler ve sivil toplum kuruluşları açısından, İstanbul'un ve Türkiye'nin küresel rekabet gücü ile ilgili bir veri tabanından faydalanma imkanı ortaya çıkmıştır.

Her çalışmada olabileceği gibi bu çalışmada da birtakım eksikliklerin olduğunu ve bazı alanlarda (güvenlik vb.) istenilen düzeyde verilere ulaşılamadığını okuyuculara hatırlatır; çalışmada emeği geçen başta proje ekibi olmak üzere, projeyi destekleyen İstanbul Kalkınma Ajansı ve projenin yürütülmesine olanak tanıyan İstanbul Üniversitesi'ne teşekkür ederim.

Çalışmanın tüm paydaşlara faydalı olabilmesi ümidiyle…

Doç.Dr. Murat ŞEKER
Proje Koordinatörü

TEŞEKKÜRLER

Bu projenin desteklenerek yürütülmesini sağlayan İstanbul Kalkınma Ajansı Yönetim Kurulu Başkanı İstanbul Valisi Sayın ***Hüseyin Avni Mutlu***'ya, İstanbul Kalkınma Ajansı yönetim kurulu üyelerine, Genel Sekreter ***Doç. Dr. Abdülmecit Karataş***'a İzleme ve Değerlendirme Başkanı ***Aşkın Ayık***'a ve Uzman ***Gökhan Çoban***'a; İstanbul Üniversitesi Rektörü ***Prof. Dr. Yunus Söylet***'e, İktisat Fakültesi Dekanı ***Prof. Dr. Sedat Murat***'a, İstanbul Üniversitesi Strateji Geliştirme Dairesi ve Bilimsel Araştırma Projeleri Birimi çalışanlarına; anket çalışmasını yürüten başta ***Çağlayan Işık*** olmak üzere Frekans Araştırma Şirketi'ne, bu kitabın basım ve tasarımını üstlenen Nema Ofset/Patrol Matbaacılık ve çalışanları ***Zeynep Berra Gökcegöl'***e, proje süresince bilgi ve istatistik paylaşımında bulunan tüm kurum ve kuruluşlara teşekkürlerimizi sunarız.

“İstanbul’da Bilgi Odaklı Küresel Rekabet Projesi”

Projenin Amaçları

Genel Amaç

• İstanbul'un küresel rekabet gücünü belirleyen faktörlerin tespit edilmesi, bu faktörlere ilişkin eksikliklerin ortaya konulması, bu eksikliklerin giderilmesi yönünde politika önerilerinin belirlenmesi ve uygulanabilirliğinin tartışılması

Özel Amaçlar

• Türkiye'de 26 bölge (Düzey 2), 81 il ve İstanbul'da 39 ilçeye ait küresel rekabet gücü göstergelerine ilişkin geniş bir *Veri Tabanı Sistemi* ile *Konumsal Karar Destek Sistemi*'nin oluşturulması
• Oluşturulan veri tabanı sayesinde internet tabanlı *Küresel Rekabet Haritaları*nın çıkartılması
• Türkiye'de 26 bölge (Düzey 2), 81 il ve İstanbul'da 39 ilçeye ait *Küresel Rekabet Endeksi*nin oluşturulması
• SWOT (GZFT) analizi ile fırsat ve tehditlerin tespit edilmesi
• Güncelleştirilebilir ve sürdürülebilir bir bilgi odaklı rekabet politikasının izlenebilmesi için veri altyapısının hazırlanması

Küresel Rekabet Veri Tabanı

İstanbul'un küresel rekabet gücünü belirleyen değişkenlerin tespit edilmesiyle, veri setinin oluşturulmasına yönelik çalışmalar sonucunda Türkiye'de 26 bölge (Düzey 2), 81 il ve İstanbul iline bağlı 39 ilçeye ait datayı içeren **Küresel Rekabet Veritabanı** oluşturulmuştur.

Türkiye'nin Küresel Rekabet Gücü Anketi

Türkiye'nin küresel rekabet gücünün, rekabetin önündeki engellerin, bu alanda yapılması gereken işlemlerin tespiti ve iş dünyasının bu konuya bakış açısının yansıtılabilmesi için proje kapsamında bir saha araştırması yapılmıştır.

Küresel Rekabet Haritaları

Türkiye'de 26 bölge (Düzey 2) ve 81 il düzeyinde küresel rekabet veritabanının işlerlik kazanacağı, dinamik sorgulamaların harita üzerinde yapılacağı rekabet haritaları oluşturulmuştur.

İstanbul'da İlçeler Arası Rekabet

İstanbul'da 39 ilçe düzeyinde küresel rekabet veri tabanının işlerlik kazanacağı, dinamik sorgulamaların harita üzerinde yapılacağı rekabet haritaları oluşturulmuştur.

Küresel Rekabet Endeksi

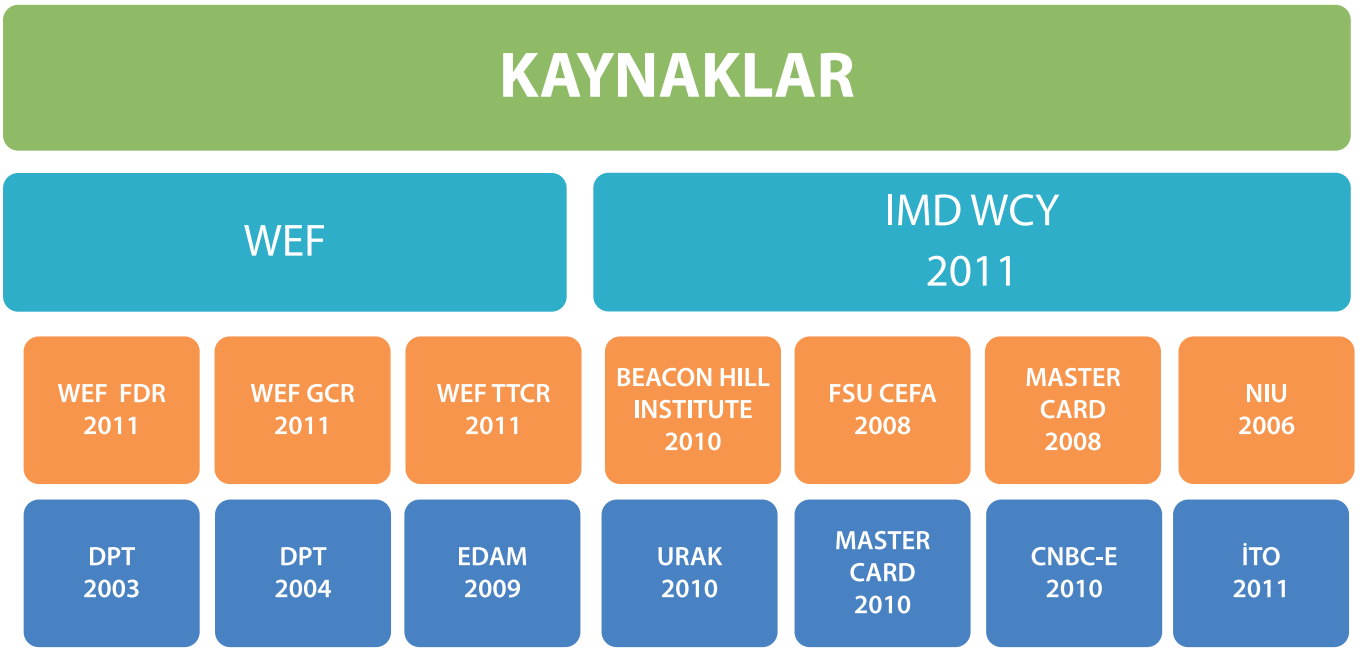
• Bölgeler Arası Rekabet Endeksi (Türkiye-Düzey 2)
• İller Arası Rekabet Endeksi (Türkiye-81 il)
• İlçeler Arası Rekabet Endeksi (İstanbul)

Küresel Rekabet Web Sitesi

Projeye ilişkin tüm bilgiler, araştırma ve endeks sonuçları, dinamik haritalar, www.kureselrekabet.com adresinden temin edilmekte, grafik, tablo ve harita formatında raporlanabilmektedir.

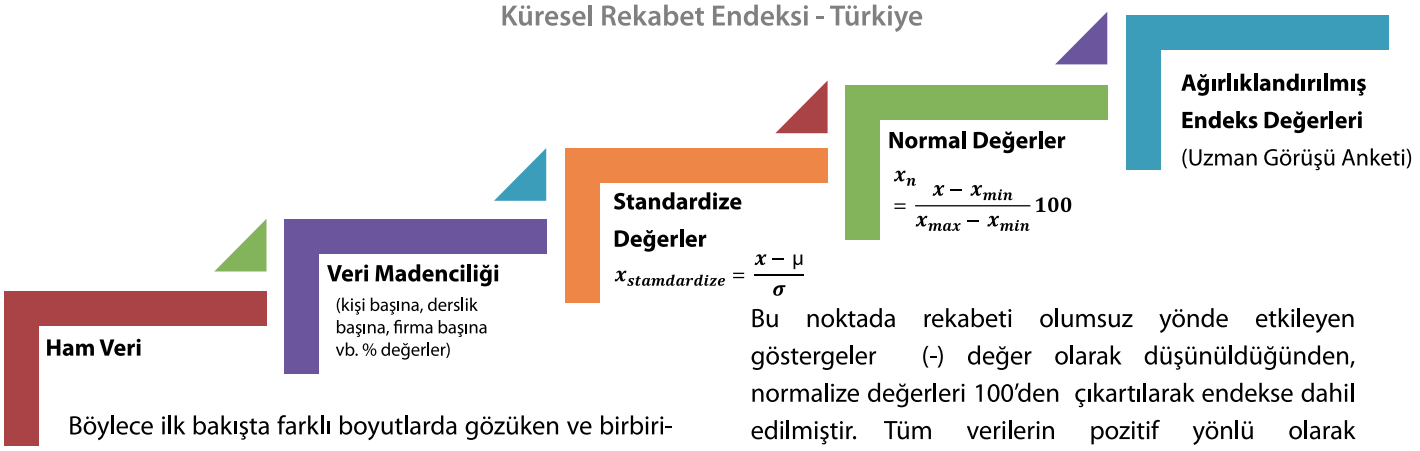
Araştırma Yöntemi

Bu araştırmada öncelikle küresel rekabeti etkileyen faktörlerin tespitine yönelik odak grubu çalışmaları ve mikro çalıştaylar yürütülmüştür. Yapılan tartışmalar ve değerlendirmelerin temelini konuyla ilgili ulusal ve uluslararası çalışmalar oluşturmuştur. Bu bağlamda uluslararası literatürde The World Economic Forum tarafından her yıl hazırlanan Global Competitiveness Report (2011), Financial Development Report (2011), Travel&Tourism Competitiveness Report (2011) yayınları; IMD Business School'un IMD World Competitiveness Yearbook (2011), Beacon Hill Institute'nin State Competitiveness Report (2010), Master Card'ın Worldwide Centers of Commerce Index (2008), Florida State University Center Economic Forecasting and Analysis'in The Tallahassee Economic, Quality of Life and Investment Climate (2008), Northern Illinois University Keeping Illinois Competitive (2006) raporları taranmıştır. Ulusal alanda konuyla ilgili yapılmış çalışmalar arasında DPT'nin İllerin ve Bölgelerin Sosyo-ekonomik Gelişmişlik Sıralaması (2003) ile İlçelerin Sosyo-ekonomik Gelişmişlik Sıralaması (2004) yayınları, EDAM'ın Türkiye İçin Bir Rekabet Endeksi (2009), URAK'ın İllerarası Rekabetçilik Endeksi (2010), Master Card ve Boğaziçi Üniversitesi'nin Türkiye'nin Şehirleri Sürdürülebilirlik Araştırması (2010), CNBC-e Business dergisinin Yaşanabilir İller Araştırması (2010) ile İTO ve İstanbul Üniversitesi'nin birlikte yürüttüğü İstanbul'da Yaşam Kalitesi Araştırması (2011) incelenmiştir.

Bu çalışmanın temel amacı, çok boyutlu ve soyut olan rekabet kavramının tek boyutlu, ölçülebilir ve somut bir hale getirilmesine imkân tanıyan araştırma yöntemlerinin kullanılarak Türkiye'de 81 il ve 26 bölgeye ait rekabet endekslerinin üretilmesidir.

Yapılan analizler sonucunda araştırmaya temel teşkil edecek veriler, temel göstergeler, ekonomik etkinlik ve inovasyon olarak 3 ana kategoride gruplandırılmıştır. Ana kategoriler toplam 17 alt kategoriye ayrılmıştır. Buna göre temel göstergeler başlığı altında 144, ekonomik etkinlik alanında 136 ve inovasyon kategorisinde ise 58 olmak üzere toplam 338 gösterge derlenmiştir. Birincil ve ikincil kaynaklardan elde edilen ham veriler öncelikle veri madenciliği işlemine tabi tutularak, genellikle % değer gibi rasyolar halinde endekste kullanılacak forma dönüştürülmüştür.

Böylece ilk bakışta farklı boyutlarda gözüken ve birbiriyle bağlantılı olan bu veriler, tek boyuta indirgenerek analizin yapılmasına olanaklı hale getirilmiştir. Çok sayıda ve farklı boyuttaki bilgi setinin kapsadığı ortak ve temel anlamı veya bilgi özünü açığa çıkarabilme, görebilme ve tanımlayabilmeyi sağlayabilmek için veri madenciliği sonucunda dönüştürülen veriler öncelikle standardize edilerek tek boyuta indirgenmiştir. Standardize edilen veriler endeksin rahat okunabilmesi açısından normalize değerlere çevrilmiştir. Böylece tüm değerler 0 ile 100 arasında konumlanmıştır.

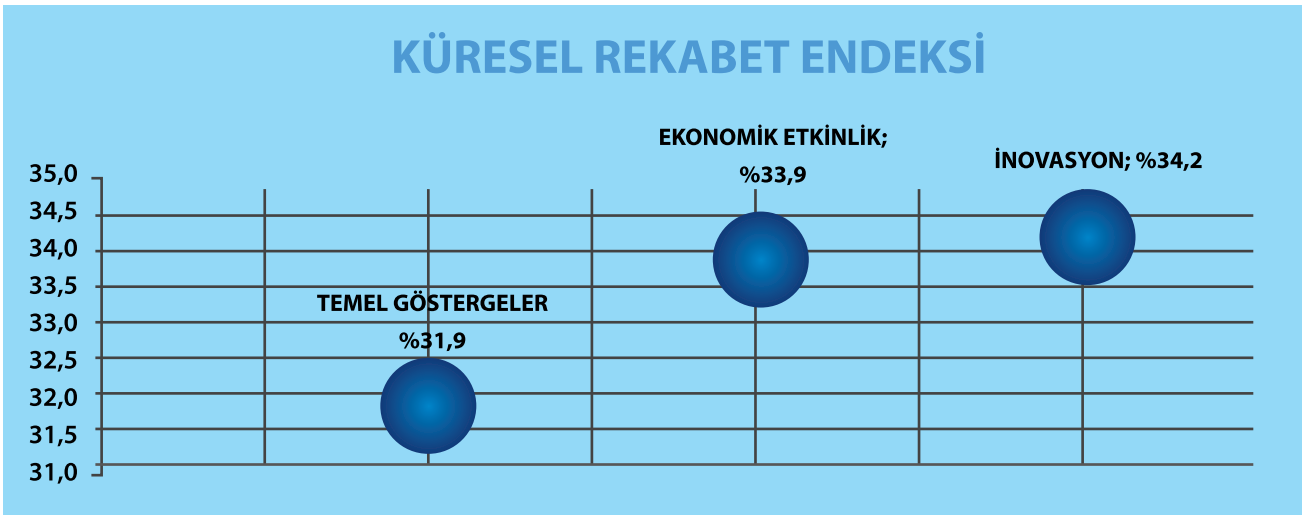
Bu noktada rekabeti olumsuz yönde etkileyen göstergeler (-) değer olarak düşünüldüğünden, normalize değerleri 100'den çıkartılarak endekse dahil edilmiştir. Tüm verilerin pozitif yönlü olarak dönüştürülmesi sonucunda, her veri için belirlenmiş ağırlıklar ile ağırlıklandırılmış endeks hesaplanmıştır. Verilerin hangi ağırlıklara sahip olacakları, 70'i aşkın akademisyen, uzman ve işadamına uygulanan **Uzman Görüşü Anketi**'ne dayandırılmış, buradaki sonuçların ortalamaları alınarak ağırlıklandırılmıştır. Böylece endeksin hesaplanmasındaki en önemli unsur olan ağırlık değerleri uzman görüşüne dayanılarak bilimsel bir yöntemle saptanmıştır. Endekste kullanılan verilerin dağılımı ve ağırlıkları aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

KÜRESEL REKABET VERİTABANI

TEMEL GÖSTERGELER (144 GÖSTERGE)						
DEMOGRAFİK YAPI (18 GÖSTERGE)	ALTYAPI (10 GÖSTERGE)	ULAŞIM VE ERİŞEBİLİRLİK (24 GÖSTERGE)	SAĞLIK (15 GÖSTERGE)	EĞİTİM (51 GÖSTERGE)	GÜVENLİK (5 GÖSTERGE)	SOSYAL YAŞAM (21 GÖSTERGE)

EKONOMİK ETKİNLİK (136 GÖSTERGE)					
MAKRO EKONOMİ (49 GÖSTERGE)	İŞGÜCÜ PİYASASI (11 GÖSTERGE)	DIŞ TİCARET-SANAYİ (19 GÖSTERGE)	FİNANSAL PİYASALAR (22 GÖSTERGE)	TURİZM (25 GÖSTERGE)	TARIM (10 GÖSTERGE)

İNOVASYON (58 GÖSTERGE)			
İNOVASYON (27 GÖSTERGE)	GİRİŞİMCİLİK (14 GÖSTERGE)	YÜKSEK ÖĞRETİM (11 GÖSTERGE)	TEKNOLOJİK ALTYAPI (6 GÖSTERGE)

Uzman görüşü anketinin sonuçlarına göre rekabet endeksinin ana kategorilerinden temel göstergeler %31,9, ekonomik etkinlik %33,9 ve inovasyon %34,2 oranında ağırlıklandırılmıştır. Alt endekslerin ağırlıkları ise aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

ENDEKS AĞIRLIKLARI

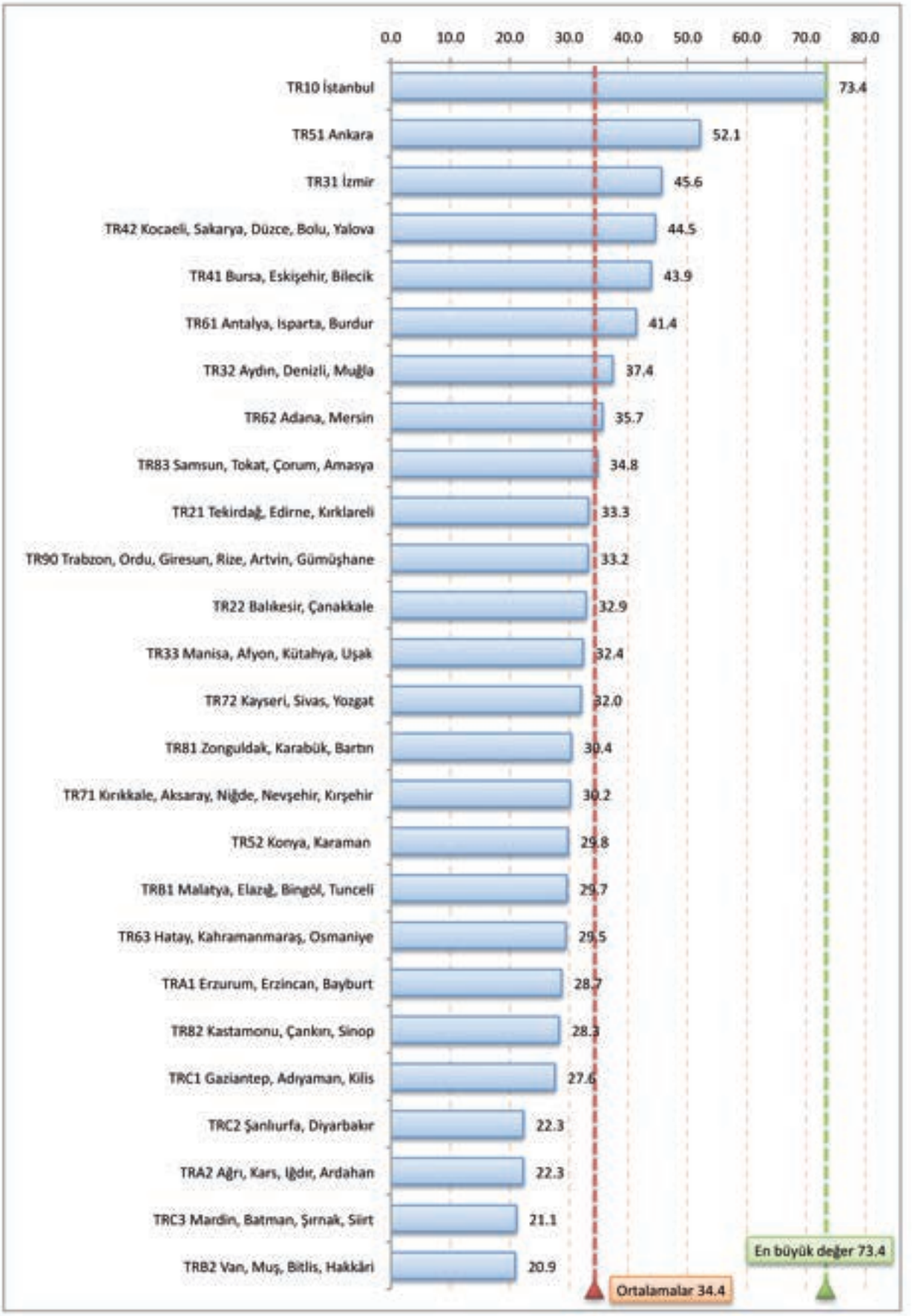
TEMEL GÖSTERGELER (%31,9)						
DEMOGRAFİK YAPI (%13,4)	ALTYAPI (%16,3)	ULAŞIM VE ERİŞEBİLİRLİK (%16,3)	SAĞLIK (%12,5)	EĞİTİM (%17,3)	GÜVENLİK (%12,2)	SOSYAL YAŞAM (%12)

EKONOMİK ETKİNLİK (% 33,9)					
MAKRO EKONOMİ (%21,5)	İŞGÜCÜ PİYASASI (%16,8)	DIŞ TİCARET-SANAYİ (%22,5)	FİNANSAL PİYASALAR (%16,6)	TURİZM (%10,9)	TARIM (%11,7)

İNOVASYON (%34,2)			
İNOVASYON (%28,8)	GİRİŞİMCİLİK (%23)	YÜKSEK ÖĞRETİM (%24,1)	TEKNOLOJİK ALTYAPI (%24,1)

“BÖLGELER ARASI REKABET ENDEKSİ DÜZEY 2”

BÖLGELER ARASI REKABET ENDEKSİ

TR10 İSTANBUL

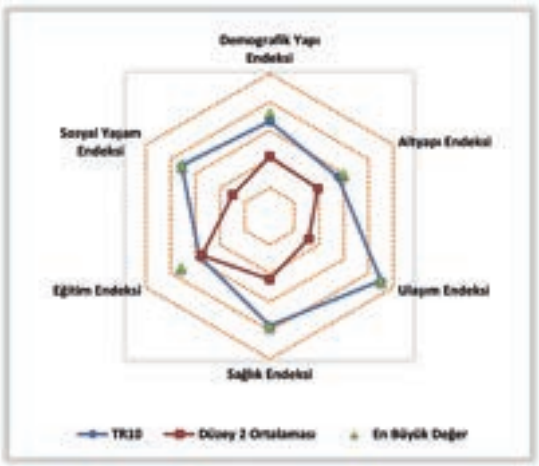
1 BÖLGELER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	1
EKONOMİK ETKİNLİK	1
İNOVASYON	1

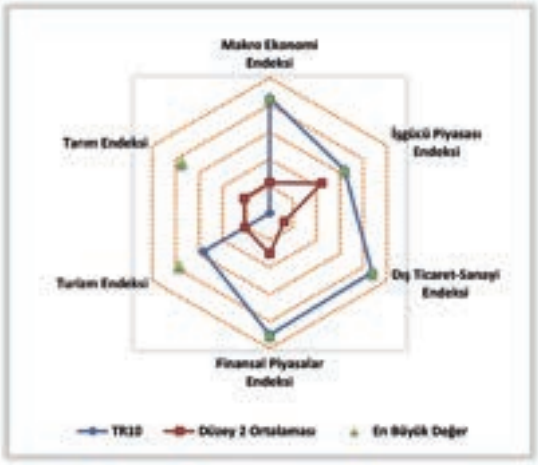
İSTANBUL TR10

Temel Göstergeler

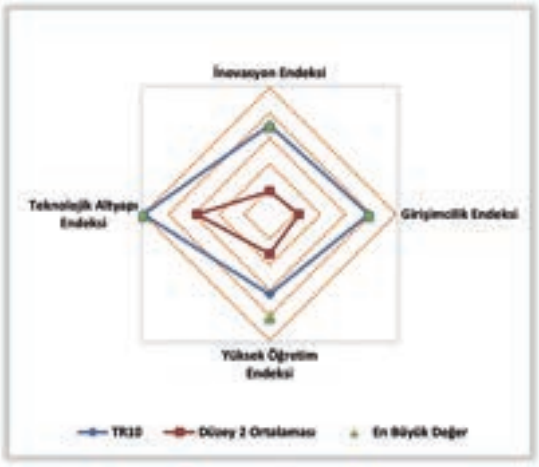
Temel göstergeler düzeyindeki parametrelerin tümünde TR10 İstanbul Bölgesi, 26 bölge ortalamasının üstünde değerlere sahiptir. Ulaşım, sağlık ve sosyal yaşam alanında 26 bölge arasında ilk sırada yer alan İstanbul Bölgesi, demografik yapı ve altyapı sıralamasında ikinci sıradadır. İstanbul Bölgesi'nin rekabet gücü temel göstergeler düzeyinde oldukça yüksek olmasına rağmen, eğitim alanındaki parametrelerde gösterilen düşük performans bölgenin rekabet gücünü olumsuz yönde etkilemektedir.

Ekonomik Etkinlik

Temel göstergeler düzeyinde eğitim dışındaki tüm alanlarda yüksek bir performans gösteren İstanbul Bölgesi, ekonomik etkinlik alanında da benzer bir seyir izlemiştir. Tarım dışındaki tüm göstergelerde 26 bölge ortalamasının üstünde yer alan İstanbul, sanayi, ticaret ve turizm kenti olma özelliklerinden dolayı tarım endeksinde son sıradadır. İstanbul Bölgesi makroekonomi, dış ticaret, sanayi ve finans alanında 26 bölge arasında ilk sıradayken, turizm endeksinde üçüncü sırada gelmektedir. Ülke ekonomisinin önemli bir bölümünü temsil eden İstanbul, bir sanayi, ticaret ve turizm kenti olmasının yanı sıra uluslararası finans merkezi olma yolunda hızla ilerlemektedir.

İnovasyon

Ekonomik etkinlik ve temel göstergeler düzeyinde gösterilen yüksek performans, inovasyon ve girişimcilik alanına da yansımıştır. İstanbul Bölgesi, inovasyon, girişimcilik ve teknolojik altyapı alanında 26 bölge arasında ilk sırada iken, yükseköğretim endeksinde Ankara'nın ardından ikinci sırada yer almıştır.

TR21 TEKİRDAĞ EDİRNE KIRKLARELİ

10 BÖLGELER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER 9

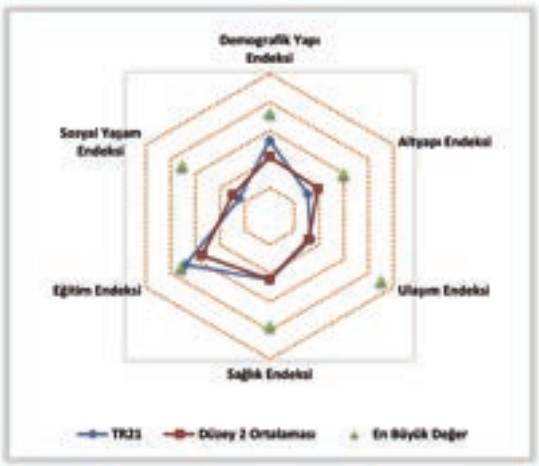
EKONOMİK ETKİNLİK 12

İNOVASYON 12

TEKİRDAĞ EDİRNE KIRKLARELİ

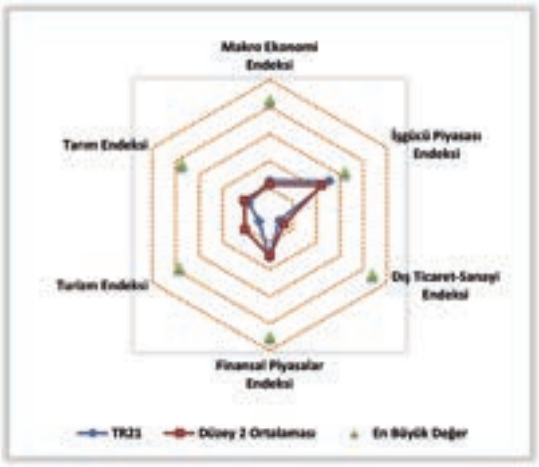
TR21

Temel Göstergeler

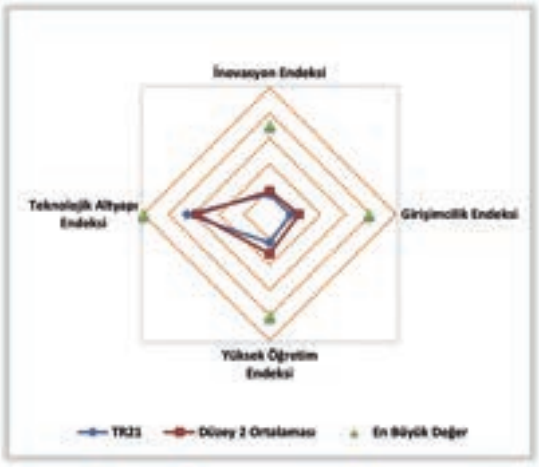
Tekirdağ, Edirne ve Kırklareli illerinden oluşan TR21 Bölgesi, temel göstergeler düzeyinde demografik yapı ve eğitim alanında 26 bölge ortalamasının üstünde seyrederken, altyapı ve sosyal yaşam endeksinde ortalamanın altındadır. Ulaşım ve sağlık endeksinde ise 26 bölge ortalamasına yakın bir performans sergileyen TR21 Bölgesi, temel göstergeler düzeyinde rekabet gücü yüksek bölgeler arasında yer alamamıştır.

Ekonomik Etkinlik

Temel göstergeler düzeyinde genel olarak 26 bölge ortalamasına yakın bir performans sergileyen TR21 Bölgesi, makroekonomi, işgücü ve finans ile ilgili parametrelerde ortalamanın üstünde, dış ticaret, sanayi, tarım ve turizm sektörlerinde ise ortalamanın altında bir seyir izlemiştir. Bölgede bir sanayi kenti olan Tekirdağ'ın ve turizm sektörü ile öne çıkan Edirne'nin varlığı, ekonomik etkinlik alanında bölgenin öne çıkmasında yeterli olamamış, diğer bölgelere kıyasla daha düşük bir performans sergilenmesini engelleyememiştir.

İnovasyon

TR21 Bölgesi, ekonomik etkinlik ve temel göstergeler düzeyinde yüksek bir performans gösterememiştir. Bununla birlikte inovasyon ve girişimcilik alanında da bölgenin etkin olamadığı gözlenmektedir. Sadece teknolojik altyapı alanında 26 bölge ortalamasının üstünde değerler alan TR21 Bölgesi, inovasyon, girişimcilik ve yükseköğretim ile ilgili parametrelerde ortalamanın altında bir seyir izlemiştir. Bazı olumlu göstergelere sahip olsa da TR21 Bölgesi, yenilikçi ve girişimci bölgeler arasında yer alamamıştır.

TR22 BALIKESİR ÇANAKKALE

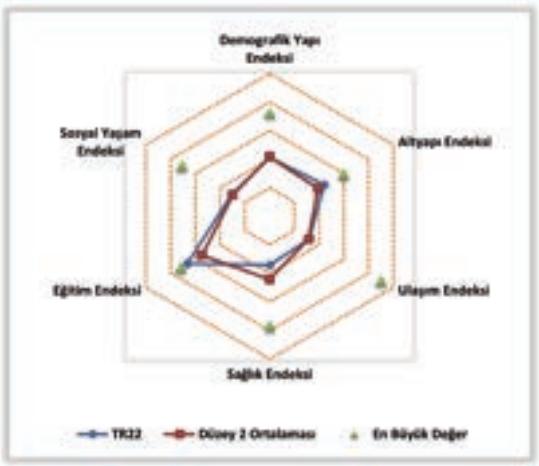
12 BÖLGELER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	10
EKONOMİK ETKİNLİK	9
İNOVASYON	13

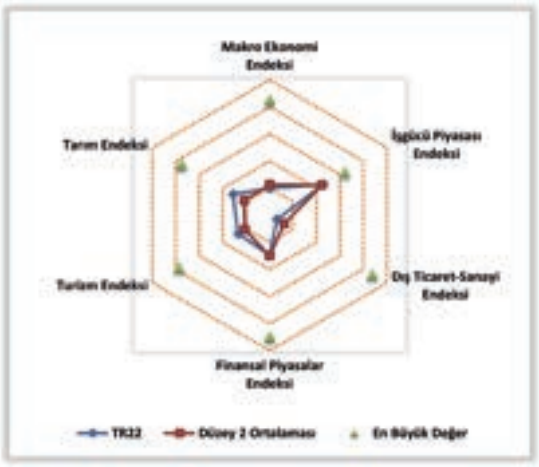
BALIKESİR ÇANAKKALE TR22

Temel Göstergeler

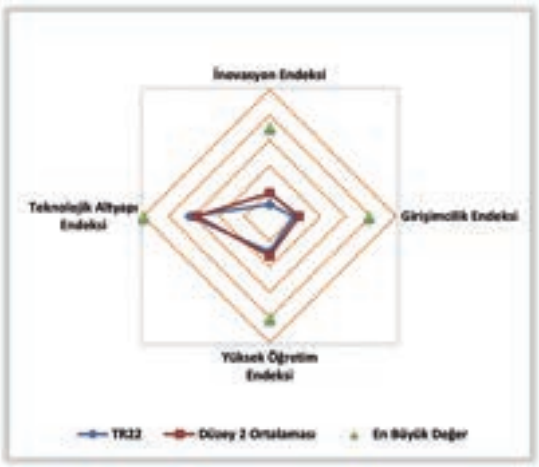
Balıkesir ve Çanakkale illerinden oluşan TR22 Bölgesi, temel göstergeler düzeyinde altyapı ve eğitim alanında olumlu değerleri ile dikkat çeken bir bölgedir. Ancak sağlık alanında ortalamanın altında değerlere sahip olunması ve demografik yapı, ulaşım ve sosyal yaşam endekslerinde ortalamaya yakın bir seyrin izlenmesi, bölgenin rekabet gücünü azaltıcı etkenlerdir.

Ekonomik Etkinlik

TR22 Bölgesi, ekonomik etkinlik alanında özellikle turizm ve tarım sektörü ile öne çıkmakta, katma değer yaratmaktadır. Makroekonomik yapısı, işgücü piyasası ve finansal piyasalar düzeyinde 26 bölge ortalamasına yakın bir profil çizen bölgenin, dış ticaret ve sanayi sektöründe yeterince varlık gösteremediği gözlenmektedir. Dolayısıyla bir yandan tarım ve turizmde diğer bölgelere göre fark yaratan TR22 Bölgesinde, ekonominin diğer alanlarında ve sektörlerinde etkinlik yeterince sağlanamamıştır.

İnovasyon

Ekonomik etkinliğin özellikle tarım ve turizm alanında geliştiği TR22 Bölgesinde, inovasyon ve girişimcilik alanında 26 bölge ortalamasının altında bir performans sergilenmiştir. Teknolojik altyapı açısından gelişmiş bir yapıya sahip olmasına rağmen TR22 Bölgesi, yenilikçi ve girişimci bölgeler arasında yer alamamıştır. Öte yandan bölgedeki yükseköğretim alanında yaşanan birtakım eksiklikler de bu durumu kuvvetlendirmiştir.

TR31 İZMİR

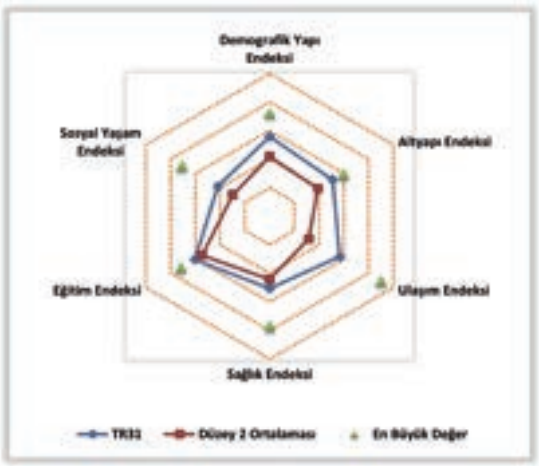
3 BÖLGELER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	3
EKONOMİK ETKİNLİK	3
İNOVASYON	3

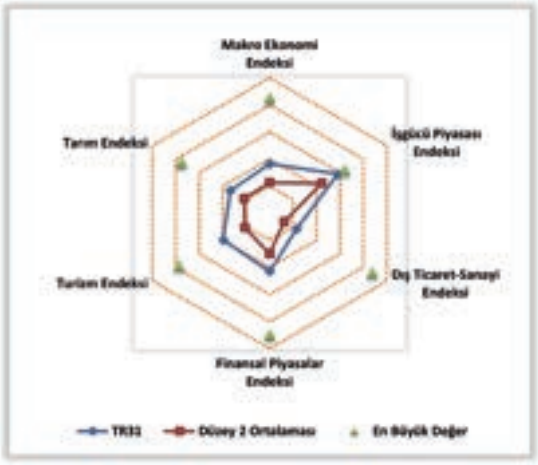
İZMİR TR31

Temel Göstergeler

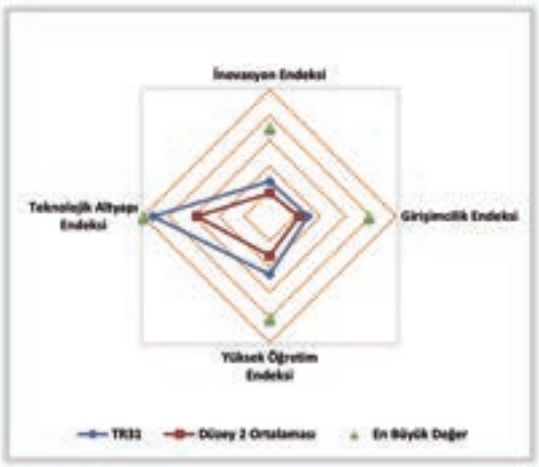
TR31 İzmir Bölgesi, temel göstergeler ile ilgili tüm parametrelerde 26 bölge ortalamasının üstünde değerlere sahiptir. Ulaşım endeksinde 26 bölge arasında ikinci olan İzmir Bölgesi, sosyal yaşam alanında üçüncü, demografik yapı ve altyapı endeksinde dördüncü, sağlıkta ise beşinci sıradadır. İzmir, İstanbul gibi temel göstergeler düzeyinde genel olarak yüksek bir performans izlese de eğitim alanındaki parametrelerde gözlenen düşük değerler rekabet gücünü azaltmaktadır.

Ekonomik Etkinlik

Temel göstergeler düzeyinde genel olarak yüksek bir performans izleyen İzmir Bölgesi, ekonomik etkinlik alanındaki parametrelerin tümünde 26 bölge ortalamasının oldukça üstünde değerlere sahiptir. Tarım sektörü dışında kalan makroekonomi, işgücü piyasası, dış ticaret ve sanayi, finansal piyasalar ile turizm endekslerinde sıralamada ilk dört bölgeden biri olan İzmir Bölgesi, tarım sektöründe de önemli katma değer yaratan bölgelerdendir. İzmir Bölgesi, ekonominin tüm sektörlerinde belli bir gelişmişliğe ulaşmış bir sanayi, ticaret ve turizm kenti olarak rekabetçi bölgeler arasındadır.

İnovasyon

Ekonomik etkinlik ve temel göstergeler düzeyinde oldukça rekabetçi bir profil çizen İzmir Bölgesi, inovasyon alanında da 26 bölge ortalamasının üstündedir. İnovasyon, girişimcilik, yükseköğretim ve teknoloji alanındaki tüm parametrelerde yüksek bir performans izleyen İzmir Bölgesi, inovasyon endeksinde beşinci sırada gelmesine rağmen, diğer endekslerin tümünde üçüncü sıradadır.

TR32 AYDIN DENİZLİ MUĞLA

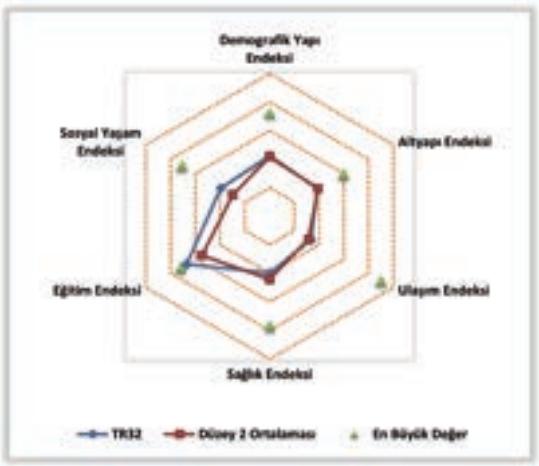
7 BÖLGELER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	7
EKONOMİK ETKİNLİK	2
İNOVASYON	9

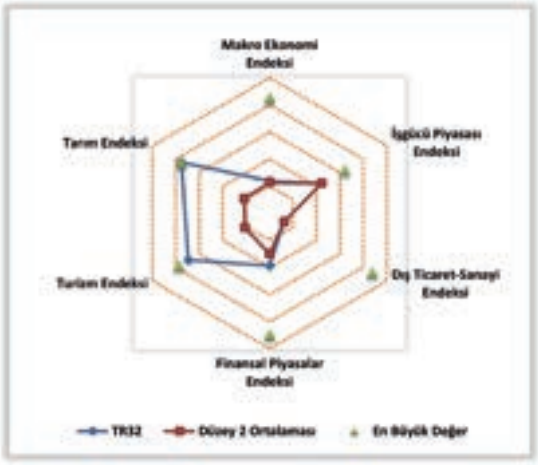
AYDIN DENİZLİ MUĞLA TR32

Temel Göstergeler

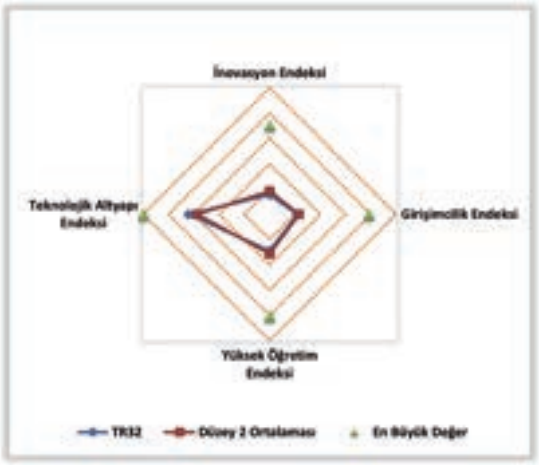
Aydın, Denizli ve Muğla illerinin oluşturduğu TR32 Bölgesi, temel göstergeler düzeyinde eğitim ve sosyal yaşam alanındaki performansı ile dikkat çekmektedir. 26 bölge arasında eğitimde dördüncü, sosyal yaşamda ise beşinci sırada yer alan TR32 Bölgesi, demografik yapı ve ulaşım endeksinde ortalamaya yakın bir seyir izlemiştir. Ancak altyapı ve sağlık alanındaki birtakım eksiklikler TR32 Bölgesinin rekabet gücünü azaltan etkenlerin başında gelmektedir.

Ekonomik Etkinlik

Temel göstergeler düzeyinde genel olarak ortalamaya yakın bir seyir izleyen TR32 Bölgesi, ekonomik etkinlik alanında özellikle turizm ve tarım endeksinde öne çıkmaktadır. Tarım endeksinde 26 bölge arasında ilk sırada yer alan TR32 Bölgesi, turizmde ise ikinci sıradadır. Aynı zamanda finansal piyasalar alanında da dikkat çeken TR32 Bölgesi, dış ticaret ve sanayi sektöründe yeterince katma değer üretememiştir. Turizm ve tarım sektörü ile rekabet gücü artan TR32 Bölgesinin, dış ticaret ve sanayi sektöründeki göstergeleri rekabet gücünü olumsuz yönde etkilemektedir.

İnovasyon

Turizm ve tarım sektörü ile ekonomik etkinliğini artıran TR32 Bölgesi, inovasyon alanında düşük bir performans sergilemiştir. İnovasyon, girişimcilik ve yükseköğretim ile ilgili parametrelerde 26 bölge ortalamasının altında değerlere sahip olan TR32 Bölgesi, teknolojik altyapı açısından gelişmiş bir bölge olmasına rağmen yenilikçi ve girişimci bölgeler arasına girememiştir.

TR33 MANİSA
AFYON
KÜTAHYA
UŞAK

13 BÖLGELER ARASI REKABET SIRASI

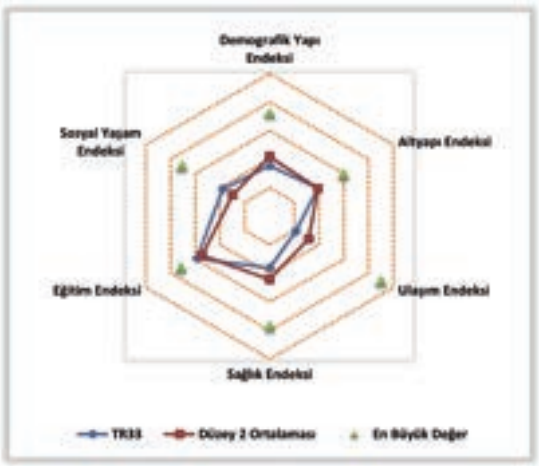

TEMEL GÖSTERGELER	16
EKONOMİK ETKİNLİK	11
İNOVASYON	11

MANİSA
AFYON
KÜTAHYA
UŞAK

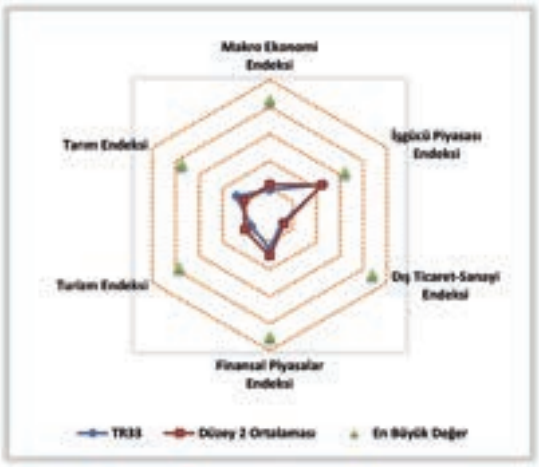
TR33

Temel Göstergeler

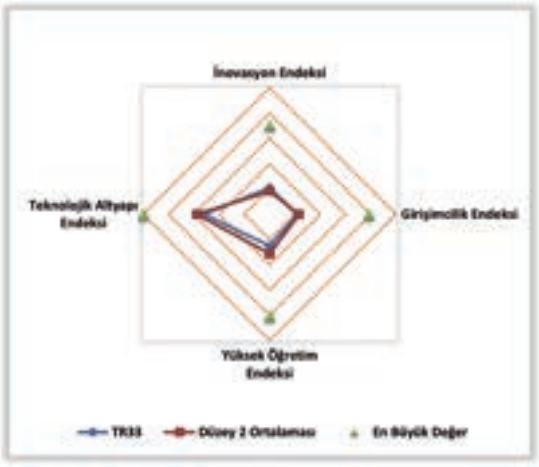
Manisa, Afyon, Kütahya ve Uşak illerini kapsayan TR33 Bölgesi, temel göstergeler düzeyinde eğitim ve sosyal yaşam alanında 26 bölge ortalamasının üstünde bir seyir izlemiştir. Ancak demografik yapı, altyapı, ulaşım ve sağlık ile ilgili parametrelerde ortalamanın altında değerlere sahip olan TR33 Bölgesi, temel göstergeler düzeyinde rekabet gücü yüksek bölgeler arasına girememiştir.

Ekonomik Etkinlik

TR33 Bölgesi, ekonomik etkinlik alanında sadece tarım sektöründe önemli düzeyde katma değer yaratabilen bir bölgedir. Makroekonomi, dış ticaret, sanayi, finans ve turizm ile ilgili parametrelerde ortalama değerlerin altında seyreden TR33 Bölgesinin rekabet gücünü artırmada tarım sektöründe yaratılan katma değer yeterli olamamıştır. Bölgede ekonomik etkinliğin ve sektörel derinleşmenin yeterince sağlanamaması rekabetçi özelliğini azaltmaktadır.

İnovasyon

Ekonomik etkinliğin yeterince sağlanamamasına rağmen özellikle Manisa ilinin etkisiyle, TR33 Bölgesi inovasyon alanında 26 bölge ortalamasının üstünde bir seyir izlemiştir. Girişimcilik, yükseköğretim ve teknolojik altyapı ile ilgili parametrelerde ortalama altı değerlere sahip olan TR33 Bölgesi, Manisa ilinin rekabetçi yapısına rağmen bölge olarak rekabet gücü yüksek bölgeler arasında yer bulamamıştır.

TR41 BURSA ESKİŞEHİR BİLECİK

5 BÖLGELER ARASI REKABET SIRASI

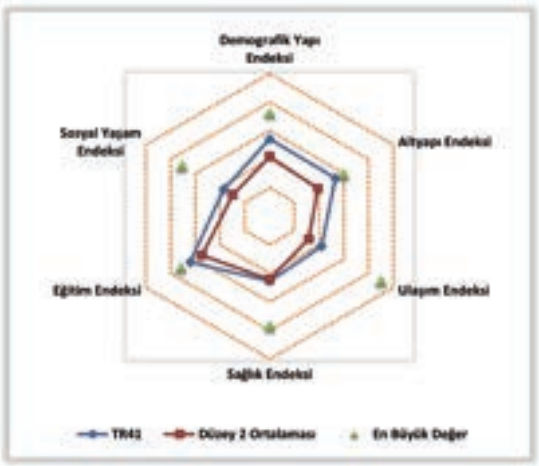

TEMEL GÖSTERGELER	4
EKONOMİK ETKİNLİK	7
İNOVASYON	5

BURSA ESKİŞEHİR BİLECİK

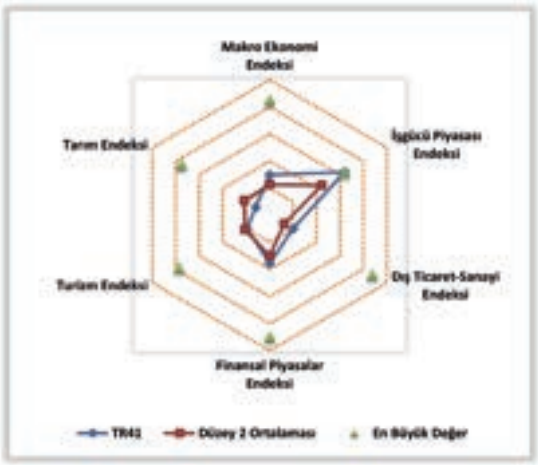
TR41

Temel Göstergeler

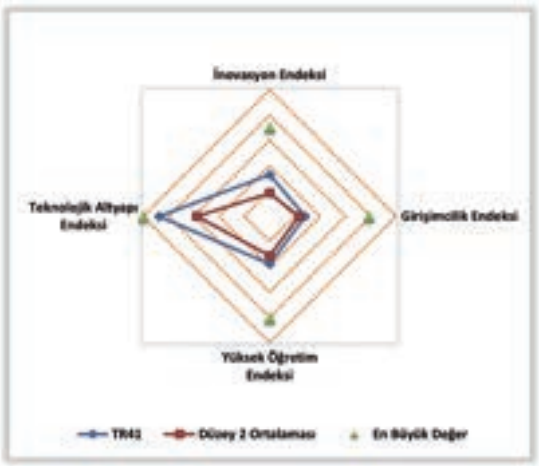
Bursa, Eskişehir ve Bilecik illerinden oluşan TR41 Bölgesi, temel göstergeler ile ilgili parametrelerin tümünde bölge ortalamalarının üstünde bir performans sergilemiştir. Özellikle demografik yapı ve altyapı endeksinde öne çıkan TR41 Bölgesi, ulaşım alanında da yüksek değerlere sahiptir. Eğitim ve sosyal yaşam ile ilgili göstergelerde oldukça iyi bir profil çizen TR41 Bölgesi'nin, diğer endekslere kıyasla düşük performans izlediği endeks sağlık alanıdır.

Ekonomik Etkinlik

Temel göstergeler düzeyinde yüksek bir performans izleyen TR41 Bölgesi, ekonomik etkinlik alanında turizm ve tarım endeksinde 26 bölge ortalamasının altında değerlere sahiptir. Ancak makroekonomi, işgücü, dış ticaret, sanayi ve finans ile ilgili parametrelerde bölge ortalamalarının üstünde seyreden TR41 Bölgesi, özellikle işgücü piyasasındaki derinlik ile dış ticaret ve sanayi sektörlerinde yaratılan katma değer sonucunda rekabetçi bölgeler arasında sıralanmıştır.

İnovasyon

Dış ticaret ve sanayi sektörü ile öne çıkan, işgücü piyasası ile dikkat çeken TR41 Bölgesi, inovasyon alanında 26 bölge ortalamasının üstünde yer almıştır. İnovasyon, girişimcilik, yükseköğretim ve teknolojik altyapı ile ilgili parametrelerin tümünde ilk beş bölge arasına giren TR41 Bölgesi, yenilikçi ve girişimci bölgeler arasında yükselen bir bölgedir.

TR42 KOCAELİ
SAKARYA
DÜZCE
BOLU
YALOVA

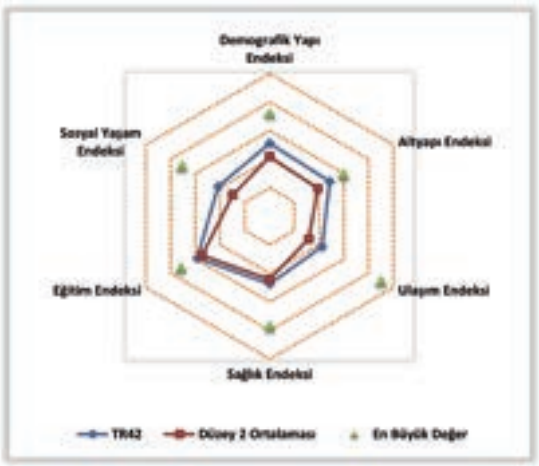
4 BÖLGELER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER 5
EKONOMİK ETKİNLİK 6
İNOVASYON 4

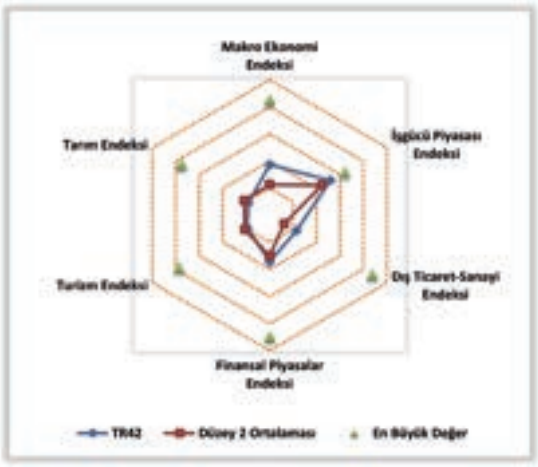
KOCAELİ TR42
SAKARYA
DÜZCE
BOLU
YALOVA

Temel Göstergeler

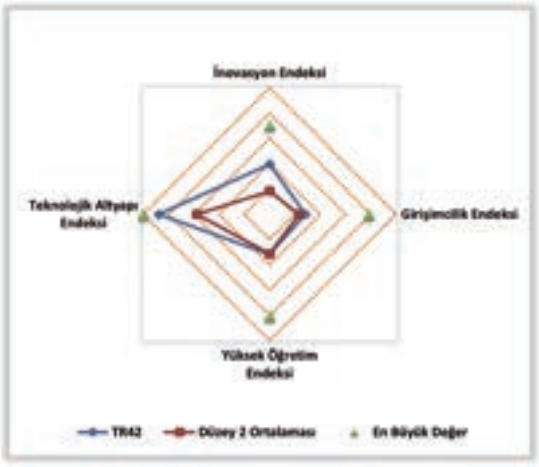
TR42 Bölgesi (Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu, Yalova), temel göstergeler düzeyindeki parametrelerin tümünde 26 bölge ortalamasının üstünde değerler almıştır. Demografik yapı, altyapı, ulaşım ve sosyal yaşam alanında yapılan bölgeler arası sıralamada öne çıkan TR42 Bölgesi, eğitim ve sağlık ile ilgili parametrelerde diğer endekslere göre daha düşük bir performans izlemiştir.

Ekonomik Etkinlik

Temel göstergeler düzeyinde genel olarak iyi bir profil çizen TR42 Bölgesi, ekonomik etkinlik alanında turizm ve tarım sektörlerinde kayda değer bir varlık gösterememiştir. Ancak gerek makroekonomik yapısı gerekse dış ticaret ve sanayi sektöründe yaratılan katma değer sayesinde rekabet gücünü artıran TR42 Bölgesi, işgücü piyasası ve finans sektöründe de bölge ortalamalarının üstünde bir seyir izlemiştir. TR42 Bölgesi, makroekonomi, işgücü ve dış ticaret, sanayi endeksinde yapılan sıralamada ilk beşte yer alan bölgelerdendir.

İnovasyon

TR42 Bölgesini rekabet sıralamasında üste taşıyan asıl etken inovasyon alanında gösterdiği yüksek performanstır. İnovasyon endeksinde 26 bölge arasında üçüncü olan TR42 Bölgesi, girişimcilik ve teknolojik altyapı endeksinde dördüncü sıradadır. İnovasyon ve girişimcilik alanında öne çıkan TR42 Bölgesi, yükseköğretim alanında aynı performansı gösterememiştir.

TR51 ANKARA

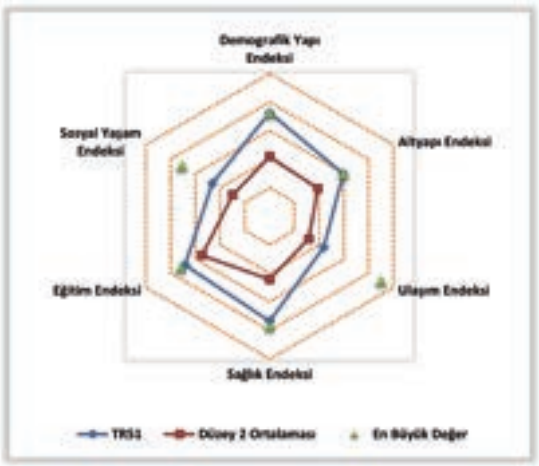
2 BÖLGELER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	2
EKONOMİK ETKİNLİK	4
İNOVASYON	2

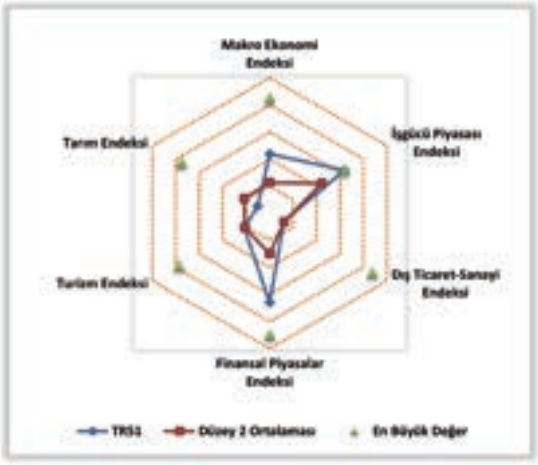
ANKARA TR51

Temel Göstergeler

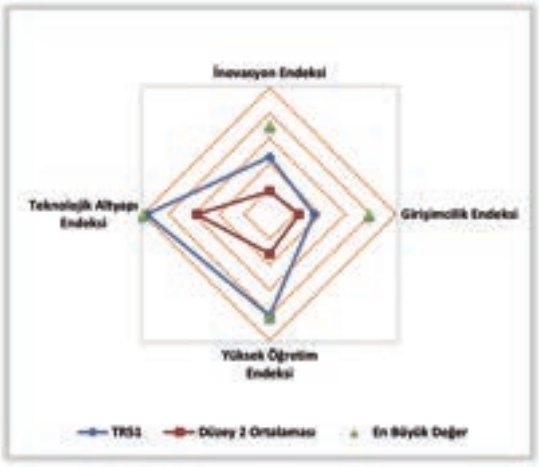
Temel göstergeler düzeyinde ilgili tüm parametrelerde 26 bölge ortalamasının oldukça üstünde değerlere sahip olan TR51 Ankara Bölgesi, demografik yapı ve altyapı endeksinde tüm bölgeler arasında ilk sırada yer almıştır. Sağlık, eğitim ve sosyal yaşam alanında yapılan sıralamada 26 bölge arasında üçüncü sırada olan Ankara Bölgesi, ulaşım endeksinde dördüncü sıradadır. Ankara Bölgesi gösterdiği yüksek performans ile temel göstergeler düzeyinde rekabetçi iller arasında yer almaktadır.

Ekonomik Etkinlik

Ankara Bölgesi, temel göstergeler düzeyinde gösterdiği yüksek performansı ekonomik etkinlik alanında yineleyememiştir. Makroekonomi, işgücü piyasası ve finansal piyasalar ile ilgili parametrelerde 26 bölge ortalamasının oldukça üstünde değerler alan Ankara Bölgesi, tarım sektöründe ortalamanın altında değerlere sahiptir. Dış ticaret, sanayi ve turizm sektörlerinde ise 26 bölge ortalamasına yakın seyreden Ankara Bölgesi, makroekonomi ve finans alanındaki sıralamalarda bölgeler arasında ikinci sırada yer alarak, rekabetçi özelliğini sürdürmeye devam etmektedir.

İnovasyon

Ankara Bölgesi'nin rekabet endeksinde öne taşıyan en önemli etken inovasyon alanında gösterdiği yüksek performanstır. İnovasyon, girişimcilik ve teknolojik altyapı endekslerinde 26 bölge arasında ikinciliği alan Ankara Bölgesi, yükseköğretim endeksinde ilk sırada gelmektedir. Ankara Bölgesi'nin yükseköğretim alanındaki liderliği yenilikçi bir bölge olmasında büyük önem taşımaktadır.

TR52 KONYA KARAMAN

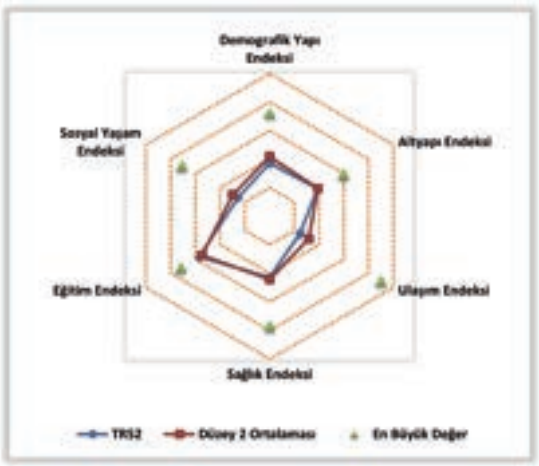
17 BÖLGELER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	18
EKONOMİK ETKİNLİK	16
İNOVASYON	15

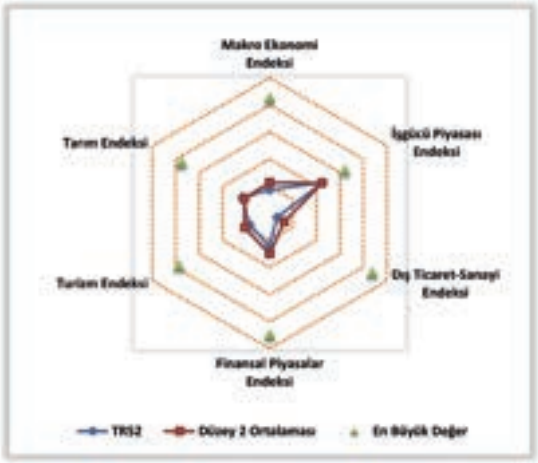
KONYA KARAMAN TR52

Temel Göstergeler

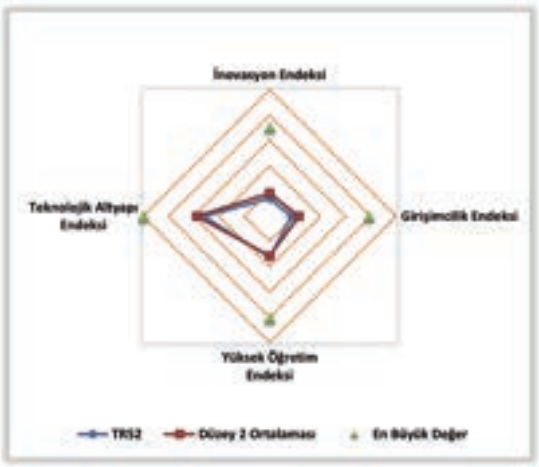
Konya ve Karaman illerini kapsayan TR52 Bölgesi, temel göstergeler ile ilgili parametrelerde genel olarak 26 bölge ortalamasının altında değerler almıştır. Her ne kadar eğitim endeksinde ortalamanın üstünde seyretse de TR52 Bölgesi, özellikle demografik yapı, ulaşım ve sosyal yaşam alanında düşük bir performans sergilemiştir. Eğitim alanındaki olumlu göstergeler TR52 Bölgesi'nin rekabet gücünü artırmada yeterli olmamıştır.

Ekonomik Etkinlik

Temel göstergeler ile ilgili parametrelerde düşük bir performans izleyen TR52 Bölgesi, işgücü piyasası ve tarım endeksinde 26 bölge ortalamasının üstünde seyretmiştir. Ancak makroekonomi, dış ticaret, sanayi, finans ve turizm alanında 26 bölge ortalamasının altında kalan TR52 Bölgesi, tarım ile ilgili olumlu göstergelerine rağmen, rekabetçi bölgeler arasında yer alamamıştır.

İnovasyon

Ekonomik etkinlik ve temel göstergeler ile ilgili parametrelerde kayda değer bir varlık gösteremeyen TR52 Bölgesi, inovasyon alanında da önemli bir katma değer yaratamamıştır. Yükseköğretim ile ilgili göstergelerde 26 bölge ortalamasının üstünde değerlere sahip olsa da, inovasyon, girişimcilik ve teknolojik altyapı endeksinde ortalamanın altında seyreden TR52 Bölgesi, yenilikçi ve girişimci bölgelerin dışında kalmıştır.

TR61 ANTALYA ISPARTA BURDUR

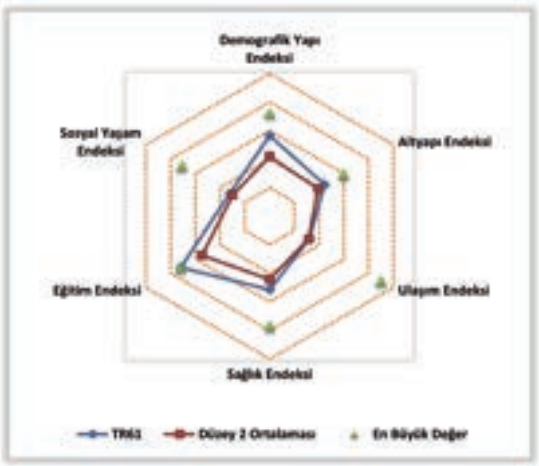
6 BÖLGELER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	6
EKONOMİK ETKİNLİK	5
İNOVASYON	6

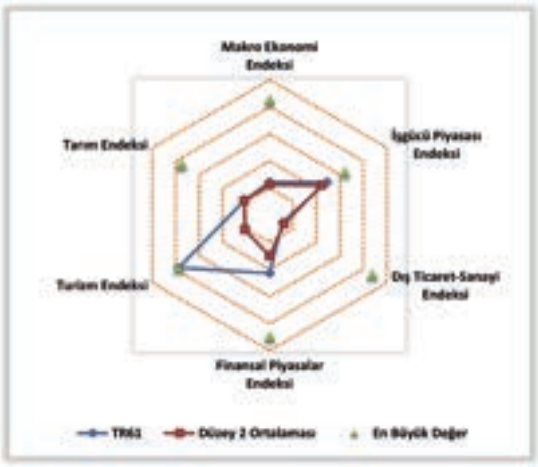
ANTALYA ISPARTA BURDUR TR61

Temel Göstergeler

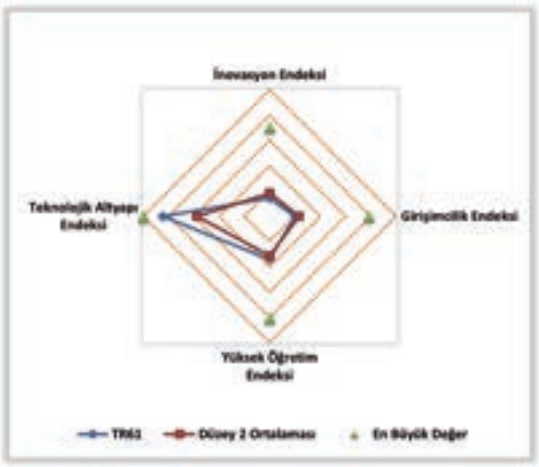
Antalya, Isparta ve Burdur illerinden oluşan TR61 Bölgesi, temel göstergeler düzeyindeki tüm parametrelerde 26 bölge ortalamasının üstünde seyretmiştir. Özellikle demografik yapı ve eğitim endeksinde yüksek performans gösteren TR61 Bölgesi, temel göstergeler düzeyinde rekabetçi bölgeler arasında yer almaktadır. Eğitim endeksinde bölgeler arasında ilk sırada yer alan TR61 Bölgesi, demografik yapı endeksinde üçüncü, sağlık endeksinde dördüncü sıradadır. TR61 Bölgesinde ulaşım ve sosyal yaşam alanında ise bölge ortalamalarına yakın bir seyir izlenmiştir.

Ekonomik Etkinlik

Temel göstergeler düzeyinde iyi bir profil çizen TR61 Bölgesi, dış ticaret, sanayi ve tarım ile ilgili parametrelerde 26 bölge ortalamasının altında değerlere sahiptir. Ancak bölgenin turizm potansiyeli ve turizm sektöründe yarattığı katma değer rekabetçi yönünü güçlendiren önemli bir etkendir. Bölgeler arası sıralamada turizm endeksinde ilk sırada yer alan TR61 Bölgesi, finansal piyasalar düzeyinde ise dördüncü sırada gelerek ekonomik etkinlik alanında rekabetçi yapısını güçlendirmektedir.

İnovasyon

Ekonomik etkinlik ve temel göstergeler düzeyinde yüksek bir performans gösteren TR61 Bölgesi, bu performansı inovasyon alanında yeterince gösterememiştir. İnovasyon ve girişimcilik ile ilgili parametrelerde bölge ortalamalarının altında seyreden TR61 Bölgesi, teknolojik altyapısının gelişmiş olmasına ve yükseköğretim ile ilgili olumlu göstergelerin varlığına rağmen yenilikçi ve girişimci bölgeler arasında ön sıralarda yer edinememiştir.

TR62 ADANA MERSİN

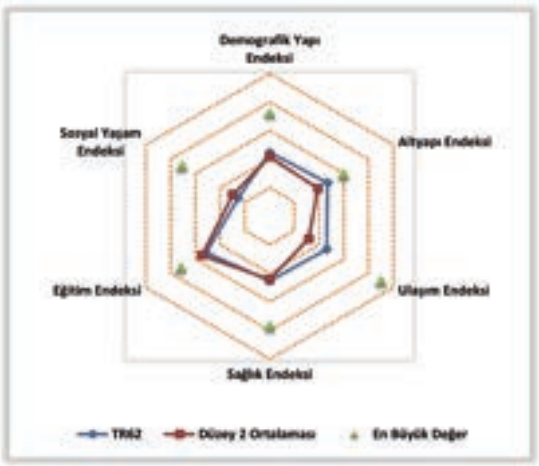
8 BÖLGELER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	8
EKONOMİK ETKİNLİK	8
İNOVASYON	8

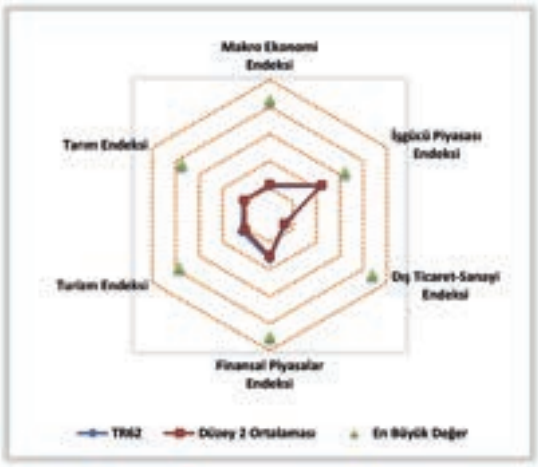
ADANA MERSİN TR62

Temel Göstergeler

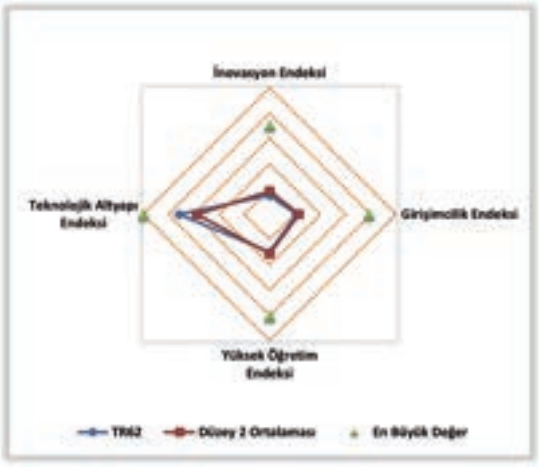
TR62 Bölgesi, Adana ve Mersin illerinden oluşmakta olup, temel göstergeler düzeyinde eğitim ve sosyal yaşam alanında 26 bölge ortalamasının altında değerlere sahiptir. Demografik yapı, altyapı, ulaşım ve sağlık ile ilgili parametrelerde ortalamanın üstünde seyreden TR62 Bölgesi, ulaşım endeksinde bölgelerarası sıralamada üçüncü sırada yer alarak rekabet gücünü artırmaktadır. Ancak eğitim ve sosyal yaşam alanındaki düşük performans bölgenin, rekabet gücünü azaltıcı yönde etkilemektedir.

Ekonomik Etkinlik

Temel göstergeler düzeyinde 26 bölge ortalamasına yakın bir performans sergileyen TR62 Bölgesi, ekonomik etkinlik alanında da benzer bir seyir izlemiştir. Makroekonomi ve işgücü piyasası endeksinde ortalamanın altında yer alan TR62 Bölgesi, dış ticaret, sanayi, finans, turizm ve tarım alanında ortalamanın üstünde performans göstermiştir. Ancak bölgenin ekonomik etkinlik alanındaki gelişmişliği potansiyelin altında gerçekleşmekte ve bu durum rekabet sıralamasında ön sıralarda yer almasını engellemektedir.

İnovasyon

TR62 Bölgesi, ekonomik etkinlik ve temel göstergeler düzeyinde yüksek bir performans gösterememiştir. Bununla birlikte inovasyon alanında da kayda değer bir varlık gösteremeyen TR62 Bölgesi, inovasyon, girişimcilik ve yükseköğretim endeksinde 26 bölge ortalamasının altında değerler almıştır. Teknolojik altyapısı ve kullanım yaygınlığı gelişmiş olsa da, TR62 Bölgesi yenilikçi bölgeler arasında yer alamamıştır.

TR63 HATAY K.MARAŞ OSMANİYE

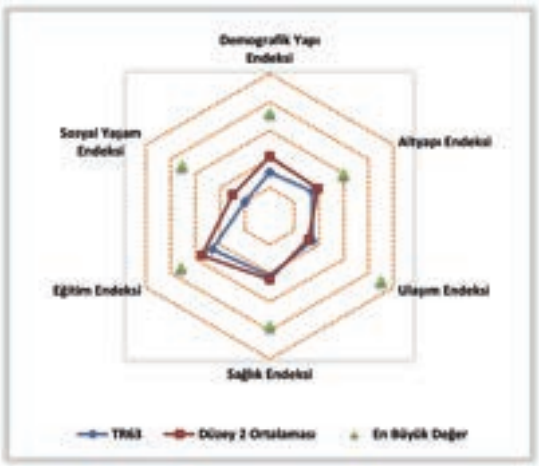
19 BÖLGELER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	21
EKONOMİK ETKİNLİK	13
İNOVASYON	23

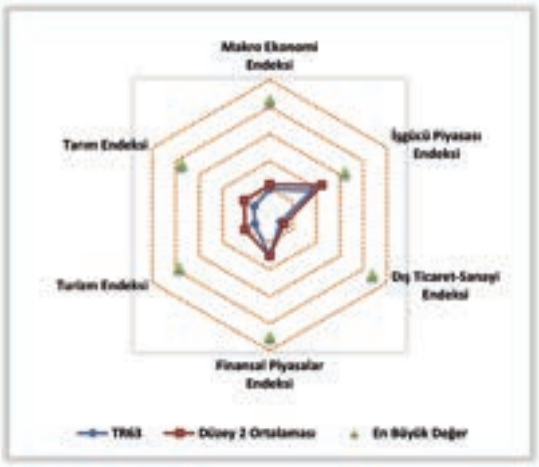
HATAY K.MARAŞ OSMANİYE TR63

Temel Göstergeler

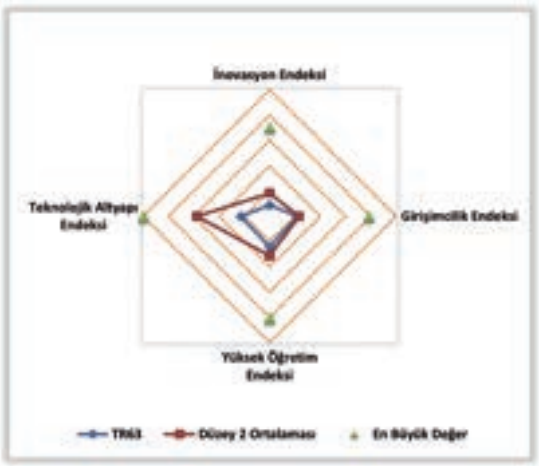
Temel göstergeler düzeyinde TR63 Bölgesi (Hatay, Kahramanmaraş, Osmaniye), ulaşım dışındaki tüm parametrelerde 26 bölge ortalamasının altında seyretmiştir. Özellikle demografik yapısından kaynaklanan birtakım sorunlar, eğitim ve sosyal yaşam alanındaki yoksunluklarla birleşerek, bölgenin rekabet gücünü azaltmakta, ulaşımla ilgili parametrelerdeki olumlu göstergeler bu durumu değiştirmekte yeterli olamamaktadır.

Ekonomik Etkinlik

Ekonomik etkinlik açısından bakıldığında TR63 Bölgesinin, genel olarak bölge ortalamalarının altında bir performans sürdürdüğü gözlenmektedir. Finansal piyasalar alanında bölge ortalamalarına yakın bir seyir izleyen TR63 Bölgesi, rekabetçi bölgeler arasında kendine yer edinememiştir. Bölgede ekonomik etkinliğin ve sektörel derinleşmenin yeterli düzeyde sağlanamamış olması bu durumu daha da güçlendirmiştir.

İnovasyon

TR63 Bölgesi ekonomik etkinlik ve temel göstergeler düzeyinde düşük bir performans izlemiş, inovasyon alanında da benzer bir profil çizmiştir. İnovasyon, girişimcilik ve yükseköğretim ile ilgili parametrelerde bölge ortalamalarının altında yer alan TR63 Bölgesi, özellikle teknolojik altyapı ve kullanım yaygınlığı açısından oldukça düşük göstergelere sahiptir.

TR71 KIRIKKALE
AKSARAY
NİĞDE
NEVŞEHİR
KIRŞEHİR

16 BÖLGELER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER 15

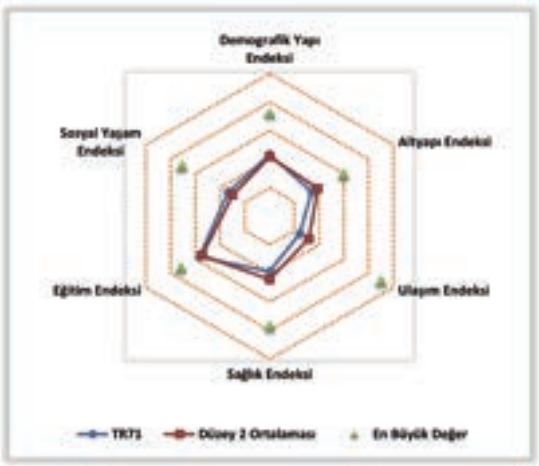
EKONOMİK ETKİNLİK 17

İNOVASYON 18

KIRIKKALE
AKSARAY
NİĞDE
NEVŞEHİR
KIRŞEHİR

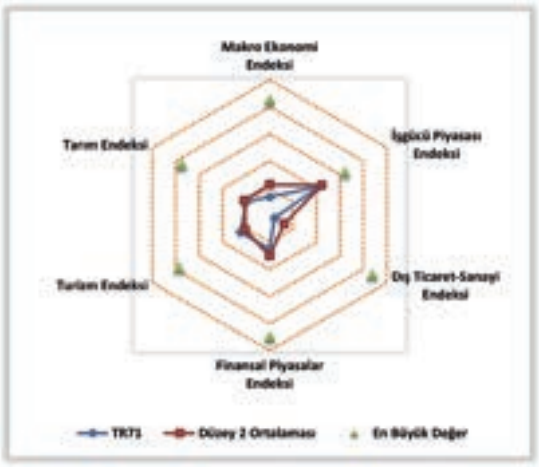
TR71

Temel Göstergeler

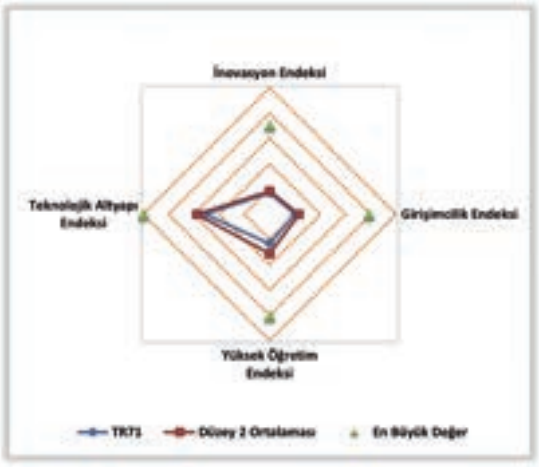
Kırıkkale, Aksaray, Niğde, Nevşehir ve Kırşehir olmak üzere beş ili kapsayan TR71 Bölgesi, temel göstergeler düzeyinde demografik yapı, eğitim ve sosyal yaşam alanında 26 bölge ortalamasının üstünde bir performans sergilemiştir. Ancak altyapı, ulaşım ve sağlık ile ilgili parametrelerde bölge ortalamasının altında değerlere sahip olan TR71 Bölgesi, rekabetçi bölgeler arasında yer alamamıştır.

Ekonomik Etkinlik

Temel göstergeler düzeyinde yeterince varlık gösteremeyen TR71 Bölgesi, ekonomik etkinlik alanında da benzer performansı sürdürmüştür. Ekonomik etkinlik ile ilgili parametreler arasında sadece turizm endeksinde bölge ortalamasının üstünde yer alan TR71 Bölgesi, özellikle Nevşehir ilindeki turizm potansiyeli ve yaratılan katma değer ile rekabetçi bir yapı kazanmak istese de, ekonominin diğer bileşenleri rekabet gücünü azaltmaktadır.

İnovasyon

Ekonomik etkinlik ve temel göstergeler ile ilgili parametrelerde düşük bir profil çizen TR71 Bölgesi, inovasyon alanında da kayda değer bir varlık gösterememiştir. İnovasyon ve girişimcilik endeksinde ortalama altı değerlere sahip olan TR71 Bölgesinde, yükseköğretim alanındaki birtakım eksiklikler ve teknolojik altyapı ile kullanım yoğunluğunun gelişmemiş olması yenilikçi ve girişimci bölgeler arasına girmesini zorlaştırmıştır.

TR72 KAYSERİ SİVAS YOZGAT

14 BÖLGELER ARASI REKABET SIRASI

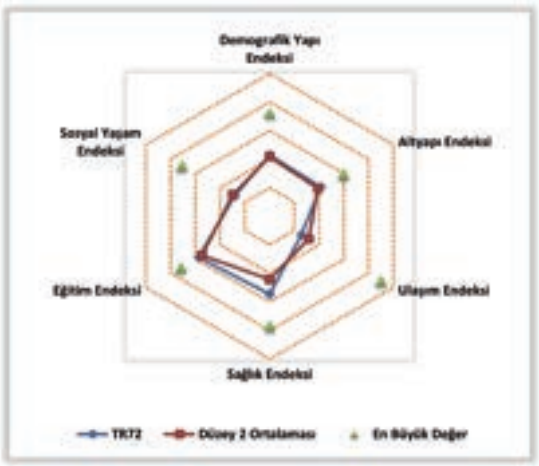

TEMEL GÖSTERGELER	11
EKONOMİK ETKİNLİK	15
İNOVASYON	16

KAYSERİ SİVAS YOZGAT

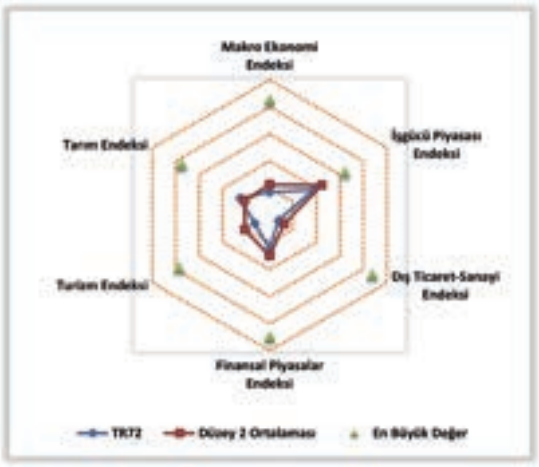
TR72

Temel Göstergeler

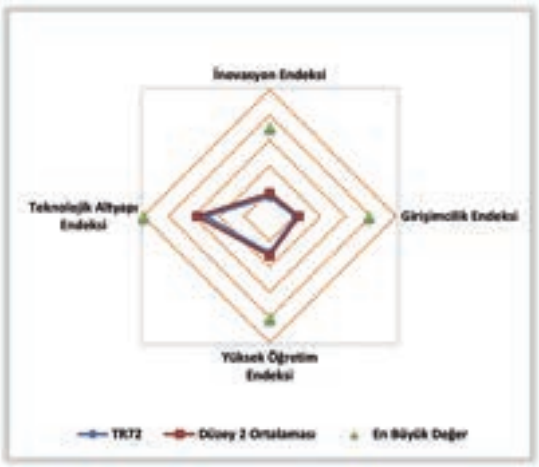
Kayseri, Sivas ve Yozgat illerinden oluşan TR72 Bölgesi, temel göstergeler düzeyinde ulaşım ve sosyal yaşam alanında 26 bölge ortalamasının altında değerlere sahiptir. Demografik yapı, altyapı, sağlık ve eğitim ile ilgili parametrelerde bölge ortalamalarının üstünde bir performans izleyen TR72 Bölgesi, özellikle sağlık alanındaki olumlu göstergeleri ile dikkat çekmektedir.

Ekonomik Etkinlik

TR72 Bölgesinde, ekonomik etkinlik alanında sadece tarım endeksi 26 bölge ortalamasının üstündedir. Makroekonomi, işgücü, dış ticaret, sanayi, finans ve turizm alanında ortalamanın altında değerler alan TR72 Bölgesinde tarım sektöründe olumlu göstergeler sözkonusu olsa da bu durum bölgenin, rekabetçi bölgeler arasında yer almasında yeterli olmamıştır.

İnovasyon

Ekonomik etkinlik alanında düşük bir performans sergileyen TR72 Bölgesi, inovasyon alanında da kayda değer bir varlık gösterememiştir. İnovasyon ve girişimcilik endeksinde bölge ortalamasının altında yer alan TR72 Bölgesinde, teknolojik altyapı eksikliği de mevcuttur. Aynı zamanda yükseköğretim alanındaki performansın yeterli düzeyde gerçekleşmemesi TR72 Bölgesinin rekabet gücünü zayıflatmaktadır.

TR81 ZONGUDAK KARABÜK BARTIN

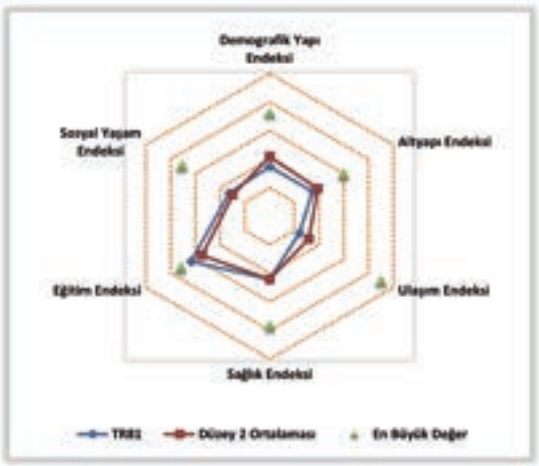
15 BÖLGELER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	13
EKONOMİK ETKİNLİK	19
İNOVASYON	17

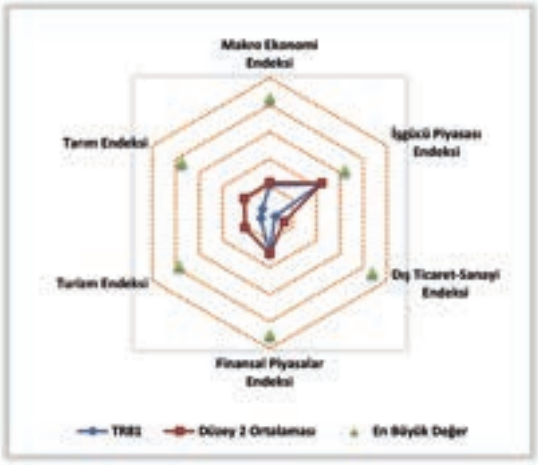
ZONGUDAK KARABÜK BARTIN TR81

Temel Göstergeler

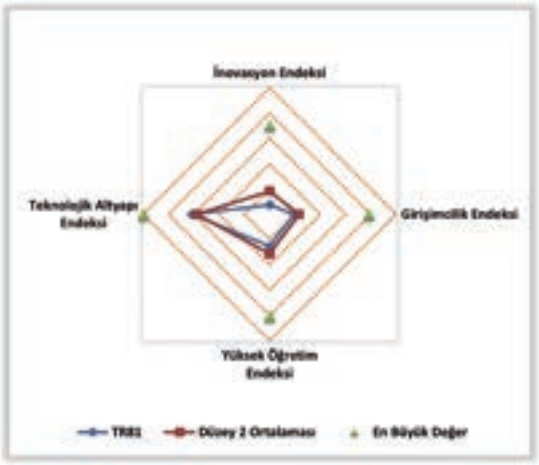
Temel göstergeler açısından bakıldığında TR81 Bölgesi (Zonguldak, Karabük, Bartın), eğitim ve sosyal yaşam alanında 26 bölge ortalamasının üstünde, sağlık alanında ise ortalamaya yakın bir seyir izlemiştir. Ancak demografik yapı, altyapı ve ulaşım ile ilgili parametrelerde bölge ortalamalarının altında değerler alan TR81 Bölgesi, rekabetçi bölgeler arasında yer edinememektedir.

Ekonomik Etkinlik

TR81 Bölgesi, ekonomik etkinlik alanında temel göstergeler düzeyine kıyasla daha düşük bir performans göstermiştir. Genel olarak bakıldığında ekonomik etkinlik ile ilgili parametrelerde bölge ortalamalarının altında yer alan TR81 Bölgesinin, finans ve işgücü piyasasına ilişkin göstergeleri ortalamalara yakındır. Ancak, bölgenin rekabetçi bölgeler arasında yer almasında, ekonomik etkinlik alanındaki performansı yeterli değildir.

İnovasyon

Ekonomik etkinlik ve temel göstergeler açısından düşük bir profil çizen TR81 Bölgesi, inovasyon alanında da benzer bir görünüm vermektedir. İnovasyon, girişimcilik ve yükseköğretim ile ilgili parametrelerde bölge ortalamalarının altında kalan TR81 Bölgesi, teknolojik altyapı açısından gelişmiş bir bölge olmasına rağmen yenilikçi bölgeler arasında yer edinememiştir.

TR82 KASTAMONU ÇANKIRI SİNOP

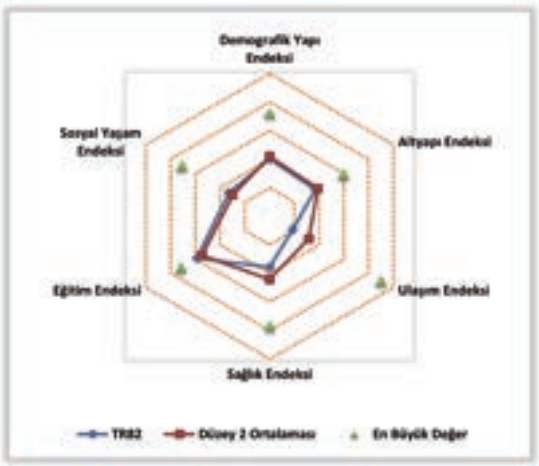
21 BÖLGELER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	19
EKONOMİK ETKİNLİK	20
İNOVASYON	21

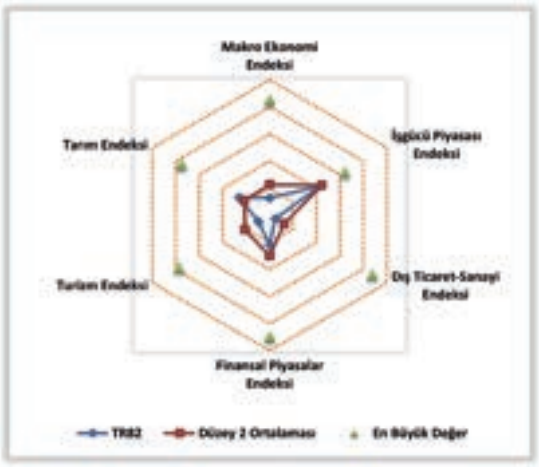
KASTAMONU ÇANKIRI SİNOP TR82

Temel Göstergeler

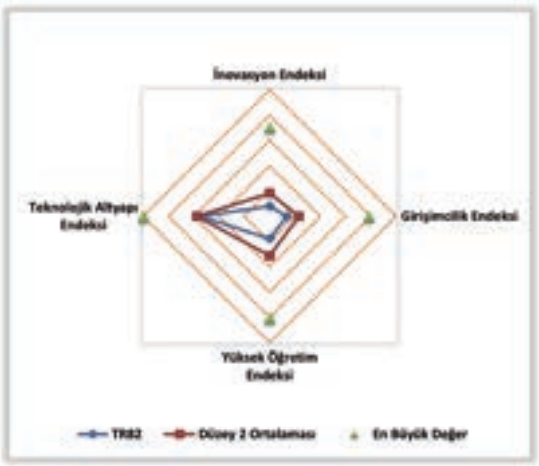
Kastamonu, Çankırı ve Sinop illerini kapsayan TR82 Bölgesi, temel göstergeler arasında eğitim ve sosyal yaşam alanında 26 bölge ortalamasının üstünde değerler alırken, demografik yapı, altyapı, ulaşım ve sağlık ile ilgili parametrelerde ortalamanın altında seyretmiştir. Birtakım olumlu göstergeleri olmasına rağmen TR82 Bölgesi, temel göstergeler açısından rekabetçi bölgeler arasında değildir.

Ekonomik Etkinlik

Temel göstergeler düzeyinde yüksek bir performans sergileyemeyen TR82 Bölgesi, ekonomik etkinlik alanında da benzer bir profil çizmiştir. Tarım endeksi dışındaki tüm endekslerde bölge ortalamalarının altında değerlere sahip olan TR82 Bölgesi, bir yandan makroekonomik yapısındaki yapısal yoksunlukları, öte yandan sektörel gelişmenin yeterince gerçekleşmemesi nedeniyle rekabetçi bölgelerden uzak bir izlenim vermektedir.

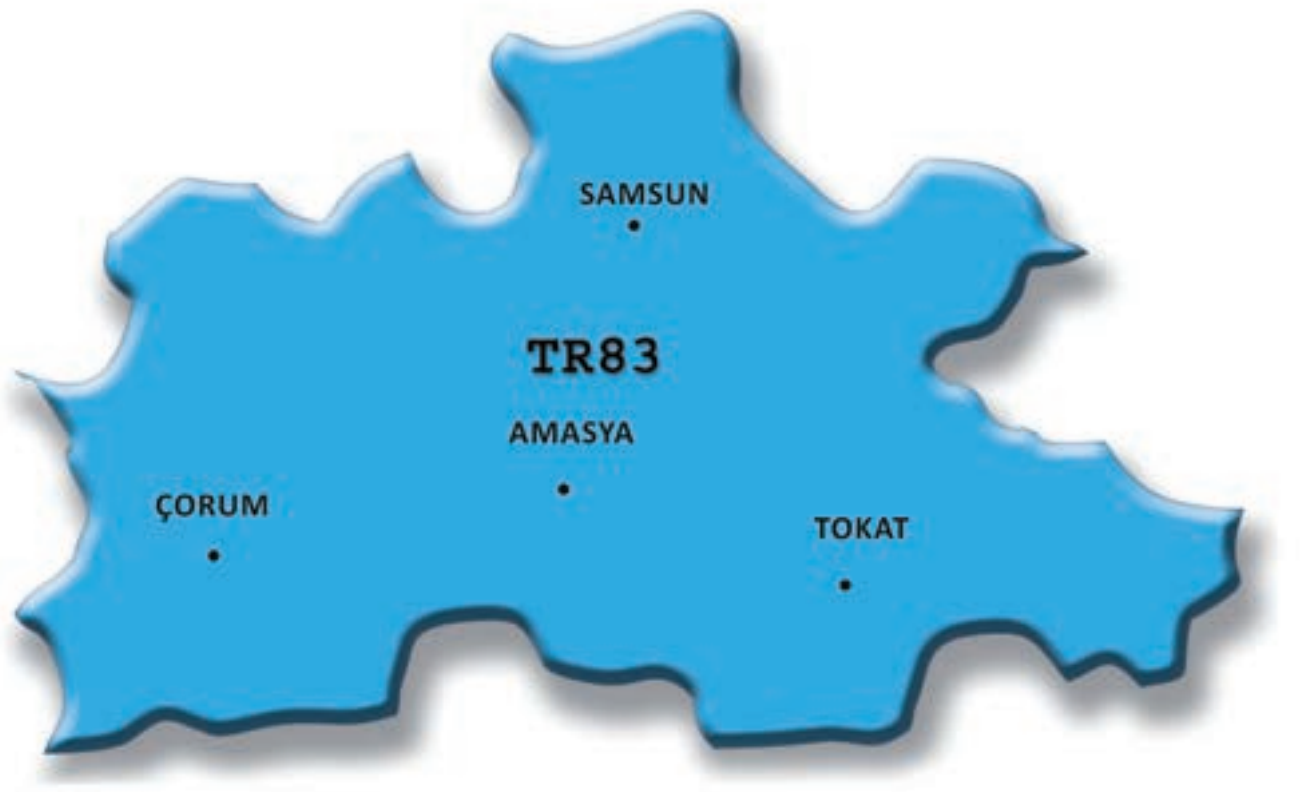
İnovasyon

Ekonomik etkinlik ve temel göstergeler açısından birtakım yoksunluklar barındıran TR82 Bölgesi, inovasyon ve girişimcilik alanında da benzer görünümdedir. Bölge, inovasyon, girişimcilik ve yükseköğretim ile ilgili parametrelerde ortalamaların altında seyrederken, teknolojik altyapının sınırlı olmasının da etkisiyle yenilikçi bölgeler arasında yer edinememiştir.

TR83 SAMSUN
TOKAT
ÇORUM
AMASYA

9 BÖLGELER ARASI REKABET SIRASI

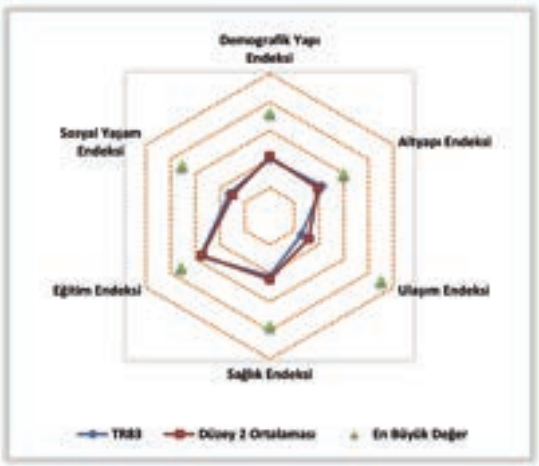

TEMEL GÖSTERGELER	12
EKONOMİK ETKİNLİK	14
İNOVASYON	7

SAMSUN
TOKAT
ÇORUM
AMASYA

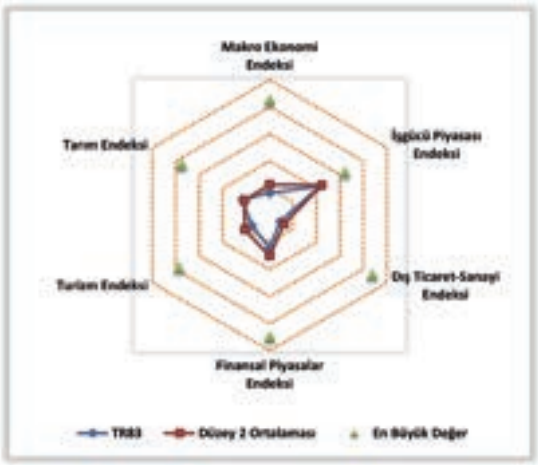
TR83

Temel Göstergeler

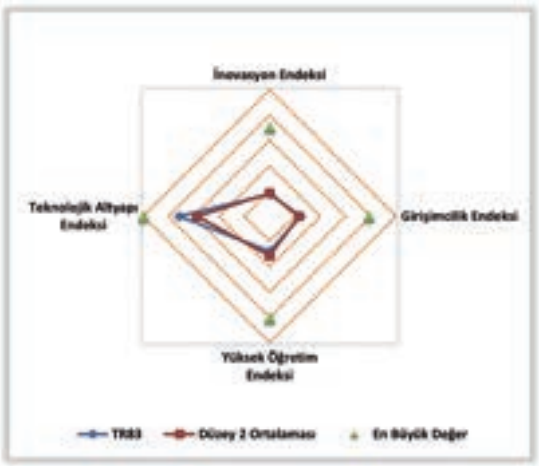
TR83 Bölgesi Samsun, Tokat, Çorum ve Amasya illerini kapsamakta olup, temel göstergeler düzeyinde altyapı, eğitim ve sosyal yaşam alanında 26 bölge ortalamasının üstünde değerlere sahiptir. Ancak demografik yapı, ulaşım ve sağlık ile ilgili parametrelerde ortalamanın altında gösterilen performans ile TR83 Bölgesinin rekabet gücü azalmaktadır.

Ekonomik Etkinlik

Ekonomik etkinlik açısından incelendiğinde TR83 Bölgesinin genel olarak 26 bölge ortalamasının altında seyrettiği gözlenmektedir. Sadece tarım endeksinde ortalamanın üstünde değerlere sahip olan TR83 Bölgesi, gerek makroekonomik yapısı gerekse sektörel derinleşmenin yoksunluğu nedeniyle rekabetçi bölgeler arasında yer alamamıştır.

İnovasyon

Ekonomik etkinliğin ve sektörel gelişmenin yeterli düzeyde sağlanamadığı TR83 Bölgesi inovasyon endeksinde ortalamaya yakın bir performans sergilemiştir. Teknolojik altyapı ve kullanım yoğunluğu açısından gelişmiş bir bölge olmasına rağmen, TR83 Bölgesi inovasyon ve girişimcilik alanında rekabetçi bölgeler arasında ön sıralamalarda gelmemektedir.

TR90 TRABZON
ORDU-GİRESUN
RİZE – ARTVİN
GÜMÜŞHANE

11 BÖLGELER ARASI REKABET SIRASI

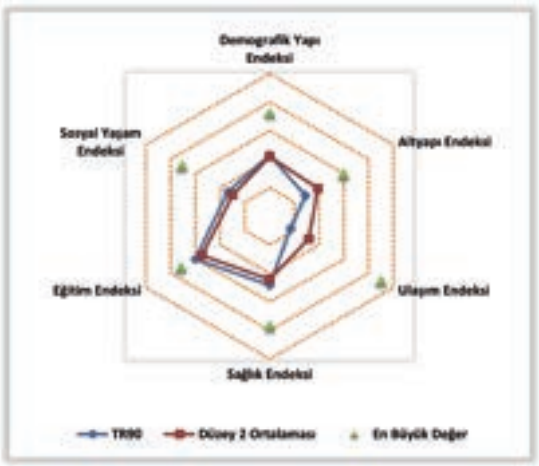

TEMEL GÖSTERGELER	17
EKONOMİK ETKİNLİK	10
İNOVASYON	10

TRABZON
ORDU-GİRESUN
RİZE – ARTVİN
GÜMÜŞHANE

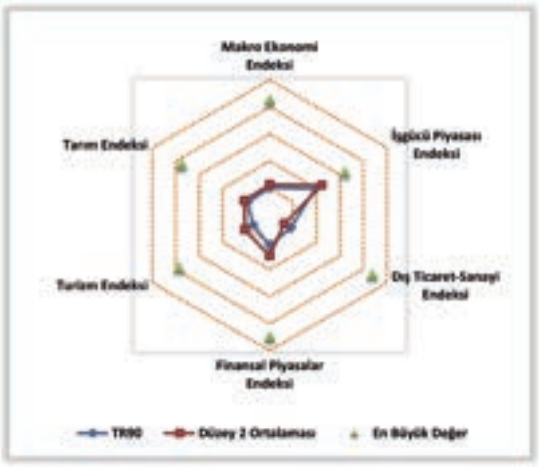
TR90

Temel Göstergeler

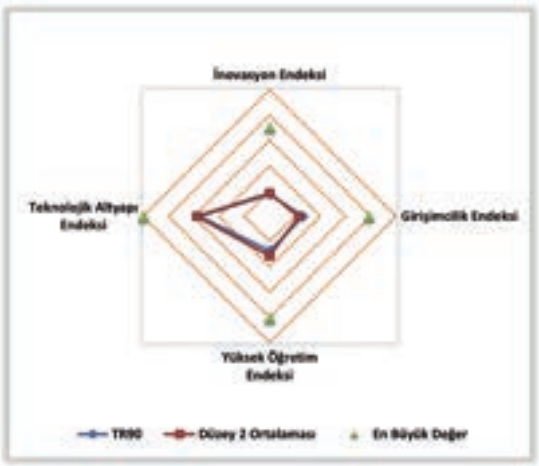
Trabzon, Ordu, Giresun, Rize, Artvin ve Gümüşhane olmak üzere beş ilden oluşan TR90 Bölgesi, temel göstergeler düzeyinde demografik yapı, eğitim, sağlık ve sosyal yaşam alanında 26 bölge ortalamasının üstünde bir seyir izlemiştir. Ancak altyapı ve ulaşım ile ilgili parametrelerde önemli eksiklikler barındıran TR90 Bölgesi, rekabet gücünü yükseltememektedir.

Ekonomik Etkinlik

TR90 Bölgesi, ekonomik etkinlik alanında sadece dış ticaret ve sanayi ile ilgili parametrelerde bölge ortalamasının üstüne çıkabilmiştir. Makroekonomik yapı, işgücü piyasası, finans, turizm ve tarım sektörlerinde yüksek katma değer yaratamayan TR90 Bölgesinde, ekonomik etkinlik ve sektörel gelişim bölgesel anlamda yeterince sağlanamamıştır. Bu durum dış ticaret ve sanayi alanında olumlu göstergelere sahip olmasına rağmen bölgenin, rekabetçi bölgeler arasına girmesini engellemiştir.

İnovasyon

Ekonomik etkinliğin yeterince sağlanamadığı TR90 Bölgesi, inovasyon alanında da bölge ortalamasının altında bir seyir izlemiştir. Her ne kadar girişimcilik ile ilgili parametrelerde ortalamanın üstünde bir performans sergilense de, gerek yükseköğretim alanındaki eksiklikler gerekse teknolojik altyapı ve kullanım yaygınlığının yetersizliği bölgenin yenilikçi bölgelere uzak bir profil çizmesine neden olmuştur.

TRA1 ERZURUM
ERZİNCAN
BAYBURT

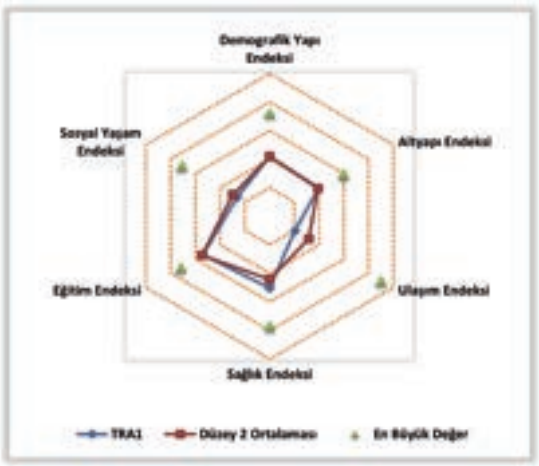
20 BÖLGELER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	14
EKONOMİK ETKİNLİK	22
İNOVASYON	20

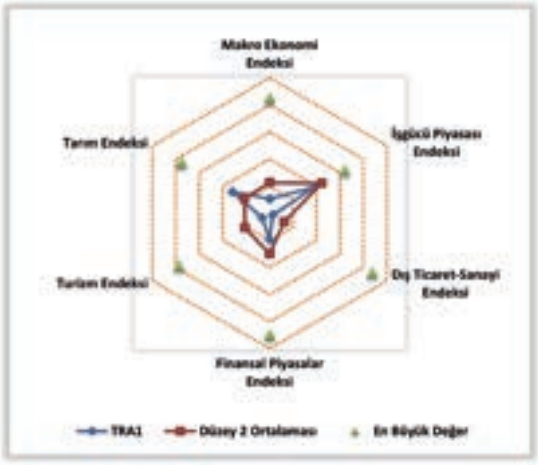
ERZURUM ERZİNCAN BAYBURT TRA1

Temel Göstergeler

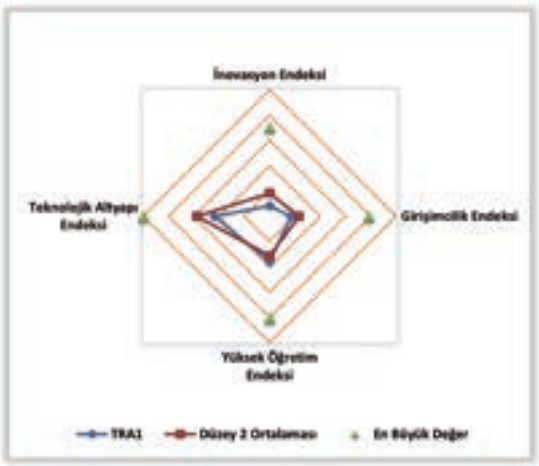
TRA1 Bölgesi, Erzurum, Erzincan ve Bayburt illerini kapsamakta olup, temel göstergeler arasında sadece sağlık alanında 26 bölge ortalamasının üstünde değerlere sahiptir. Demografik yapı, altyapı ve eğitim ile ilgili parametrelerde ortalamaya yakın bir seyir izlemesine rağmen, ulaşım ve sosyal yaşam alanındaki düşük performans bölgenin rekabetçi özelliğini azaltmaktadır.

Ekonomik Etkinlik

Temel göstergeler düzeyinde ortalamaya yakın bir profil çizen TRA1 Bölgesi, ekonomik etkinlik alanında ise tarım ve hayvancılık sektörü dışında pek bir varlık gösterememiştir. Tarım endeksinde 26 bölge arasında dördüncü sırada yer alan bölge, yarattığı yüksek katma değer ile dikkat çekse de, ekonominin diğer bileşenlerinde gösterdiği düşük performans ile rekabetçi özelliğini ortaya çıkartamamaktadır. Bölgede dış ticaret, sanayi, finansal piyasalar sektöründe derinleşmenin gerçekleşmemesi, makroekonomik alandaki yapısal sorunlarla birleşerek rekabet gücünü olumsuz yönde etkilemektedir.

İnovasyon

Ekonomik etkinlik ve temel göstergeler düzeyinde rekabetçi bir yapı sergileyemeyen TRA1 Bölgesi inovasyon alanında da benzer bir seyir izlemiştir. Bölge, inovasyon, girişimcilik ve teknolojik altyapı endekslerinde ortalamanın altında değerler almıştır. Bu kategorideki tek olumlu gösterge yükseköğretim alanında rastlansa da, bu durum bölgenin yenilikçi ve girişimci bölgeler arasına girmesinde yeterli olamamıştır.

TRA2 AĞRI KARS IĞDIR ARDAHAN

24 BÖLGELER ARASI REKABET SIRASI

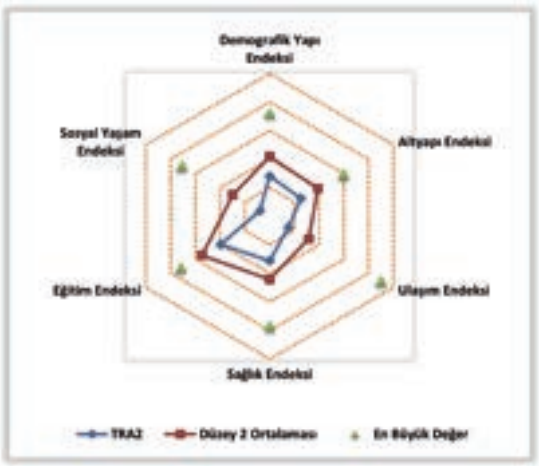

TEMEL GÖSTERGELER	24
EKONOMİK ETKİNLİK	24
İNOVASYON	24

TRA2

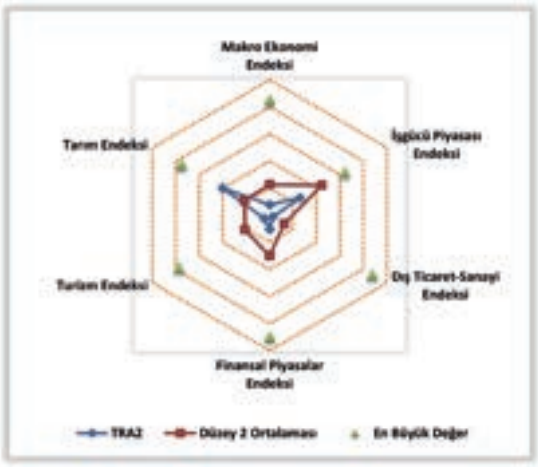
AĞRI
KARS
IĞDIR
ARDAHAN

Temel Göstergeler

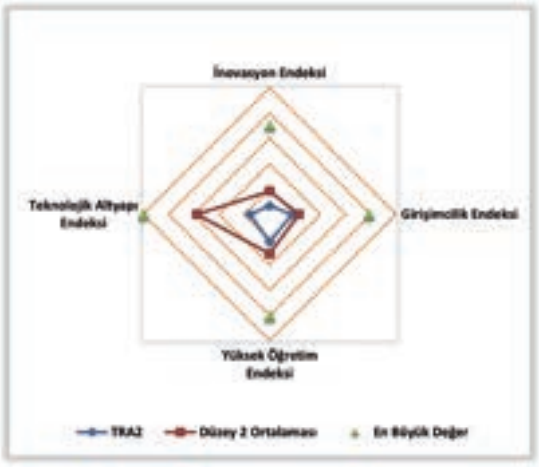
Ağrı, Kars, Iğdır ve Ardahan illerini kapsayan TRA2 Bölgesi, temel göstergeler düzeyinde 26 bölge ortalamasının oldukça altında değerler almıştır. Ulaşım ve sosyal yaşam alanında bölgelerarası sıralamada son sırada yer alan TRA2 Bölgesi, altyapı ve sağlık ile ilgili endekslerde de son üç bölgeden biridir. Bununla birlikte demografik yapısından kaynaklanan sorunlar, eğitim alanındaki yoksunluklar bölgenin rekabetçi bölgelere uzak bir profil izlemesine katkıda bulunmaktadır.

Ekonomik Etkinlik

Temel göstergeler düzeyinde oldukça düşük bir performans sergileyen TRA2 Bölgesi, tarım sektörü dışında katma değer üretemeyen bir bölgedir. Tarım endeksinde yapılan bölgelerarası sıralamada ikinci sırada yer alarak dikkat çeken bölge, ekonominin diğer bileşimlerinde kayda değer bir varlık gösterememiştir. Bölge bu haliyle tarım ve hayvancılık sektörü dışındaki ekonomiyle ilgili alanlarda rekabetçi yapıdan oldukça uzak bir izlenim vermektedir.

İnovasyon

Ekonomik etkinlik ve temel göstergeler alanında öne çıkamayan TRA2 Bölgesi, inovasyon ve girişimcilik ile ilgili parametrelerde de sıralamalarda sonlarda yer almıştır. Teknolojik altyapının eksikliği ve kullanım yaygınlığının yetersizliği, yükseköğretim alanındaki yoksunluklarla birlikte bu olumsuz durumu daha da güçlendirmiştir.

TRB1 MALATYA ELAZIĞ BİNGÖL TUNCELİ

18 BÖLGELER ARASI REKABET SIRASI

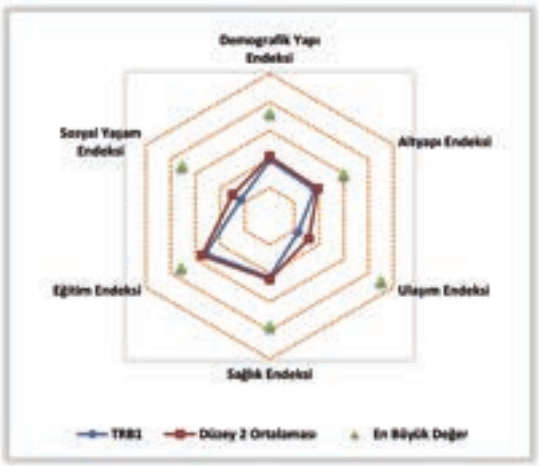

TEMEL GÖSTERGELER	20
EKONOMİK ETKİNLİK	21
İNOVASYON	19

MALATYA
ELAZIĞ
BİNGÖL
TUNCELİ

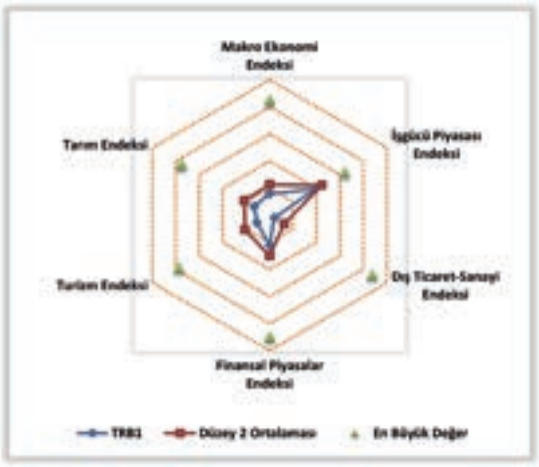
TRB1

Temel Göstergeler

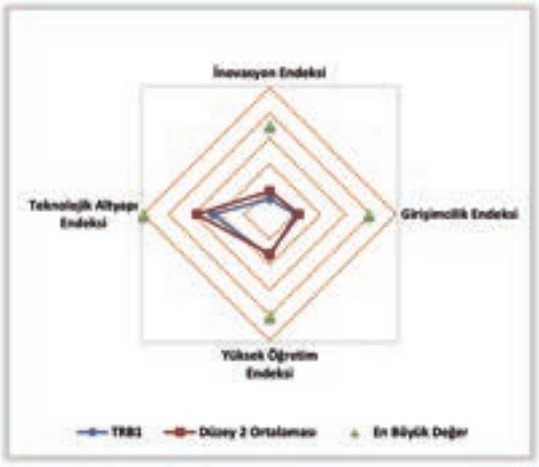
TRB1 Bölgesi (Malatya, Elazığ, Bingöl, Tunceli) temel göstergeler ile ilgili tüm parametrelerde 26 bölge ortalamasının altında bir performans sergilemiştir. Demografik yapı, altyapı, eğitim ve sağlık alanında düşük bir profil çizen TRB1 Bölgesi, ulaşım alanındaki birtakım yoksunlukları ile rekabetten uzak bir izlenim vermektedir.

Ekonomik Etkinlik

Temel göstergeler düzeyinde düşük bir performans izleyen TRB1 Bölgesi, ekonomik etkinlik alanında da benzer görünümdedir. Gerek makroekonomi alanındaki yapısal sorunlar gerekse sektörel gelişmenin yetersizliği, bölgede ekonomik etkinlik alanında kayda değer bir varlık gösterilmesini engellemektedir.

İnovasyon

Ekonomik etkinlik ve temel göstergeler ile ilgili parametrelerde ortalama altı değerlere sahip olan TRB1 Bölgesi, inovasyon alanında da bir varlık gösterememiştir. İnovasyon, girişimcilik ve teknolojik altyapı ile ilgili göstergelerde ortalamanın altında yer alan bölgenin tek olumlu yönü yükseköğretim alanında gösterdiği ortalama üstü performanstır. Ancak yükseköğretim alanındaki olumlu göstergeler, bölgenin yenilikçi ve girişimci bir bölge olmasında yeterli olamamıştır.

TRB2 VAN
MUŞ
BİTLİS
HAKKÂRİ

26 BÖLGELER ARASI REKABET SIRASI

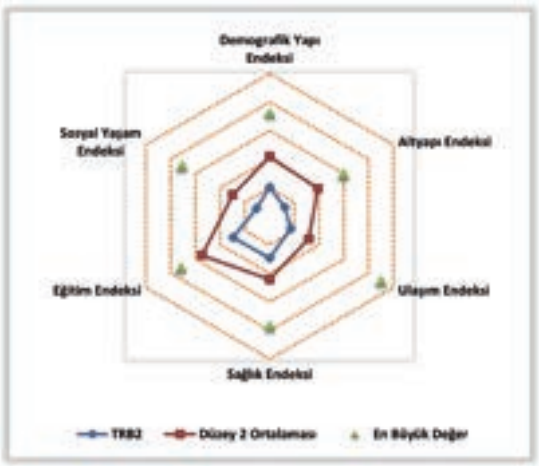

TEMEL GÖSTERGELER	26
EKONOMİK ETKİNLİK	26
İNOVASYON	26

TRB2

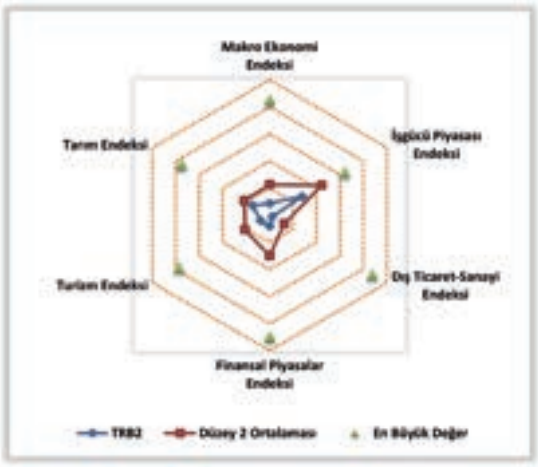
VAN
MUŞ
BİTLİS
HAKKÂRİ

Temel Göstergeler

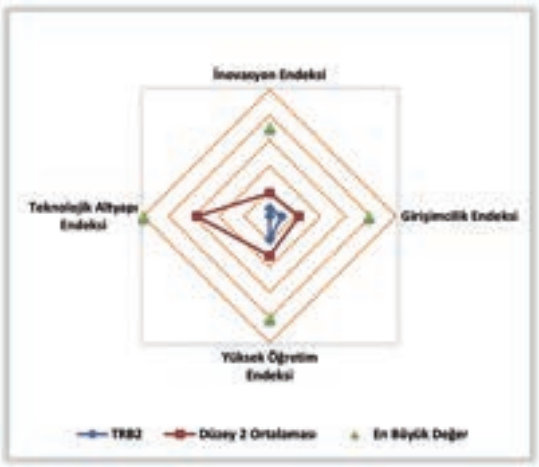
Van, Muş, Bitlis ve Hakkâri illerini kapsayan TRB2 Bölgesi, temel göstergeler düzeyinde 26 bölge ortalamasının oldukça altında bir performans izlemiştir. Altyapı, sağlık ve eğitim endeksinde bölgelerarası sıralamada sonda yer alan TRB2 Bölgesi, demografik yapı, ulaşım ve sosyal yaşam alanında da son sıralardadır. Bölge, temel göstergeler ile ilgili parametrelerde aldığı değerlerle rekabetten uzak bir izlenim vermektedir.

Ekonomik Etkinlik

Temel göstergelerle ilgili değerlere paralel bir şekilde ekonomik etkinlik alanında da düşük bir performans izleyen TRB2 Bölgesi, tüm parametrelerde ortalamanın oldukça altında seyretmiştir. Dış ticaret, sanayi ve finans endeksinde bölgelerarası yapılan sıralamada son sırada yer alan TRB2 Bölgesi, ekonomik etkinliğin sağlamadığı bölgelerin başında gelmektedir.

İnovasyon

Ekonomik etkinlikte gösterilen düşük performans sonucunda inovasyon alanında da bir varlık gösteremeyen TRB2 Bölgesi, inovasyon, girişimcilik ve teknolojik altyapı endeksinde son sırada gelmektedir. Bölgenin yakın zamanda, yenilikçi ve girişimci bölgeler arasında yer alması olası gözükmemektedir.

TRC1 GAZİANTEP ADIYAMAN KİLİS

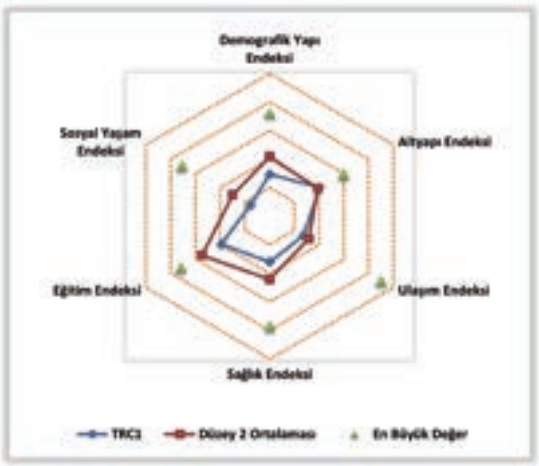
22 BÖLGELER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	22
EKONOMİK ETKİNLİK	18
İNOVASYON	14

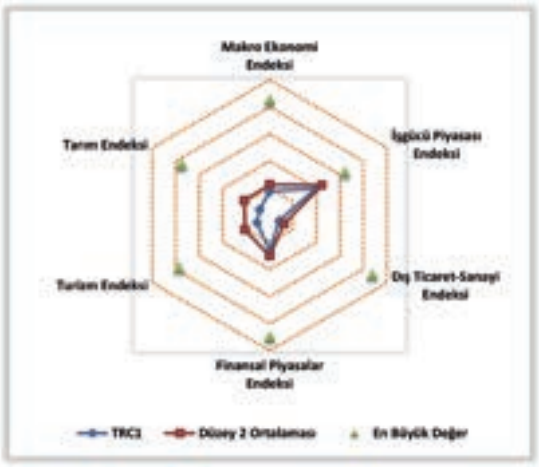
GAZİANTEP ADIYAMAN KİLİS TRC1

Temel Göstergeler

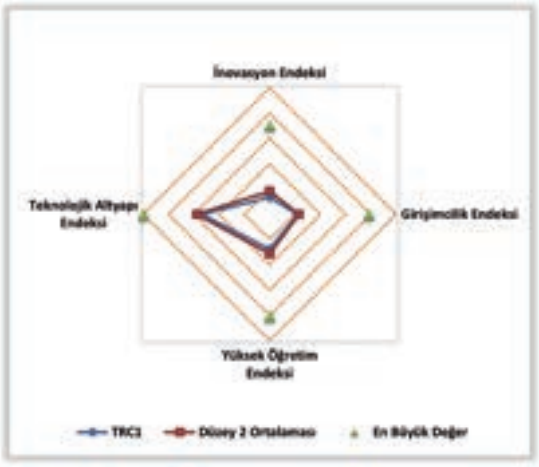
TRC1 Bölgesi Gaziantep, Adıyaman ve Kilis illerini içermekte olup, temel göstergeler düzeyinde altyapı dışındaki tüm parametrelerde 26 bölge ortalamasının altında değerlere sahiptir. Genel olarak düşük bir performansın izlendiği TRC1 Bölgesinde, altyapı ile ilgili parametrelerdeki olumlu göstergeler, bölgenin rekabetçi bölgeler arasına girmesinde etkili olamamıştır.

Ekonomik Etkinlik

Temel göstergeler düzeyinde genel olarak düşük bir performans izleyen TRC1 Bölgesi, ekonomik etkinlik alanındaki tüm göstergelerde bölge ortalamalarının altında yer almıştır. Gaziantep ilinin ekonomik gücü ve ticari merkez niteliği bölgenin rekabetçi yapısını öne çıkartmada yeterli olamamıştır. Makroekonomik yoksunlukların yanısıra sektörel gelişmenin etkin bir şekilde sağlanamamış olması, bölgenin rekabet gücünü azaltmaktadır.

İnovasyon

Ekonomik etkinlik ve temel göstergeler açısından ortalamaların altında seyreden TRC1 Bölgesi, inovasyon alanında da benzer bir profil çizmiştir. İnovasyon ve girişimcilik alanında yeterince katma değer yaratamayan bölge, yükseköğretim ve teknolojik altyapı ile ilgili parametrelerde de düşük bir performans izlemiştir.

TRC2 ŞANLIURFA DİYARBAKIR

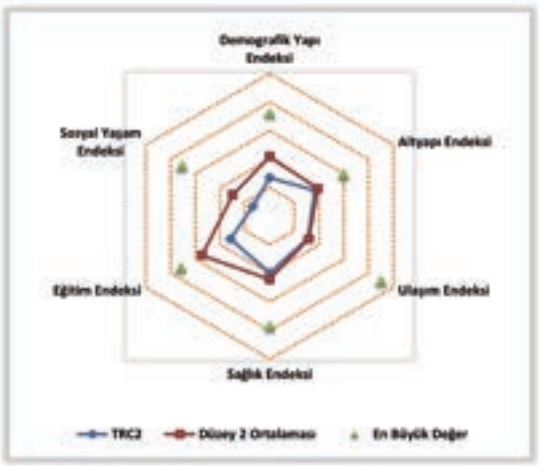
23 BÖLGELER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	23
EKONOMİK ETKİNLİK	23
İNOVASYON	22

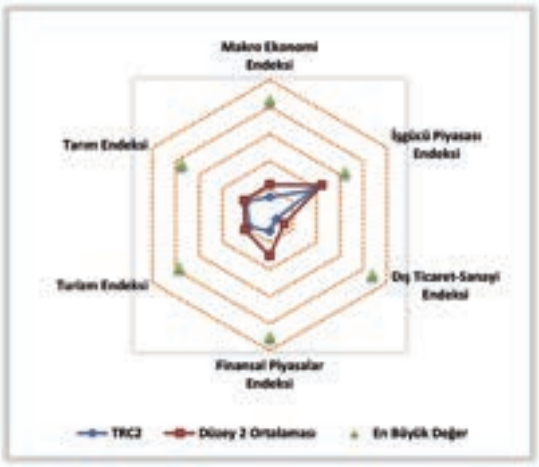
ŞANLIURFA DİYARBAKIR TRC2

Temel Göstergeler

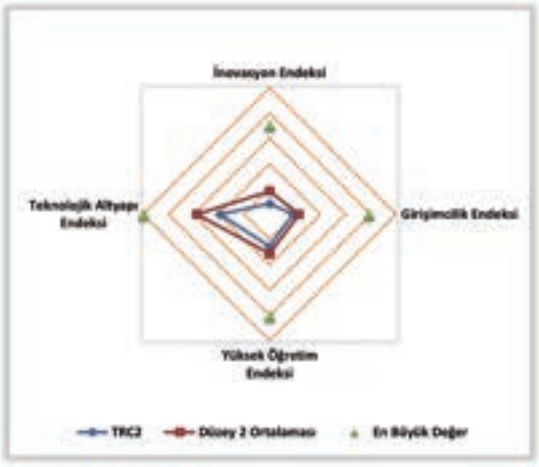
Şanlıurfa ve Diyarbakır illerinden oluşan TRC2 Bölgesi, temel göstergeler açısından 26 bölge ortalamalarının oldukça altında bir performans sergilemiştir. Özellikle demografik yapı ve eğitim ile ilgili parametrelerde bölgelerarası sıralamalarda sonlarda yer alan TRC2 Bölgesi, ulaşım alanında ortalamaya yakın bir seyir izlese de temel göstergeler düzeyinde rekabetçi bir yapı gösterememiştir.

Ekonomik Etkinlik

Temel göstergelerdeki görünüme benzer bir şekilde, ekonomik etkinlik alanında da TRC2 Bölgesinin bir varlık gösteremediği anlaşılmaktadır. Gerek makroekonomik alanındaki yapısal sorunlar gerekse sektörel ve finansal derinleşmenin yeterli düzeyde sağlanamaması bölgenin rekabetçi bölgeler arasında yer almasını engellemiştir.

İnovasyon

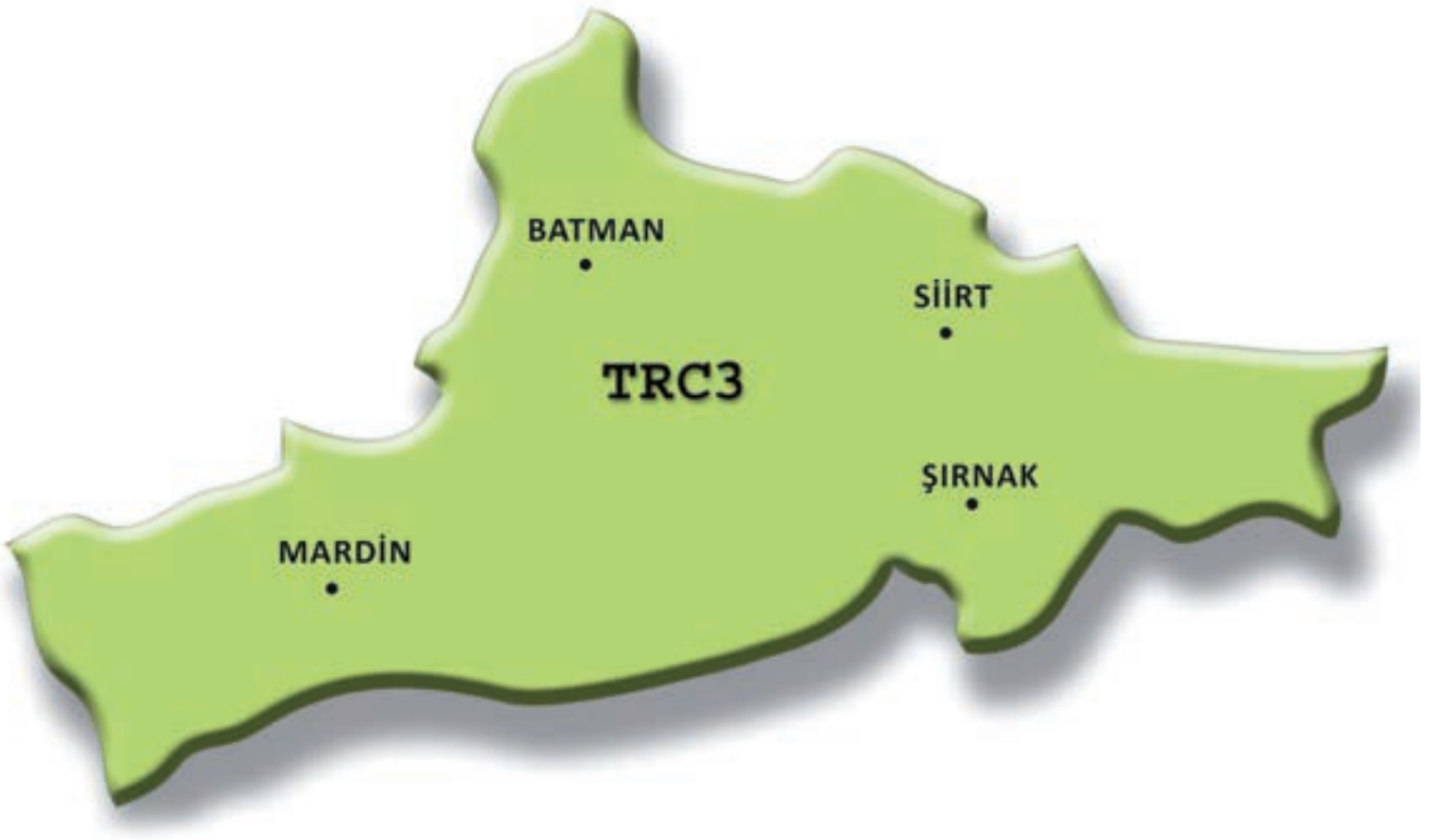

Ekonomik etkinlik ve temel göstergeler açısından düşük bir performans izleyen TRC2 Bölgesi, inovasyon alanındaki tüm parametrelerde bölge ortalamalarının oldukça altında değerler almıştır. Bünyesinde iki köklü devlet üniversitesi barındırmasına rağmen, yükseköğretim alanında da potansiyelin altında performans gösteren bölge, yenilikçi bölgelere uzak bir izlenim vermektedir.

TRC3

MARDİN
BATMAN
ŞIRNAK
SİİRT

25 BÖLGELER ARASI REKABET SIRASI

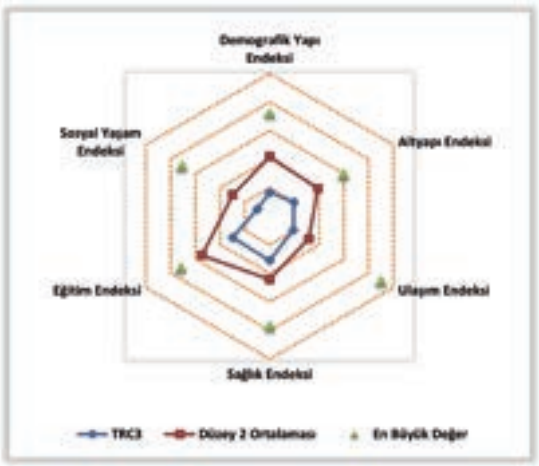

TEMEL GÖSTERGELER	25
EKONOMİK ETKİNLİK	25
İNOVASYON	25

MARDİN
BATMAN
ŞIRNAK
SİİRT

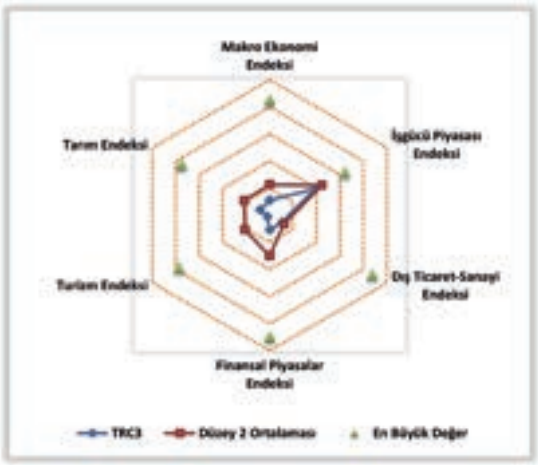
TRC3

Temel Göstergeler

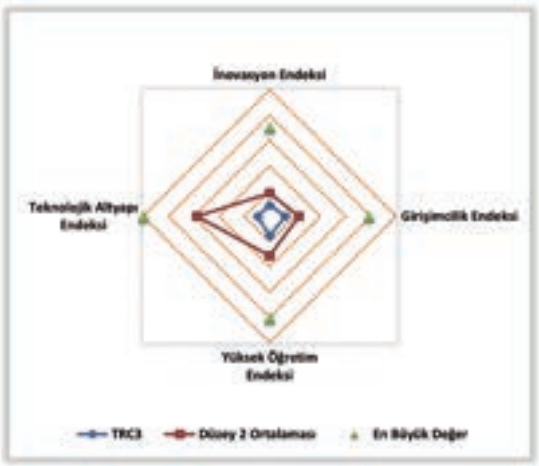
TRC3 Bölgesi, Mardin, Batman, Şırnak ve Siirt illerini kapsamakta olup, temel göstergeler ile ilgili tüm parametrelerde 26 bölge ortalamasının oldukça altında değerler almıştır. Demografik yapı endeksinde bölgelerarası yapılan sıralamada son sırada yer alan TRC3 Bölgesi, altyapı, eğitim, sağlık ve sosyal yaşam alanında da sonlardadır. Bölgenin yakın zamanda rekabetçi bölgeler arasına girmesi olası gözükmemektedir.

Ekonomik Etkinlik

TRC3 Bölgesi temel göstergelere paralel bir şekilde, ekonomik etkinlik ile ilgili parametrelerde de bölge ortalamalarının altında seyretmiştir. Bölgenin yapısal sorunları, makroekonomik yapısı, sektörel gelişmenin yetersizliği bu sonucun doğmasında etkili olan başlıca faktörlerdir.

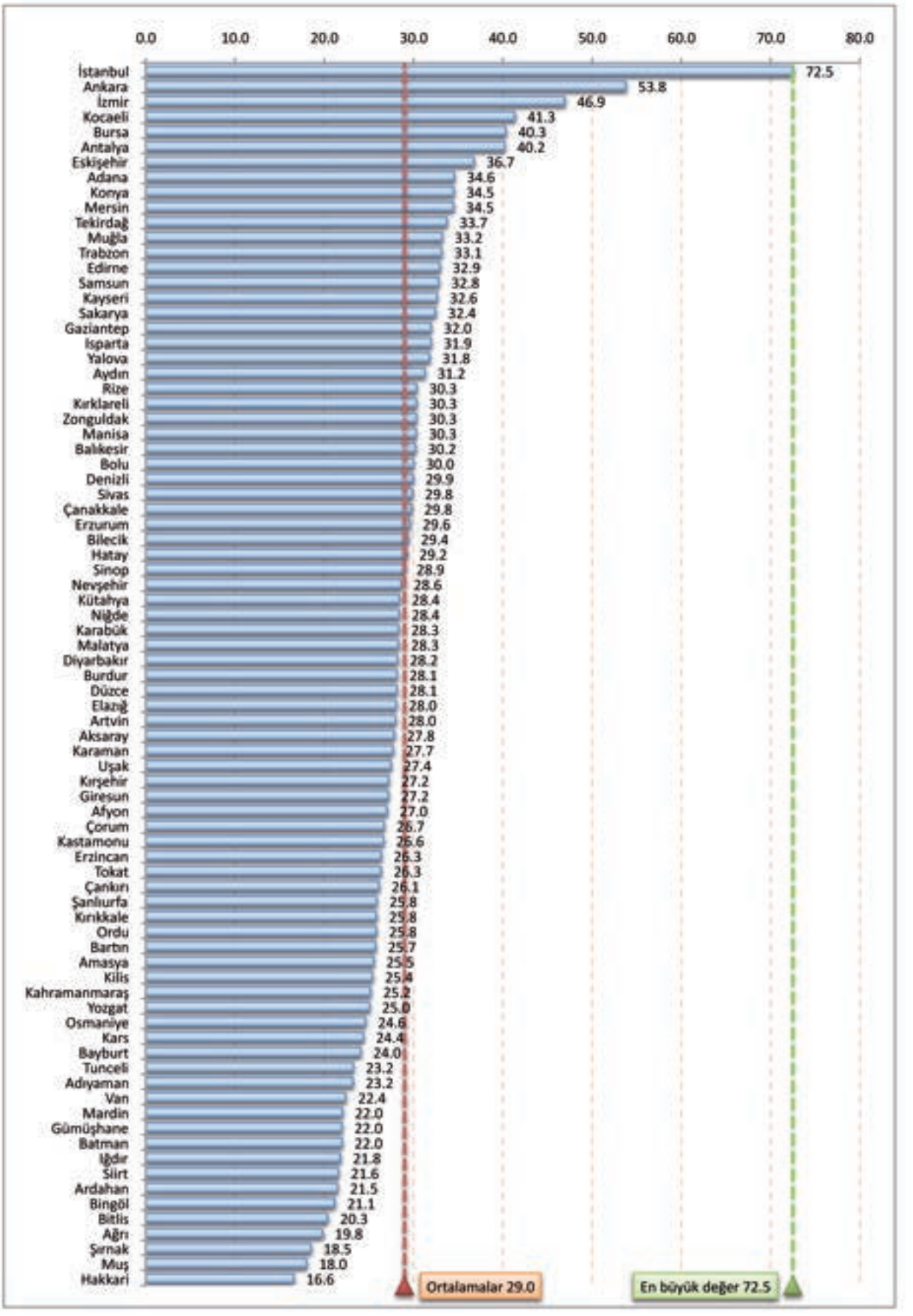
İnovasyon

İnovasyon ve girişimcilik alanında bir varlık gösteremeyen TRC3 Bölgesi, yükseköğretim alanındaki birtakım yoksunluklar ile teknolojik altyapının ve yüksek teknoloji kullanımının yetersizliği nedeniyle, yenilikçi ve girişimci bölgeler arasında kendine yer edinememiştir.

“İLLER ARASI
REKABET
ENDEKSİ”

İLLER ARASI REKABET ENDEKSİ

01 ADANA

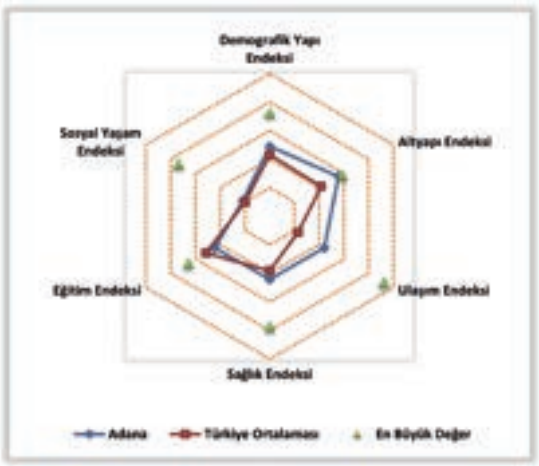
8 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	8
EKONOMİK ETKİNLİK	13
İNOVASYON	8

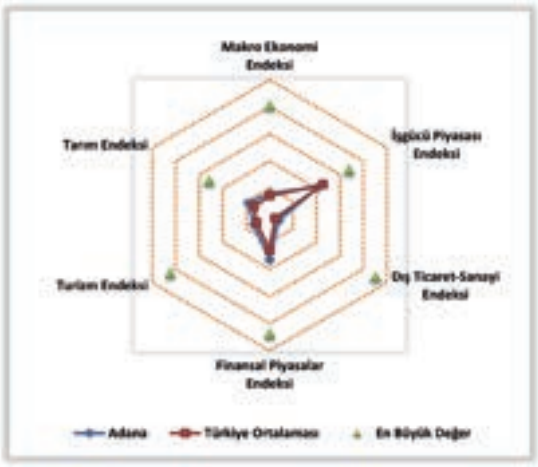
01 ADANA

Temel Göstergeler

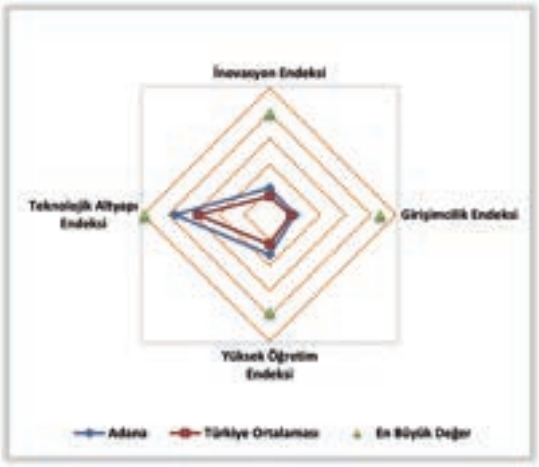
Adana ili temel göstergeler açısından Türkiye ortalamasında ve bazı göstergelerde ortalamanın üstünde değerlere sahiptir. Özellikle altyapı ve ulaşım endekslerinde Türkiye ortalamasının üstünde değerler alan Adana, sahip olduğu temel nitelikler ile bir sanayi ve ticari merkez olma niteliğini sürdürmektedir. Temel göstergeler açısından Adana' nın dezavantajlı olduğu alan ise eğitim alanıdır. Adana'da özellikle eğitim altyapısı ve seviyesine ilişkin değerler, Türkiye ortalamasının altında seyretmiştir.

Ekonomik Etkinlik

Adana ekonomik etkinlik ile ilgili işgücü piyasası dışındaki tüm göstergelerde Türkiye ortalamasının üstünde bir performans sergilemiştir. Adana sahip olduğu iç dinamikleri dış ticaret kanalları ile zenginleştirmiş, bulunduğu bölgenin yıllardan beri ekonomik bir gücü olarak kendini göstermiştir. Bir yandan tarım alanındaki ekonomik gücü, finansal piyasalara da yansımış ve bölgenin iş ve finans merkezi olma niteliğini kazandırmıştır.

İnovasyon

Temel göstergeler ve ekonomik etkinlik alanında iyi bir performans gösteren Adana, inovasyon ve girişimcilik alanlarında da Türkiye ortalamasının üstünde değerlere sahiptir. Özellikle teknolojik altyapısı ile ön plana çıkan Adana, ürettiği yenilikçi mal ve hizmetlerle Türkiye'nin inovasyon gelişimine katkıda bulunmakta, girişimci kentler arasında yerini almaktadır.

02 ADIYAMAN

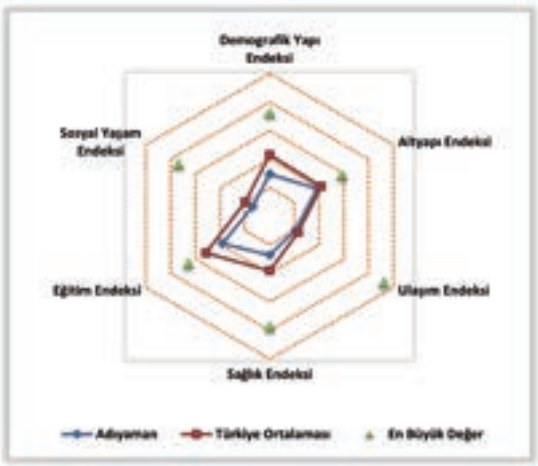
68 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	69
EKONOMİK ETKİNLİK	66
İNOVASYON	70

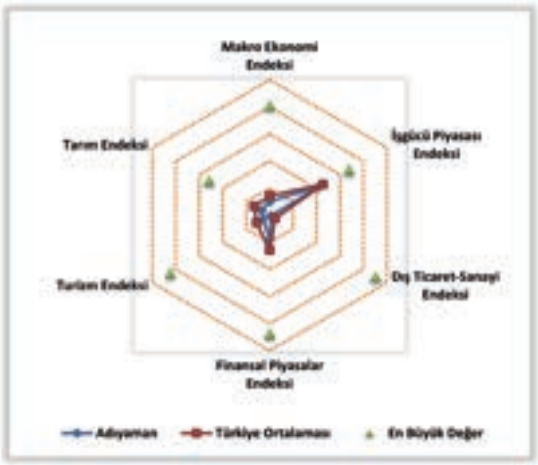
02 ADIYAMAN

Temel Göstergeler

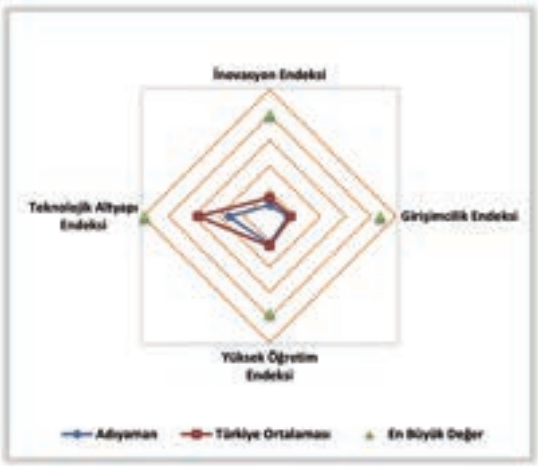
Adıyaman, temel göstergelerde Türkiye ortalamasının altında değerlere sahiptir. Özellikle demografik yapısı, sağlık ve eğitim alanındaki değişkenler açısından ortalamanın oldukça altında bir seyir izlemiştir. Altyapı ve ulaşım alanında Türkiye ortalamasına yakın değerlere sahip olsa da, genel olarak değerlendirildiğinde endekste yer alan temel göstergeler Adıyaman'ın rekabet gücünü olumsuz etkileyen faktörlerdir.

Ekonomik Etkinlik

Temel göstergelerde Türkiye ortalamasının altında seyreden Adıyaman ilinde ekonomik etkinlik derecesi de düşük düzeydedir. Makroekonomik göstergelerdeki olumsuz seyir, finansal piyasalar ve dış ticaret alanlarında da kendini göstermiştir. Turizm altyapısının ve potansiyelinin olmasına rağmen Adıyaman ili turizm endeksinde de Türkiye ortalamasının altında bir değere sahiptir. Adıyaman'da varolan turizm potansiyelinin daha etkin değerlendirilmesi kentin rekabet gücünü artırıcı etkide bulunacaktır.

İnovasyon

Ekonomik etkinliğin düşük seviyede olduğu ve temel göstergeler açısından da ortalamanın altında seyir izleyen Adıyaman'da inovasyon alanında yüksek bir performansın beklenemeyeceği açıktır. Her ne kadar girişimcilik alanında Türkiye ortalamasına yaklaşılsa da, özellikle teknolojik altyapının oldukça düşük düzeyde olması, inovasyon alanındaki rekabetini olumsuz etkilemektedir.

03 AFYONKARAHİSAR

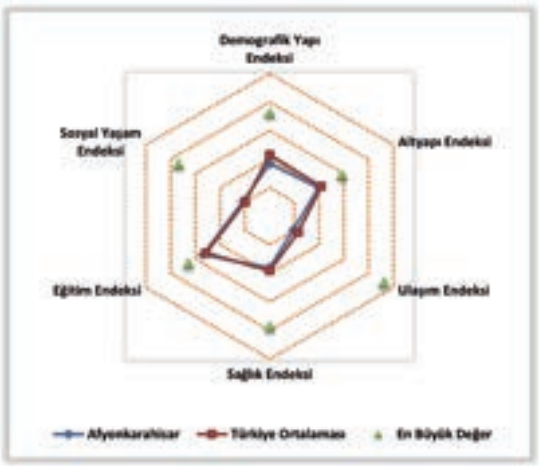
50 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	60
EKONOMİK ETKİNLİK	20
İNOVASYON	58

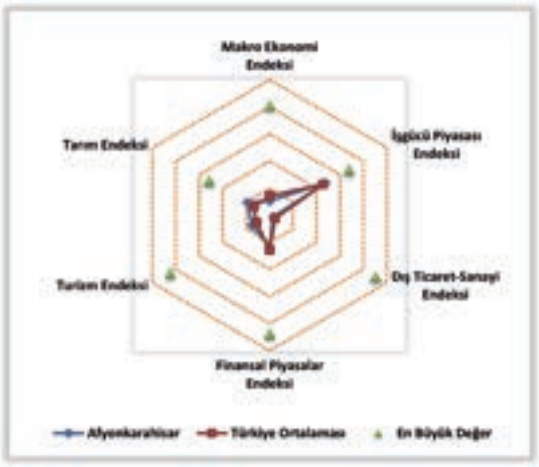
03 AFYONKARAHİSAR

Temel Göstergeler

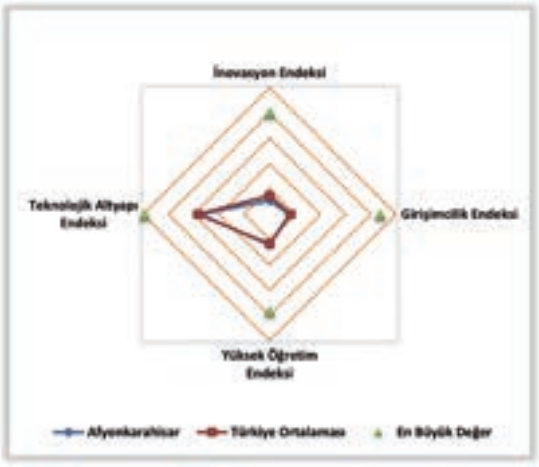
Afyon, temel göstergeler açısından Türkiye ortalamasına yakın değerlere sahiptir. Demografik yapı başta olmak üzere altyapı, ulaşım ve sağlık göstergelerinde ortalamanın altında değerlere sahip olan Afyon, eğitim ve sosyal yaşam alanında ortalamanın üstünde seyretmiştir. Ulaşım ağı açısından etkin coğrafi şartlara sahip olmayan Afyon'un, demografik yapısının da etkisiyle rekabet gücü azalmakta, ancak eğitim ve sosyal yaşam alanında pozitif gelişmeler yaşanmaktadır.

Ekonomik Etkinlik

Temel göstergelerde Türkiye ortalamasına yakın seyreden Afyon, ekonomik etkinlik alanında da benzer bir grafik sergilemiştir. Kentteki makroekonomik yapının ortalamanın altında bir değere sahip olması, dış ticaret ve finansal piyasalar alanında olumsuz etkiler yaratsa da, turizm ve tarım gelirleri ve potansiyeli ile bu durum giderilmeye çalışılmaktadır.

İnovasyon

Ekonomik etkinlik ve temel göstergeler açısından Türkiye ortalamasına yakın değerlere sahip olan Afyon, inovasyon alanında ortalamanın altında kalan illerdendir. Ekonomik etkinliğin derinleşmemesi ve temel göstergelerdeki yapısal sorunların varlığı Afyon'un yenilikçi ve girişimci bir kent olmasının önündeki engeller olarak karşımıza çıkmaktadır.

04 AĞRI

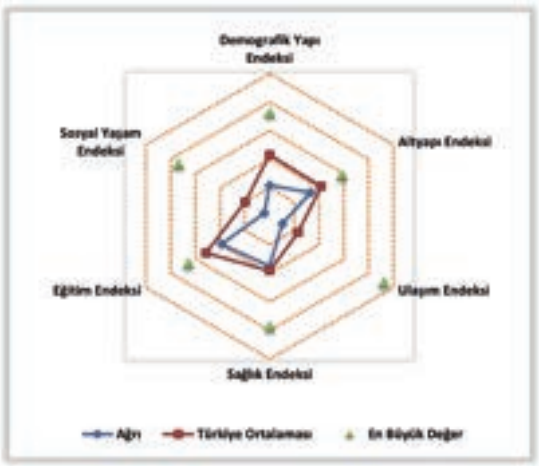
78 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	77
EKONOMİK ETKİNLİK	72
İNOVASYON	78

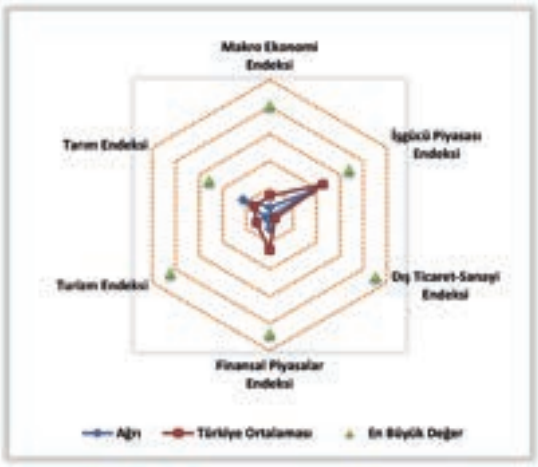
04 AĞRI

Temel Göstergeler

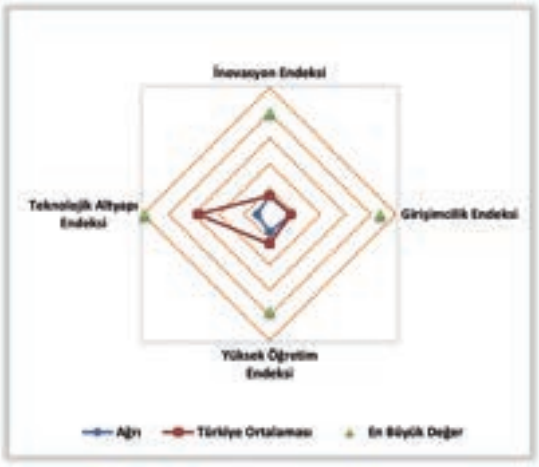
Ağrı ili Türkiye ortalamasının oldukça altında temel göstergelere sahip olan iller arasındadır. Özellikle demografik yapının olumsuz etkisiyle, eğitim ve sosyal yaşam alanındaki sorunlar, ulaşım ve altyapı sorunlarıyla bütünleşerek kentin rekabet gücünü olumsuz etkilemektedir. Temel göstergeler açısından karşılaşılan bu olumsuz durum ekonomik etkinlik ve inovasyon alanına da yansımakta, rekabetçi bir kent olabilmesi için öncelikle yapısal sorunlarının giderilmesini zorunlu kılmaktadır.

Ekonomik Etkinlik

Genel olarak bakıldığında ekonomik etkinlik alanında olumsuz bir seyir izlense de, tarım potansiyeli Ağrı'yı öne çıkaran bir faktördür. Özellikle hayvancılık sektörü ile Ağrı çoğu ile göre yüksek bir performans çizmekte, ekonomik etkinlik kaynağı olarak tarım gücünü kullanmaktadır. Ancak Ağrı'nın rekabet gücünü artıran etken tarım ve hayvancılık sektörü olarak görünse de buradaki katma değerin ekonominin diğer alanlarında ve özellikle dış ticaret alanına istenilen düzeyde yansımadığı gözlenmektedir.

İnovasyon

Ağrı'nın özellikle hayvancılık alanındaki potansiyelinin bir sonucu olarak inovasyon ve girişimcilik alanında Türkiye ortalamasına yakın bir seyir izlemektedir. Ancak teknolojik altyapı alanındaki eksiklikler Ağrı'nın yenilikçi ve girişimci gücünü azaltmakta, yükseköğretim göstergelerinin ortalamanın oldukça altında yer alması ise bu durumu daha da olumsuz yönde etkilemektedir.

05 AMASYA

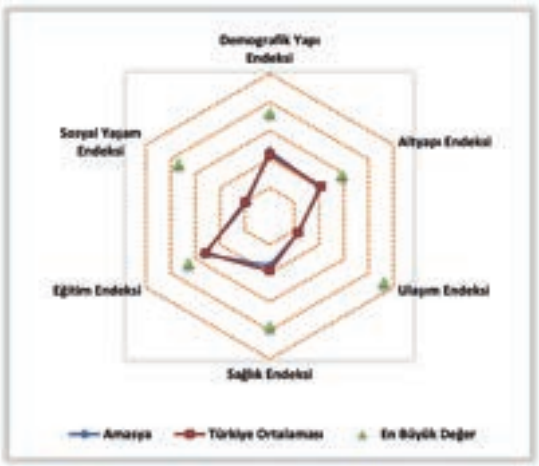
60 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	61
EKONOMİK ETKİNLİK	52
İNOVASYON	61

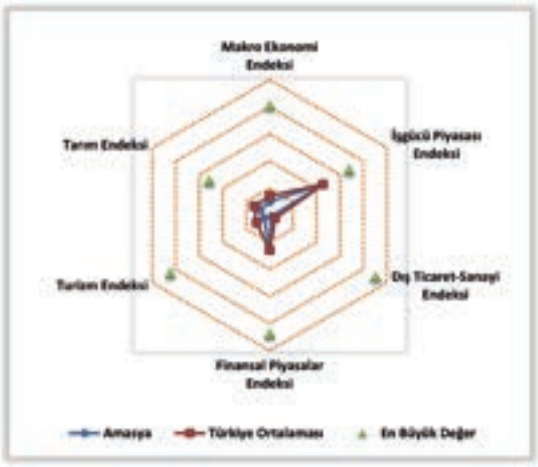
05 AMASYA

Temel Göstergeler

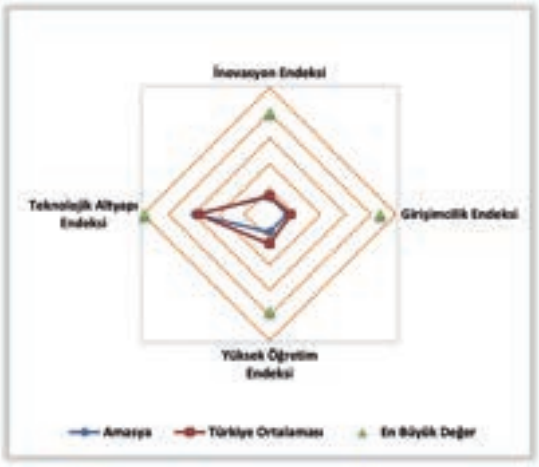
Temel göstergeler açısından bakıldığında, Amasya'nın ülke ortalamasına yakın düzeylerde seyrettiği gözlenmektedir. Amasya demografik yapı, ulaşım ve eğitim alanında ülke ortalamasının üstünde; altyapı, sağlık ve sosyal yaşam alanında ise ortalamanın altında değerlere sahiptir. Sağlık ve diğer alanlardaki altyapı sorunlarının giderilmesi ve sosyal yaşamın zenginleştirilmesi ile Amasya ili, temel göstergeler nezdinde daha rekabetçi bir il olmaya adaydır.

Ekonomik Etkinlik

Amasya ili temel göstergeler açısından Türkiye ortalamasına yakın bir seyir izlese de, ekonomik etkinlik alanında henüz gelişmesini tamamlayamamış bir kenttir. Ekonomik etkinlik alanındaki değişkenlerin tümünde ülke ortalamasının altında değerlere sahip olan Amasya, potansiyelinin altında bir görünüm vermektedir. Makroekonomik endeks açısından yaşanan eksiklikler, tarım ve turizm alanında yeterli düzeyde getirinin sağlanamaması ile bütünleşmekte ve Amasya'nın ekonomik etkinlik alanında rekabetini azaltmaktadır.

İnovasyon

Amasya teknolojik altyapı açısından ülke ortalamasının üstünde değerlere sahip iken, yükseköğretim başta olmak üzere inovasyon ve girişimcilik alanında ortalamanın altında yer almıştır. Burada yükseköğretim alanı önemli rol oynamakta ve kentin rekabet gücünü azaltıcı etkide bulunmaktadır.

06 ANKARA

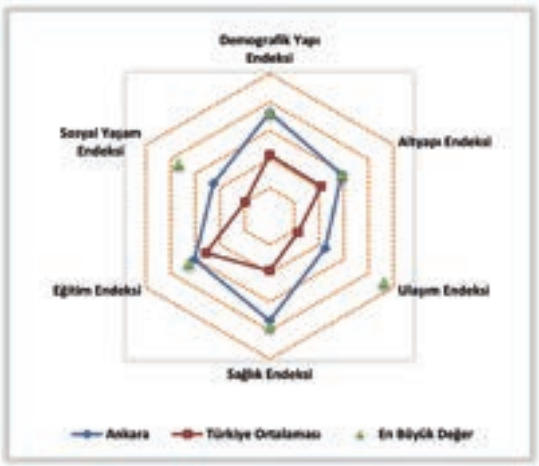
2 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	2
EKONOMİK ETKİNLİK	3
İNOVASYON	2

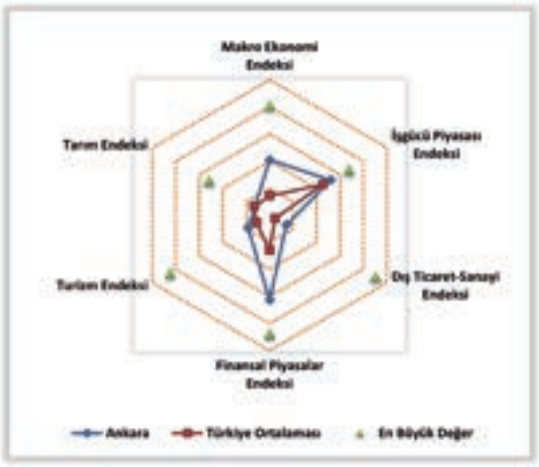
06 ANKARA

Temel Göstergeler

Temel göstergeler düzeyinde ilgili tüm parametrelerde ülke ortalamasının üstünde yer alan Ankara, çoğu alanda iller arası sıralamalarda önlerde yer almaktadır. Demografik yapı ve altyapı endekslerinde 81 il arasında ilk sırada gelen Ankara, ulaşım, sağlık ve sosyal yaşam alanında da ilk beş ilden birisidir. Başkent Ankara, temel göstergeler düzeyinde sadece eğitim endeksinde ön sıralarda yer almamasına rağmen, diğer göstergelerin etkisiyle rekabet düzeyi yüksek illerin başında gelmektedir.

Ekonomik Etkinlik

Başkent Ankara, temel göstergeler düzeyinde oldukça yüksek bir performans sergilemiştir. Bu duruma paralel bir şekilde ekonomik etkinlik alanında da ülke ortalamasının üstünde seyretmiştir. Ankara'nın ekonomik etkinlik alanındaki tek olumsuz göstergesi tarım sektörü üzerinedir. Bunun dışında, makroekonomi, işgücü, dış ticaret, sanayi ve finansal piyasalar endeksinde iller arası sıralamada ilk beş ilden birisidir. Ankara ekonomik etkinlik düzeyindeki parametrelerde gösterdiği performansla rekabette önde gelen iller arasında yer almaktadır.

İnovasyon

Ekonomik etkinlik ve temel göstergeler düzeyinde ülkede önde gelen illerden biri olan Ankara, inovasyon alanında da öncü illerdendir. İnovasyon, girişimcilik ve teknolojik altyapı endekslerinde İstanbul'u takip eden Ankara, yükseköğretim endeksinde lider il konumundadır. Ankara'nın rekabet gücünü ve yenilikçi yapısının gelişimini sağlayan önemli unsur da yükseköğretim gücünün etkinliğidir.

07 ANTALYA

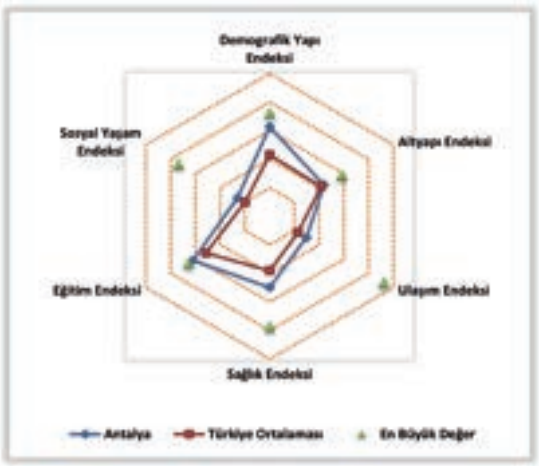
6 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	6
EKONOMİK ETKİNLİK	5
İNOVASYON	5

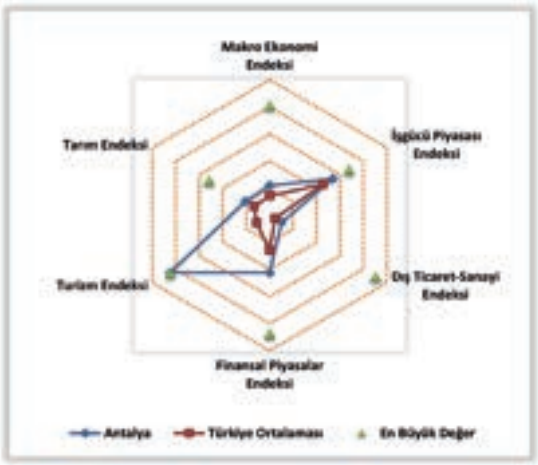
07 ANTALYA

Temel Göstergeler

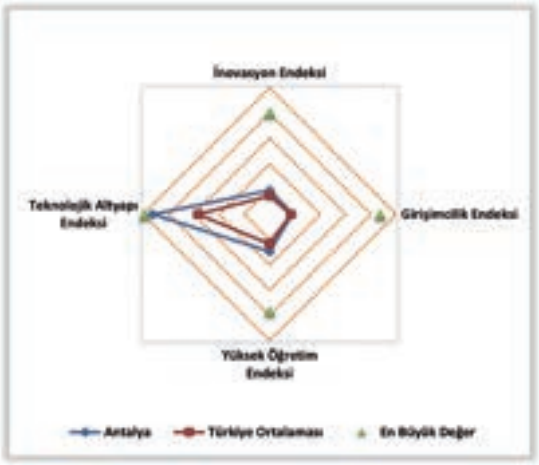
Antalya ili temel göstergelerin tümünde Türkiye ortalamasının üstünde değerlere sahiptir. Demografik yapı ve sağlık başta olmak üzere, çoğu temel değişkende ilk sıralarda yer alan Antalya, altyapı değişkenlerinde aynı performansı izleyememiştir. Genellikle ilk 10 il arasına giren Antalya, altyapı endeksinde 37. sıraya kadar gerilemiştir. Dolayısıyla altyapı alanındaki eksiklikler, Antalya'nın rekabet gücünü azaltmakta, ancak diğer temel göstergelerdeki yüksek değerler bu olumsuzluğu gidermektedir.

Ekonomik Etkinlik

Temel göstergelerde olduğu gibi ekonomik etkinlikle ilgili değişkenlerde de ülke ortalamasının üstünde seyreden Antalya, turizm endeksinde 81 il arasında ilk sıradadır. Bununla birlikte tarım endeksi dışındaki tüm ekonomik etkinlik göstergelerinde ilk 10 il arasında yer alan Antalya, tarımda da 15. sıradadır. Antalya, yüksek makroekonomik göstergelere sahip, dış ticaretten finansa, turizmden tarıma birçok sektörde ekonomik etkinliğin derinleştiği bir kent olmakla birlikte, Türkiye'nin özellikle turizm alanındaki en önemli küresel rekabet güçlerindendir.

İnovasyon

Antalya ili ekonomik etkinlik ve temel göstergeler açısından yüksek bir performans çizmesine rağmen, inovasyon ve girişimcilik alanında beklenilen düzeyde değildir. Teknolojik altyapı açısından oldukça ileri düzeyde olmasına karşın, yükseköğretim alanındaki göstergelerin düşüklüğü Antalya'nın inovasyon gücünü azaltan etkenlerdendir. Ancak genel olarak değerlendirildiğinde çoğu ile göre inovasyon alanında da rekabetçi bir yapıya sahip olduğu gözlenmektedir.

08 ARTVİN

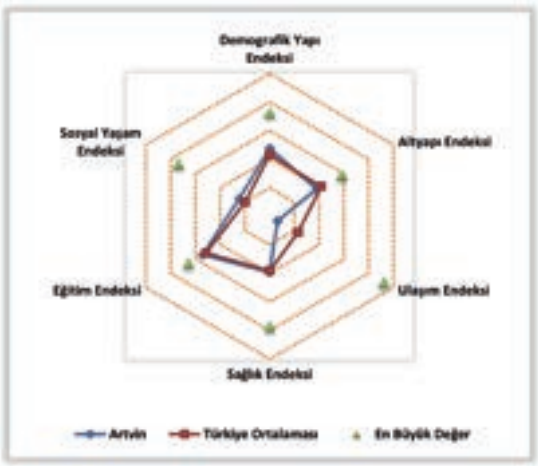
44 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	37
EKONOMİK ETKİNLİK	67
İNOVASYON	32

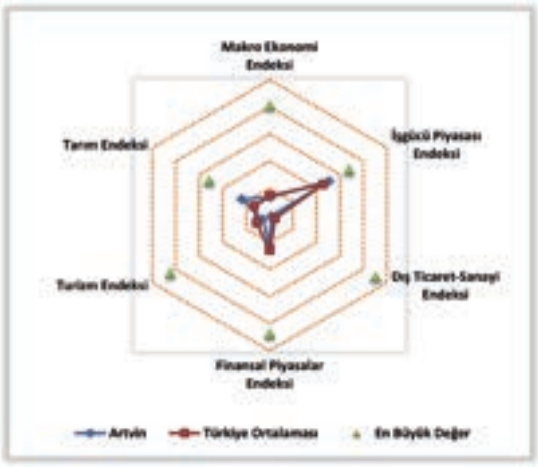
08 ARTVİN

Temel Göstergeler

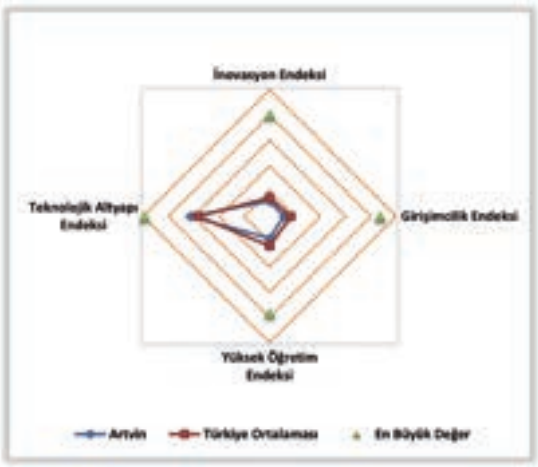
Temel göstergeler açısından incelendiğinde Artvin ilinin Türkiye ortalamalarına yakın seyreden bir performansı söz konusudur. Demografik yapı, sağlık, eğitim ve sosyal yaşam alanında ülke ortalamasının üstünde değerlere sahip olan Artvin, altyapı ve ulaşım endeksinde ortalamanın altındadır. Olumlu temel göstergelere sahip olmasına rağmen, özellikle ulaşım çeşitliliğinin azlığı ve bazı altyapı sorunlarının varlığı Artvin'in rekabet gücünü olumsuz etkileyen faktörlerdendir.

Ekonomik Etkinlik

Artvin, temel göstergelerdeki olumlu performansa karşın, ekonomik etkinlik değişkenlerinde tarım ve işgücü piyasası dışındaki alanlarda Türkiye ortalamasının altında değerlere sahiptir. Tarım endeksinde 81 il arasında 11. sırada yer alan Artvin, diğer ekonomik göstergelerde aynı düzeyi yakalayamamıştır.

İnovasyon

Ekonomik etkinlik göstergelerinde tarım dışında çok fazla varlık göstermeyen Artvin, teknolojik altyapı açısından gelişmiş bir kent iken, yenilikçi ve girişimci bir kent olma düzeyinde değildir. İnovasyon ve girişimcilik alanında Türkiye ortalamasının altında değerlere sahip olan Artvin, yükseköğretim göstergelerinde paralel bir seyir izlemiştir.

09 AYDIN

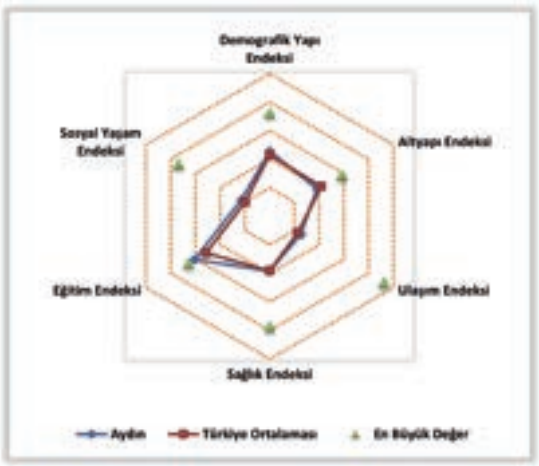
21 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	18
EKONOMİK ETKİNLİK	14
İNOVASYON	27

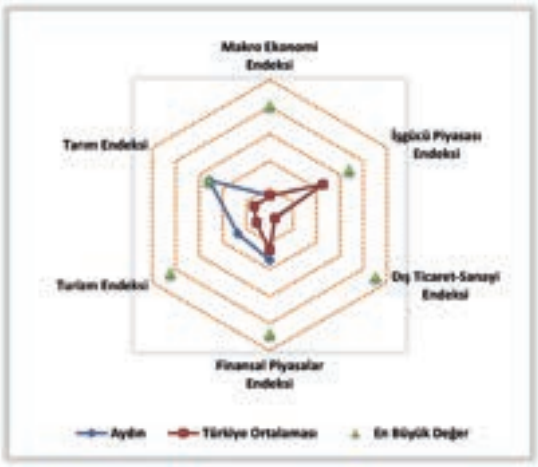
09 AYDIN

Temel Göstergeler

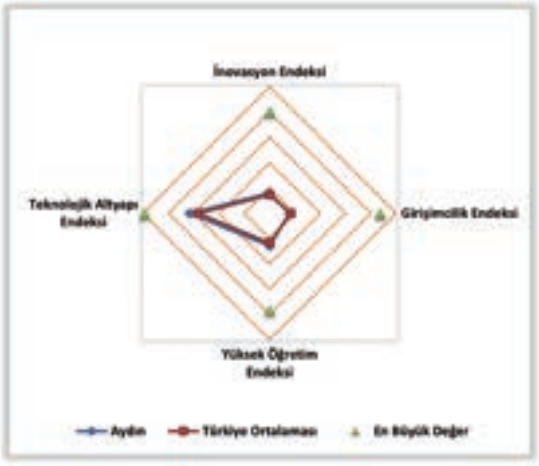
Genel olarak temel göstergeler alanında ülke ortalamasına paralel bir seyir izleyen Aydın, eğitim başta olmak üzere çoğu göstergede ortalamanın üstünde değerlere sahip iken sadece altyapı göstergelerinde ortalamanın altında yer almıştır. Dolayısıyla altyapı alanındaki eksiklikler Aydın'ın rekabet gücünü olumsuz etkilese de, diğer göstergelerin olumlu performansı bu etkiyi gidermektedir.

Ekonomik Etkinlik

Aydın ilinin ekonomisi tarıma dayalı bir özellik taşımakta ve bunun bir sonucu olarak tarım endeksinde 81 il arasında ilk sırada yer almaktadır. Aydın'ın tarım endeksinde ilk sırada gelmesinin en önemli nedeni organik tarım alanındaki olumlu performans göstergeleridir. Tarımdaki yüksek katma değer, finansal piyasalar üzerinde kendini gösterse de dış ticaret alanında istenilen düzeyde yansımamıştır. Tarımla birlikte Aydın'ın ekonomik etkinlik alanında rekabet gücünü artıran bir diğer etken ise turizmdir.

İnovasyon

Aydın'ın sahip olduğu ekonomik etkinlik ve temel göstergelerle paralel bir şekilde inovasyon alanında da ülke ortalamasının biraz üstünde bir performansa sahip olduğu gözlenmektedir. Her ne kadar girişimcilik alanında ortalamanın altında değerlere rastlansa da, teknolojik altyapının yeterliliği ile yükseköğretim ve inovasyon göstergeleri rekabet gücünü artıran etkenlerdir.

10 BALIKESİR

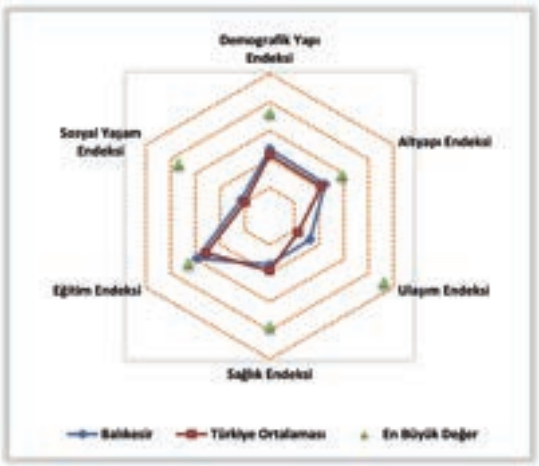
26 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	33
EKONOMİK ETKİNLİK	21
İNOVASYON	22

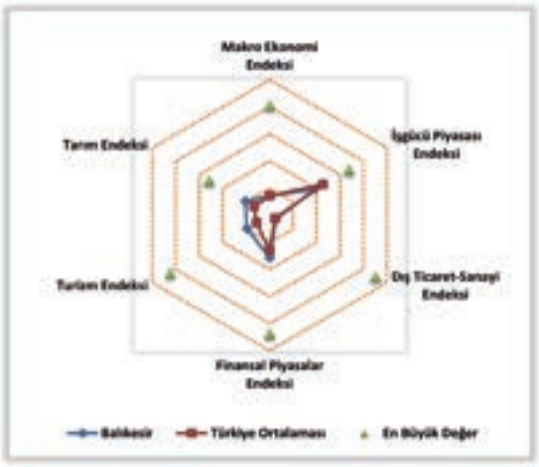
10 BALIKESİR

Temel Göstergeler

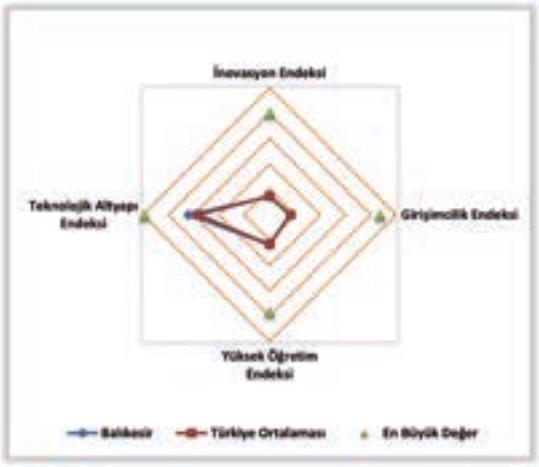
Balıkesir ili sağlık endeksi dışındaki tüm temel göstergelerde Türkiye ortalamasının üstünde değerlere sahiptir. Sağlık altyapısındaki eksikliklere rağmen, özellikle demografik yapı, eğitim ve ulaşım çeşitliliği açısından Balıkesir rekabetçi iller arasına girmeye aday bir kent olarak karşımıza çıkmaktadır.

Ekonomik Etkinlik

Temel göstergelere kıyasla ekonomik etkinlikle ilgili değişkenlerde dalgalı bir seyir izleyen Balıkesir, makroekonomi ve işgücü alanında ülke ortalamasının altında seyrederken, tarım ve turizm başta olmak üzere finansal piyasalar ve dış ticaret alanında ortalama üstü değerlere sahiptir. Tarım ve turizm Balıkesir'in rekabet gücünü artıran önemli etkenler arasındadır. Ancak makroekonomi alanındaki bazı göstergeler Balıkesir'in rekabet gücünü azaltıcı etkide bulunmaktadır.

İnovasyon

Ekonomik etkinlik alanında olumlu göstergelere sahip olmasına rağmen, Balıkesir'in inovasyon ve girişimcilik alanında rekabetçi bir il olmaktan uzak olduğu söylenebilir. Teknolojik altyapısı ve yükseköğretim göstergeleri Türkiye ortalamasının üstünde seyretse de, inovasyon ve girişimcilik alanında ortalamanın altında izlenen bir performansa sahiptir.

11 BİLECİK

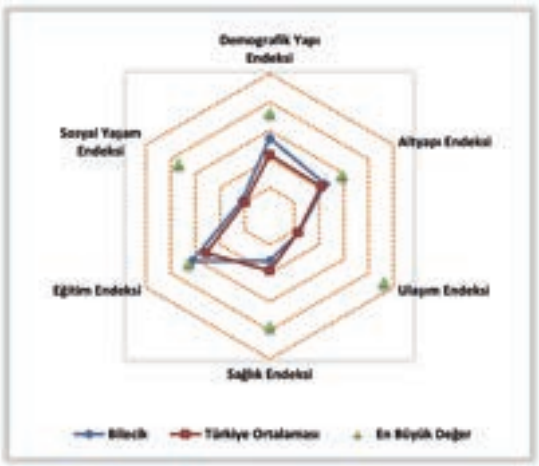
32 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	14
EKONOMİK ETKİNLİK	40
İNOVASYON	48

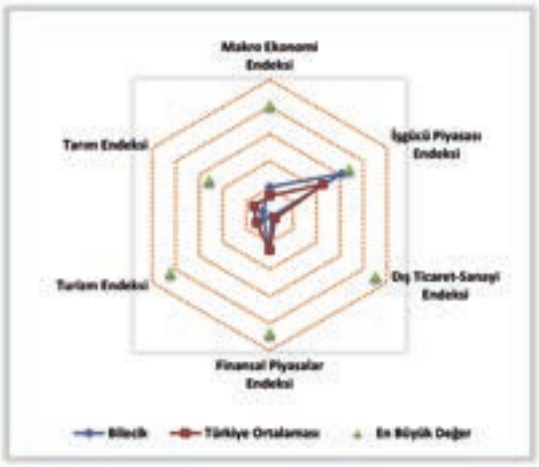
11 BİLECİK

Temel Göstergeler

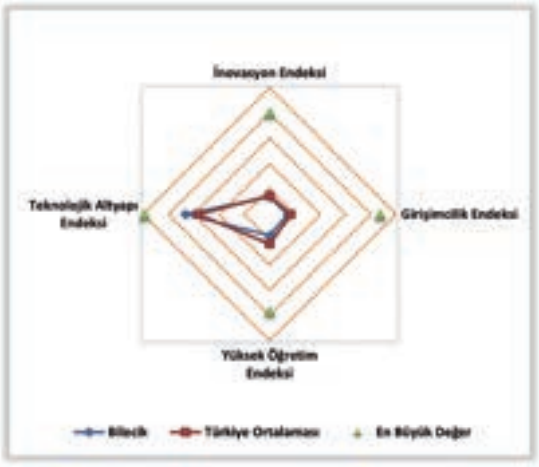
Bilecik ili, sağlık endeksi dışında tüm temel göstergelerde ülke ortalamasının üstünde değerlere sahiptir. Özellikle demografik yapısı ve eğitim alanındaki parametreler Bilecik ilini temel göstergeler açısından rekabetçi konuma taşımakta, ancak sağlık alanındaki eksiklikler bu durumu olumsuz yönde etkilemektedir.

Ekonomik Etkinlik

Temel göstergelerde genel olarak ülke ortalamasının üstünde değerlere sahip olan Bilecik, ekonomik etkinlik alanında aynı performansı sergileyememiştir. Makroekonomi ve işgücü piyasalarına ilişkin parametrelerdeki olumlu göstergeler, dış ticaret, sanayi, finansal piyasalar, tarım ve turizm alanlarındaki düşük performansı yükseltmeye yetmemiştir. Dolayısıyla Bilecik, temel göstergelerine kıyasla ekonomik potansiyelin etkin bir şekilde değerlendirilemediği iller arasındadır.

İnovasyon

Ekonomik etkinliğin yeterli düzeyde derinleşmediği Bilecik'te inovasyon ve girişimcilik alanlarında da Türkiye ortalamasının altında değerlere rastlanmaktadır. Teknolojik altyapının belirli seviyelere getirilmesine rağmen, yükseköğretime ilişkin parametrelerdeki düşük performans ilin yenilikçi ve girişimci kentler arasında yer almasının önündeki engellerdendir.

12 BİNGÖL

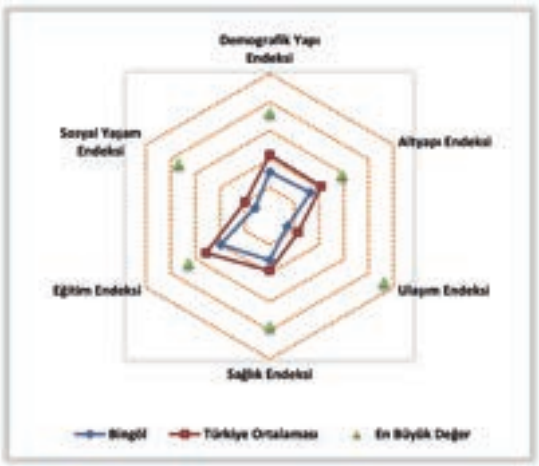
76 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	78
EKONOMİK ETKİNLİK	70
İNOVASYON	71

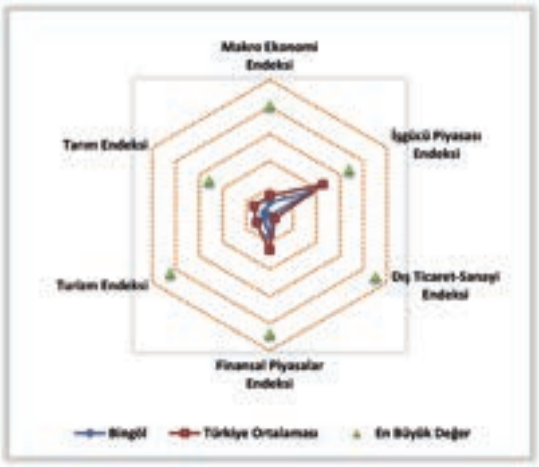
12 BİNGÖL

Temel Göstergeler

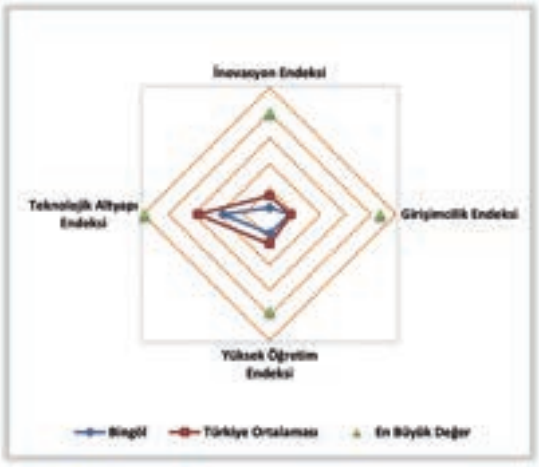
Bingöl ili, temel göstergelere ilişkin parametrelerin tümünde Türkiye ortalamasının altında seyretmiştir. Genel olarak bakıldığında 81 il arasında son sıralarda yer alan Bingöl'ün demografik yapısı, altyapı, eğitim ve sağlık alanındaki yapısal sorunları ile bütünleşerek temel göstergeler açısından olumsuz bir performans sergilemesine neden olmuştur.

Ekonomik Etkinlik

Temel göstergelerde olduğu gibi ekonomik etkinlikle ilgili parametrelerde de sürekli olarak ülke ortalamasının altında değerlere sahip olan Bingöl'de, ekonomik etkinliğin sağlanamadığı ve herhangi bir sektörde yoğunlaşmanın yaşanamadığı gözlenmektedir.

İnovasyon

Bingöl, diğer endekslerde sergilediği olumsuz performansı inovasyon ve girişimcilik alanında da göstermiştir. Bir yandan teknolojik altyapı alanındaki eksikler, öte yandan yükseköğretime ilişkin değişkenler Bingöl'ün yenilikçi ve girişimci bir kent olmasını olumsuz etkilemektedir. Elbette bu durumun asıl nedeni, temel göstergelerde ve ekonomik etkinlikle ilgili parametrelerde gözlenen düşük performanstır.

13 BİTLİS

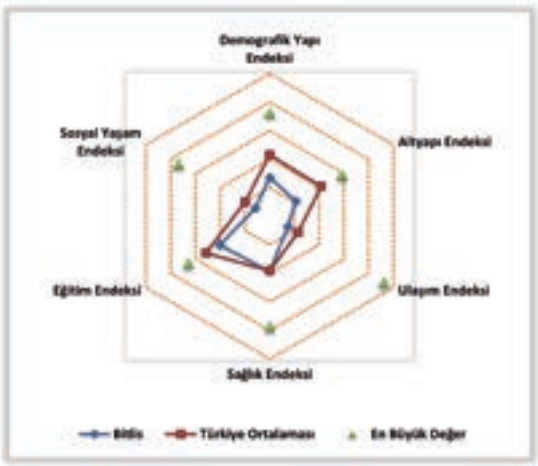
77 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	75
EKONOMİK ETKİNLİK	77
İNOVASYON	74

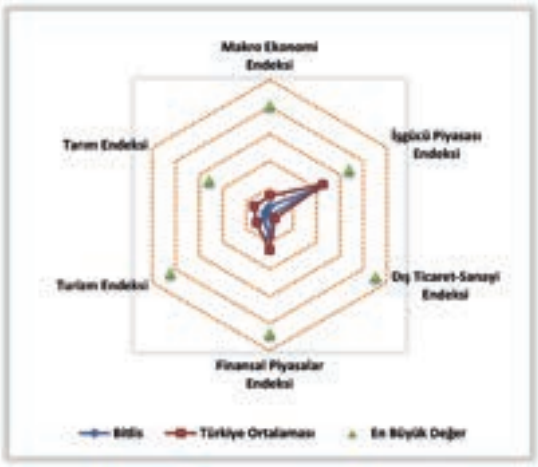
13 BİTLİS

Temel Göstergeler

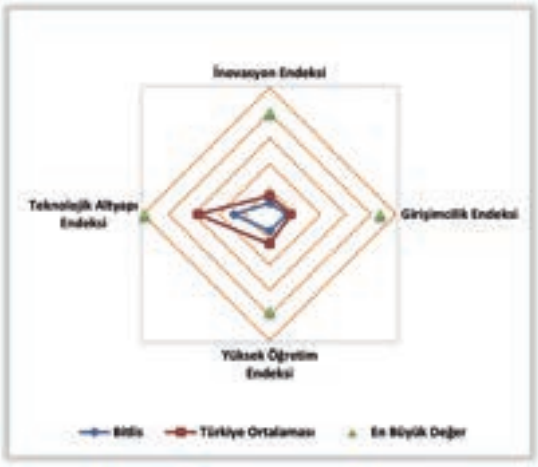
Bitlis ili sağlık endeksi dışındaki tüm temel göstergelerde ülke ortalamasının altında değerlere sahiptir. Bitlis'te dikkat çeken en önemli konuların başında altyapı alanındaki eksiklikler ve demografik yapısının yarattığı olumsuz etkiler gelmektedir. Bununla birlikte eğitim alanındaki yoksunluklar da Bitlis'in temel göstergeler açısından düşük bir performans izlemesine katkıda bulunmuştur.

Ekonomik Etkinlik

Ekonomik etkinlik göstergeleri açısından Bitlis, tüm parametrelerde ülke ortalamasının altında seyretmiştir. Gerek makroekonomi alanındaki değişkenler, gerekse sektörel derinleşme yoksunluğu Bitlis'in ekonomik etkinliğini olumsuz yönde etkilemektedir.

İnovasyon

Bir yandan ekonomik etkinlik parametrelerinin düşüklüğü, öte yandan temel göstergeler açısından yaşanan eksiklikler, Bitlis'in inovasyon ve girişim alanında düşük bir performans izlemesine neden olmuş, teknoloji altyapısının yetersizliği ise bu durumu daha da olumsuz bir yöne sevk etmiştir.

14 BOLU

27 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	34
EKONOMİK ETKİNLİK	24
İNOVASYON	30

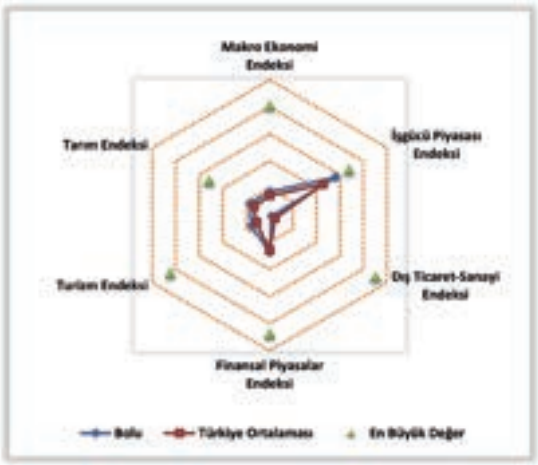
14 BOLU

Temel Göstergeler

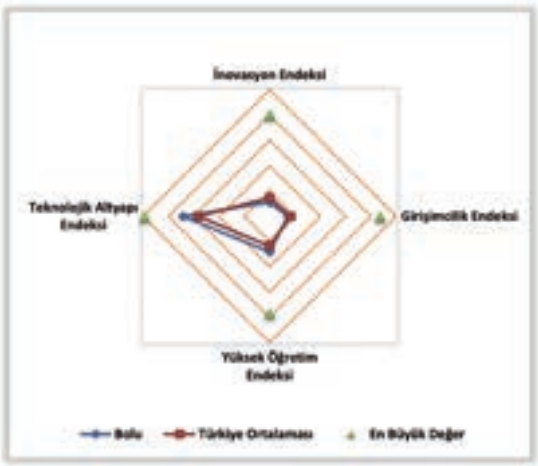
Temel göstergeler açısından genel olarak Türkiye ortalamasının üstünde değerlere sahip olan Bolu, sadece ulaşım endeksinde ortalamanın altında bir performans sergilemiştir. Ulaşım ağına yakın olsa da kentte havaalanının olmaması, Bolu'ya ulaşım çeşitliliğini azaltmaktadır. Ancak yine de demografik yapı ve sağlık endeksindeki ortalamanın üstünde seyreden performans kentin rekabet gücünün azalmasını engellemiştir.

Ekonomik Etkinlik

Temel göstergelerdeki olumlu seyre paralel bir şekilde Bolu ilinin ekonomik etkinlik parametrelerine ilişkin göstergeleri de genel olarak ülke ortalamasının üstündedir. Ancak ülke ortalamasının üstünde değerlere sahip olunsa da, özellikle dış ticaret ve sanayi alanında Bolu ilinin rekabetçi özelliği azalmakta ve bu durum kentin rekabet gücünü olumsuz etkilemektedir.

İnovasyon

Bolu ilinin ekonomik etkinlik ve temel göstergeler-ine ilişkin parametreleri Türkiye ortalamasına yakın ve üstünde seyretmesine rağmen, inovasyon ve girişimcilik alanında bu durumun yansımasıyla karşılaşılmaktadır. Oysa teknolojik altyapı ve yükseköğretim göstergeleri açısından da Bolu ili ülke ortalamasının üstündedir. Özetle, kent ekonomisi, altyapısı ve temel göstergelerine göre Bolu, yenilikçi ve girişimci potansiyelini istenilen düzeyde değerlendiremeyen illerdendir.

15 BURDUR

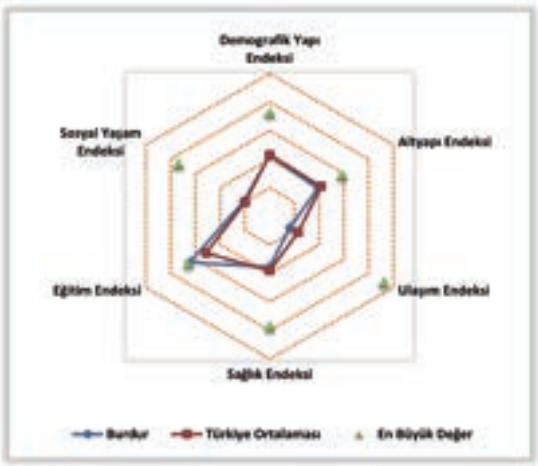
41 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	36
EKONOMİK ETKİNLİK	41
İNOVASYON	41

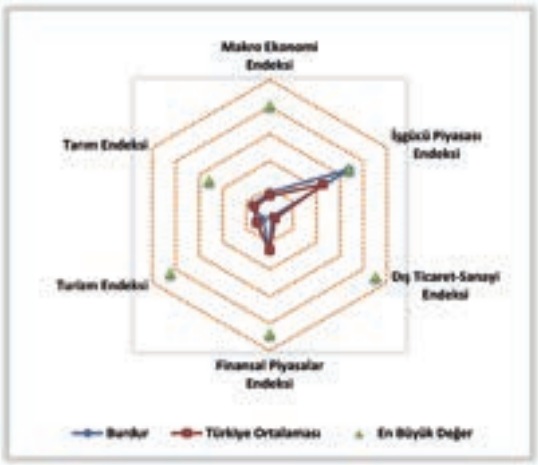
15 BURDUR

Temel Göstergeler

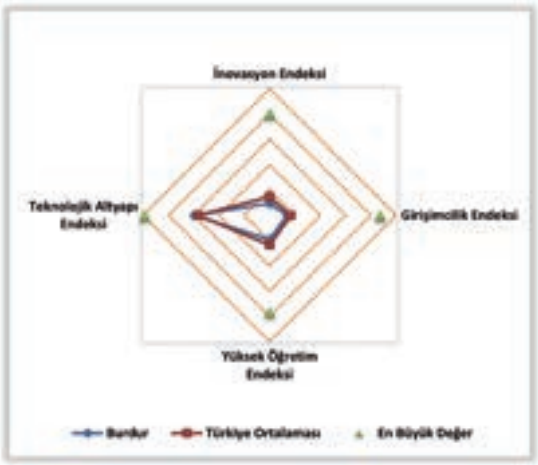
Burdur ili temel göstergelere ilişkin parametrelerin çoğunda ülke ortalamasının altında değerlerde seyretmiştir. Ancak eğitim endeksinde 81 il arasında ikinci sırada yer alarak dikkat çekmiştir. Burada hem eğitim altyapısına ilişkin göstergeler hem de kentteki öğrencilerin başarı seviyesi bu sonucu doğuran etkenlerin başında gelmektedir. Ancak eğitim endeksinde olumlu seyir, Burdur'un temel göstergeleri açısından rekabet gücünü arttırmakta tek başına etkili olamamıştır.

Ekonomik Etkinlik

Temel göstergelerde ülke ortalamasının altında değerlere sahip olmasına rağmen, ekonomik etkinlik değişkenlerinde ortalamaya yakın değerler alan Burdur ili, turizm ve dış ticaret alanında düşük bir performans sergilemiştir. İşgücü piyasasındaki olumlu görünüme rağmen, Burdur ekonomik etkinliğin gelişmediği ve sektörel derinliğin gerçekleşmediği kentlerdendir.

İnovasyon

İnovasyon ve girişimcilik alanında Türkiye ortalamasının altında bir performans sergileyen Burdur'da, yükseköğretim alanındaki parametreler de olumsuz bir seyir halindedir. Teknolojik altyapının ülke ortalamasının üstünde olmasına karşın, Burdur yenilikçi ve girişimci iller arasında yer alamamıştır.

16 BURSA

5 İLLER ARASI REKABET SIRASI

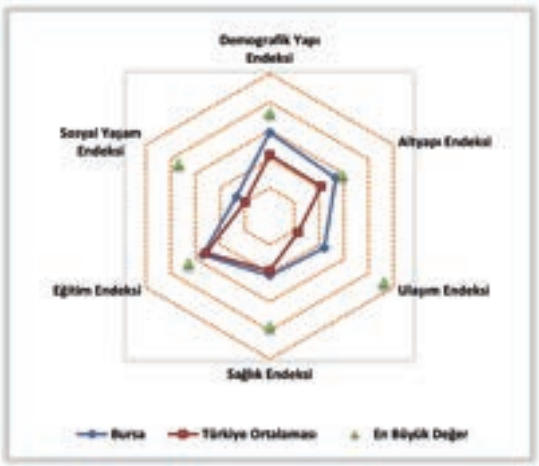
TEMEL GÖSTERGELER 7

EKONOMİK ETKİNLİK 4

İNOVASYON 6

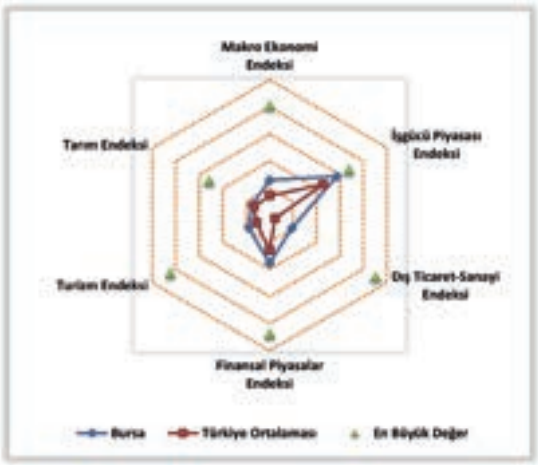
16 BURSA

Temel Göstergeler

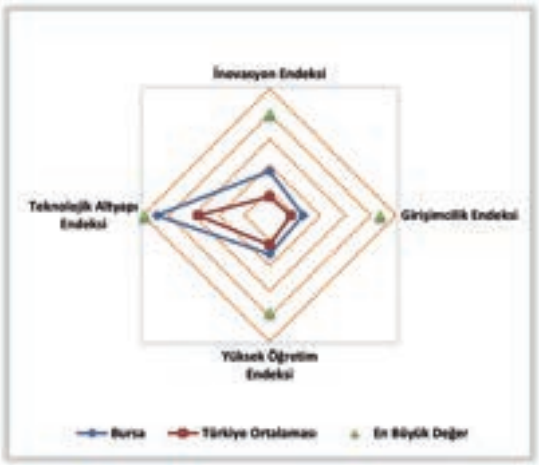
Bursa ili, temel göstergelerin tümünde ülke ortalamasının oldukça üstünde değerlere sahip bir kenttir. Genel olarak bakıldığında temel göstergeler düzeyinde 81 il içinde ilk on il arasında yer alan Bursa, özellikle altyapı, ulaşım ve sosyal yaşam alanındaki parametrelerde sergilediği yüksek performansla dikkat çekmektedir.

Ekonomik Etkinlik

Temel göstergeler bir yana, Bursa'nın rekabet gücünü artıran asıl faktörler ekonomik etkinlikle ilgili parametrelerdir. Bursa, ekonomik etkinliğe ilişkin tüm değişkenlerde Türkiye ortalamasının üstünde seyretmiştir. Özellikle makroekonomi, dış ticaret ve sanayi alanında iller arasında ilk beşe giren Bursa, işgücü piyasası, finansal piyasalar ve turizm alanında da önde gelen kentler arasındadır.

İnovasyon

Bursa ili, yüksek performans gösterdiği ekonomik etkinlik alanına paralel bir şekilde inovasyon alanında da kendini göstermiştir. Öyle ki, inovasyon ve girişimcilik paramatrelerine göre 81 il arasında ilk beşe giren Bursa, teknoloji altyapısı ve yükseköğretim göstergelerindeki yüksek performansı ile rekabet gücünü artırmakta ve yenilikçi ve rekabetçi kentler arasında ilk sıralarda yer almaktadır.

17 ÇANAKKALE

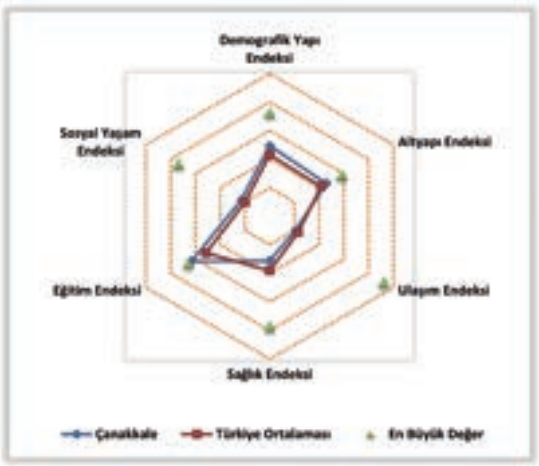
30 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	35
EKONOMİK ETKİNLİK	17
İNOVASYON	38

17 ÇANAKKALE

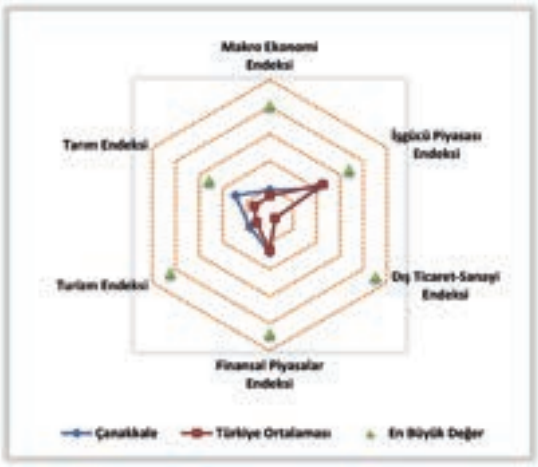
Temel Göstergeler

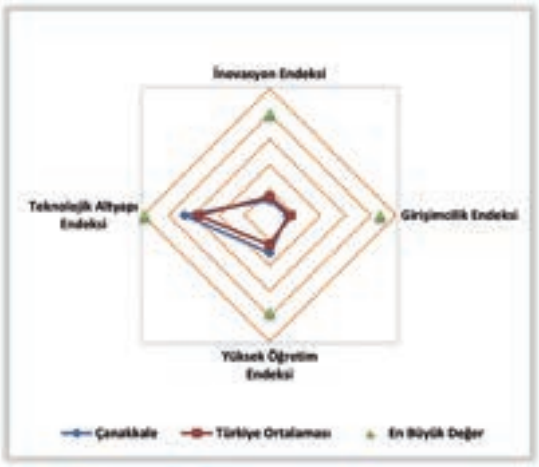
Çanakkale ili, temel göstergelerle ilgili parametreler arasında ulaşım ve sağlık endeksi dışında ülke ortalamasına yakın ve üstünde bir performans izlemektedir. Özellikle eğitim ve demografik yapı değişkenleri ile rekabet gücünü artıran Çanakkale'de, ulaşım ve sağlık alanındaki eksiklikler rekabetçi yönünü azaltan etkenlerdendir.

Temel göstergeler açısından ülke ortalamasına yakın ve üstünde değerlere sahip olan Çanakkale'nin ekonomik etkinlik alanındaki en önemli rekabet gücü tarım sektöründedir. Özellikle organik tarım alanındaki etkinliği ile Çanakkale ili öne çıkmaktadır. Turizm sektörüne ilişkin parametrelerde de dikkat çeken Çanakkale, dış ticaret ve sanayi alanında yüksek bir performans gösterememektedir. Dolayısıyla bir yandan tarım ve turizm ile rekabet gücünü artırmakta, öte yandan dış ticaret ve sanayi sektörü ile rekabetçi özelliğinden değer kaybetmektedir.

Ekonomik Etkinlik

İnovasyon

Çanakkale ili teknolojik altyapısı yüksek ve yükseköğretim alanındaki değişkenleri ülke ortalamasının üstünde olan illerdendir. Ekonomik etkinlik ve temel göstergelerde sahip olduğu olumlu göstergelere rağmen Çanakkale, yenilikçi ve girişimci kentler arasında yer alamamıştır.

18 ÇANKIRI

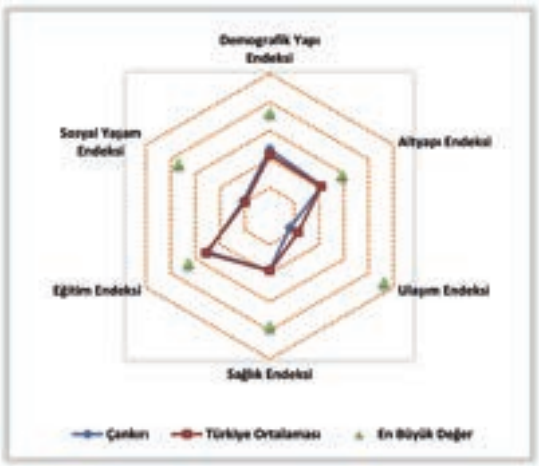
55 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	59
EKONOMİK ETKİNLİK	49
İNOVASYON	44

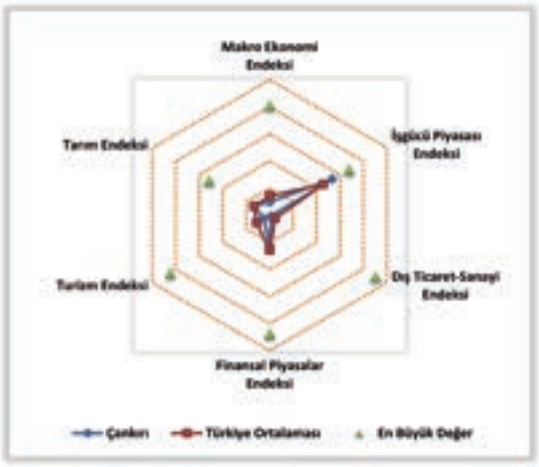
18 ÇANKIRI

Temel Göstergeler

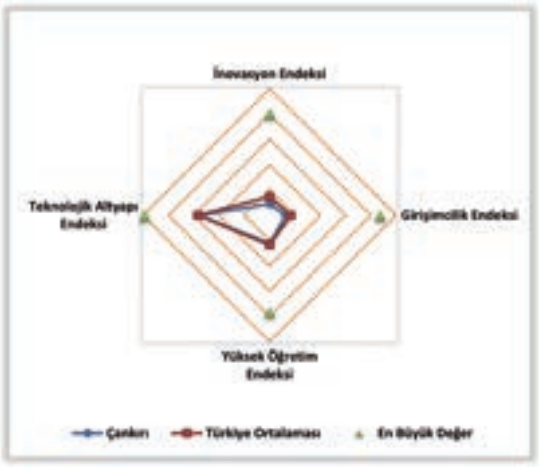
Genel olarak bakıldığında, temel göstergeler düzeyinde Çankırı ili, Türkiye ortalamasına yakın seyreden bir performans izlemiştir. Ulaşım, sağlık ve eğitim alanındaki parametrelerde ülke ortalamasının altında değerlere sahip olan Çankırı, demografik yapı, altyapı ve sosyal yaşam alanında ortalamanın üstündedir.

Ekonomik Etkinlik

Çankırı ili, temel göstergelerde ülke ortalamasına yakın seyrederken, ekonomik etkinlik alanında genel olarak ortalamanın altında değerlere sahiptir. Gerek makroekonomi alanındaki eksiklikler, gerekse dış ticaret, sanayi, turizm gibi sektörlerde derinlikten yoksunluk Çankırı ilinin rekabet gücünü olumsuz etkilemekte, rekabetçi bir il olmasını engellemektedir.

İnovasyon

Hem ekonomik etkinlik hem de temel göstergeler düzeyindeki parametrelerde yüksek bir performans sergileyemeyen Çankırı, inovasyon ve girişimcilik alanında da ülke ortalamasının altında seyretmiştir. Aynı zamanda teknolojik altyapının yeterince gelişmemesi ve yükseköğretim alanındaki göstergelerin yüksek düzeyde seyretmemesi nedeniyle Çankırı ili yenilikçi ve girişimci kentler arasında yer alamamıştır.

19 ÇORUM

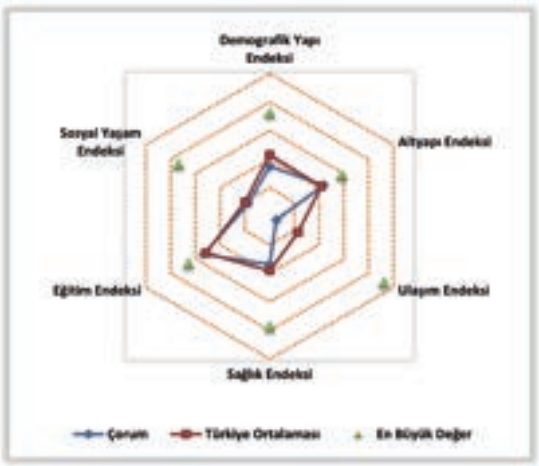
51 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	46
EKONOMİK ETKİNLİK	56
İNOVASYON	52

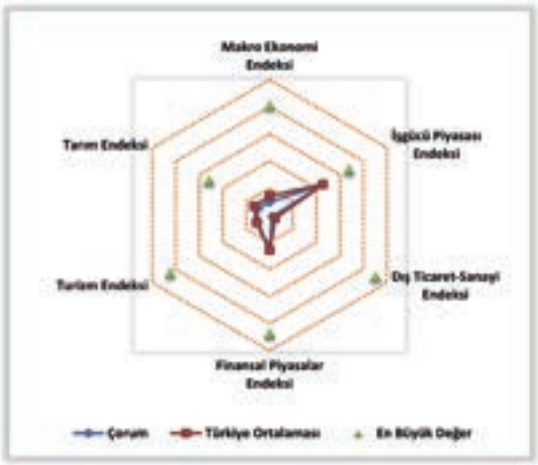
19 ÇORUM

Temel Göstergeler

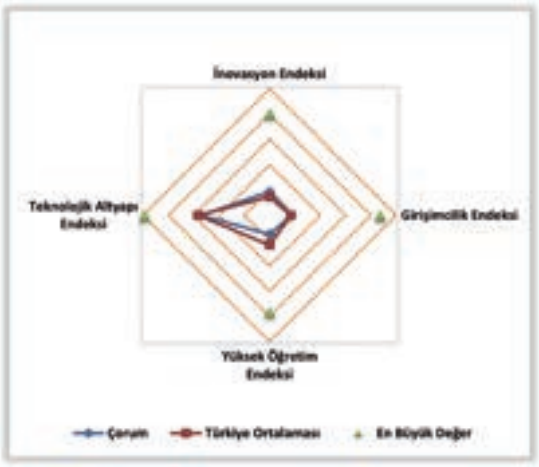
Çorum ili, altyapı ve eğitim endeksleri dışındaki tüm temel göstergelerde ülke ortalamasının altında değerlere sahiptir. Özellikle ulaşım altyapısı ve çeşitliliğinden yoksunluk, Çorum rekabet gücünü azaltmakta, diğer altyapı ve eğitim alanındaki olumlu göstergeler bu durumu değiştirememiştir.

Ekonomik Etkinlik

Ekonomik etkinlik alanına ilişkin parametrelere bakıldığında, Çorum ilinin tüm göstergelerde Türkiye ortalamasına yakın ve altında bir performans izlediği gözlenmektedir. Makroekonomi düzeyindeki yaşanan yoksunluklar, kent ekonomisinin geneline yansımakta, ildeki ekonomik etkinliğin gelişmesine ve sektörel derinleşmenin sağlanmasına engel olmaktadır.

İnovasyon

Temel göstergeler ve ekonomik etkinlikle ilgili parametrelerde ortalamaya yakın ve altında değerlere sahip olan Çorum, inovasyon ve girişimcilik alanında ülke ortalamasının üstünde seyreden bir performans sergilemiştir. Teknolojik yapının yeterince gelişmemesi ve yükseköğretim göstergelerinin ülke ortalamasının altında yer almasına rağmen Çorum ili yenilikçi ve girişimci kentler arasına girmeye aday kentlerdendir.

20 DENİZLİ

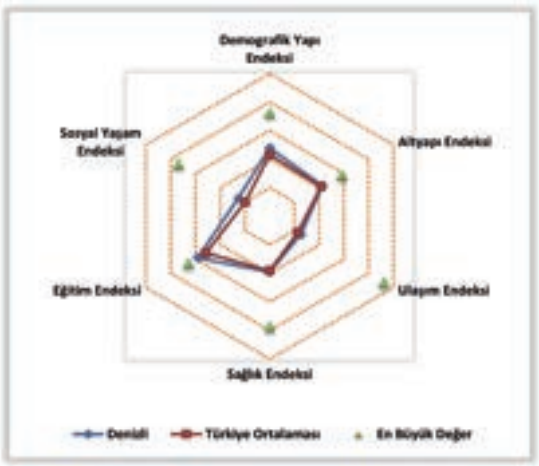
28 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	20
EKONOMİK ETKİNLİK	39
İNOVASYON	33

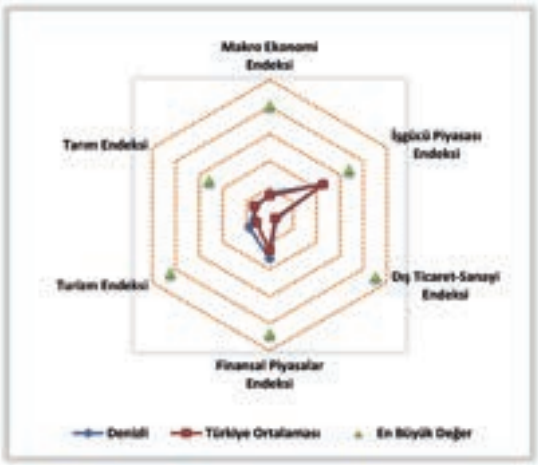
20 DENİZLİ

Temel Göstergeler

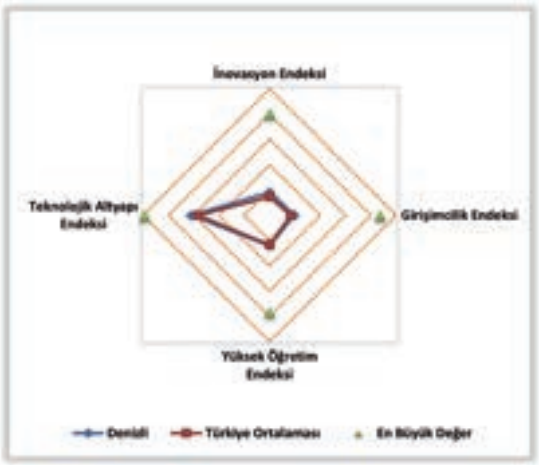
Denizli ili, temel göstergelere ilişkin parametrelerin tümünde Türkiye ortalamasının üstünde değerlere sahiptir. Özellikle demografik yapısı, eğitim ve sosyal yaşama ilişkin değişkenlerdeki performansıyla dikkat çeken Denizli ilinin, altyapı ve sağlık alanındaki göstergeleri ülke ortalamasına yakın seyretmiştir. Dolayısıyla altyapı ve sağlık alanında yapılacak düzenlemelerle Denizli'nin temel göstergeler düzeyinde rekabet gücü artırılacaktır.

Ekonomik Etkinlik

Genel olarak bakıldığında, ekonomik etkinlik ile ilgili göstergelerde ülke ortalamasına yakın bir seyir izleyen Denizli'de finansal piyasalar ve turizm alanında iyi bir performansa rastlanmaktadır. Ancak Denizli'nin dış ticaret ve sanayi sektöründe ülke ortalamalarına yakın değerler alması, kentin ekonomik potansiyelinin etkin bir şekilde değerlendirilemediğini düşündürmektedir.

İnovasyon

Temel göstergeler ve ekonomik etkinlik alanında bazı göstergelerde yüksek performans gösteren Denizli, inovasyon ve girişimcilik düzeyinde ülke ortalamasının üstünde değerlere sahiptir. Teknolojik altyapının gelişmişliği, yükseköğretim göstergelerinin olumlu seyri ile birleşerek özellikle inovasyon alanında önemli boyutlara ulaşılmasını sağlamıştır. Özetle, temel göstergelerde birtakım eksikliklerin yaşanmasına ve ekonomik etkinliğin de tam olarak sağlanamamasına rağmen, Denizli'de yenilikçi ve girişimci bir kent olma arzusu baskın bir şekilde kendini göstermektedir.

21 DİYARBAKIR

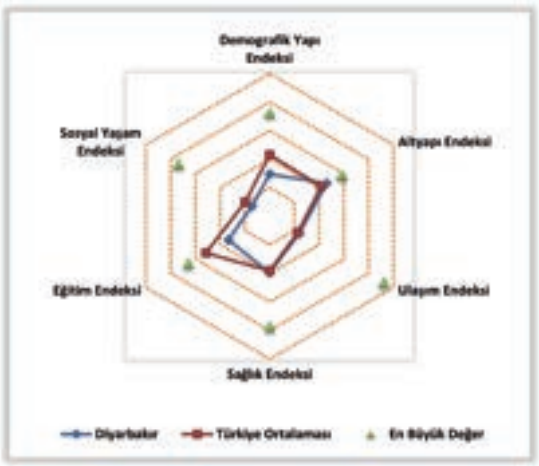
40 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	38
EKONOMİK ETKİNLİK	30
İNOVASYON	46

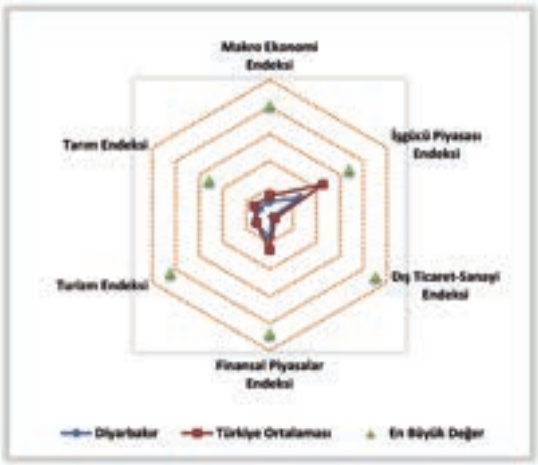
21 DİYARBAKIR

Temel Göstergeler

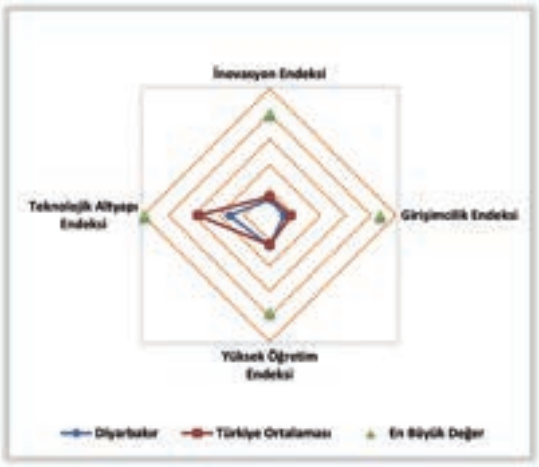
Diyarbakır ili, temel göstergeler düzeyinde altyapı, ulaşım ve sağlık alanında ülke ortalamasına yakın seyreden bir performans sergilemektedir. Ancak demografik yapı ve eğitim başta olmak üzere temel düzeyde gözlenen yoksunluklar Diyarbakır'ın rekabet gücünü olumsuz yönde etkilemektedir.

Ekonomik Etkinlik

Ekonomik etkinlik ile ilgili parametreler açısından Diyarbakır, genel olarak ülke ortalamasının altında değerlere sahiptir. Kentte turizm alanında kayda değer gelişmeler sağlansa da hem ekonomik hem de turizm potansiyelinin yeterince değerlendirilemediği açıkça gözlenmektedir. Aynı zamanda işgücü piyasasında yaşanan sorunlar, sürekli göç alan ve biryandan da göç veren bir kent olması nedeniyle Diyarbakır, rekabetçi iller arasında yer alamamaktadır.

İnovasyon

Temel göstergeler ve ekonomik etkinlik alanına ilişkin parametrelerde genel olarak ülke ortalamasının altında seyreden Diyarbakır, inovasyon ve girişimcilik alanında da benzer bir grafik çizmektedir. Teknolojik altyapının ve kullanımının istenilen düzeye erişmemesine rağmen, bu alanda Diyarbakır'ın tek pozitif yönü yükseköğretime ilişkin göstergelerdeki olumlu seyirdir.

22 EDİRNE

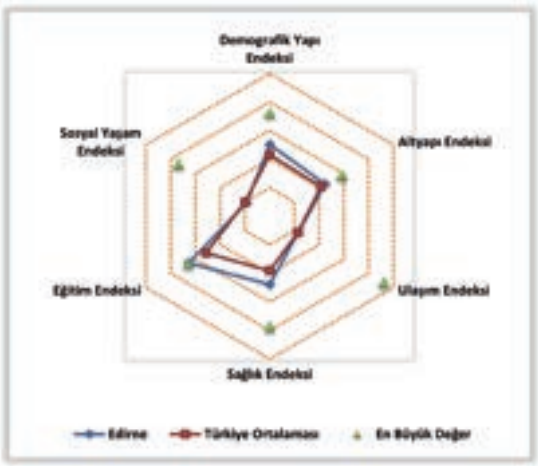
14 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	17
EKONOMİK ETKİNLİK	22
İNOVASYON	9

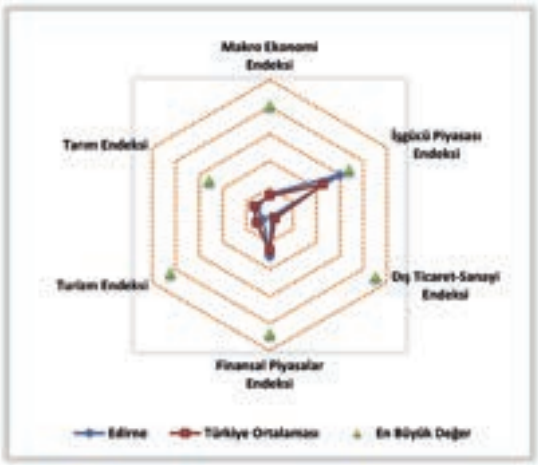
22 EDİRNE

Temel Göstergeler

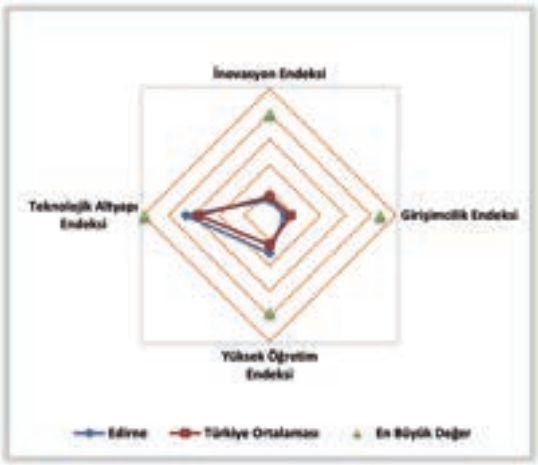
Edirne ili temel göstergelerle ilgili parametrelerden sosyal yaşam dışındaki tüm göstergelerde ülke ortalamasının üstünde değerlere sahiptir. Özellikle eğitim ve sağlık alanındaki gösterdiği performansla dikkat çeken Edirne'de ulaşım endeksi ülke ortalamasına yakın seyretmiştir. Edirne ili eğitim endeksinde 81 il arasında ilk sırada yer almıştır. Bu performansın ardında hem eğitim altyapısı hem de başarı düzeyinin yüksekliği yatmaktadır.

Ekonomik Etkinlik

Eğitim alanındaki yüksek performansına karşın, Edirne ili ekonomik etkinlik açısından yeterli performansı gösterememiş ülke ortalamasına yakın bir seyir izlemiştir. Edirne, sahip olduğu turizm potansiyelini etkin bir şekilde değerlendiremeyen kentlerdendir. Edirne'nin ekonomik etkinliğin derinleşmesi için turizm potansiyelinin bir rekabet gücü olarak kullanılması gerekmektedir.

İnovasyon

Edirne, teknolojik altyapısı gelişmiş ve yükseköğretim alanında iyi bir performans gösteren illerdendir. Her iki alanda da Türkiye ortalamasının üstünde değerlere sahip olan Edirne, inovasyon ve girişimcilik alanında bu olumlu seyri sürdürememiş, ortalamanın altında değerler almıştır.

23 ELAZIĞ

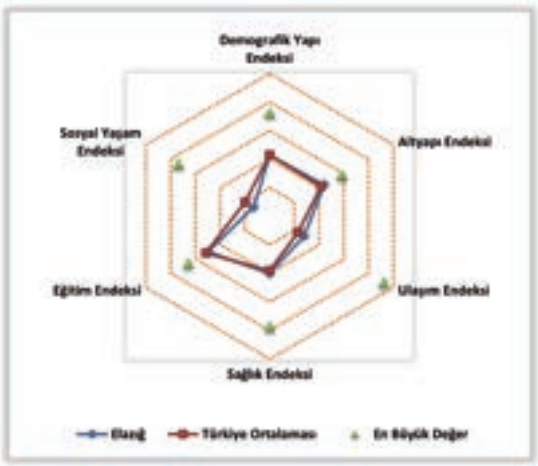
43 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	51
EKONOMİK ETKİNLİK	33
İNOVASYON	40

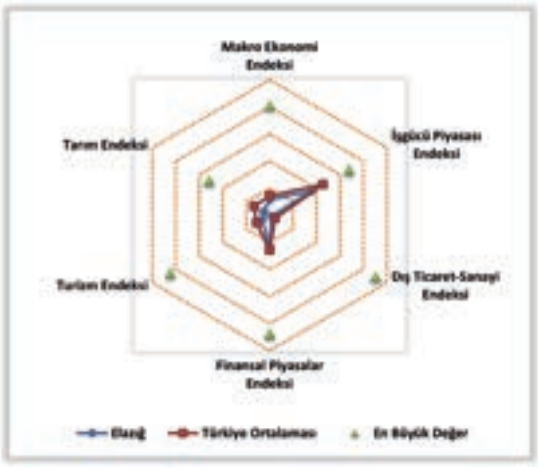
23 ELAZIĞ

Temel Göstergeler

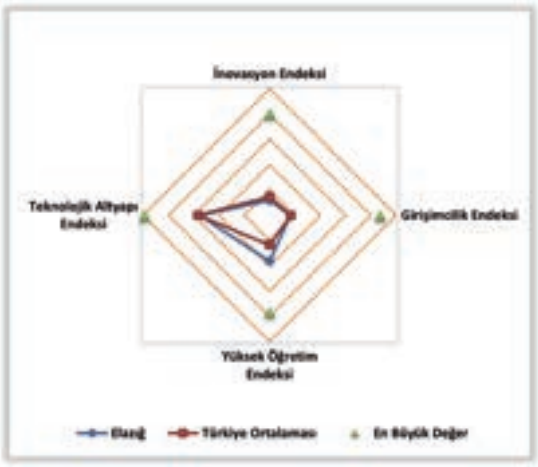
Temel göstergeler açısından incelendiğinde, Elazığ ili demografik yapı, eğitim ve sosyal yaşam alanında ülke ortalamasının altında değerlere sahip iken; altyapı, ulaşım ve sağlık alanlarında ise ortalamanın üstünde bir seyir izlemiştir. Dolayısıyla Elazığ genel olarak altyapıya yönelik gelişiminde iyi bir noktada iken, demografik yapı ve eğitim alanında yoksunlukları bulunan kentlerdendir.

Ekonomik Etkinlik

Temel göstergelerdeki bazı parametrelerde olumlu bir seyir izleyen Elazığ, ekonomik etkinlikle ilgili tüm değişkenlerde Türkiye ortalamasının altında değerlere sahiptir. Elazığ'ın makroekonomi alanındaki sorunları kentte sektörel derinleşmenin olmaması ile birleşerek ekonomik etkinliğin sağlanamamasına neden olmuştur.

İnovasyon

Elazığ ili ekonomik etkinliğin ve sektörel derinleşmenin sağlanamadığı kentler arasındadır. Dolayısıyla inovasyon ve girişimcilik alanında da düşük bir performans sergileyeceği açıktır. Ancak Elazığ'ın önemli bir gücü yükseköğretim alanındaki yüksek performansıdır. Elazığ, yükseköğretim alanındaki bu olumlu seyri inovasyon alanına da yansıtmayı başarabilirse, rekabetçi iller arasında kendine yer edinebilecektir.

24 ERZİNCAN

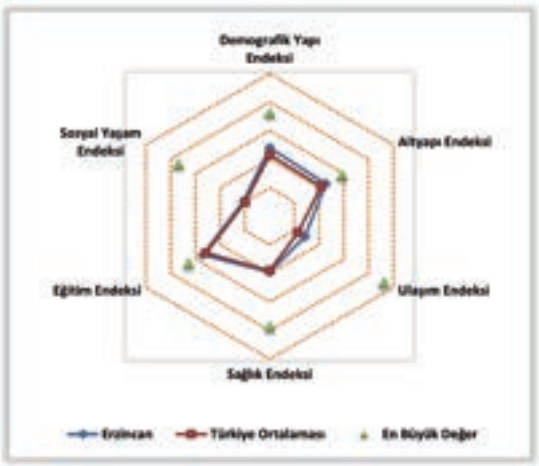
53 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	54
EKONOMİK ETKİNLİK	51
İNOVASYON	55

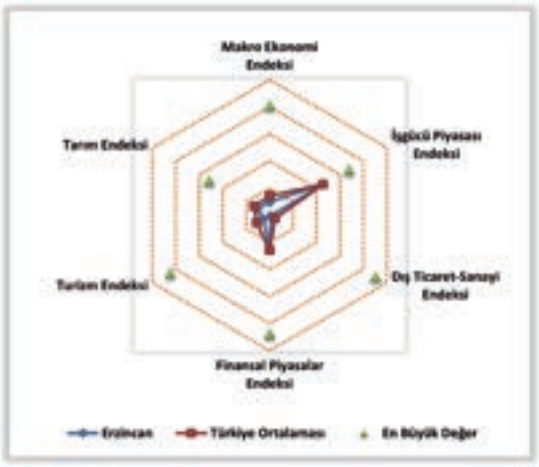
24 ERZİNCAN

Temel Göstergeler

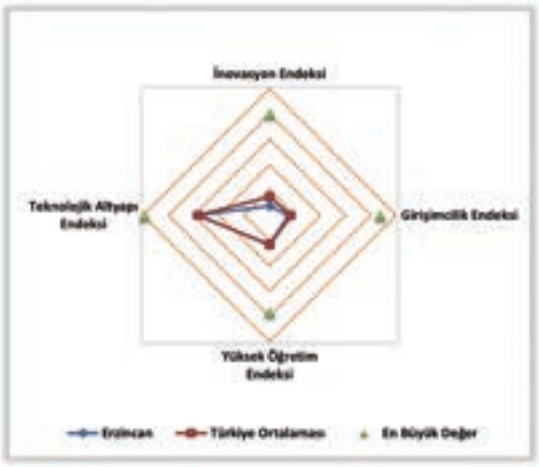
Erzincan ili, temel göstergeler düzeyindeki tüm parametrelerde ülke ortalamasına yakın ve üstünde değerlere sahiptir. Özellikle demografik yapı, altyapı ve ulaşım alanındaki gelişmeler, temel göstergeler düzeyinde Erzincan'ın rekabetçi bir il olmasına katkıda bulunmaktadır.

Ekonomik Etkinlik

Temel göstergelerdeki olumlu seyre rağmen, Erzincan ili ekonomik etkinlikle ilgili değişkenlerin çoğunda Türkiye ortalamasının altında bir performans sergilemiştir. Makroekonomi alanındaki kısıtlar, reel sektörün gelişiminde yaşanan bir takım sorunlar, tarım ve turizm sektörlerinde sağlanamayan derinlikler Erzincan'ın ekonomik etkinliğinin yüksek düzeyde olmasını engellemektedir.

İnovasyon

Temel göstergelere benzer bir ölçekte teknolojik altyapısı ülke ortalamasına yakın seyreden Erzincan'da inovasyon ve girişimcilik alanında iyi bir performans gözlenememektedir. Yükseköğretim alanındaki bazı yoksunlukların da etkisiyle, Erzincan yenilikçi ve girişimci bir kent olma niteliği kazanamayan kentlerdendir.

25 ERZURUM

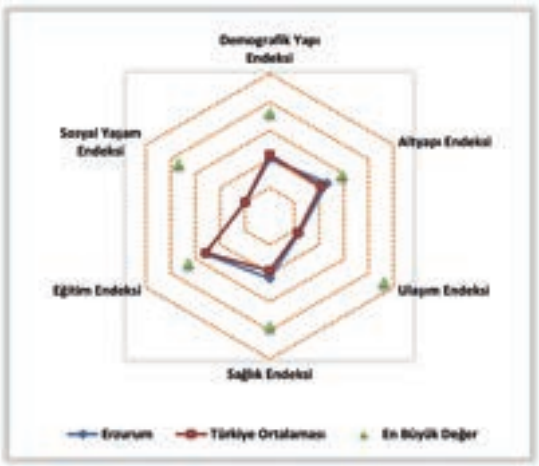
31 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	21
EKONOMİK ETKİNLİK	34
İNOVASYON	42

25 ERZURUM

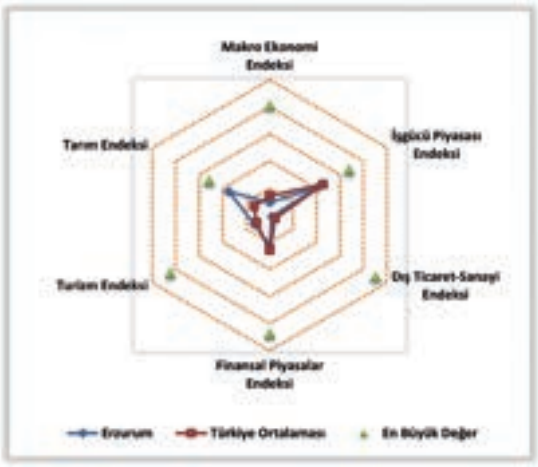
Temel Göstergeler

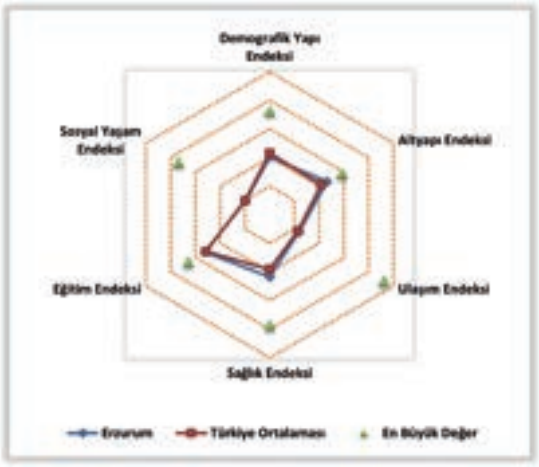
Erzurum ili demografik yapı açısından Türkiye ortalamasının altında değerler alsa da, altyapı, ulaşım, sağlık ve eğitim alanlarında ülke ortalamasına yakın değerlere sahiptir. Altyapı ve sağlık başta olmak üzere temel göstergeler açısından olumlu bir performans sergileyen Erzurum'un rekabet gücünü sahip olduğu demografik yapı ve sosyal yaşam alanındaki bazı yoksunluklar azaltmaktadır.

Temel göstergelerde ülke ortalamalarına yakın seyreden Erzurum ili, ekonomik etkinlik açısından genellikle ülke ortalamasının altında bir görünüm vermiştir. Ancak Erzurum'un ekonomik etkinlik alanında en önemli gücü tarım ve hayvancılık sektörüdür. Tarım endeksi sıralamasında 81 il arasında ilk beşe giren Erzurum, tarım ve hayvancılık sektörünün yarattığı katma değerle ekonomik etkinliğini sağlamaya çalışmakta, ancak diğer sektörlerde yeterince derinleşmenin gerçekleşmemesinden dolayı yüksek bir performans gösterememektedir. Tarım ve hayvancılık tek başına Erzurum'u rekabetçi bir il yapmaya yetmemiştir. Ancak türev piyasaların gelişmesiyle Erzurum'un rekabetçi iller arasına girmesi kuvvetle muhtemeldir.

Ekonomik Etkinlik

İnovasyon

Genel olarak tarım ve hayvancılığa dayalı bir ekonominin hakim olduğu Erzurum'da inovasyon ve girişimcilik alanında ülke ortalamasının altında değerlere rastlanmaktadır. Ancak Erzurum ilinin yükseköğretim ile ilgili parametrelerinde oldukça iyi bir performans sergilenmiştir. Erzurum'daki yükseköğretim potansiyelinin, yenilikçi ve girişimci piyasalarda etkin bir şekilde kanalize edilmesi gerekmektedir.

26 ESKİŞEHİR

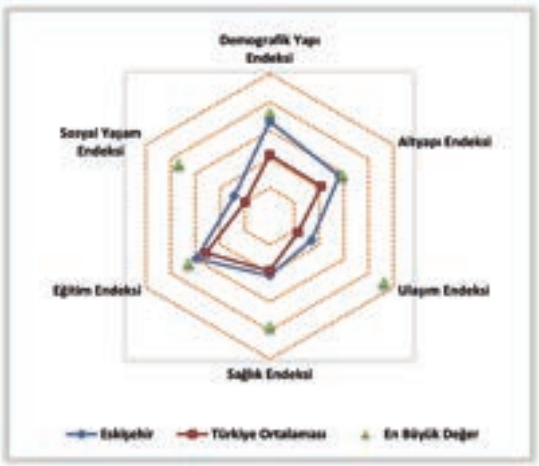
7 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	5
EKONOMİK ETKİNLİK	18
İNOVASYON	7

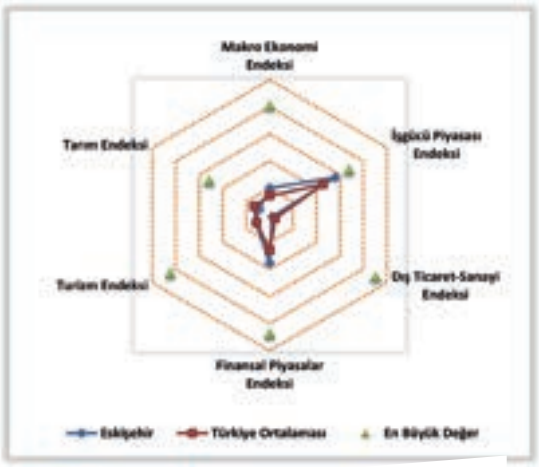
26 ESKİŞEHİR

Temel Göstergeler

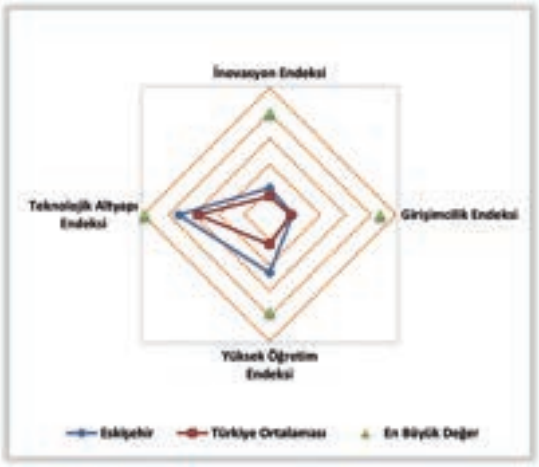
Eskişehir ili, temel göstergelerin tümünde ülke ortalamasının oldukça üstünde değerlere sahiptir. Demografik yapı, altyapı ve sosyal yaşam endeksi sıralamalarında 81 il arasında ilk beşe giren Eskişehir, diğer parametrelerde de ilk sıralarda yerini alan kentlerdendir. Eskişehir'in rekabet gücünü etkileyen önemli bir faktör de temel göstergelerinin tümünde sergilediği yüksek performanstır.

Ekonomik Etkinlik

Temel göstergelerde sergilenen yüksek performansa kıyasla Eskişehir, ekonomik etkinlik alanında daha düşük bir performans izlemiştir. Tarım, dış ticaret ve sanayi endekslerinde Türkiye ortalamasının altında yer alan Eskişehir, makroekonomi göstergelerinin olumlu seyri ve işgücü piyasasının derinliği ile dikkat çekmektedir. Ancak temel göstergeler sayesinde yükselen rekabet gücü, ekonomik etkinliğin istenilen düzeyde olmamasından dolayı gerilemektedir.

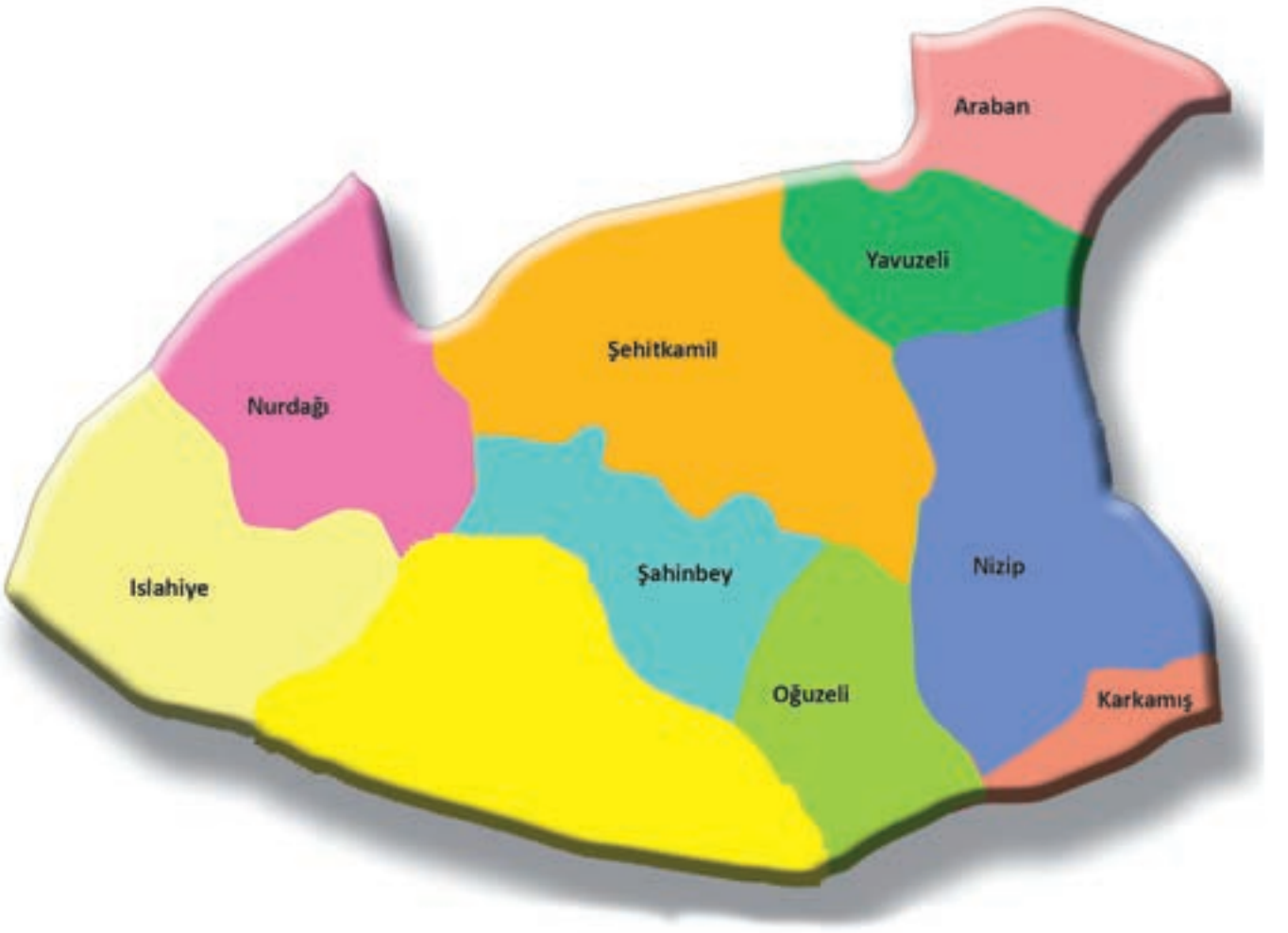
İnovasyon

Her ne kadar ekonomik etkinliğin tam olarak sağlanamadığı Eskişehir'de inovasyon ve girişimcilik alanında oldukça yüksek bir performans gözlenmektedir. Yükseköğretim alanındaki parametrelerde 81 il arasında ilk beşe giren Eskişehir, bu gücünü inovasyon ve girişimcilik alanına yansıtabilen kentlerdendir. Aynı zamanda teknolojik altyapının oldukça ileri düzeyde sağlandığı Eskişehir, yenilikçi ve girişimci kentler arasında yerini alarak, rekabetçi yönünü kuvvetlendirmiştir.

27 GAZİANTEP

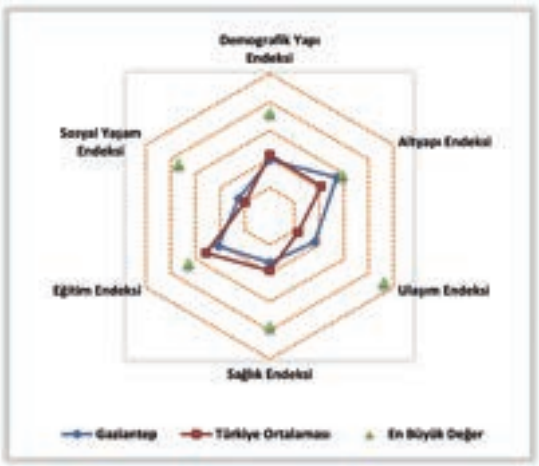
18 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	13
EKONOMİK ETKİNLİK	31
İNOVASYON	17

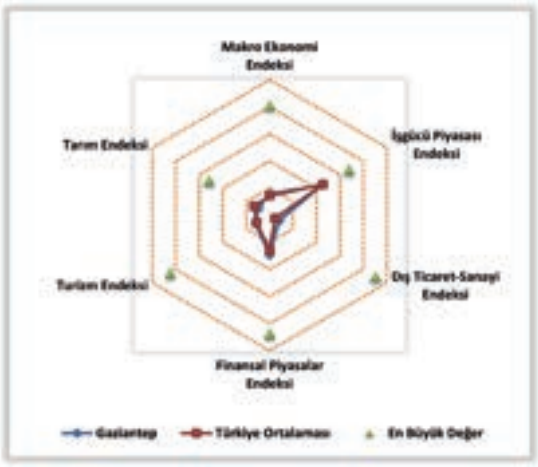
27 GAZİANTEP

Temel Göstergeler

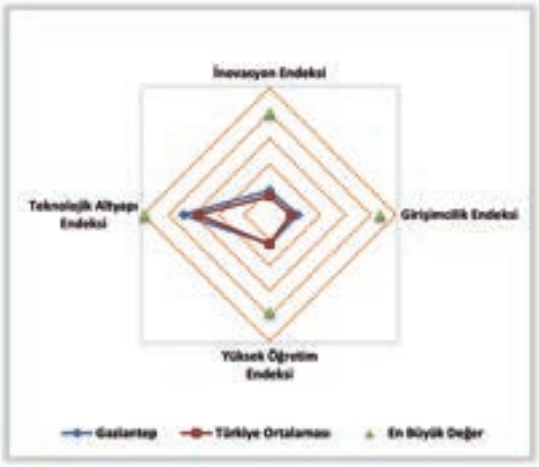
Temel göstergeler ile ilgili parametreler incelendiğinde, Gaziantep ilinin demografik yapı, sağlık ve eğitim endeksinde Türkiye ortalamasının altında; altyapı, ulaşım ve sosyal yaşam endeksinde ise ülke ortalamasının üstünde değerlere sahip olduğu gözlenmektedir. Özellikle altyapı ve ulaşım alanındaki yüksek performans Gaziantep'in rekabet gücünü artırırken, eğitim ve sağlık alanındaki yoksunluklar kentin rekabetçi özelliğini olumsuz yönde etkilemektedir.

Ekonomik Etkinlik

Gaziantep ili ekonomik etkinlik göstergeleri açısından genel olarak ülke ortalamasına yakın seyreden bir performans sergilemiştir. Özellikle dış ticaret, sanayi ve finans sektöründeki olumlu göstergelerle öne çıkan Gaziantep, bir sanayi kenti olması nedeniyle rekabetçi özelliğini kuvvetlendirmektedir.

İnovasyon

Gaziantep'in rekabetçi özelliğini asıl artıran etken ise, inovasyon ve girişimcilik alanında gösterdiği yüksek performanstır. Yükseköğretim endeksinin ülke ortalamasının altında yer almasına rağmen, teknolojik altyapının gelişmiş düzeylerde seyretmesi Gaziantep ilinin yenilikçi iller arasında yer almasına pozitif yönde etkilemektedir.

28 GİRESUN

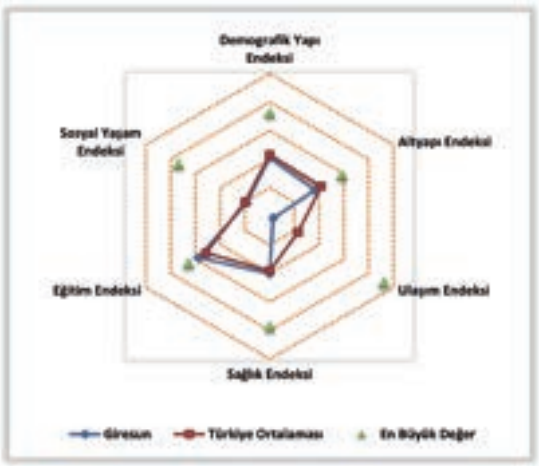
49 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	39
EKONOMİK ETKİNLİK	59
İNOVASYON	53

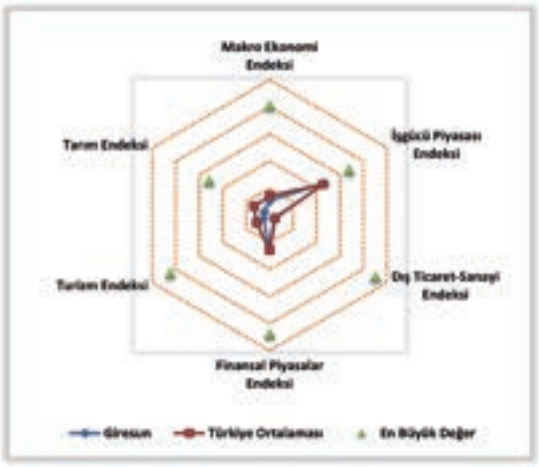
28 GİRESUN

Temel Göstergeler

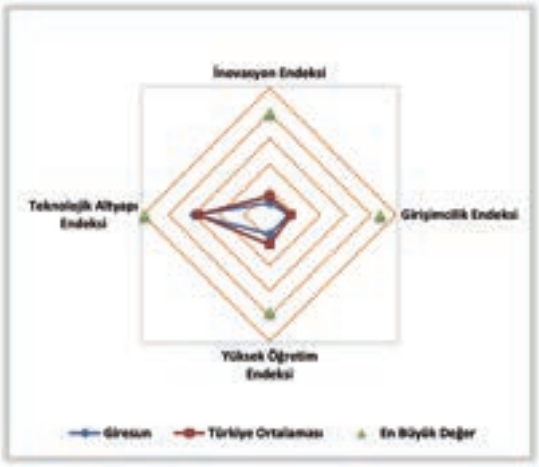
Giresun ili eğitim ve sağlık alanı dışındaki temel göstergelerin tümünde ülke ortalamasının altında değerlere sahiptir. Özellikle ulaşım çeşitliliğinin azlığı Giresun'un rekabetçi bir kent olmasının önündeki önemli etkenlerden birisidir. Giresun her ne kadar eğitim ve sağlıkla ilgili parametrelerde Türkiye ortalamasının üstünde seyretse de, rekabet gücü etkin iller arasında yer alamamıştır.

Ekonomik Etkinlik

Genel olarak bakıldığında ekonomik etkinlik ile ilgili göstergelerde Giresun ilinin ülke ortalamasının altında değerlere sahip olduğu gözlenmektedir. Turizm ve tarım endeksinde de ortalamanın altında bir performans sergileyen Giresun'da ekonomik etkinliğin gelişmediği ve sektörel derinleşmenin gerçekleşmediği anlaşılmaktadır.

İnovasyon

Ekonomik etkinliğin derinleşmediği ve temel göstergeler düzeyinde birtakım eksiklikleri barındıran Giresun, coğrafi durumundan kaynaklanan dezavantajların da etkisiyle rekabetçi iller arasında yer alamamaktadır. Aynı zamanda inovasyon ve girişimcilik alanında da ülke ortalamasının altında seyreden Giresun'un yükseköğretim ile ilgili parametrelerde düşük bir performansa sahip olduğu gözlenmektedir.

29 GÜMÜŞHANE

71 İLLER ARASI REKABET SIRASI

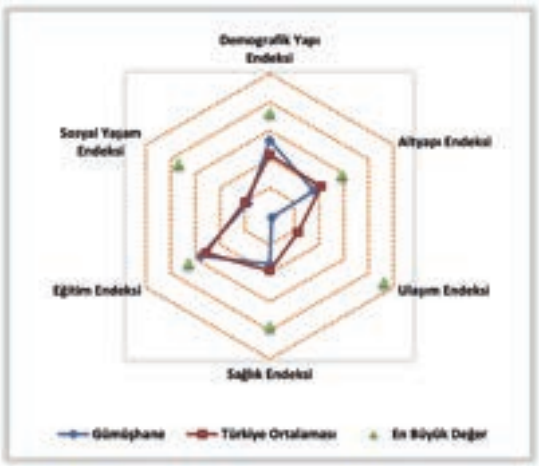
TEMEL GÖSTERGELER 76

EKONOMİK ETKİNLİK 73

İNOVASYON 64

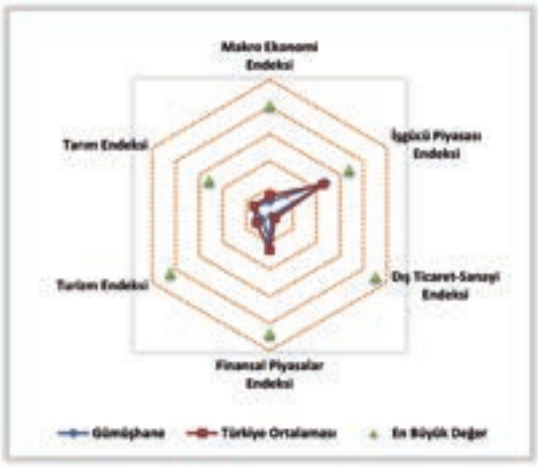
29 GÜMÜŞHANE

Temel Göstergeler

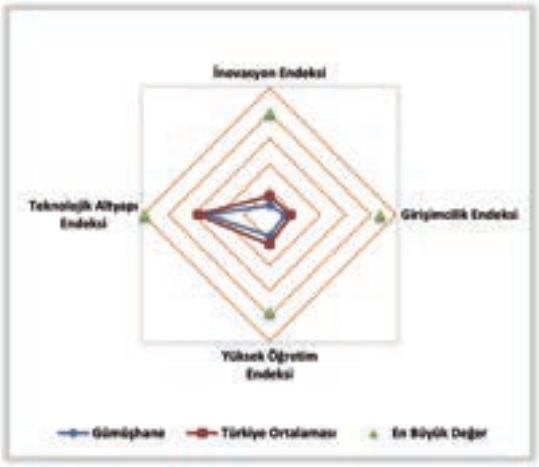
Temel göstergeler açısından Gümüşhane ili demografik yapı ve eğitim alanında Türkiye ortalamasının üzerinde seyrederken; altyapı, ulaşım, sağlık ve sosyal yaşamla ilgili parametrelerde ülke ortalamasının altında değerlere sahiptir. Bu faktörler arasında özellikle ulaşım altyapısı ve çeşitliliği alanındaki eksiklikler, Gümüşhane'nin rekabet gücünü olumsuz etkilemektedir.

Ekonomik Etkinlik

Temel göstergelerdeki performansa benzer bir şekilde, Gümüşhane ilinin ekonomik etkinlikle ilgili göstergeleri genel olarak ülke ortalamasının altında seyretmiştir. Gerek makroekonomik göstergeler gerekse sektörel veriler, Gümüşhane'nin rekabetçi iller arasında yer almasının önündeki engellerdendir.

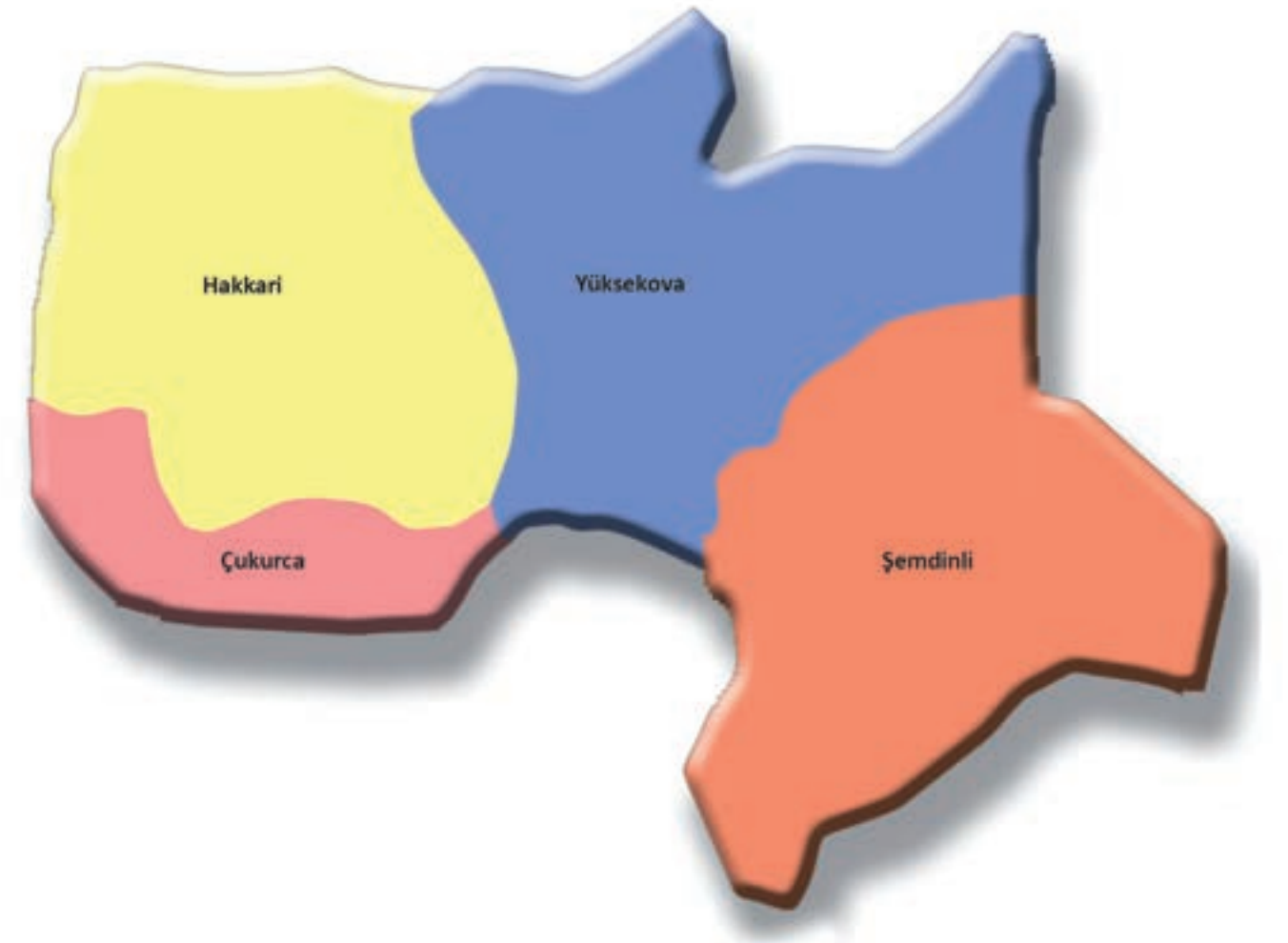
İnovasyon

Ekonomik etkinlik ve temel göstergeler düzeyinde olumsuz bir performans sergileyen Gümüşhane, inovasyon ve girişimcilik alanında da benzer bir profil çizmiştir. Kentteki yükseköğretim ve yüksek teknoloji alanındaki gelişmelerin de yetersizliği bu durumu kuvvetlendirmiştir.

30 HAKKARİ

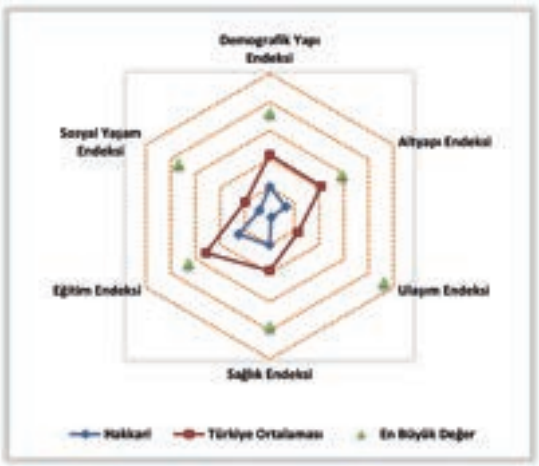
81 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	81
EKONOMİK ETKİNLİK	81
İNOVASYON	79

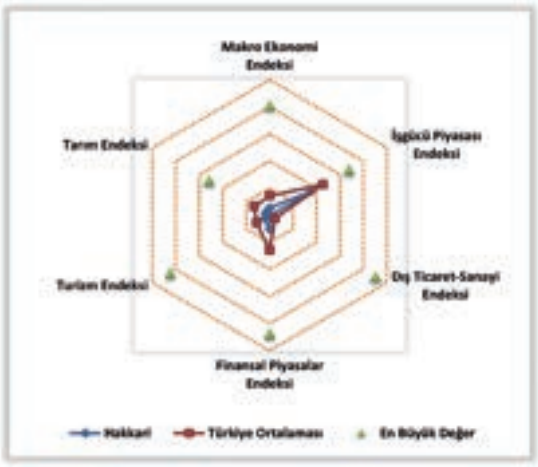
30 HAKKARİ

Temel Göstergeler

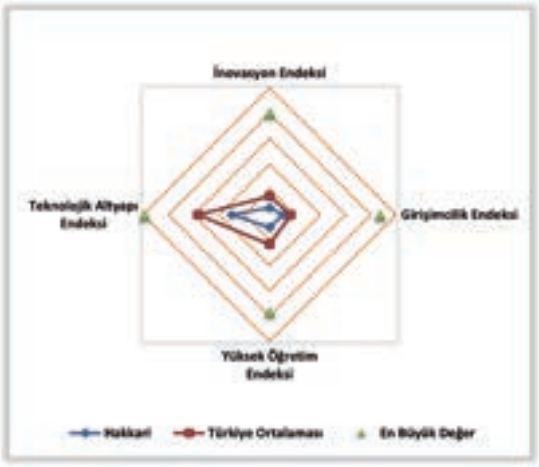
Hakkâri ili temel göstergelerin tümünde Türkiye ortalamasının oldukça altında değerler almıştır. Öyle ki, altyapı, ulaşım, sağlık ve eğitim alanındaki parametrelerin tümünde Hakkâri 81 il arasında son sırada yer almıştır. Genel olarak bakıldığında temel göstergeler düzeyinde önemli yoksunluklar barındıran Hakkâri'nin, yakın zamanda rekabetçi iller arasına girme ihtimalinin oldukça uzak olduğu anlaşılmaktadır.

Ekonomik Etkinlik

Temel göstergelerde olduğu gibi ekonomik etkinlik alanında da Hakkâri ili, 81 il arasında son sıralardadır. Makroekonomi ile ilgili parametrelerde iller arasında son sırada yer alan Hakkâri'de, hem satınalma gücü hem de piyasaların derinleşememesi yüzünden ekonomik etkinlik sağlanamamaktadır.

İnovasyon

Hakkâri ili ekonomik etkinlik ve temel göstergelerde iller arasında sonlarda olmasının bir sonucu olarak inovasyon ve girişimcilik alanında da ülkedeki minimum değerlere sahip olan illerdendir. Yükseköğretim ve yüksek teknoloji alanındaki gelişmelerin yeterince sağlanamaması bu durumu daha da kötüleştirmekte, Hakkâri'nin rekabetten uzak bir kent olmasına neden olmaktadır.

31 HATAY

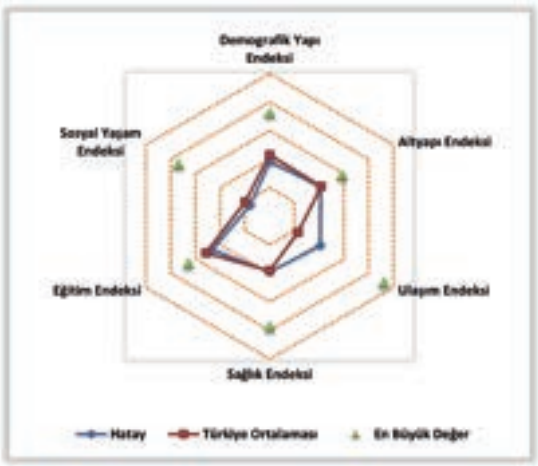
33 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	23
EKONOMİK ETKİNLİK	45
İNOVASYON	36

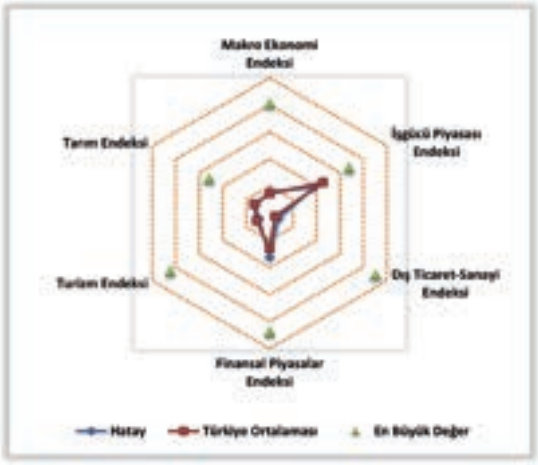
31 HATAY

Temel Göstergeler

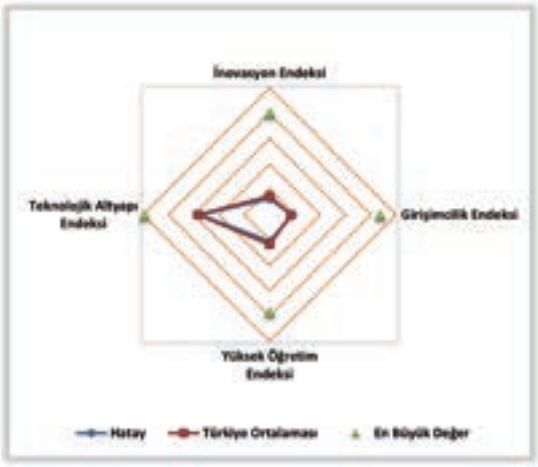
Temel göstergeler açısından bakıldığında Hatay ili demografik yapı, eğitim ve sosyal yaşam alanında ülke ortalamasının altında değerlere sahip iken, özellikle ulaşım endeksinde ortalamanın üstünde, diğer parametrelerde ise ortalamaya yakın bir performans izlemiştir. Ancak ulaşım endeksinde gösterilen yüksek performansa rağmen, temel göstergeler düzeyinde Hatay rekabet gücü düşük kentlerdendir.

Ekonomik Etkinlik

Hatay ili makroekonomi, dış ticaret, sanayi ve finansal piyasalar ile ilgili parametrelerde Türkiye ortalamasının üstünde seyrederken, turizm ve tarım alanında ortalamanın altında bir performans izlemiştir. Kent ekonomisiyle ilgili bazı olumlu göstergelere rağmen Hatay'ın rekabetçi iller arasında yer almasında yeterli olmamıştır.

İnovasyon

Hatay inovasyon ve girişimcilik alanında ülke ortalamasına yakın bir seyir izlese de, genel olarak düşük bir performans sergilemektedir. Girişimcilik alanında olumlu göstergelere rastlansa da bu durum Hatay'ın yenilikçi ve girişimci kentler arasına girmesinde yeterince etkili olamamıştır.

32 ISPARTA

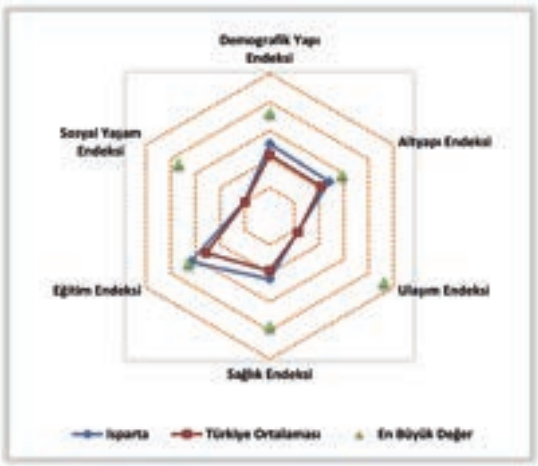
19 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	24
EKONOMİK ETKİNLİK	23
İNOVASYON	14

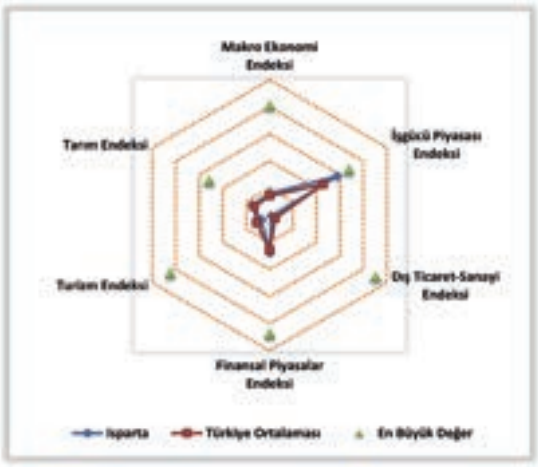
32 ISPARTA

Temel Göstergeler

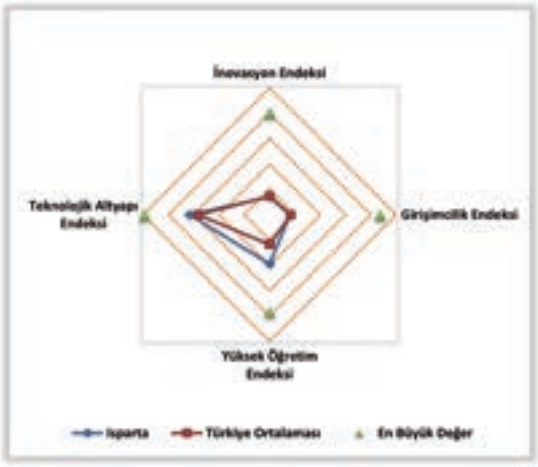
Isparta ili temel göstergelere ilişkin parametreler arasında ulaşım endeksi dışındaki tüm değişkenlerde ülke ortalamasının üstünde bir seyir izlemiştir. Gerek demografik yapısı gerekse altyapı alanındaki gelişmeler Isparta'nın rekabet gücünü artırmada rol oynamıştır. Bununla birlikte özellikle eğitim alanındaki göstergeler Isparta'ya dikkat çekmiş ve rekabet gücünü etkileyen önemli bir unsur olmuştur. Isparta, eğitim endeksinde 81 il arasında üçüncü sırada yer alarak önemli bir performans sergilemiştir.

Ekonomik Etkinlik

Genel olarak bakıldığında ekonomik etkinlik alanında Isparta ili ülke ortalamasına yakın bir profil çizmiştir. Ancak dış ticaret, sanayi ve turizm alanında Türkiye ortalamasının altında değerlere sahip olması, Isparta'nın rekabet gücünü olumsuz yönde etkilemiştir.

İnovasyon

Isparta ili, inovasyon ve girişimcilik alanında ülke ortalamasına yakın değerlere sahiptir. Yükseköğretimle ilgili parametrelerde ortalamanın oldukça üstünde bir seyir izlemesi ve gelişmiş teknolojik altyapı imkânlarına sahip olması Isparta için önemli avantajlardır. Ancak bu durumun Isparta'nın yenilikçi ve girişimci bir kent olmasına istenilen düzeyde yansıtılamadığı gözlenmektedir.

33 MERSİN

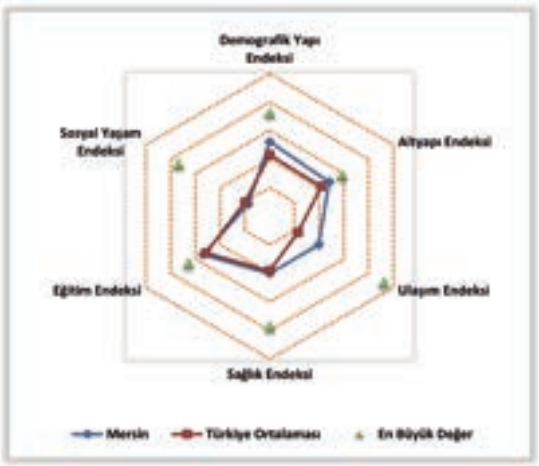
10 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	22
EKONOMİK ETKİNLİK	6
İNOVASYON	19

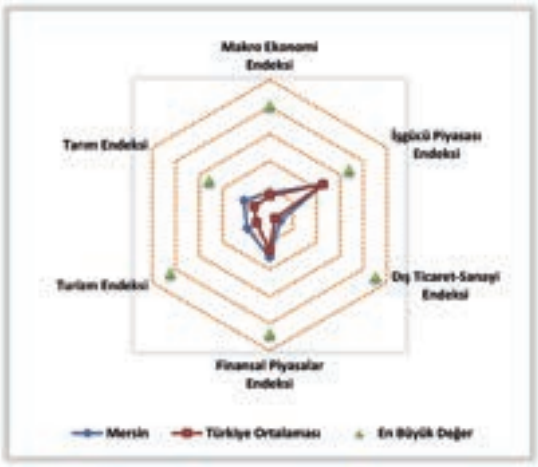
33 MERSİN

Temel Göstergeler

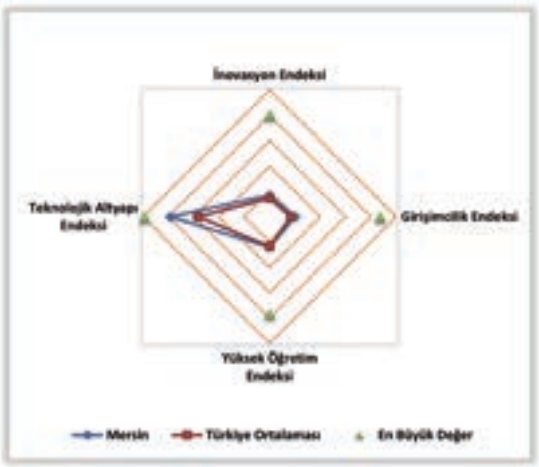
Genel olarak bakıldığında temel göstergeler düzeyinde Mersin'in Türkiye ortalamasının üstünde değerler aldığı gözlenmektedir. Ulaşım başta olmak üzere, demografik özellikleri ve altyapı alanlarına ilişkin parametreler Mersin'in rekabet gücünü artıran faktörlerdir. Mersin, ulaşım endeksinde 81 il arasında ilk ona girerek rekabetçi bir görünüm vermektedir.

Ekonomik Etkinlik

Temel göstergelere kıyasla, ekonomik etkinlik ile ilgili parametrelerde alınan değerler, Mersin'in rekabet gücünü önemli ölçüde etkilemektedir. Mersin ekonomik etkinlik alanındaki tüm kategorilerde ülke ortalamasının üstünde değerler almıştır. Aynı zamanda, tarım, turizm, dış ticaret, sanayi ve finansal piyasalar alanında yüksek performans göstererek, rekabetçi iller arasında sıralanmıştır.

İnovasyon

Mersin ilini rekabette öne çıkaran önemli bir unsur ise inovasyon ve girişimcilik alanında gösterdiği yüksek performanstır. İnovasyon ile ilgili parametrelerin tümünde ülke ortalamasının üstünde seyreden Mersin, teknolojik altyapı ve yükseköğretim göstergelerini rekabetlerini artıracak yönde kullanabilen kentlerdendir.

34 İSTANBUL

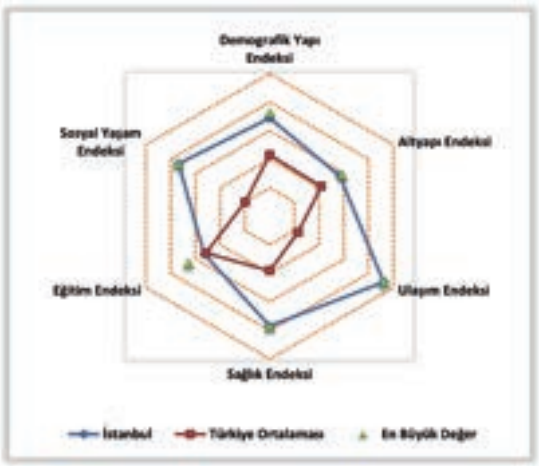
1 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	1
EKONOMİK ETKİNLİK	1
İNOVASYON	1

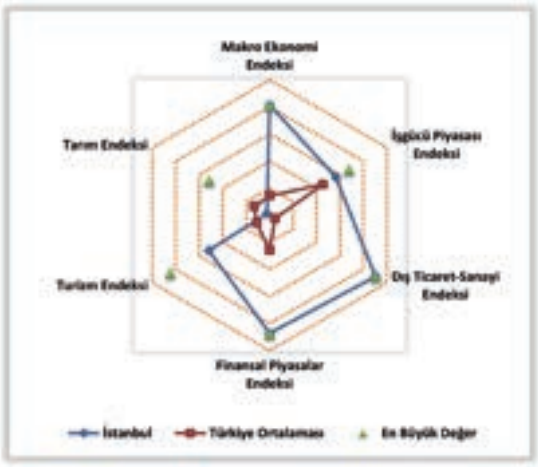
34 İSTANBUL

Temel Göstergeler

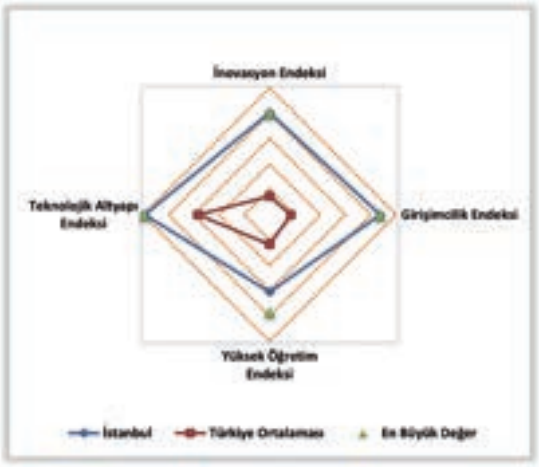
Ulusal ve uluslararası alanda önemli bir güç merkezi olan İstanbul, temel göstergeler düzeyinde tüm parametrelerde ülke ortalamasının oldukça üstünde seyretmiş, çoğu zaman maksimum değerlere sahip olmuştur. Ulaşım, sağlık ve sosyal yaşam alanında iller arası sıralamada ilk sırada yer alan İstanbul, demografik yapı ve altyapı endeksinde ise ikinci sıradadır. İstanbul'un tek olumsuz göstergesi eğitim endeksi olmasına karşın, bu durum İstanbul'un en rekabetçi iller arasında yer almasını engelleyememiştir.

Ekonomik Etkinlik

Temel göstergeler düzeyinde gösterdiği yüksek performansı, ekonomik etkinlik alanında da sürdüren İstanbul tarım dışındaki tüm endekslerde ortalamanın üstünde ve uç değerlere sahiptir. İş, sanayi, ticaret ve turizm merkezi olan İstanbul, makroekonomi, dış ticaret, sanayi ve finansal piyasalar endeksinde 81 il arasında ilk sırada, turizm endeksinde ise üçüncü sırada yer almaktadır. Tarımsal katma değeri düşük olmasına rağmen, ekonominin diğer bileşenlerinde yaratılan katma değer ile İstanbul rekabetçi iller arasında ilk sıradadır.

İnovasyon

İstanbul inovasyon ve girişimcilik alanında da 81 il arasında lider konumundadır. Bununla birlikte teknolojik altyapı ve kullanımının yaygınlığı açısından da ilk sırada gelen İstanbul, yükseköğretim endeksinde Ankara'yı takip ederek ikinci sırada yer almaktadır. İstanbul, yenilikçi ve girişimci bir kent olma özelliğini asırlardan beri sürdürmekte ve bu alandaki liderliğini de devam ettirmektedir.

35 İZMİR

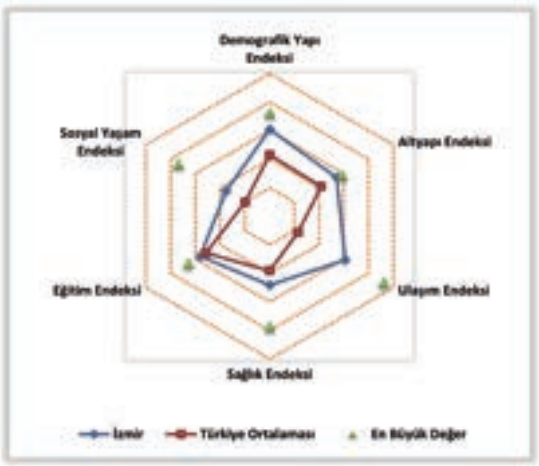
3 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	3
EKONOMİK ETKİNLİK	2
İNOVASYON	3

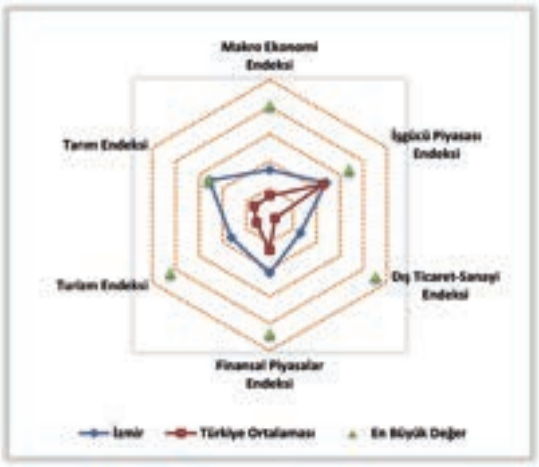
35 İZMİR

Temel Göstergeler

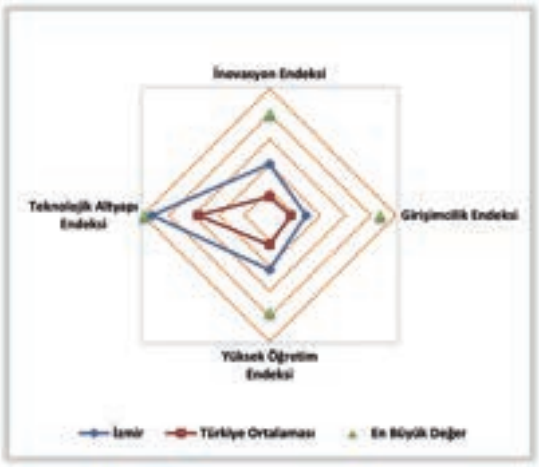
Temel göstergeler açısından bakıldığında, İzmir'in ilgili parametrelerin tümünde ülke ortalamasının üstünde değerlere sahip olduğu gözlenmektedir. Özellikle ulaşım ve sosyal yaşam alanında iller arası sıralamada öne çıkan İzmir, genel olarak olumlu bir performans göstererek rekabetçi iller arasında ön sıralarda yer almaktadır.

Ekonomik Etkinlik

Temel göstergelere kıyasla ekonomik etkinlik alanında daha yüksek bir performansın gözlendiği İzmir, ekonominin tüm bileşenlerinde ülke ortalamasının üstünde seyretmiştir. Makroekonomi, dış ticaret, sanayi, finansal piyasalar, tarım ve turizm sektörlerinin tümünde 81 il arasında ilk beşte yer alan İzmir, hem bir ticari merkez, hem de tarım ve turizm sektörünün yüksek katma değer yarattığı bir kenttir. Ekonominin tüm bileşenlerinde gösterilen bu yüksek performans İzmir'in rekabetçi iller arasında ön sıralarda yer edinmesini sağlamıştır.

İnovasyon

Ekonomik etkinlik ve temel göstergeler düzeyinde gösterdiği performansa paralel bir şekilde, inovasyon alanında da olumlu göstergelere sahip olan İzmir, parametrelerin tümünde ülke ortalamasının üstündedir. İnovasyon, girişimcilik, yükseköğretim ve teknolojik altyapı endekslerinde 81 il arasında ilk beşe giren İzmir, ekonomik etkinliğin sağlandığı, sektörel gelişmenin yaşandığı, yenilikçi ve girişimci bir kent olarak sıralamalarda öne çıkmaktadır.

36 KARS

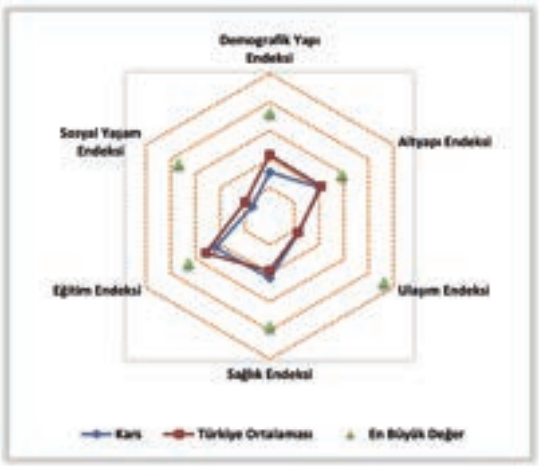
65 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	62
EKONOMİK ETKİNLİK	68
İNOVASYON	62

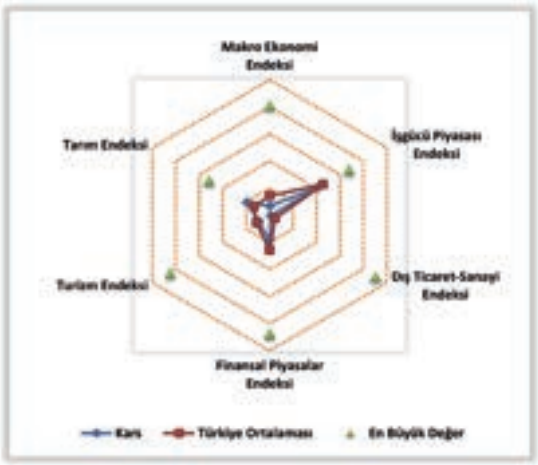
36 KARS

Temel Göstergeler

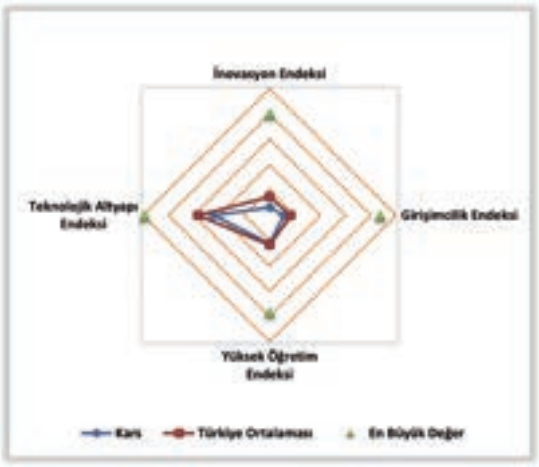
Kars ilinin temel göstergeler düzeyinde rekabet gücünü azaltan en önemli etkenlerin başında demografik yapısı ve özellikleri gelmektedir. Göç veren kentler arasında yer alan Kars, ulaşım ve sağlık göstergeleri ülke ortalamasına yakın seyretse de, altyapı, eğitim ve sosyal yaşam alanındaki parametrelerde ülke ortalamasının altında yer almıştır. Demografik yapıdan sonra Kars'ın rekabet gücünü azaltan en önemli etken eğitim altyapısı, seviyesi ve başarı düzeyidir.

Ekonomik Etkinlik

Temel göstergeler açısından olumlu bir performans gösteremeyen Kars ilinin ekonomik etkinlik alanındaki göstergeleri de Türkiye ortalamasının altında seyretmiştir. Kars'ın ekonomik etkinliğini artırabildiği tek alan tarım ve hayvancılık sektörüdür. Tarım ve hayvancılık alanında ülke ortalamasının üstünde değerlere sahip olan Kars, sahip olduğu turizm potansiyelini ve çeşitliliğini etkin bir şekilde değerlendiremeyen kentlerdendir.

İnovasyon

Ekonomik etkinliğin sadece tarım ve hayvancılıkta sağlanabildiği, dış ticaret, sanayi ve turizm sektörlerinde bir varlık gösteremeyen Kars ili, inovasyon ve girişimcilik alanlarında da ülke ortalamasının altında bir performans sergilemiştir. Özellikle teknolojik altyapıdan yoksunluk ve teknoloji kullanımının yaygın olmaması bu durumun düzelmesinin önündeki önemli engellerdendir.

37 KASTAMONU

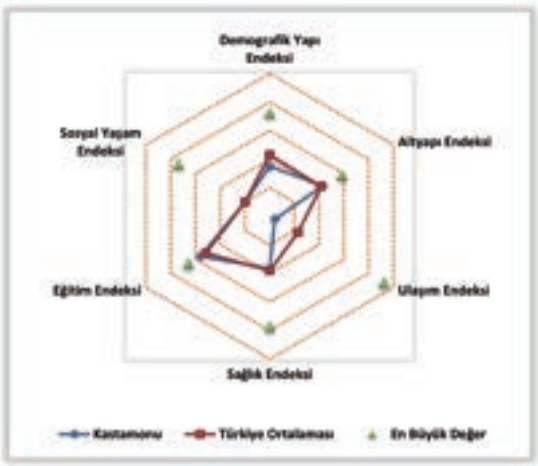
52 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	48
EKONOMİK ETKİNLİK	54
İNOVASYON	57

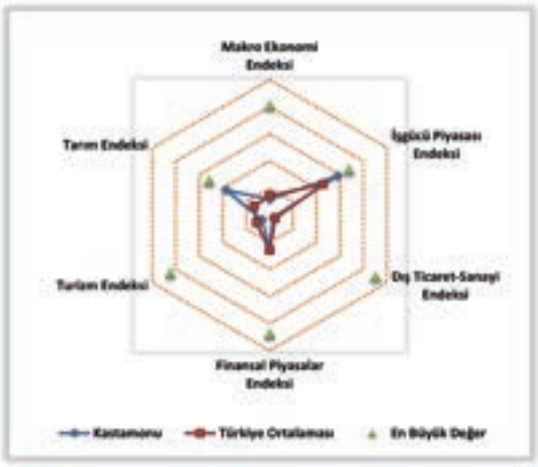
37 KASTAMONU

Temel Göstergeler

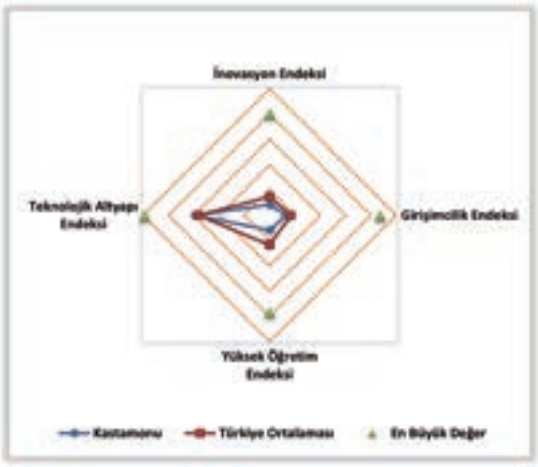
Altyapı ve eğitim endeksinde Türkiye ortalamasının üstünde değerler alan Kastamonu, demografik yapı, ulaşım ve sağlık endeksinde ülke ortalamasının altında seyretmiştir. Özellikle ulaşım altyapısı ve çeşitliliği ile kentin demografik yapısı Kastamonu'nun rekabet gücünü azaltan etkenlerdir.

Ekonomik Etkinlik

Kastamonu ili, tarım ve işgücü piyasası dışında ekonomik etkinlik ile ilgili tüm parametrelerde ülke ortalamasının altında bir seyir izlemiştir. Tarım sektöründe sağlanan ekonomik etkinlik ve sektörel derinlik, Kastamonu'nun rekabetçi iller arasında yer almasına yetmemesine rağmen; kentin makroekonomi alanındaki gerçekleşecek düzelmeler ile birlikte daha rekabetçi bir il olması muhtemeldir.

İnovasyon

İnovasyon ve girişimcilik alanı ile ilgili parametrelerde kayda değer bir görünüme sahip olmayan Kastamonu, yükseköğretimle ilgili barındırdığı yoksunluklarla birlikte yenilikçi iller arasına girmekten uzak bir performans çizmektedir.

38 KAYSERİ

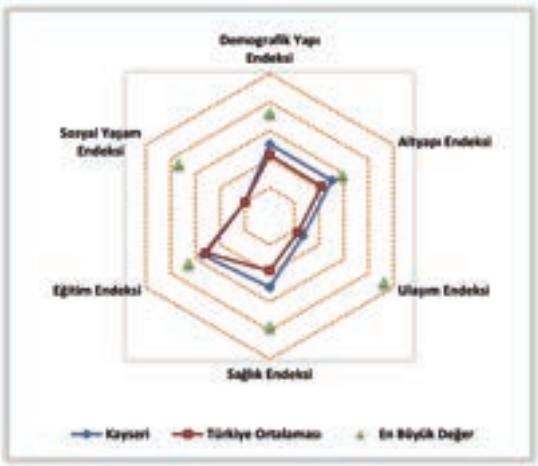
16 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	10
EKONOMİK ETKİNLİK	27
İNOVASYON	15

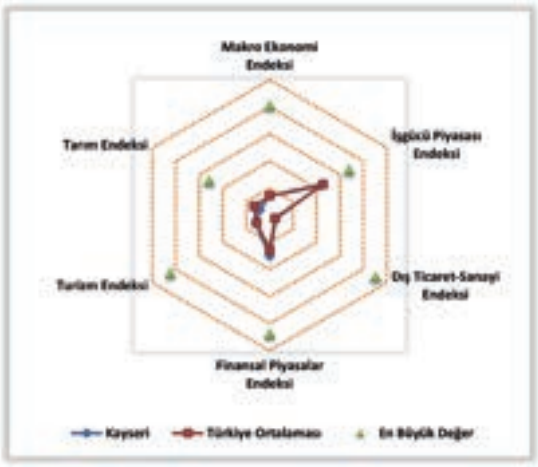
38 KAYSERİ

Temel Göstergeler

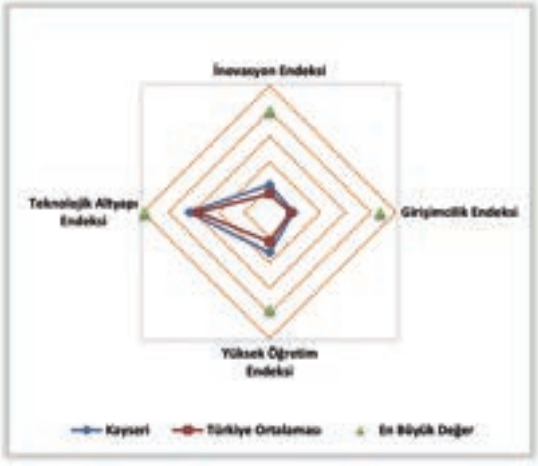
Kayseri ili temel göstergelerle ilgili parametrelerin tümünde ülke ortalamasının üstünde değerlere sahiptir. Özellikle altyapı ve sağlık alanında 81 il sıralamasında ilk on il arasında yer alan Kayseri, temel göstergeler düzeyinde rekabetçi illerdendir. Kayseri'nin ulaşım, eğitim ve sosyal yaşam alanında olumlu gelişmeler sağlaması rekabetçi gücünü yükseltecektir.

Ekonomik Etkinlik

Temel göstergeler açısından olumlu bir performans sergileyen Kayseri, ekonomik etkinlik alanında istenilen düzeyde bir grafik çizememiştir. Genel olarak ülke ortalamasına yakın değerlere sahip olan Kayseri ili özellikle finansal piyasalar, dış ticaret ve sanayi alanında ekonomik etkinliğin sağlanabildiği illerdendir.

İnovasyon

Ekonomik etkinlik ile ilgili göstergeleri yüksek bir performans sergilemese de, Kayseri ili yenilikçi ve girişimci kentler arasında yer almaktadır. İnovasyon alanında 81 il arasında ilk ona giren Kayseri, girişimcilik ve yükseköğretim endekslerindeki performansı ile de dikkat çekmektedir. Kentte yüksek teknoloji kullanımının yaygınlığı bu performansı olumlu yönde etkileyen faktörlerin başında gelmektedir.

39 KIRKLARELİ

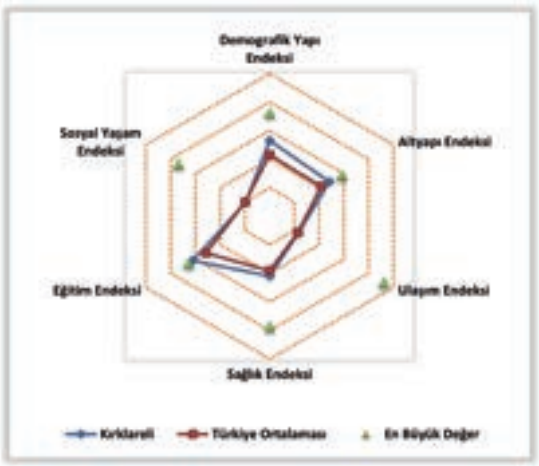
23 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	19
EKONOMİK ETKİNLİK	29
İNOVASYON	18

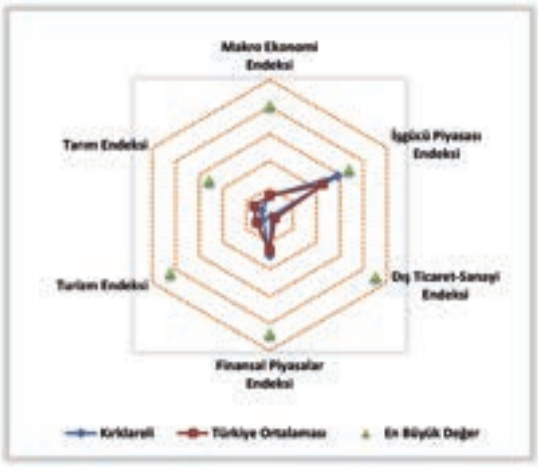
39 KIRKLARELİ

Temel Göstergeler

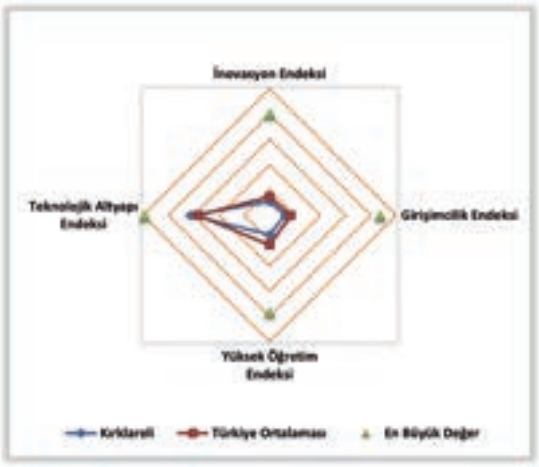
Temel göstergeler arasında sosyal yaşam endeksi dışındaki diğer parametrelerde ülke ortalamasına yakın ve üstünde değerlere sahip olan Kırklareli, özellikle demografik özellikleri, eğitim ve altyapı endeksinde olumlu bir performans sergilemektedir. Ancak bu kategorilerde sahip olunan olumlu göstergeler, Kırklareli'nin rekabetçi iller arasında yer almasında yeterli olmamıştır.

Ekonomik Etkinlik

Kırklareli ili, temel göstergeler düzeyinde ülke ortalamasına yakın ve üstünde bir seyir izlerken, ekonomik etkinlik alanındaki değişkenler arasında makroekonomi, dış ticaret, sanayii, turizm ve tarım endeksinde ortalamanın altında değerlere sahiptir. Kent ekonomisinde etkinliğin sağlanamadığı ve sektörel gelişimlerin tamamlanamadığı bir kent olan Kırklareli, rekabetçi illere uzak bir performans izlemektedir.

İnovasyon

Temel göstergeler düzeyinde gösterdiği performansı ekonomik etkinlik alanında devam ettiremeyen Kırklareli, inovasyon ve girişimcilik alanında da ülke ortalamasının altında seyretmiştir. Bununla birlikte yükseköğretim alanındaki bazı yoksunluklar Kırklareli'nin bu durumunu olumsuz yönde etkilemektedir.

40 KIRŞEHİR

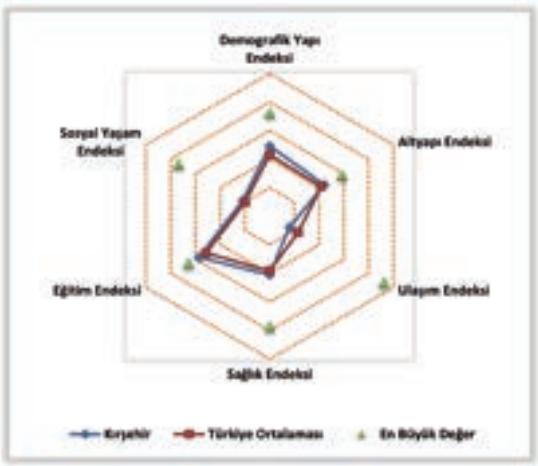
48 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	43
EKONOMİK ETKİNLİK	55
İNOVASYON	47

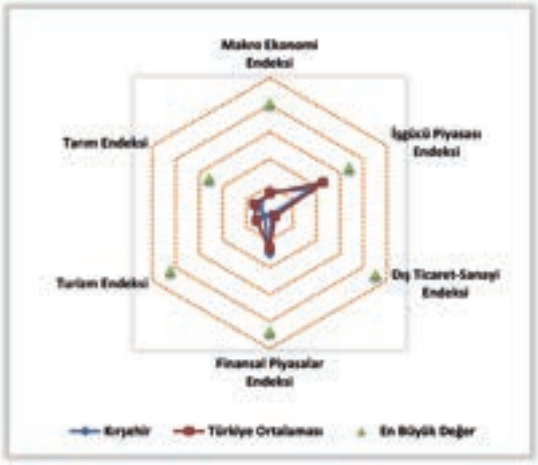
40 KIRŞEHİR

Temel Göstergeler

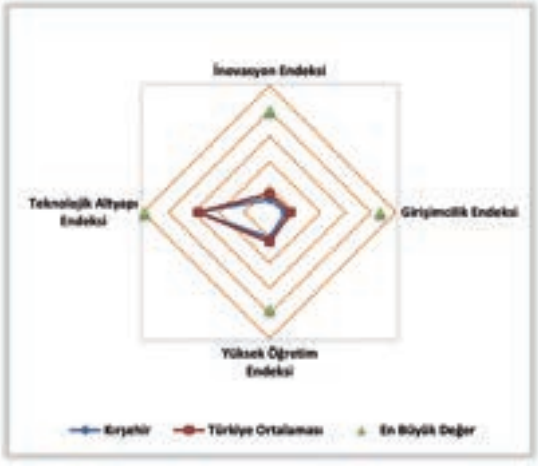
Kırşehir ili ulaşım endeksi dışındaki temel göstergelerin tümünde Türkiye ortalamasının üstünde değerler almıştır. Özellikle eğitim, demografik özellikleri ve altyapı alanlarında olumlu göstergelere sahip olan Kırşehir, temel göstergeler düzeyinde olumlu sayılabilecek bir performans izlemektedir.

Ekonomik Etkinlik

Temel göstergeler düzeyindeki olumlu seyre rağmen, ekonomik etkinlik ile ilgili parametrelerde ülke ortalamasına yakın ve altında değerler alan Kırşehir, rekabetçi illere uzak bir performans sergilemektedir. Dış ticaret, sanayi, turizm ve tarım sektörlerinde ülke ortalamasının altında kalan Kırşehir'in yapısal ekonomik sorunlarının çözüme kavuşturulması ile rekabet gücünün artması muhtemel bir sonuçtur.

İnovasyon

Teknolojik altyapı ve kullanımı açısından ülke ortalamasına yakın seyreden Kırşehir ili, inovasyon ve girişimcilik alanında kayda değer bir grafik çizememiştir. Yükseköğretim endeksindeki olumsuz seyir ise bu durumu daha da kuvvetlendirmiştir.

41 KOCAELİ

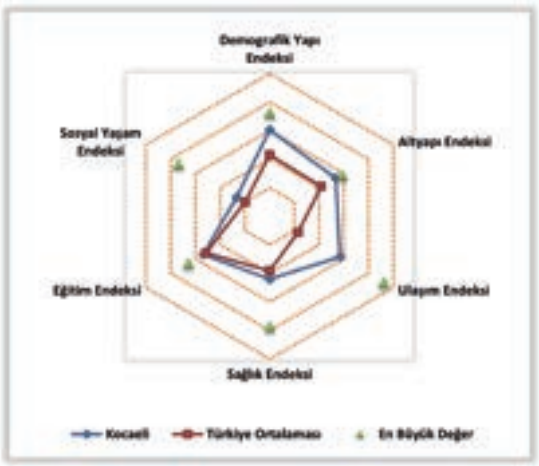
4 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	4
EKONOMİK ETKİNLİK	7
İNOVASYON	4

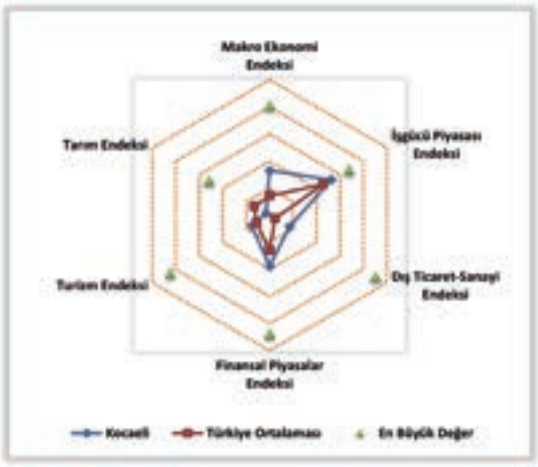
41 KOCAELİ

Temel Göstergeler

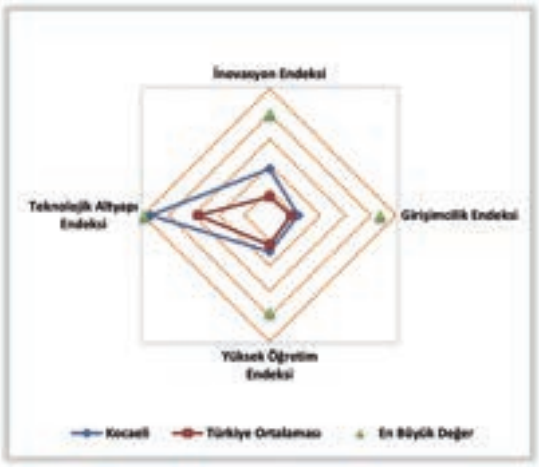
Temel göstergeler açısından incelendiğinde, Kocaeli ilinin tüm parametrelerde Türkiye ortalamasının üstünde seyrettiği gözlenmektedir. Özellikle ulaşım ve altyapı alanında 81 il sıralamasında öne çıkan Kocaeli, temel göstergeler düzeyinde rekabetçi iller arasında yer almıştır. Kocaeli'nin eğitim ve sağlık alanında performansını yükseltmesiyle daha rekabetçi bir kent olacağı açıkça görülmektedir.

Ekonomik Etkinlik

Temel göstergeler düzeyinde yüksek bir performans sergileyen Kocaeli, ekonomik etkinlik alanında da benzer bir profil çizmiştir. Tarım endeksi dışındaki tüm endekslerde ülke ortalamasının üstünde değerler alan Kocaeli, ekonomik etkinlik alanında rekabetçi iller arasında ön sıralardadır. Özellikle makroekonomik yapısı ile dış ticaret ve sanayi sektöründe dikkat çeken Kocaeli, genel olarak sektörel gelişmenin sağlandığı, makroekonomik yapısı güçlü bir kent olarak rekabetçi yapısını muhafaza etmektedir.

İnovasyon

Kocaeli, ekonomik etkinlik ve temel göstergelerde sergilediği performansı inovasyon alanında da sürdürmüştür. İnovasyon, girişimcilik ve teknolojik altyapı endeksinde 81 il arasında ilk beş sırada yer alan Kocaeli, yükseköğretim endeksinde de önde gelen kentlerdendir. Güçlü ekonomik yapısı ve gelişmiş temel göstergeleri ile Kocaeli, yenilikçi ve girişimci kentler arasında yüksek potansiyele sahiptir.

42 KONYA

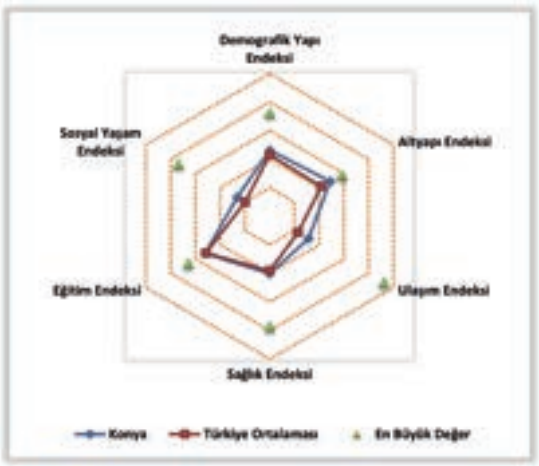
9 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	9
EKONOMİK ETKİNLİK	9
İNOVASYON	10

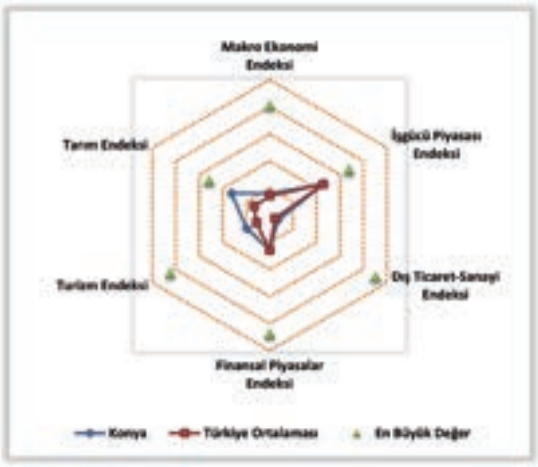
42 KONYA

Temel Göstergeler

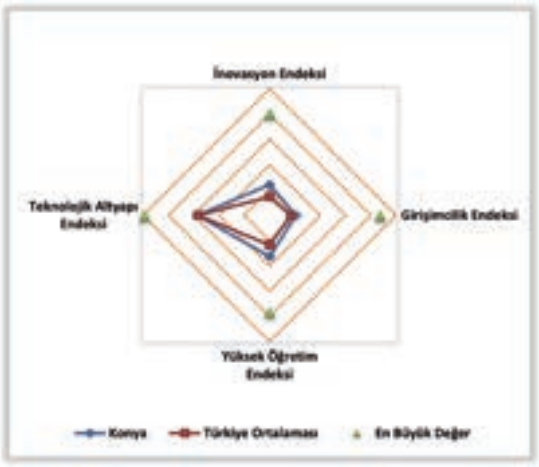
Konya ili temel göstergeler düzeyindeki tüm parametrelerde Türkiye ortalamasının üstünde değerlere sahiptir. Özellikle altyapı ve ulaşım alanındaki olumlu performansı ile Konya, rekabetçi iller arasında kendine yer edinmiştir. Eğitim ve sağlık alanındaki değişkenler ise Konya'nın diğer göstergelere göre rekabet gücünü azaltan etkenlerin başında gelmektedir.

Ekonomik Etkinlik

Ekonomik etkinlik alanında Konya ili genel olarak olumlu bir performans sergilemektedir. Finansal piyasalar endeksi dışındaki tüm endekslerde ülke ortalamasına yakın ve üstünde değerler alan Konya'nın, rekabet gücünü artıran asıl önemli faktör tarım sektörüdür. Tarım endeksinde 81 il arasında altıncı sırada yer alan Konya'da türev piyasalarda ve sektörlerde yaşanacak olumlu gelişmeler rekabet gücünü pozitif yönde etkileyecektir.

İnovasyon

Konya, tarım sektörünün hâkim olduğu bir ekonomiye sahip olmakla birlikte inovasyon ve girişimcilik alanında oldukça yüksek performans gösteren illerdendir. Bu alanda yapılan sıralamada 81 il arasında ilk onda yer alan Konya, yükseköğretime ilişkin olumlu göstergeleri ile de dikkat çekmektedir. Konya ili, yenilikçi ve girişimci bir kent olma özelliği ile iller arası rekabet sıralamasında ön sıralarda gelmektedir.

43 KÜTAHYA

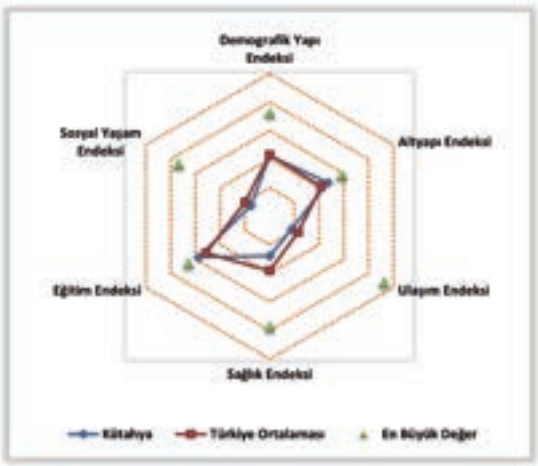
36 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	40
EKONOMİK ETKİNLİK	46
İNOVASYON	29

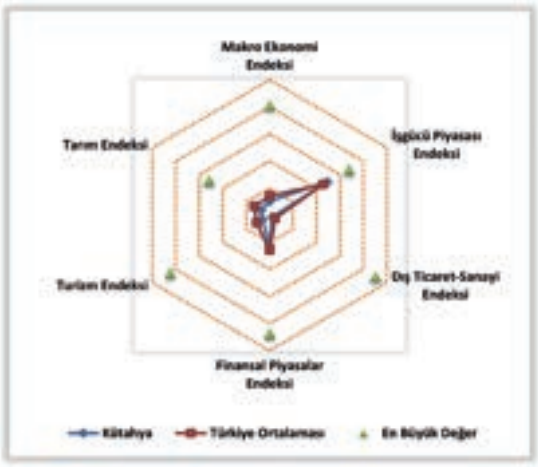
43 KÜTAHYA

Temel Göstergeler

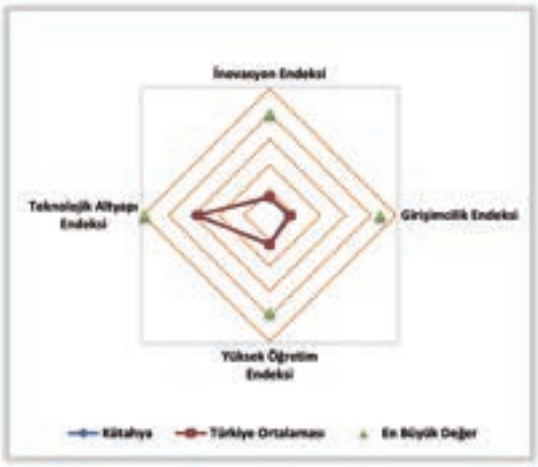
Temel göstergeler açısından incelendiğinde Kütahya ilinin, demografik yapı, ulaşım, sağlık ve sosyal yaşam alanında ülke ortalamasının altında seyrettiği, buna karşın altyapı ve eğitimle ilgili parametrelerde ise ortalamanın üstünde değerler aldığı gözlenmektedir. Ancak bu iki kategori, Kütahya'nın rekabet gücünü artırmakta yeterince etkili olamamıştır.

Ekonomik Etkinlik

Temel göstergeler düzeyinde olumlu bir performans gösteremeyen Kütahya, ekonomik etkinlik alanında da genel olarak ülke ortalamasının altında değerlere sahiptir. Kütahya ili hem makro-ekonomik hem de sektörel yapısı ile ekonomik etkinliğin sağlanamadığı kentler arasındadır. Bu haliyle rekabetten uzak bir görünüm vermektedir.

İnovasyon

Bir yandan ekonomik etkinlik alanındaki olumsuz seyir, diğer yandan temel göstergeler açısından yaşanan yoksunluklar nedeniyle Kütahya'nın yenilikçi ve girişimci kentler arasında yer alması yakın zamanda olası değildir. Yükseköğretim alanındaki düşük performans da bu duruma olumsuz yönde katkı yapmaktadır.

44 MALATYA

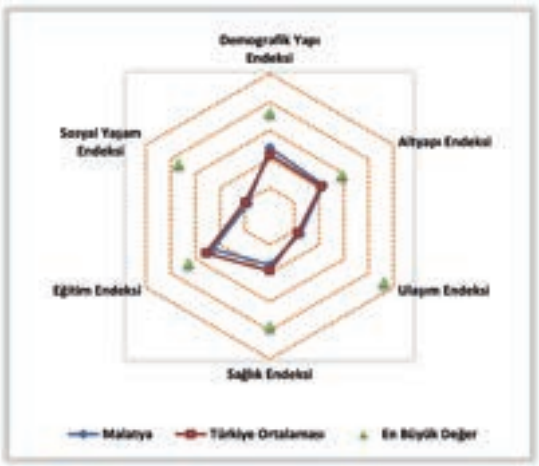
39 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	32
EKONOMİK ETKİNLİK	36
İNOVASYON	49

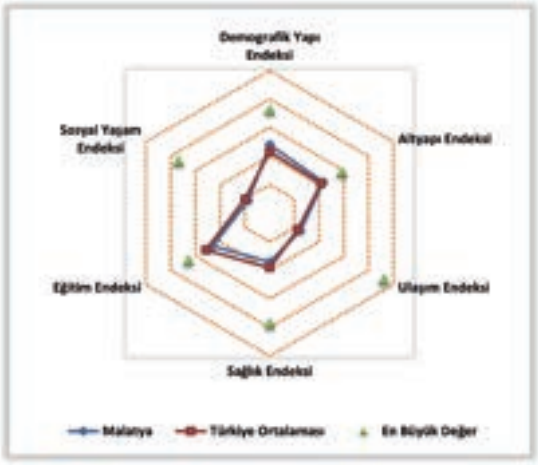
44 MALATYA

Temel Göstergeler

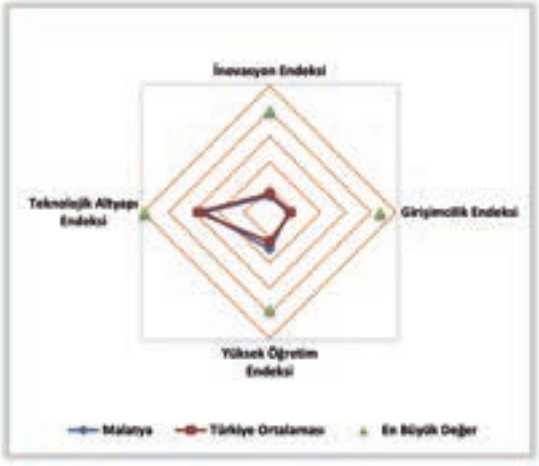
Malatya ili demografik yapı, altyapı ve ulaşım endeksinde Türkiye ortalamasının üstünde değerlere sahiptir. Ancak bu olumlu göstergelere karşın, Malatya'nın eğitim, sağlık ve sosyal yaşam alanındaki düşük performansı rekabet gücünü azaltmaktadır. Dolayısıyla bu alanlardaki yoksunluklar giderildiği ölçüde Malatya'nın rekabet gücü de artacaktır.

Ekonomik Etkinlik

Ekonomik etkinlik açısından incelendiğinde Malatya'nın genel olarak Türkiye ortalamasının altında değerler aldığı gözlenmektedir. Malatya'nın ekonomik alandaki en önemli gücü tarımdır. Kent ekonomisinin dayalı olduğu tarım sektöründe Malatya ili 81 il arasında ilk onda yer almaktadır. Buradaki önemli etken ise organik tarıma dayalı yapılan üretimin yoğunluğudur.

İnovasyon

Malatya ili, yükseköğretim alanında olumlu bir performans sergilemekte ve bu alandaki parametrelerde ülke ortalamasının üstünde seyretmektedir. Ancak inovasyon ve girişimcilik alanında yeterince etkin bir performans sergileyemeyen Malatya, yenilikçi ve girişimci iller arasında yer alamamaktadır. Teknolojik altyapı ve kullanımındaki eksiklikler de bu durumu olumsuz yönde etkilemektedir.

45 MANİSA

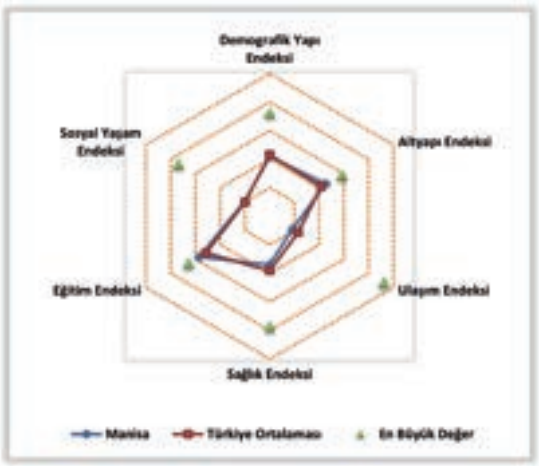
25 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	11
EKONOMİK ETKİNLİK	32
İNOVASYON	25

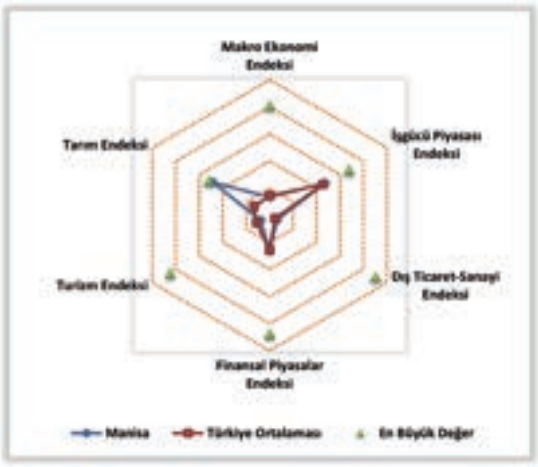
45 MANİSA

Temel Göstergeler

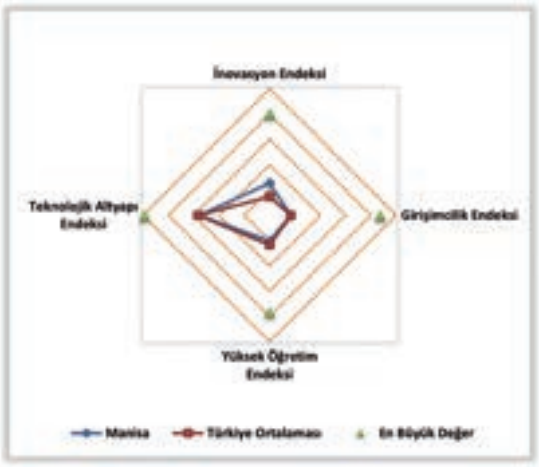
Demografik yapı, ulaşım ve sağlık alanlarında ülke ortalamasının altında değerlere sahip olan Manisa, altyapı, eğitim ve sosyal yaşam ile ilgili parametrelerde ortalamanın üstündedir. Özellikle eğitim ve altyapı alanındaki olumlu göstergelerle öne çıkan Manisa'nın rekabet gücü diğer temel göstergeler nedeniyle azalmaktadır.

Ekonomik Etkinlik

Manisa ili, genel olarak bakıldığında ekonomik etkinlik alanında ülke ortalamasına yakın bir seyir izlemektedir. Ancak tarım sektörü Manisa'yı diğer illere karşı rekabetçi yapan en önemli unsur olarak karşımıza çıkmaktadır. Tarım sektöründe 81 il arasındaki sıralamada üçüncü sırada yer alan Manisa, dış ticaret ve sanayi sektörlerinde yapacağı hamlelerle rekabetçi iller arasında hızla yükselebilecek potansiyele sahiptir.

İnovasyon

Manisa ili, tarım ekonomisine dayalı bir kent olmakla birlikte inovasyon alanında oldukça yüksek bir performans izleyerek rekabet gücünü artırmaktadır. İnovasyon ile ilgili yapılan il sıralamalarında ilk ona giren Manisa, yenilikçi iller arasında önemli bir yere sahiptir.

46 KAHRAMANMARAŞ

62 İLLER ARASI REKABET SIRASI

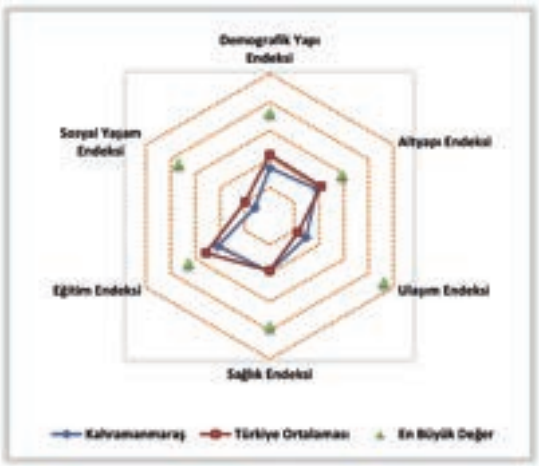
TEMEL GÖSTERGELER 68

EKONOMİK ETKİNLİK 42

İNOVASYON 60

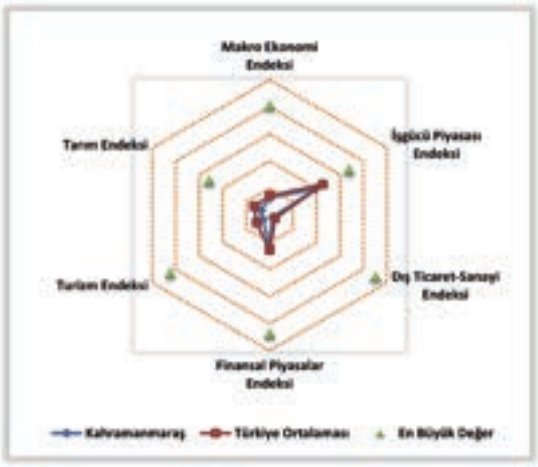
46 KAHRAMANMARAŞ

Temel Göstergeler

Kahramanmaraş, demografik yapı, altyapı, eğitim ve sosyal yaşam ile ilgili parametrelerde Türkiye ortalamasının altında değerlere sahip iken, ulaşım ve sağlık alanında ülke ortalamasının üstünde bir seyir izlemiştir. Ancak ulaşım ve sağlık alanındaki olumlu göstergeler Kahramanmaraş'ın rekabet gücünü artırmaya etkili olamamıştır.

Ekonomik Etkinlik

Temel göstergeler açısından olumlu bir performans sergileyemeyen Kahramanmaraş ili, ekonomik etkinlik ile ilgili tüm değişkenlerde ülke ortalamasının altında değerlere sahiptir. Yapısal sorunları henüz tam anlamıyla giderilememiş Kahramanmaraş ilinde ekonomik etkinliğin de sağlanamadığı gözlenmektedir.

İnovasyon

Gerek ekonomik etkinlik gerekse temel göstergeler düzeyinde yeterince gelişimini tamamlayamamış Kahramanmaraş, inovasyon ve girişimcilik alanlarında da olumlu bir performans sergileyememiştir. Aynı zamanda teknolojik altyapının ve kullanımının eksikliği bu durumu olumsuz yönde etkilemekte, Kahramanmaraş'ın rekabetçi iller arasına girmesini zorlaştırmaktadır.

47 MARDİN

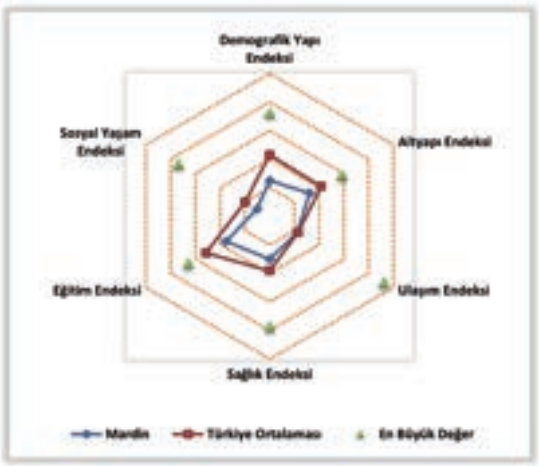
70 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	67
EKONOMİK ETKİNLİK	48
İNOVASYON	80

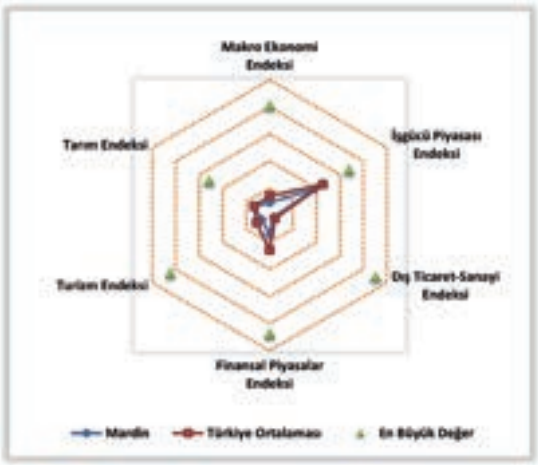
47 MARDİN

Temel Göstergeler

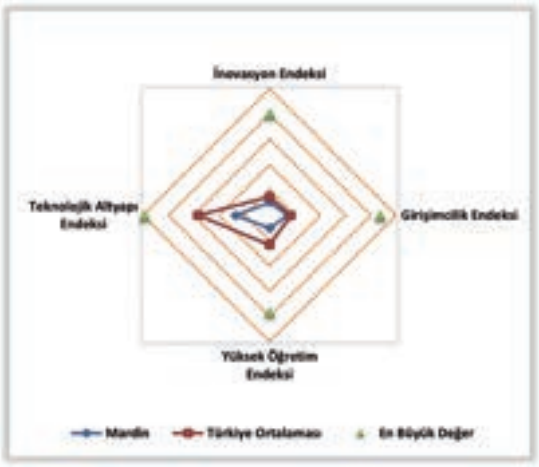
Temel göstergeler düzeyinde Mardin ili, tüm parametrelerde Türkiye ortalamasının oldukça altında değerlere sahiptir. Demografik özellikleri başta olmak üzere, eğitim, sağlık ve altyapı alanlarındaki yoksunluklar Mardin'in rekabetçi illere uzak bir performans sergilemesine neden olmaktadır.

Ekonomik Etkinlik

Temel göstergelerdeki olumsuz seyre paralel bir şekilde, ekonomik etkinlik ile ilgili değişkenlerde de ülke ortalamasının altında seyreden Mardin, özellikle finansal piyasaların gelişmediği, turizm ve tarım sektörünün yeterince etkin olmadığı bir kenttir. Mardin'in ekonomik etkinlik alanındaki rekabet gücü de oldukça düşük bir seviyededir.

İnovasyon

İnovasyon ve girişimcilik Mardin ilinin en düşük performans gösterdiği alanlardır. Ekonomik etkinlik ve temel göstergeler düzeyinde önemli yoksunluklar barındıran Mardin'in inovasyon ve girişimcilik alanında olumlu bir performans göstermesi beklenmeyen bir gelişmedir. Bununla birlikte kentin rekabet gücünü olumsuz etkileyen bir diğer önemli etken ise yükseköğretim ve teknolojik altyapı alanlarında sergilenen düşük performanstır.

48 MUĞLA

12 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	15
EKONOMİK ETKİNLİK	16
İNOVASYON	13

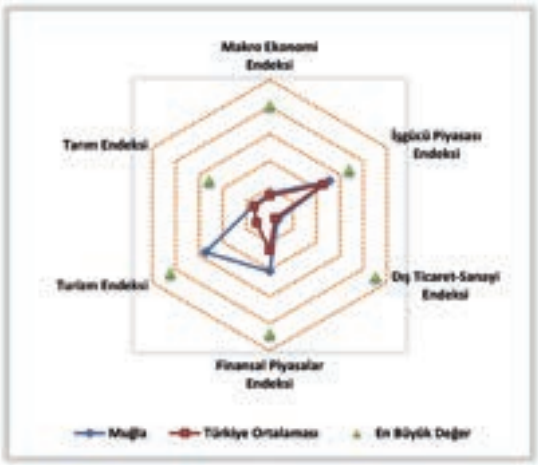
48 MUĞLA

Temel Göstergeler

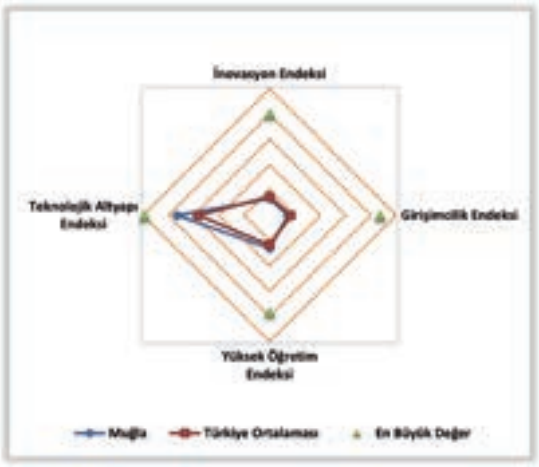
Muğla ili temel göstergeler arasında, altyapı endeksi dışındaki tüm parametrelerde ülke ortalamasının üstünde değerlere sahiptir. Demografik yapı ve eğitim alanındaki performansı ile rekabet gücünü artıran Muğla'nın, altyapıyla ilgili göstergeleri rekabetçi yanını zayıflatmaktadır.

Ekonomik Etkinlik

Temel göstergeler açısından olumlu bir performans sergileyen Muğla ekonomik etkinlikle ilgili göstergeler arasında özellikle turizm ve finansal piyasalar alanında rekabetçi bir yapıdadır. Turizmde iller arası sırlamada ikinci sırada yer alan Muğla, finansal piyasalar alanında ilk beş ilden birisidir. Turizm sektörü, Muğla'yı diğer illerin önüne taşıyan, kentin lokomotif sektörü olarak türev sektörler ve piyasalar üretebilen potansiyeldedir.

İnovasyon

Turizm ve finansal piyasalar alanında oldukça yüksek bir performans sergileyen Muğla, inovasyon ve girişimcilik alanında ülke ortalamasının altında değerlere sahiptir. Teknolojik altyapının ve kullanımının oldukça yüksek düzeyde olmasına rağmen bu durum inovasyon alanına yansımamıştır. Öte yandan kentin turizm odaklı bir ekonomiye sahip olmasının da bu sonuca katkısı gözardı edilmeyecek bir konudur.

49 MUŞ

80 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	79
EKONOMİK ETKİNLİK	80
İNOVASYON	81

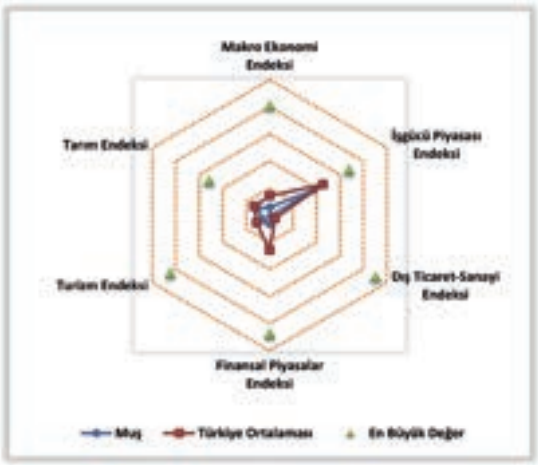
49 MUŞ

Temel Göstergeler

Temel göstergeler düzeyinde tüm parametrelerde ülke ortalamasının oldukça altında yer alan Muş ili, demografik yapı, altyapı, sağlık ve sosyal yaşam alanında 81 il arasında son beş ilden birisidir. Ulaşım endeksinde diğer göstergelere kıyasla daha iyi bir performans izleyen Muş'un, yakın zamanda rekabetçi iller arasına girmesi uzak bir ihtimal olarak görünmektedir.

Ekonomik Etkinlik

Muş ili, temel göstergelere benzer bir şekilde ekonomik etkinlik ile ilgili değişkenlerde de Türkiye ortalamasının altında seyretmiştir. Finansal piyasalar endeksinde 81 il arasında son sırada yer alan Muş, makroekonomi alanında da son beş il içindedir. Tarım, turizm, sanayi sektörlerinde de varlık gösteremeyen Muş, temel göstergelerinin oluşturduğu dezavantajlı durumu, ekonomik göstergelerle düzeltememiş ve rekabetten uzak bir performans çizmiştir.

İnovasyon

İnovasyon, yükseköğretim ve teknolojik altyapı sıralamasında son sıralarda yer alan Muş ili, yenilikçi ve girişimci kentlerin arasında yer alması yakın zamanda muhtemel olmayan kentlerdendir. Bir yandan temel göstergeler diğer yandan ekonomik etkinlik alanındaki yoksunluklar Muş'un yenilikçi ve girişimci kentler arasında sıralanmasının önündeki başlıca engellerdir.

50 NEVŞEHİR

35 İLLER ARASI REKABET SIRASI

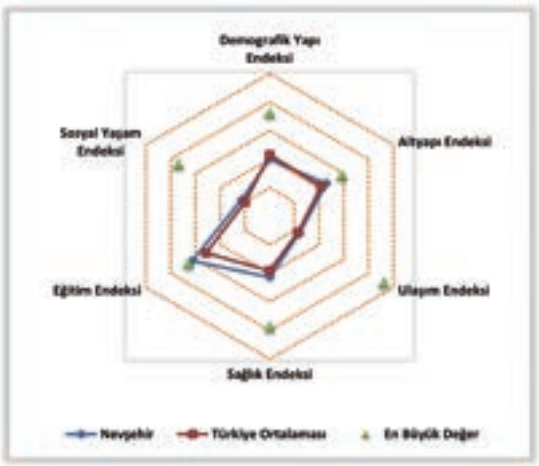
TEMEL GÖSTERGELER 31

EKONOMİK ETKİNLİK 43

İNOVASYON 31

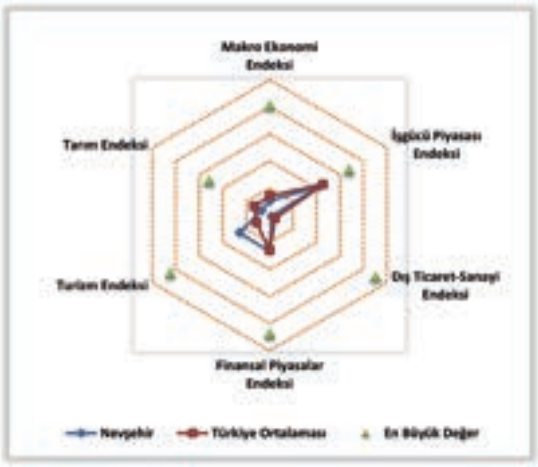
50 NEVŞEHİR

Temel Göstergeler

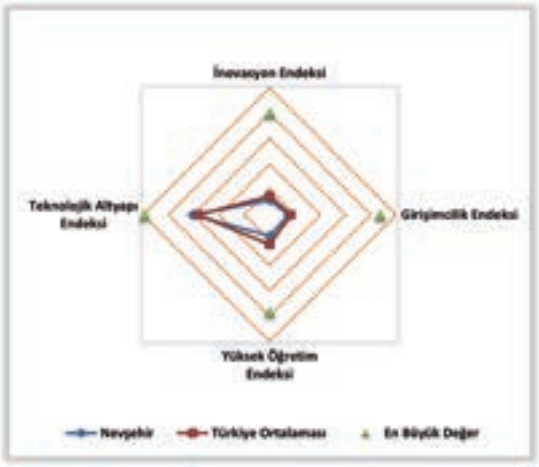
Temel göstergeler açısından incelendiğinde Nevşehir ilinin demografik yapı dışındaki tüm parametrelerde ülke ortalamasının üstünde bir seyir izlediği gözlenmektedir. Özellikle eğitim, sağlık ve altyapı alanındaki olumlu göstergeler Nevşehir'in rekabet gücünü artırırken, demografik özellikleri kentin rekabetçi yapısını bozmaktadır.

Ekonomik Etkinlik

Nevşehir ilinde ekonomik etkinlik alanındaki göstergeler genel olarak ülke ortalamasının altında görünse de, kentin turizm potansiyeli bu durumu değiştirmeye çalışmaktadır. Öyle ki turizm endeksinde Nevşehir ili, 81 il arasında ilk on ilden biridir. Ancak sadece turizm sektörü ile Nevşehir'in genel olarak rekabetçi bir il olması yeterince sağlanamamıştır. Turizm sektörü rekabet açısından Nevşehir'in önemli bir gücü olmakla birlikte, türev piyasaların ve sektörlerin gelişimi kentin rekabetçi özelliğini yükseltecektir.

İnovasyon

Nevşehir temel göstergeler ve ekonomik etkinlik ile ilgili parametrelerin bazılarında olumlu bir performans sergilese de, inovasyon ve girişimcilik alanında Türkiye ortalamasının altında değerlere sahiptir. Her ne kadar teknolojik altyapı ve kullanımının yaygınlığı sözkonusu olsa da, bu durum Nevşehir'i yenilikçi ve girişimci kentler arasına girmesinde yeterli olamamıştır.

51 NİĞDE

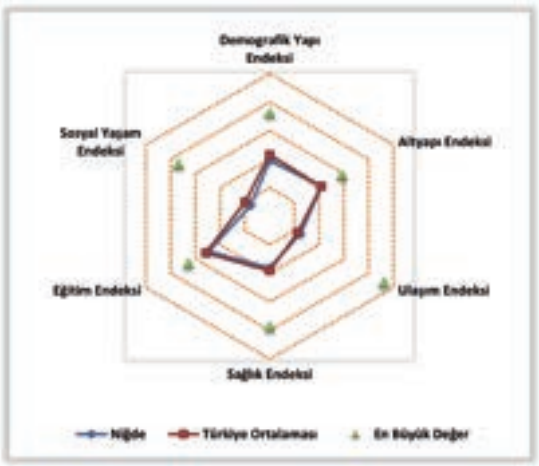
37 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	45
EKONOMİK ETKİNLİK	28
İNOVASYON	35

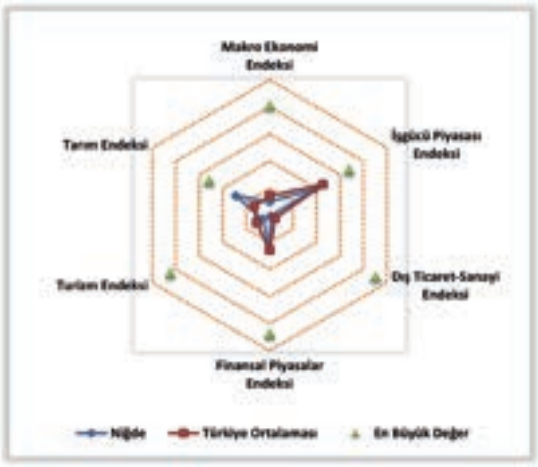
51 NİĞDE

Temel Göstergeler

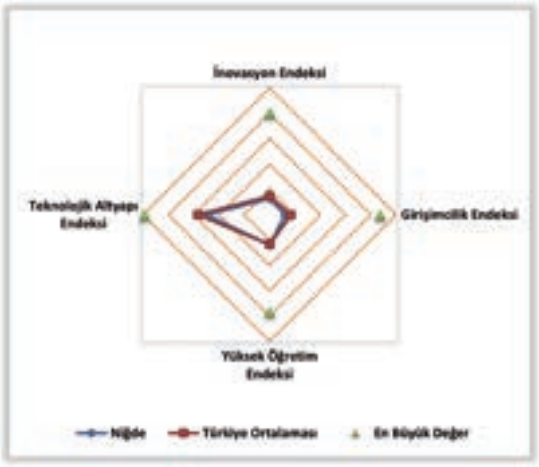
Niğde ili, altyapı ve ulaşım endeksinde Türkiye ortalamasına yakın bir seyir izlerken, demografik yapı, sağlık, eğitim ve sosyal yaşam alanındaki parametrelerde ülke ortalamasının altında değerlere sahiptir. Demografik yapı başta olmak üzere, Niğde'nin temel göstergeler düzeyinde barındırdığı yoksunluklar, rekabetçi bir il olmasını engellemektedir.

Ekonomik Etkinlik

Temel göstergelerde olumlu bir performans sergileyemeyen Niğde'de ekonomik etkinlik alanında da genel olarak ülke ortalamasının altında değerler sözkonusudur. Niğde'nin ekonomik etkinlik alanındaki tek olumlu göstergesi tarım endeksidir. Kent ekonomisinin tarıma dayalı olmasına karşın, tarım sektörü tek başına Niğde'yi rekabetçi iller arasında yer almasında yeterli olmamıştır.

İnovasyon

Ekonomik etkinlik alanında sadece tarım sektöründe varlık gösteren Niğde, temel göstergelerindeki birtakım eksiklikler yenilikçi ve girişimci bir kent olmasının önündeki engellerdendir. Teknolojik altyapının yeterince gelişmemiş ve teknoloji kullanımının yaygın olmadığı Niğde, inovasyon alanındaki değerlerde genel olarak ülke ortalamasının altında bir performans izlemiştir.

52 ORDU

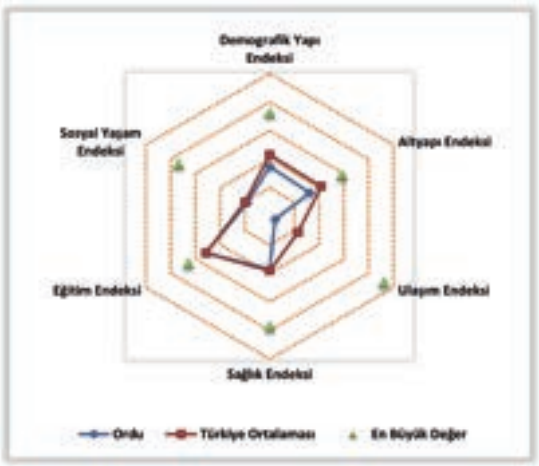
58 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	58
EKONOMİK ETKİNLİK	50
İNOVASYON	59

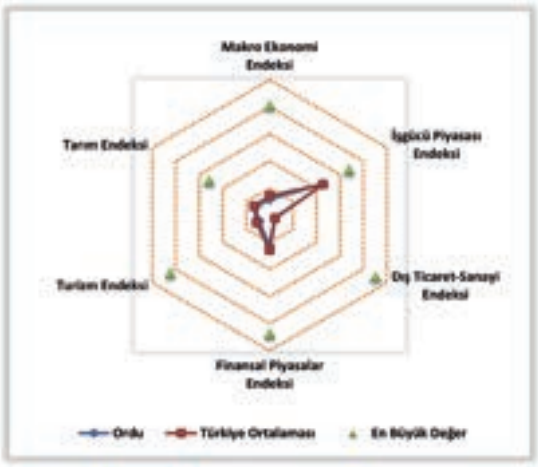
52 ORDU

Temel Göstergeler

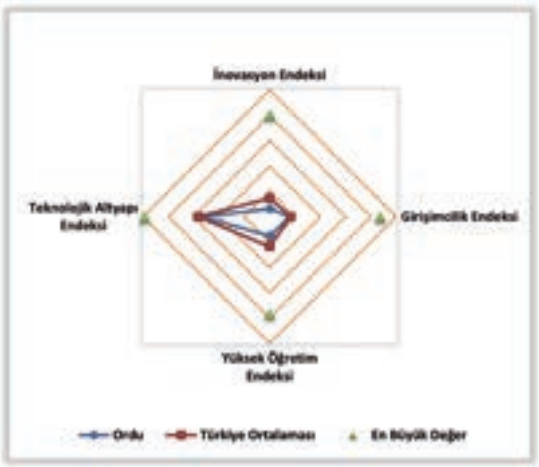
Temel göstergeler açısından bakıldığında Ordu ilinin, eğitim endeksi dışındaki tüm parametrelerde Türkiye ortalamasının altında değerler aldığı gözlenmektedir. Ulaşım altyapısı ve çeşitliliği başta olmak üzere, demografik yapı ve kentsel altyapı alanındaki eksiklikler Ordu'nun rekabet gücünü olumsuz yönde etkilemektedir.

Ekonomik Etkinlik

Temel göstergelerde genel olarak olumsuz bir performans sergileyen Ordu ili, ekonomik etkinlik ile ilgili parametrelerde de benzer bir profil çizmiştir. Makroekonomik göstergelerin yanı sıra, kentte herhangi bir sektörde derinliğin sağlanamamış olması Ordu'nun rekabetçi iller arasında yer almasının önündeki engellerdendir.

İnovasyon

Ordu'nun, bir yandan ekonomik etkinlik diğer yandan temel göstergeler düzeyinde genel olarak ülke ortalamasının altında seyretmesi, inovasyon ve girişimcilik alanında da düşük bir performans göstermesini beklenir kılmaktadır. Ordu'da yükseköğretim ile ilgili değişkenler de yenilikçi bir kent olmasına katkıda bulunamamıştır.

53 RİZE

22 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	30
EKONOMİK ETKİNLİK	19
İNOVASYON	16

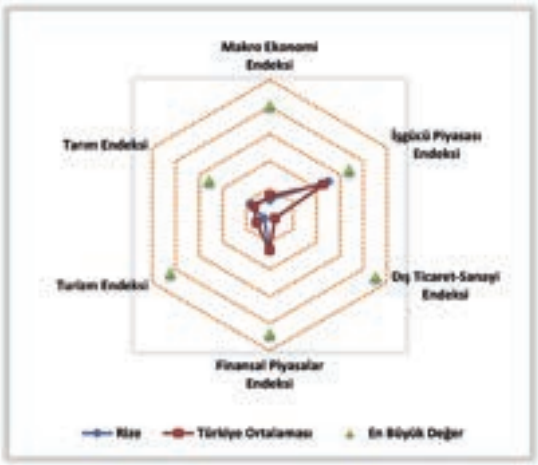
53 RİZE

Temel Göstergeler

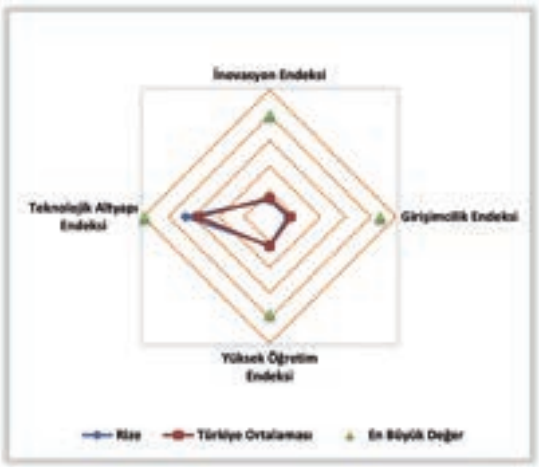
Ulaşım endeksi dışında temel göstergeler düzeyindeki tüm parametrelerde Türkiye ortalamasının üstünde yer alan Rize'nin, ulaşım alanındaki bazı yoksunlukları nedeniyle rekabet gücü azalmaktadır. Ancak genel olarak bakıldığında olumlu bir performans sergilediği söylenebilir.

Ekonomik Etkinlik

Rize'de makroekonomik yapı ile dış ticaret, sanayi ve turizm sektörüne ilişkin göstergeler ülke ortalamasının altında seyrederken, işgücü, finansal piyasalar ve tarım alanında ortalamanın üstünde değerler sözkonusudur. Ancak Rize'de ekonomik etkinliğin yeterince sağlanamadığı ve özellikle dış ticaret, sanayi alanında yeterli derinliğin gerçekleştirilemediği gözlenmekte, bu durum Rize'nin rekabet gücünün azalmasına neden olmaktadır.

İnovasyon

Ekonomik etkinlik ve temel göstergeler düzeyinde kısmen olumlu bir performans sergileyen Rize, inovasyon ve girişimcilik alanında düşük bir performans izlemiştir. Rize'nin inovasyon ve girişimcilik alanında tek olumlu göstergesi teknolojik altyapının ve kullanımının yaygınlığıdır. Ancak bu olumlu gösterge, Rize'yi yenilikçi bir kent yapmaya yeterli olmamıştır.

54 SAKARYA

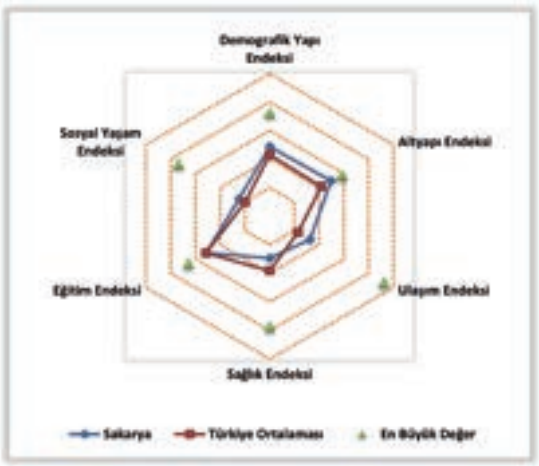
17 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	28
EKONOMİK ETKİNLİK	12
İNOVASYON	21

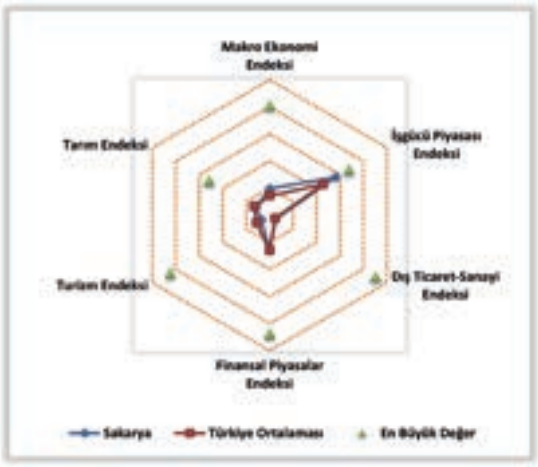
54 SAKARYA

Temel Göstergeler

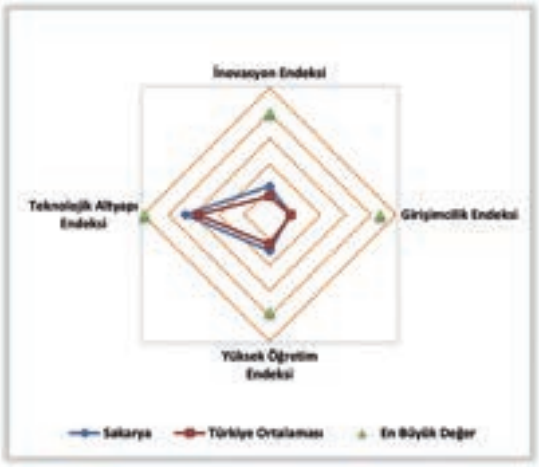
Temel göstergeler düzeyinde Sakarya ili sağlık endeksi dışındaki tüm parametrelerde ülke ortalamasının üstünde performans sergilemiştir. Ulaşım ve altyapı başta olmak üzere, Sakarya ili genel olarak olumlu bir seyir izlemiştir. Ancak sağlık ve eğitim alanında diğer alanlara kıyasla düşük bir performans izleyen Sakarya'nın temel göstergeler düzeyinde rekabetini artıran hususlar sözkonusu ise de, rekabetini olumsuz yönde etkileyen değişkenler de mevcuttur.

Ekonomik Etkinlik

Sakarya ili, ekonomik etkinlik alanında turizm ve tarım sektöründe Türkiye ortalamasının altında değerler alırken, makroekonomi, işgücü, finansal piyasalar ve dış ticaret ile ilgili parametrelerde ortalama üstü değerlere sahiptir. Her ne kadar sektörel anlamda yeterli düzeyde gelişme sağlamamasına rağmen Sakarya ili, özellikle makroekonomi alanındaki göstergeleri ile rekabetçi bir yapı sergilemektedir.

İnovasyon

Ekonomik etkinlik alanında yüksek değerlere sahip olmayan Sakarya, inovasyon alanında öne çıkmaktadır. İnovasyon endeksinde 81 il sıralamasında ilk on il arasında yer alan Sakarya, yükseköğretim ve teknolojik altyapı alanında seyreden olumlu performansı ile dikkat çekmektedir. Girişimcilik ile ilgili parametrelerde ülke ortalamasının altında değerler alan Sakarya, yenilikçi kentler arasında öne çıkan illerdendir.

55 SAMSUN

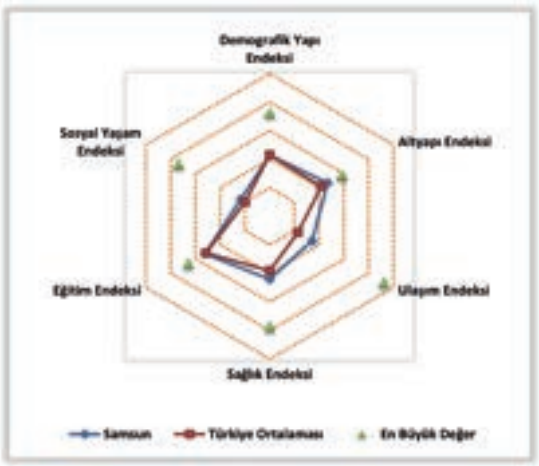
15 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	12
EKONOMİK ETKİNLİK	26
İNOVASYON	11

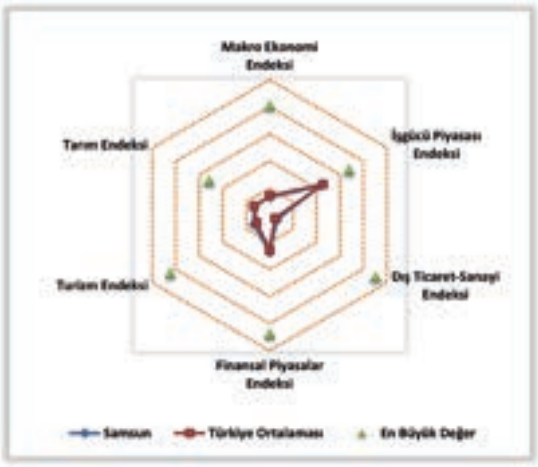
55 SAMSUN

Temel Göstergeler

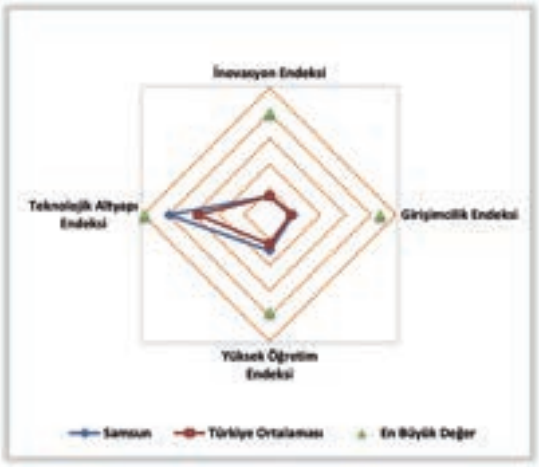
Samsun ili, temel göstergeler arasında demografik yapı endeksinde ülke ortalamasına yakın bir seyir izlemiştir. Diğer tüm parametrelerde Türkiye ortalamasının üstünde değerlere sahip olan Samsun, genel olarak temel göstergeler düzeyinde rekabetçi iller arasında kendini göstermektedir.

Ekonomik Etkinlik

Temel göstergeler açısından olumlu bir performans izleyen Samsun, makroekonomi ve işgücü piyasası alanında ülke ortalamasının altında yer almıştır. Dış ticaret, sanayi, finansal piyasalar, turizm ve tarım sektörlerinde ülke ortalamasının üstünde seyreden Samsun, ekonomik etkinlik alanında rekabetçi iller arasında sıralanmaktadır.

İnovasyon

Ekonomik etkinlik ve temel göstergeler düzeyinde rekabetçi bir yapı sergileyen Samsun, özellikle teknoloji altyapısı ve kullanım yaygınlığı açısından ülke ortalamasının oldukça üstünde değerlere sahiptir. Yükseköğretim alanındaki parametrelerde de olumlu bir seyir izleyen Samsun, girişimcilik alanında ülke ortalamasının üstünde yer alsa da inovasyon endeksinde ortalamanın altındadır.

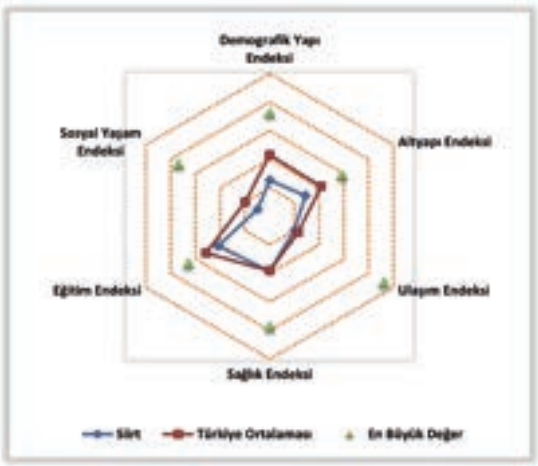
56 SİİRT

74 İLLER ARASI REKABET SIRASI

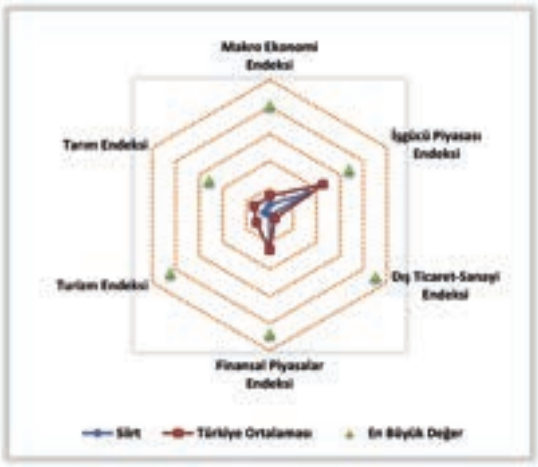
TEMEL GÖSTERGELER	72
EKONOMİK ETKİNLİK	71
İNOVASYON	75

Temel Göstergeler

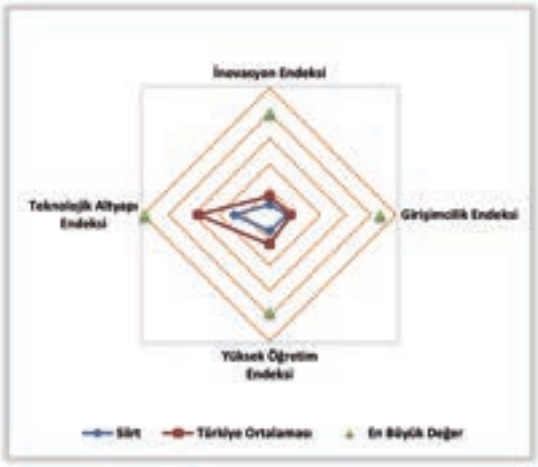
Temel göstergeler açısından incelendiğinde, Siirt ilinin genel olarak ülke ortalamasının oldukça altında değerler aldığı gözlenmektedir. Temel göstergeler arasında sadece sağlık alanında ortalamaya yakın bir seyir izleyen Siirt, gerek demografik yapısının etkisi gerekse barındırdığı yapısal sorunlar nedeniyle rekabetçi iller arasına girmekten uzak bir performans göstermektedir.

Ekonomik Etkinlik

Temel göstergeler açısından olumlu bir performans gösteremeyen Siirt ilinin ekonomik etkinlik alanında da benzer bir profil çizdiği görünmektedir. Ekonomik etkinlik ile ilgili parametrelerin tümünde Türkiye ortalamasının altında değerlere sahip olan Siirt, herhangi bir sektörel gelişmenin yaşanamadığı ve yapısal ekonomik sorunların mevcut olduğu iller arasında yer almaktadır.

İnovasyon

Ekonomik etkinlik alanında sorunların yaşandığı, temel göstergeler düzeyinde birtakım yoksunlukların mevcut olduğu Siirt ili inovasyon alanında varlık gösteremeyen iller arasındadır. Özellikle teknolojik altyapı ve kullanım yaygınlığının oldukça düşük seviyelerde olduğu Siirt ilinin yakın zamanda yenilikçi ve girişimci kentler arasına girmesi olası gözükmemektedir.

57 SİNOP

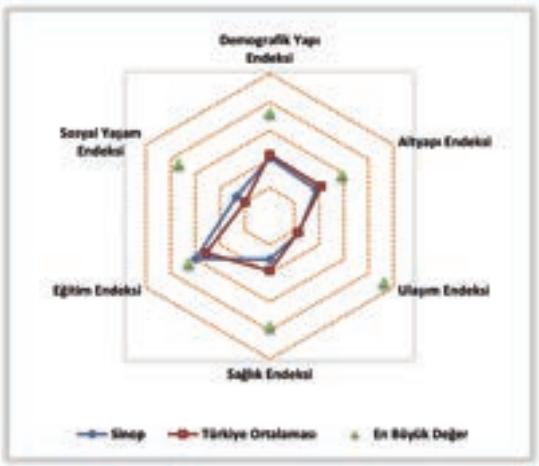
34 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	44
EKONOMİK ETKİNLİK	37
İNOVASYON	28

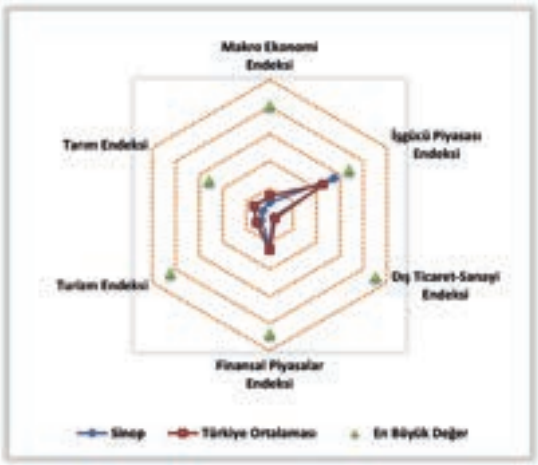
57 SİNOP

Temel Göstergeler

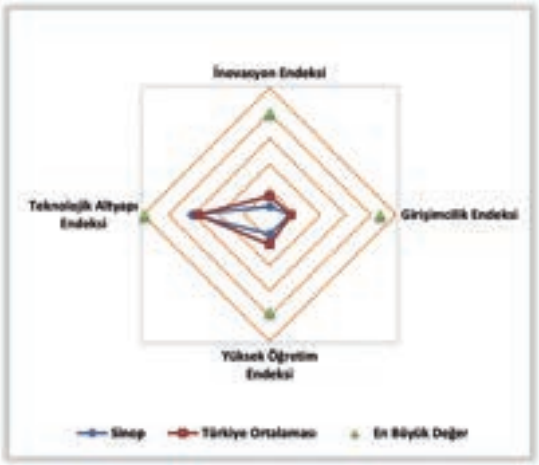
Temel göstergeler düzeyinde Sinop ili, demografik yapı, altyapı ve eğitim endeksinde ülke ortalamasının altında değerler alırken, ulaşım, sağlık ve sosyal yaşam alanında ortalamaya yakın bir seyir izlemiştir. Altyapı ve eğitim alanındaki yoksunluklar Sinop'un rekabet gücünü önemli düzeyde azaltmaktadır. Bununla birlikte demografik yapı açısından dezavantajlı durumda olan Sinop, rekabetçi iller arasında yer alamamıştır.

Ekonomik Etkinlik

Temel göstergeler ile ilgili parametrelerde olumlu bir performans sergileyemeyen Sinop, ekonomik etkinlik alanındaki endekslerde genel olarak Türkiye ortalamasının altında değerlere sahiptir. Turizm ve tarım gelirlerinden yoksun olan Sinop, dış ticaret ve sanayi sektörlerinde de kayda değer bir varlık gösterememiştir. Bununla birlikte makroekonomik düzeyde yüksek bir profil çizemeyen Sinop, ekonomik etkinlik alanında da rekabetçi illere uzak görünmektedir.

İnovasyon

Ekonomik etkinlik alanında gelişmenin ve sektörel derinleşmenin sağlanamadığı Sinop'ta inovasyon ve girişimcilik alanındaki parametrelerde de olumsuz bir performans sergilenmiştir. Özellikle inovasyon ve yükseköğretim endeksindeki düşük değerler bu durumu etkilese de asıl olarak ekonomik etkinliğin belli bir seviyeye ulaşmaması Sinop'un yenilikçi ve girişimci kentler arasında bulunmamasının başlıca nedenidir.

58 SİVAS

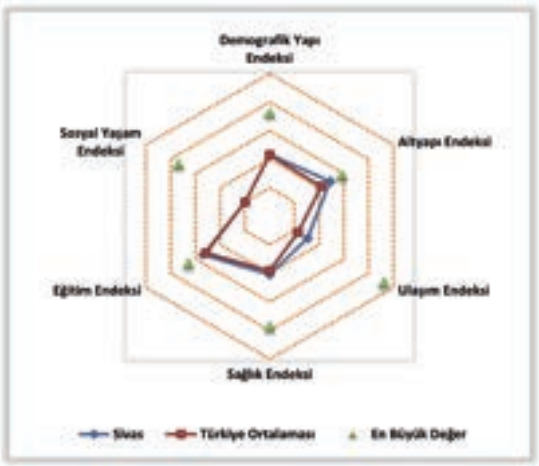
29 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	27
EKONOMİK ETKİNLİK	25
İNOVASYON	37

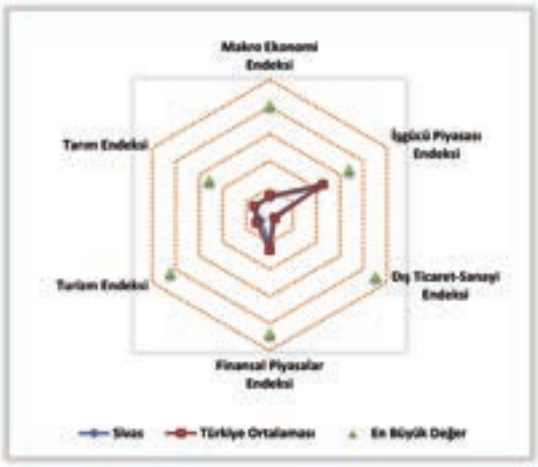
58 SİVAS

Temel Göstergeler

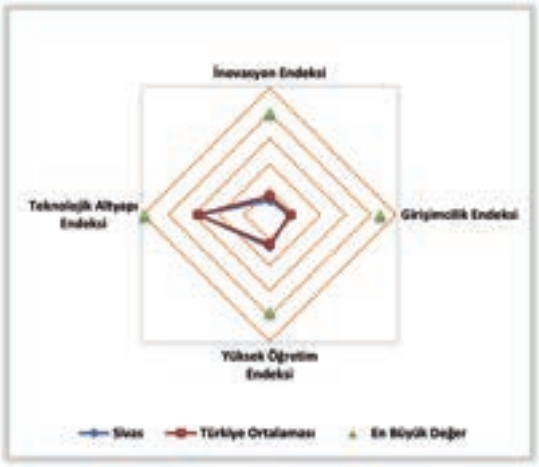
Sivas ili, temel göstergeler düzeyinde genel olarak Türkiye ortalamasının üstünde seyreden bir izlenim vermektedir. Özellikle altyapı ve ulaşım endeksindeki olumlu performans kentin rekabet gücünü artırmaktadır. Demografik yapı ve sosyal yaşam alanında ortalamaya yakın değerler alan Sivas, olumlu göstergelere sahip olmasına rağmen temel göstergeler düzeyinde rekabetçi iller arasında öne çıkmamaktadır.

Ekonomik Etkinlik

Ekonomik etkinlik düzeyinde genel olarak bakıldığında Sivas ilinin ülke ortalamasının altında değerlere sahip olduğu gözlenmektedir. Temel göstergeler açısından bazı olumlu gelişmeler sözkonusu olsa da, ekonomik etkinliğin ve sektörel gelişmenin yeterince sağlanamaması Sivas'ın rekabetçi illerden uzak bir performans sergilemesine neden olmuştur.

İnovasyon

Ekonomik etkinlik alanındaki düşük performansa paralel bir şekilde, Sivas ilinin inovasyon alanına ilişkin parametrelerdeki değerleri ortalamanın altındadır. Yükseköğretim endeksinde olumlu bir seyir izlense de, bu durum Sivas'ın yenilikçi ve girişimci bir kent olmasında yeterli düzeyde etki sağlayamamıştır.

59 TEKİRDAĞ

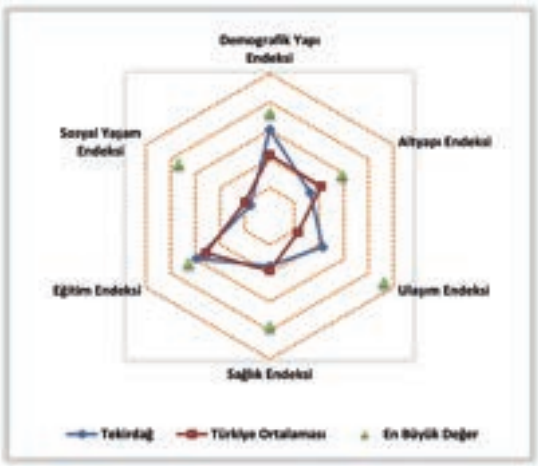
11 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	16
EKONOMİK ETKİNLİK	10
İNOVASYON	12

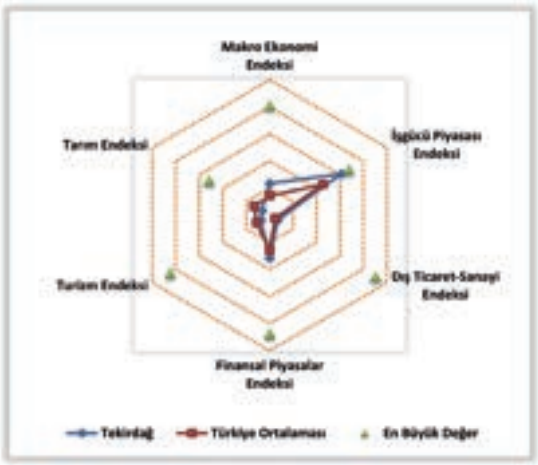
59 TEKİRDAĞ

Temel Göstergeler

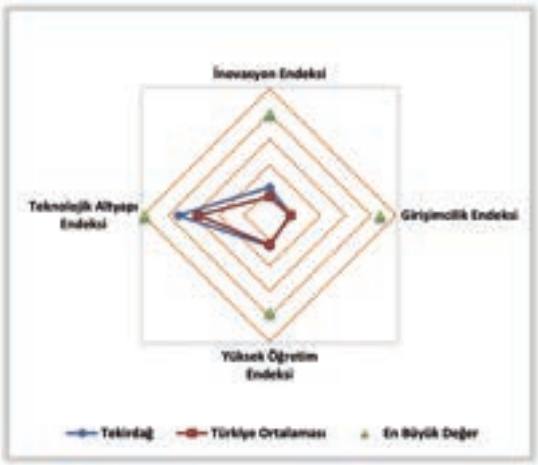
Temel göstergeler düzeyinde Tekirdağ ili demografik yapı, ulaşım ve eğitim ile ilgili parametrelerde Türkiye ortalamasının üstünde bir performans sergilerken, altyapı, sağlık ve sosyal yaşam alanında ortalamanın altında seyretmiştir. Özellikle demografik yapı ve ulaşım endeksinde aldığı değerler ile rekabet gücünü artıran Tekirdağ rekabetçi iller arasında yer alan kentlerdendir.

Ekonomik Etkinlik

Tekirdağ ili turizm ve tarım alanında ülke ortalamasının altında değerlere sahiptir. Ancak Tekirdağ'ın makroekonomik yapısı, işgücü piyasası, dış ticaret, sanayi ve finans sektörlerindeki ortalama üstü göstergeleri rekabet gücünü olumlu yönde etkilemektedir. Tekirdağ temel göstergelerdeki olumlu göstergeleri ve ekonomik etkinlik alanındaki yüksek performans gösteren başlıkları ile rekabetçi iller arasında dikkat çeken illerden biridir.

İnovasyon

Ekonomik etkinlik ve temel göstergeler düzeyindeki parametrelerde olumlu bir performans izleyen Tekirdağ, inovasyon alanında da dikkat çeken kentler arasındadır. İnovasyon endeksinde 81 il sıralamasında ilk on il arasında yer alan Tekirdağ güçlü teknolojik altyapısı ile bu alandaki gücünü artırmaktadır. Ancak girişimcilik endeksinde yeterince performans gösteremeyen Tekirdağ'da, yükseköğretim alanında potansiyelin etkin bir şekilde kullanılamadığı gözlenmektedir.

60 TOKAT

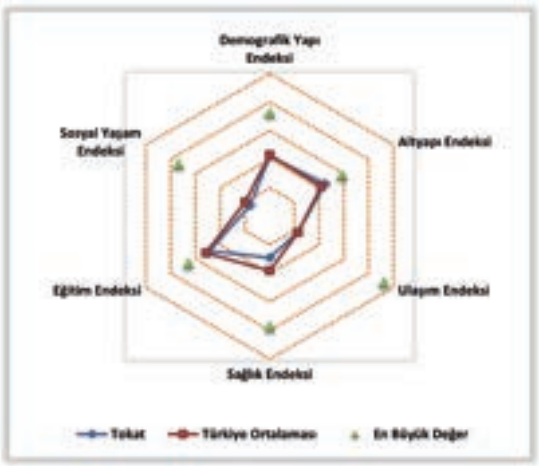
54 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	64
EKONOMİK ETKİNLİK	47
İNOVASYON	39

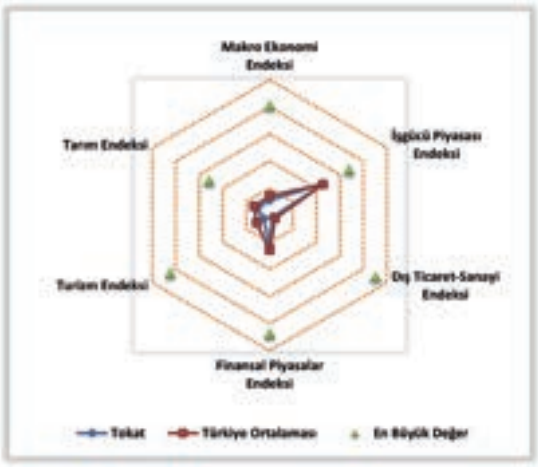
60 TOKAT

Temel Göstergeler

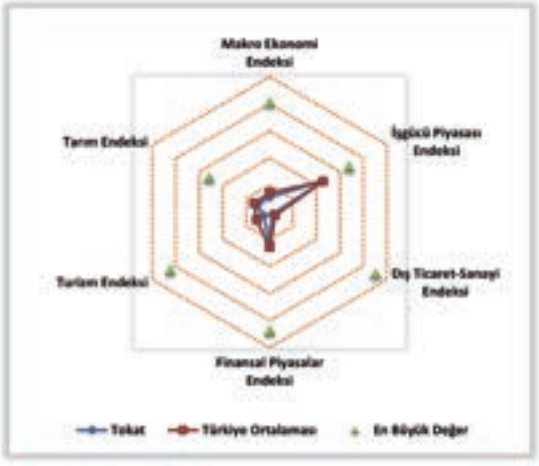
Tokat ili, temel göstergeler düzeyindeki tüm parametrelerde altyapı dışında ülke ortalamasının altında yer almıştır. Özellikle sağlık alanındaki birtakım yoksunluklar Tokat'ın temel göstergeler düzeyinde olumsuz bir performans sergilemesine neden olmuştur. Altyapı endeksinin olumlu seyretmesi, Tokat'ın rekabet gücünü artırmada yeterli olamamıştır.

Ekonomik Etkinlik

Temel göstergeler düzeyinde olumlu bir performans sergileyemeyen Tokat ili ekonomik etkinlik alanında da benzer bir seyir izlemiştir. Ekonomik etkinlik ile ilgili parametrelerin tümünde Türkiye ortalamasının altında değerlere sahip olan Tokat, rekabetçi illerden uzak bir profil çizmektedir. Tokat, ekonomik etkinliğin ve sektörel derinleşmenin yeterince gelişemediği kentler arasında yer almaktadır.

İnovasyon

Ekonomik etkinliğin yeterince sağlanamadığı ve temel göstergeler düzeyinde bazı yoksunluklar barındıran Tokat ili, inovasyon alanında da rekabetçi iller arasında sıralanamamıştır. Teknolojik altyapı ve yüksek teknoloji kullanımının yaygın olmaması ve yükseköğretim alanındaki eksiklikler Tokat'ın rekabet gücünü olumsuz yönde etkileyen diğer faktörlerdir.

61 TRABZON

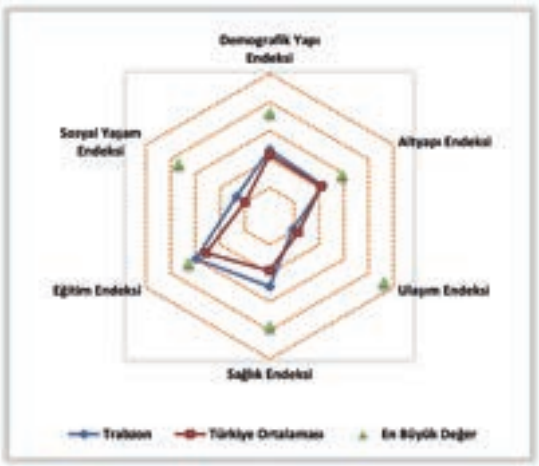
13 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	29
EKONOMİK ETKİNLİK	8
İNOVASYON	23

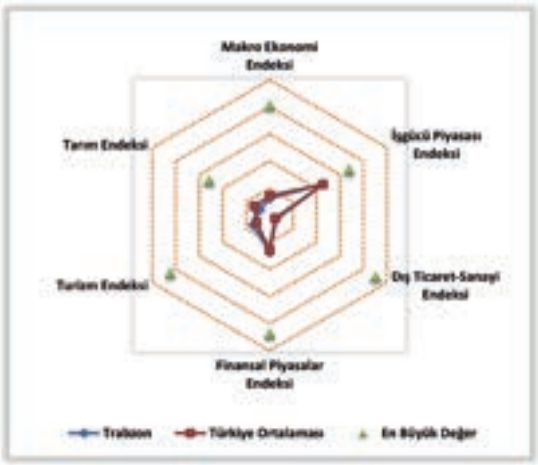
61 TRABZON

Temel Göstergeler

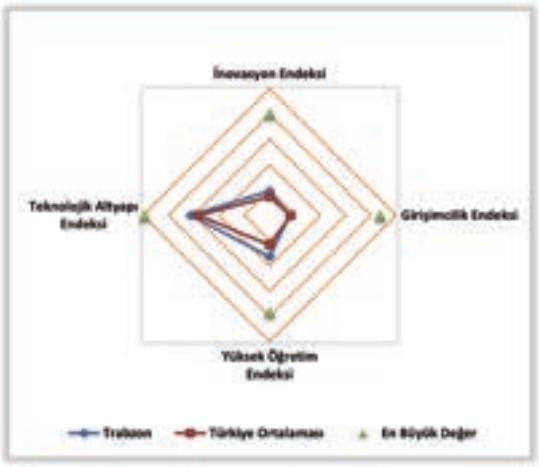
Temel göstergeler düzeyinde ulaşım dışındaki tüm parametrelerde Türkiye ortalamasının üstünde yer alan Trabzon, özellikle eğitim ve sağlık alanındaki değerleri ile rekabet gücünü artırmaktadır. Ulaşım endeksinin olumsuz etkisine rağmen, Trabzon ili temel göstergeler düzeyinde rekabetçi iller arasında yer almaktadır.

Ekonomik Etkinlik

Trabzon ili, makroekonomi ve tarım alanında ülke ortalamasının altında seyrederken, dış ticaret, finansal piyasalar ve turizm sektöründe ortalamanın üstünde bir performans sergilemiştir. Trabzon ili ekonomik etkinlik açısından belli bir düzeyde olsa da, bu düzey Trabzon'un rekabetçi iller arasında yükselmesinde yeterli olmamaktadır.

İnovasyon

Ekonomik etkinlik ve temel göstergeler ile ilgili parametrelerde olumlu sayılabilecek bir performans sergileyen Trabzon'un rekabetteki asıl gücü inovasyon alanıdır. İnovasyon ile ilgili göstergelerde Türkiye ortalamasının üstüne çıkan Trabzon, yükseköğretimdeki yüksek performansı ile dikkat çekmektedir. Teknolojik altyapı ve kullanımının yaygınlığı açısından da ortalama üstü değerlere sahip olan Trabzon, yenilikçi kentler arasında öne çıkan kentlerdendir.

62 TUNCELİ

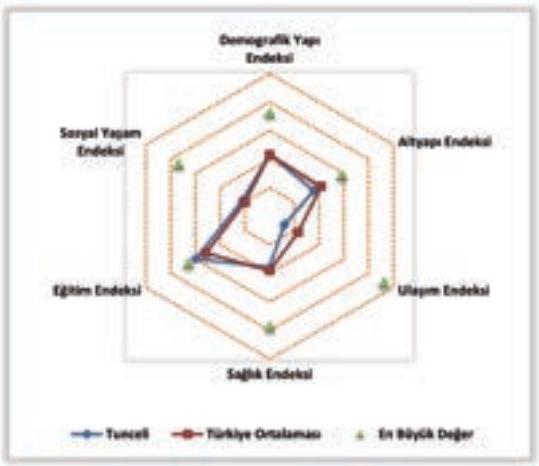
67 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	63
EKONOMİK ETKİNLİK	75
İNOVASYON	65

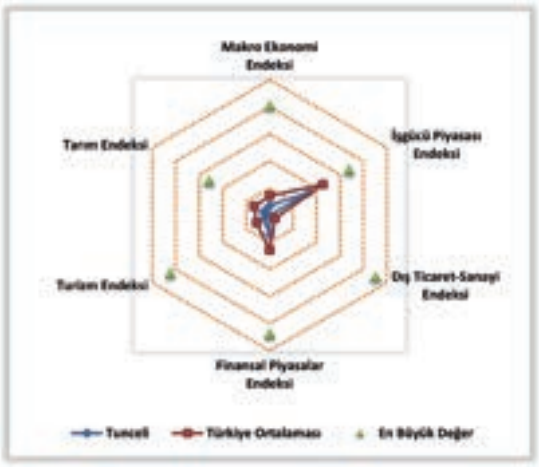
62 TUNCELİ

Temel Göstergeler

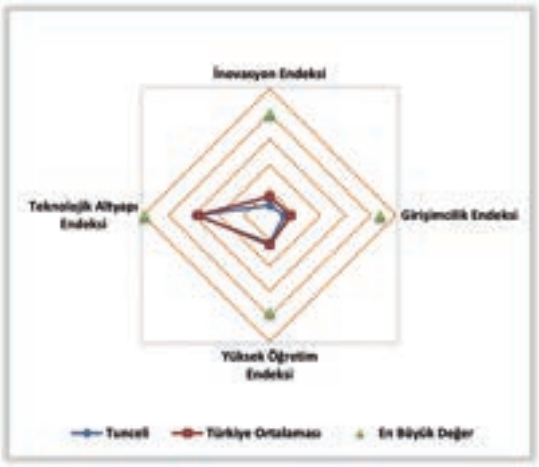
Tunceli ili altyapı, ulaşım ve sağlık endeksinde ülke ortalamasının altında değerlere sahip iken, eğitim ve sosyal yaşam ile ilgili parametrelerde daha iyi bir performans sergilemiştir. Ancak her ne kadar eğitim ve sosyal yaşam alanında ülke ortalamasında yakın bir seyir izlese de, bu durum Tunceli'nin temel göstergeler düzeyinde rekabetçi iller arasında yer almasında yeterli olamamıştır.

Ekonomik Etkinlik

Temel göstergeler düzeyinde yeterince olumlu bir performans sergileyemeyen Tunceli, ekonomik etkinlik ile ilgili parametrelerin tümünde Türkiye ortalamasının altında yer almıştır. Makroekonomik yapısı başta olmak üzere, herhangi bir sektörde etkinliğin sağlanamaması, gelişmiş piyasaların yoksunluğu ve işgücü piyasasındaki eksiklikler Tunceli'nin rekabetçi illere uzak bir profil çizmesine neden olan başlıca faktörlerdir.

İnovasyon

Ekonomik etkinlik alanında kayda değer bir performans sergileyemeyen Tunceli, inovasyon alanında da genel olarak ülke ortalamasının altında bir seyir izlemiştir. Gerek inovasyon gerekse girişimcilik ile ilgili parametrelerde oldukça düşük değerler alan Tunceli'de, yükseköğretim alanındaki bazı yoksunluklar da rekabet gücünü olumsuz yönde etkilemektedir.

63 ŞANLIURFA

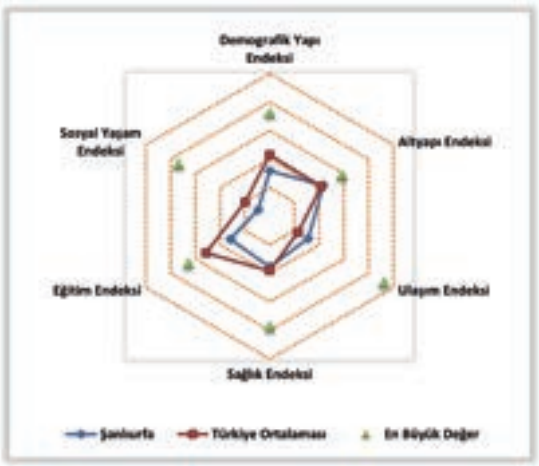
56 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	55
EKONOMİK ETKİNLİK	53
İNOVASYON	50

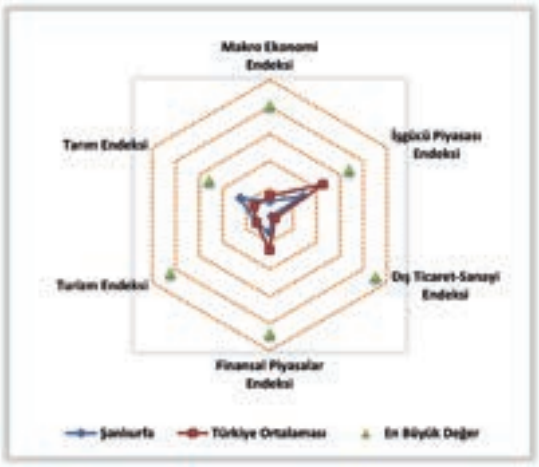
63 ŞANLIURFA

Temel Göstergeler

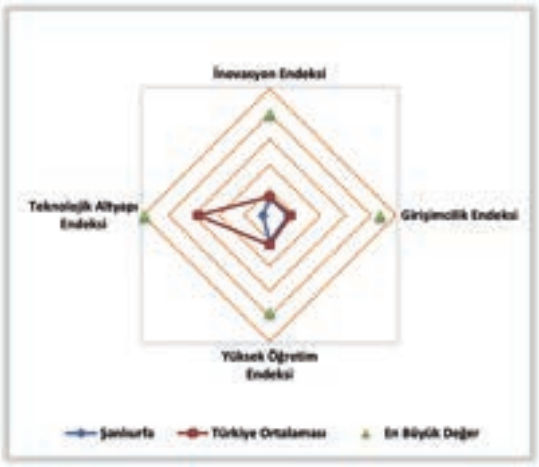
Temel göstergeler düzeyinde Şanlıurfa ili altyapı ve ulaşım endeksi dışındaki tüm parametrelerde Türkiye ortalamasının oldukça altında bir seyir izlemiştir. Özellikle eğitim ve sosyal yaşam alanında 81 il sıralamasında son beş il arasında yer alan Şanlıurfa, ulaşım endeksinde olumlu bir performans sergilese de, bu durum rekabet gücünü artırmada yeterli olmamıştır.

Ekonomik Etkinlik

Şanlıurfa, temel göstergeler düzeyinde sergilediği düşük performansa benzer bir şekilde ekonomik etkinlik alanında da ülke ortalamasının altında değerlere sahiptir. Finansal piyasalar alanındaki sıralamada son beş ilden birisi olan Şanlıurfa, gerek yapısal gerekse sektörel anlamda barındırdığı yoksunluklar nedeniyle rekabetçi illerden uzak bir performans sergilemektedir.

İnovasyon

Ekonomik etkinlik ve temel göstergeler düzeyinde kayda değer bir varlık gösteremeyen Şanlıurfa'nın inovasyon ve girişimcilik alanında da benzer bir profil çizmesi beklenen bir durumdur. Ancak burada dikkat çeken önemli bir husus ise, yüksek teknoloji altyapısı ve teknoloji kullanım yoğunluğu açısından Şanlıurfa'nın 81 il arasında son sırada yer almasıdır.

64 UŞAK

47 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	50
EKONOMİK ETKİNLİK	35
İNOVASYON	54

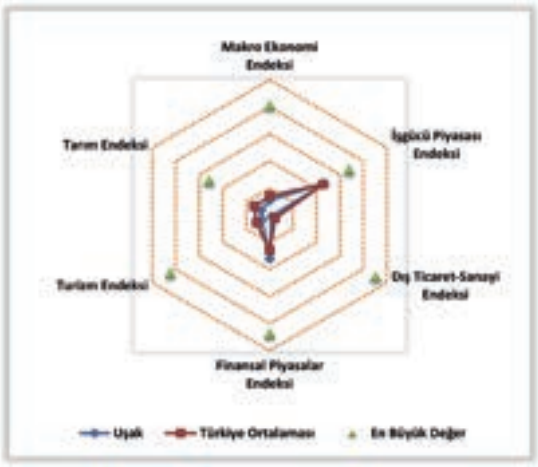
64 UŞAK

Temel Göstergeler

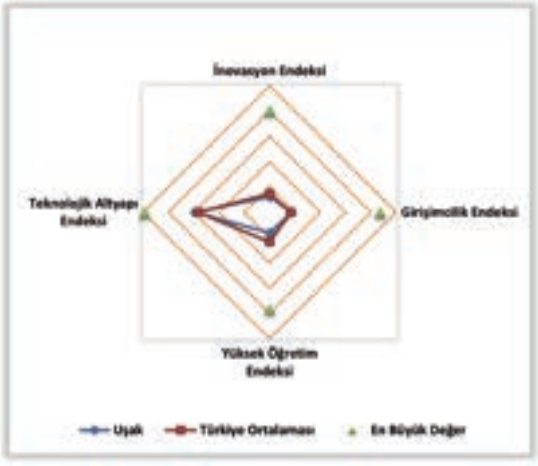
Temel göstergeler açısından incelendiğinde Uşak ilinin, altyapı, ulaşım, eğitim ve sosyal yaşam alanında ülke ortalamasının üstünde, demografik yapı ve sağlık ile ilgili parametrelerde ise ortalamanın altında değerlere sahip olduğu gözlenmektedir. Ancak temel göstergelerde olumlu seyreden parametreler sözkonusu olsa da bu durum Uşak'ın rekabetçi iller arasına girmesinde yeterli olamamıştır.

Ekonomik Etkinlik

Genel olarak bakıldığında ekonomik etkinlik alanında Uşak'ın Türkiye ortalamasının altında bir performans sergilediği görülmektedir. Sadece finansal piyasalar ve işgücü ile ilgili parametrelerde ortalama üstü değerlere sahip olan Uşak'ta hem makroekonomik alandaki yoksunluklar hem de sektörel derinleşmenin gerçekleşmemesi nedeniyle rekabetçi illerden uzak bir profil çizilmektedir.

İnovasyon

Ekonomik etkinliğin ve sektörel gelişmenin yeterince sağlanamadığı Uşak ili inovasyon alanında da kayda değer bir varlık gösterememiştir. Ülke ortalamasının altında kalan inovasyon değerleriyle birlikte yükseköğretim ile ilgili parametrelerde de olumsuz bir performans sergileyen Uşak, yakın zamanda rekabetçi iller sıralamasında yer alması beklenmeyen kentlerdendir.

65 VAN

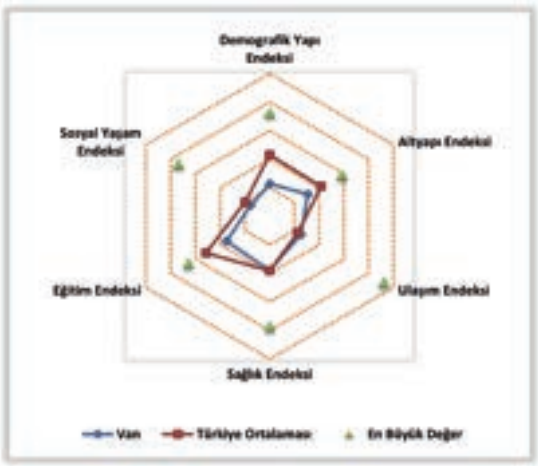
69 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	71
EKONOMİK ETKİNLİK	69
İNOVASYON	69

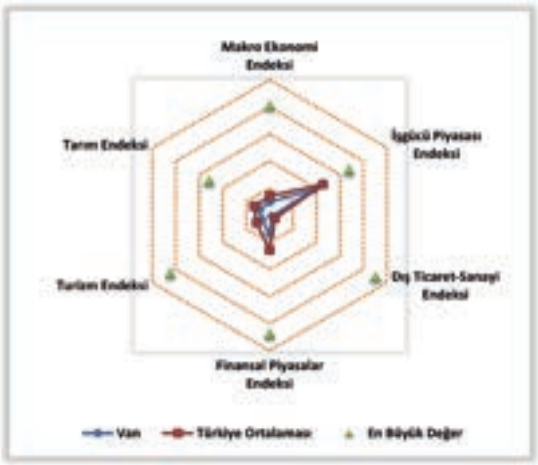
65 VAN

Temel Göstergeler

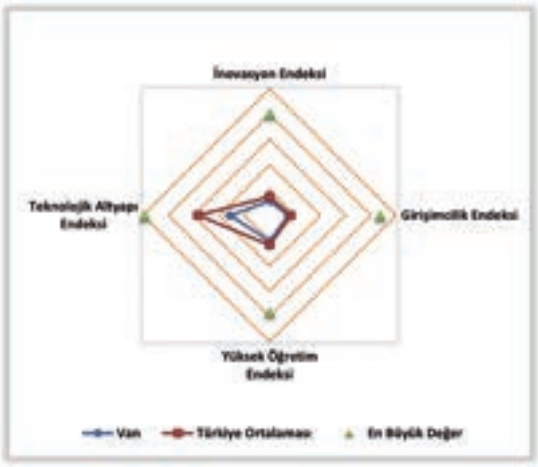
Van ili, ulaşım endeksi dışındaki temel göstergelerin tümünde Türkiye ortalamasının oldukça altında değerlere sahiptir. Başta demografik yapısı olmak üzere, altyapı, eğitim ve sağlık alanındaki yoksunluklar Van'ın rekabet gücünü olumsuz etkilemekte, rekabet sıralamalarında sonlarda yer almasına neden olmaktadır. Ancak burada dönemsel bir etki olarak 2011 yılındaki Van depremi faktörünün gözardı edilmemesi gerekmektedir.

Ekonomik Etkinlik

Temel göstergeler açısından oldukça düşük bir performans sergileyen Van, ekonomik etkinlikle ilgili parametrelerde de benzer bir seyir izlemiştir. Bir yandan kentin makroekonomisine ilişkin yapısal sorunlar, diğer yandan sektörel gelişmenin yeterince sağlanamaması Van'ın ekonomik etkinlik alanında rekabetçi illerden uzak bir profil çizmesine neden olmuştur.

İnovasyon

Van ili ekonomik etkinlik ve temel göstergeler düzeyinde ülke ortalamasının genel olarak altında yer almasının bir sonucu olarak, inovasyon alanında da düşük bir performans sergilemiştir. Van'da yükseköğretim ve teknolojik altyapıya ilişkin parametrelerdeki düşük değerler bu olumsuz durumu daha da kuvvetlendirmiştir.

66 YOZGAT

63 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	57
EKONOMİK ETKİNLİK	62
İNOVASYON	63

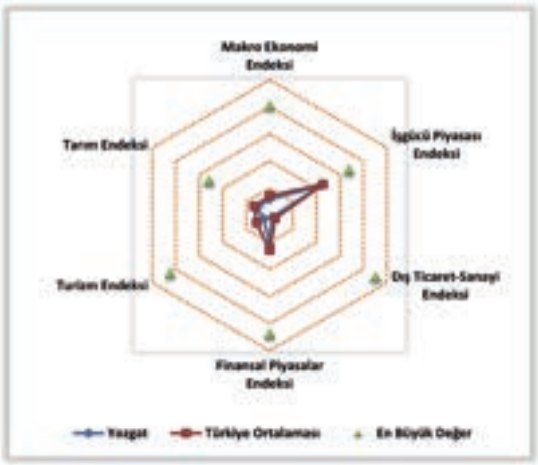
66 YOZGAT

Temel Göstergeler

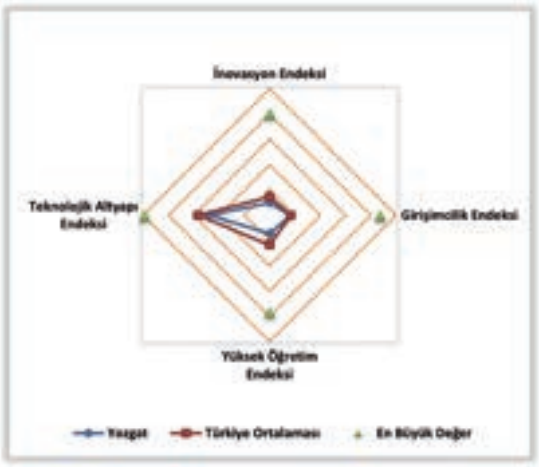
Yozgat ili, temel göstergeler ile ilgili parametrelerin tümünde Türkiye ortalamasının altında değerlere sahiptir. Özellikle demografik yapı ve ulaşım alanındaki yoksunluklar ve yapısal sorunlar nedeniyle Yozgat ili, temel göstergeler düzeyinde rekabetçi iller arasında yer alamayan kentlerdendir.

Ekonomik Etkinlik

Temel göstergeler düzeyinde kayda değer bir varlık gösteremeyen Yozgat, ekonomik etkinlik alanında da düşük bir performans sergilemiştir. Turizm, sanayi, dış ticaret ve finans sektörlerinde yeterince gelişme sağlanamamış Yozgat'ta yapısal makroekonomik yoksunlukların da etkisiyle rekabetten uzak bir profil çizilmektedir.

İnovasyon

Ekonomik etkinlik ve temel göstergeler düzeyinde düşük bir performans sergileyen Yozgat ili inovasyon ve girişimcilik alanında da benzer bir seyir izlemiştir. Yükseköğretim ve teknolojik altyapıya ilişkin olumsuz göstergelerin de katkısıyla Yozgat, yenilikçi ve girişimci kentler arasında yer bulamamıştır.

67 ZONGULDAK

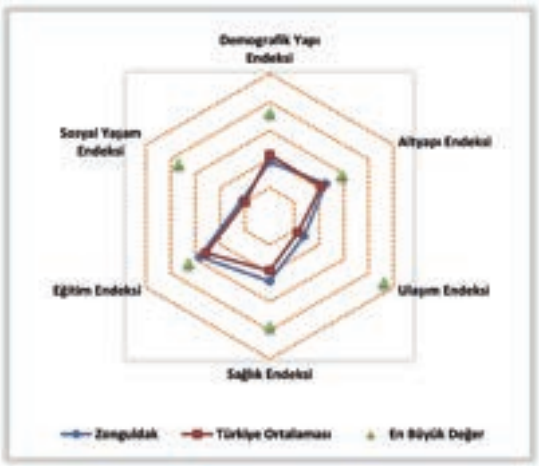
24 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	42
EKONOMİK ETKİNLİK	11
İNOVASYON	24

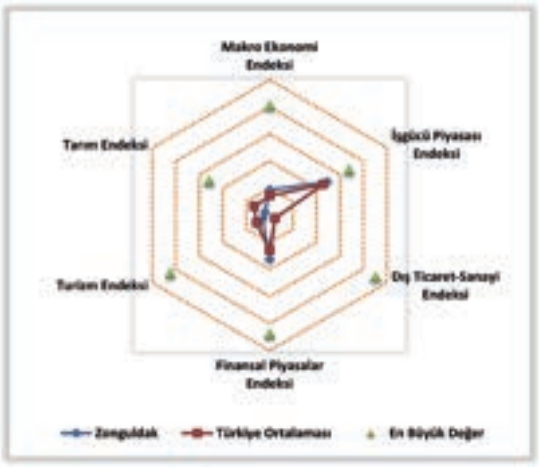
67 ZONGULDAK

Temel Göstergeler

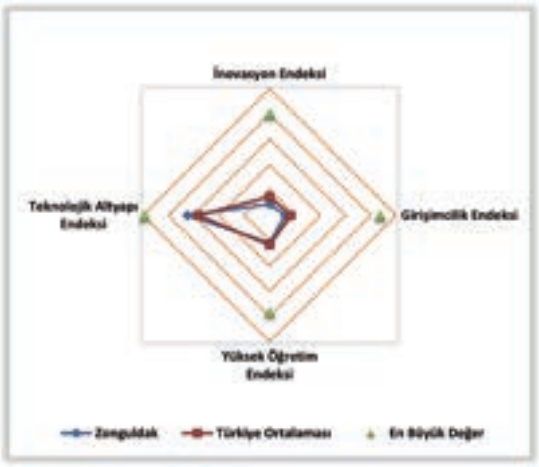
Zonguldak ili temel göstergeler düzeyinde demografik yapı endeksi dışındaki tüm parametrelerde Türkiye ortalamasının üstünde değerler alarak olumlu bir performans sergilemiştir. Kentin altyapısı, eğitim ve sağlık alanındaki göstergeleri rekabet gücünü artırırken, demografik yapısı bu gücü olumsuz yönde etkileyen faktörlerin başında gelmektedir.

Ekonomik Etkinlik

Temel göstergelerdeki olumlu performansa kıyasla Zonguldak, ekonomik etkinlik alanında benzer bir performansı sergileyememiştir. Her ne kadar makroekonomik yapısı ve finansal piyasalara ilişkin göstergeleri ülke ortalamasının üstünde seyretse de, dış ticaret, sanayi, turizm ve tarım sektöründe yarattığı katma değer yeterli düzeyde değildir. Dolayısıyla sektörel alanda gelişmenin yeterince sağlanamaması Zonguldak ilinin rekabet gücünü olumsuz yönde etkilemektedir.

İnovasyon

Zonguldak ili, ekonomik etkinlik ve temel göstergeler düzeyinde birtakım olumlu değerlere sahip olsa da, bu durum inovasyon ve girişimcilik alanına yansıtılamamıştır. İnovasyon endeksinde ülke ortalamasının altında kalan Zonguldak, girişimcilik alanında ise ortalamaya yakın bir seyir izlemiştir. Teknolojik altyapı açısından belli bir olgunluğa ulaşmasına rağmen, yükseköğretime ilişkin değerlerinde yeterince olumlu bir performansın izlenememesi Zonguldak ilini yenilikçi ve girişimci kentler arasında yer almasını zorlaştırmaktadır.

68 AKSARAY

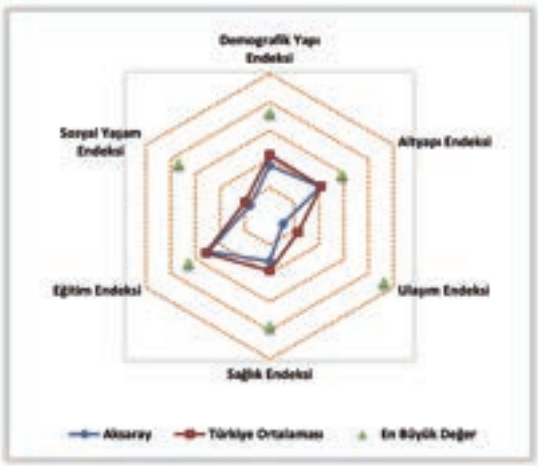
45 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	52
EKONOMİK ETKİNLİK	38
İNOVASYON	43

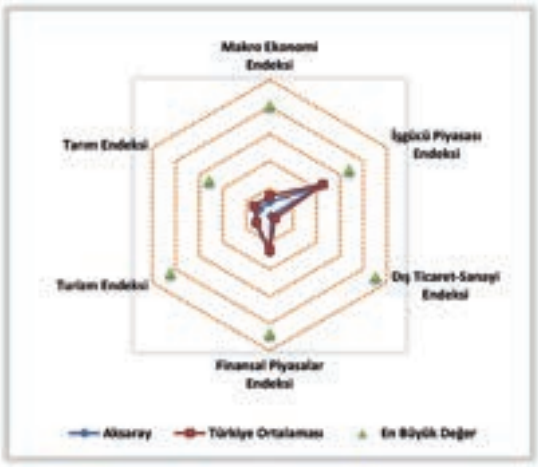
68 AKSARAY

Temel Göstergeler

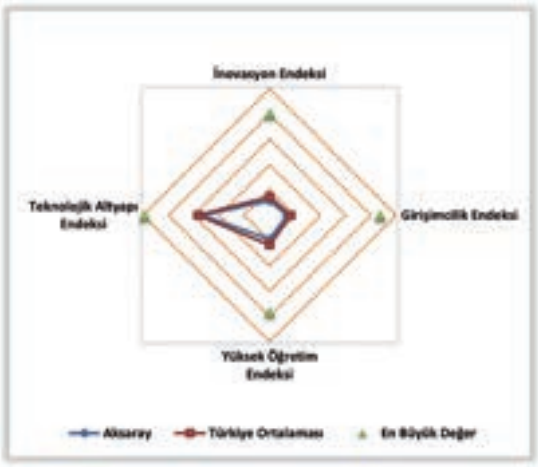
Aksaray ili, temel göstergeler açısından demografik yapı, ulaşım, sağlık ve sosyal yaşamla ilgili değişkenlerde Türkiye ortalamasının altında yer alırken, altyapı ve eğitim alanında ortalamaya yakın değerlere sahiptir. Ancak altyapı ve eğitim düzeyinin ortalamaya yakın seyretmesi, kentin rekabet gücünü artırmada istenilen düzeyde etkili olamamaktadır. Demografik alandaki yapısal sorunlar ve ulaşım çeşitliliğinin etkin olmaması nedeniyle temel göstergeler nezdinde ortalamanın altında bir seyir izlenmiştir.

Ekonomik Etkinlik

Temel göstergelerde genel olarak Türkiye ortalamasının altında seyreden Aksaray ili, ekonomik etkinlik alanında ortalamaya daha yakın değerlere sahiptir. Finansal piyasalar ve turizm alanında ortalamanın da üstünde değerlere sahip olmasına rağmen, Aksaray'ın makroekonomik ve dış ticaret göstergeleri rekabet gücünü olumsuz etkilemektedir.

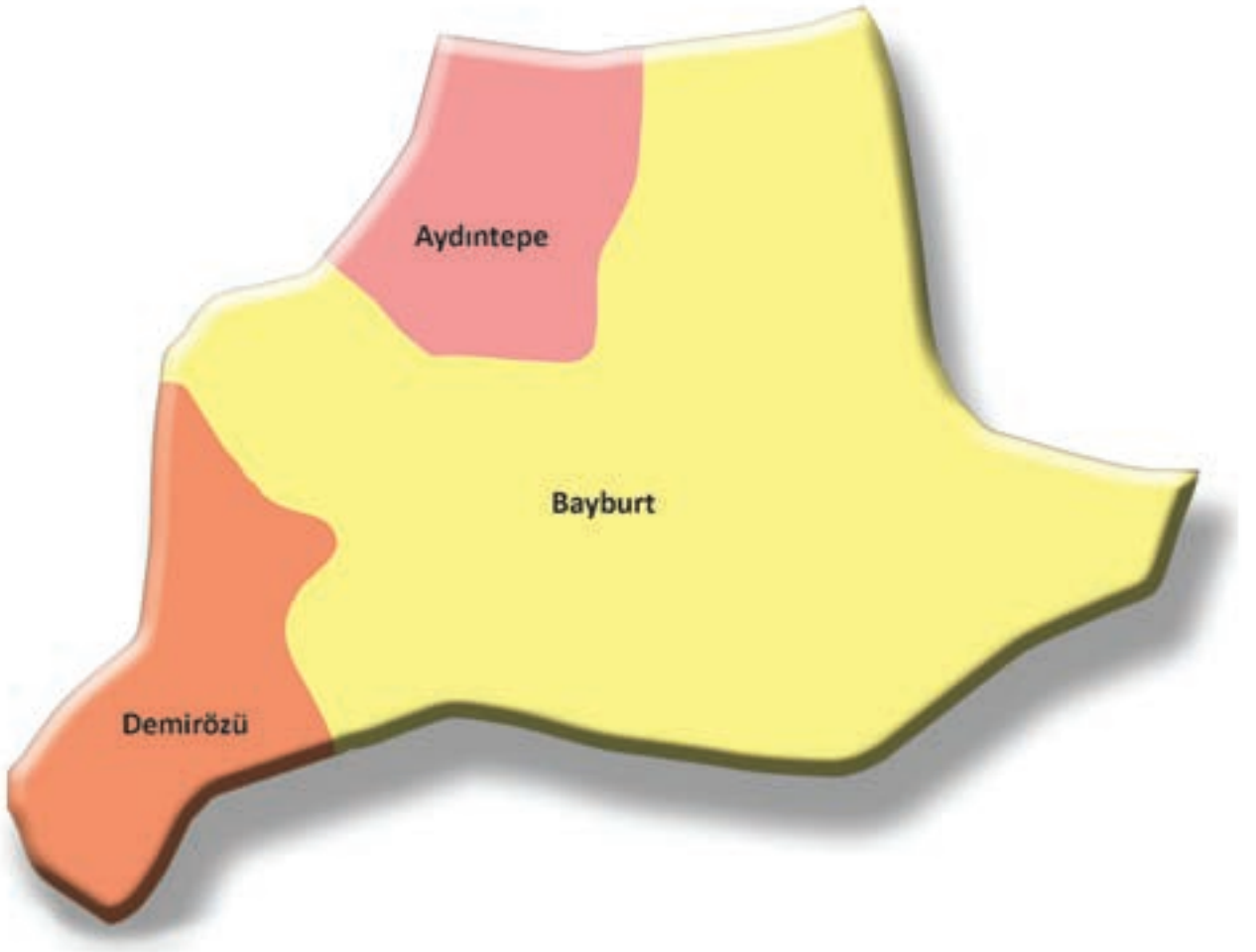
İnovasyon

Aksaray'ın temel göstergelerde ve ekonomik etkinlik alanında ülke ortalamasına yakın ya da daha düşük değerlere sahip olması inovasyon ve girişimcilik alanında da ortalamanın altında seyretmesine neden olmuştur. Öte yandan teknolojik altyapının eksikliği ve yükseköğretim göstergelerinin ortalamanın altında yer alması bu durumu destekler niteliktedir.

69 BAYBURT

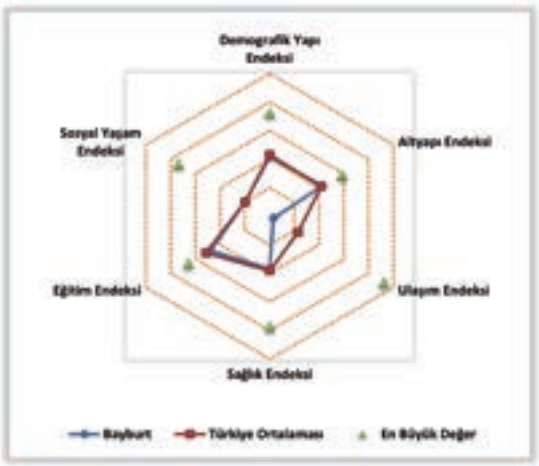
66 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	65
EKONOMİK ETKİNLİK	63
İNOVASYON	68

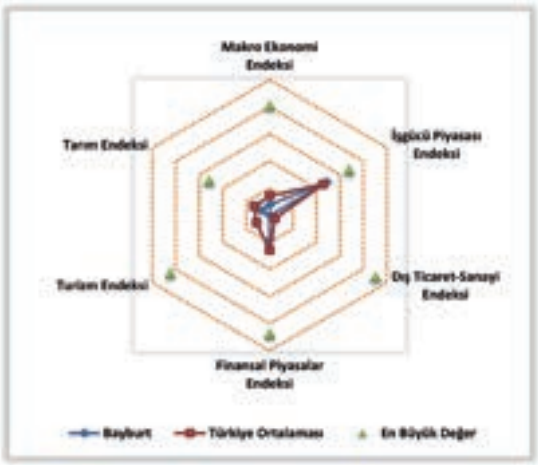
69 BAYBURT

Temel Göstergeler

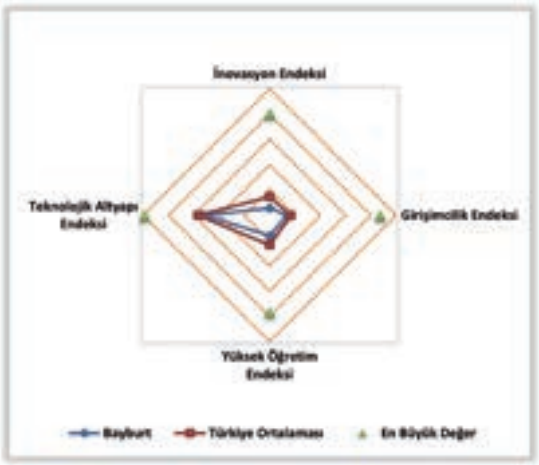
Temel göstergeler açısından Bayburt ili, genel olarak Türkiye ortalamasının altında bir performans sergilemiştir. Sadece altyapı endeksi ülke ortalamasının üstünde değerlere sahip olan Bayburt'un özellikle ulaşım alanındaki yoksunlukları ve çeşitliliğin sınırlı olması temel göstergeler nezdinde olumsuz bir grafik çizmesine neden olmaktadır. Öyle ki, ulaşım ve erişilebilirlik alanında yapılan sıralamada 81 il arasında son beş ilden birisi Bayburt'tur.

Ekonomik Etkinlik

Bayburt, ekonomik etkinlik değişkenlerinin tümünde ülke ortalamasının altında değerlere sahiptir. Dış ticaret, sanayi ve turizm alanlarında 81 il arasında son beş ilden biri olan Bayburt, genel olarak ekonomi ile ilgili yapılan sıralamalarda sonlarda yer almıştır.

İnovasyon

Ekonomik etkinlik ve temel göstergelere ait parametrelerde düşük bir performans izleyen Bayburt ili için inovasyon ve girişimcilik alanlarında da benzer bir durum sözkonusudur. İnovasyon alanında ülkedeki son beş il arasına giren Bayburt, ilgili tüm endekslerde ülke ortalamasının altında değerlere sahip olarak, yapılan sıralamalarda sonlarda yer alan illerdendir.

70 KARAMAN

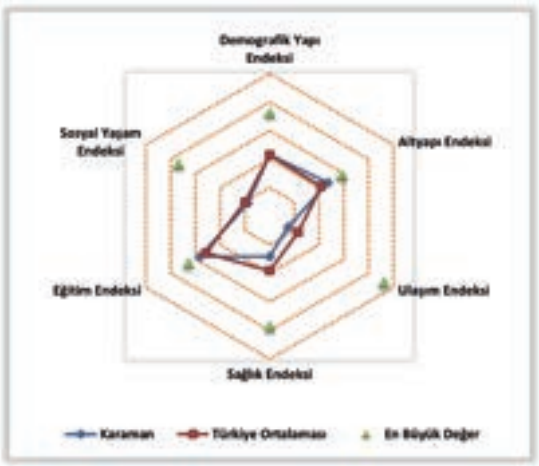
46 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	47
EKONOMİK ETKİNLİK	58
İNOVASYON	34

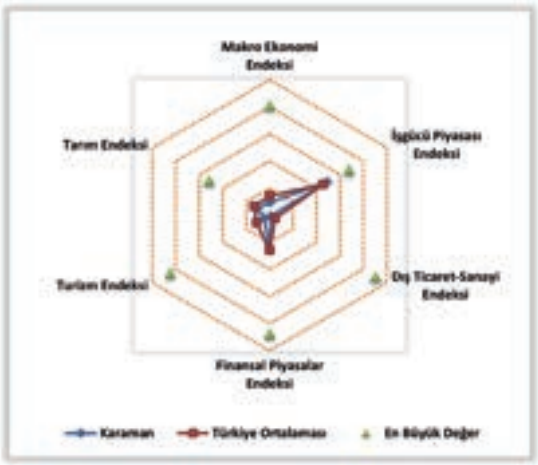
70 KARAMAN

Temel Göstergeler

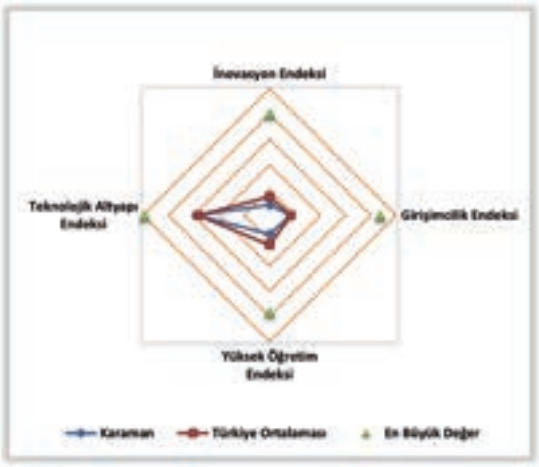
Karaman ili temel göstergeler açısından incelendiğinde, altyapı ve eğitim endekslerinde Türkiye ortalamasının üstünde, ulaşım ve sağlık endeksinde ise ortalamanın altında bir görünüme sahip olduğu anlaşılmaktadır. Demografik yapı düzeyi ülke ortalamasına yakın seyreden Karaman, temel göstergeler düzeyinde olumlu ve olumsuz değişkenleri bir arada barındırarak, rekabet gücü yüksek olan iller arasına girememektedir.

Ekonomik Etkinlik

Temel göstergeler düzeyinde ülke ortalamasının hem altında hem de üstünde değerlere sahip olan Karaman ili, ekonomik etkinlik ile ilgili parametrelerde genel olarak ülke ortalamasının altında bir grafik çizmiştir. Makro-ekonomi göstergelerinin olumsuz bir seyir izlemesi sektörel yoğunlaşmanın ve ticari derinleşmenin gerçekleşmemesi ile birlikte Karaman ilinin rekabet gücünün azalmasına neden olmaktadır.

İnovasyon

Ekonomik etkinliğin sağlanamadığı Karaman, mevcut yapısal yoksunluklarının da etkisiyle inovasyon ve girişimcilik alanında da kayda değer bir performans sergileyememiştir. Teknolojik altyapı gelişmişliği ülke ortalamasına yakın seyretse de, yükseköğretime ilişkin göstergelerdeki eksiklikler Karaman'ın yenilikçi bir il olmasının önündeki engellerdendir.

71 KIRIKKALE

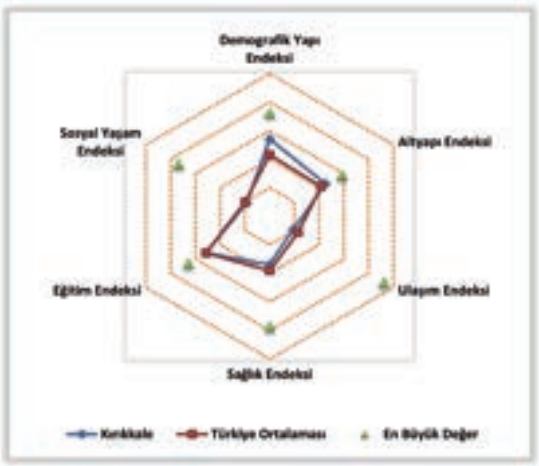
57 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	66
EKONOMİK ETKİNLİK	44
İNOVASYON	56

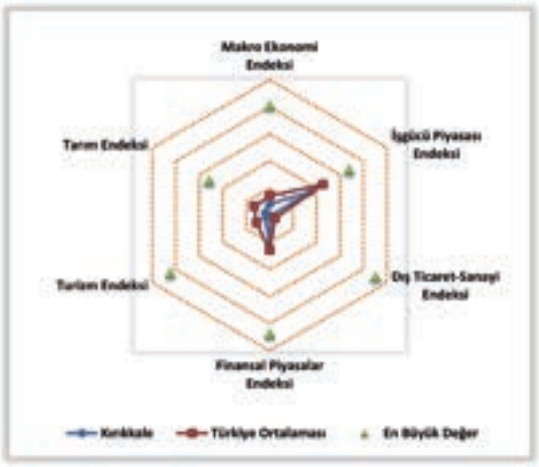
71 KIRIKKALE

Temel Göstergeler

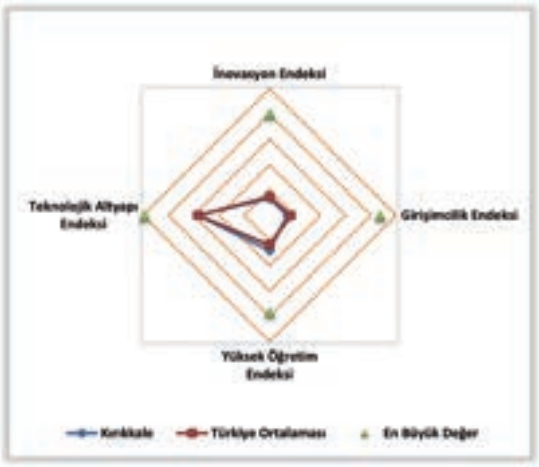
Demografik yapı açısından oldukça iyi bir performans sergileyen Kırıkkale, ulaşım, sağlık ve sosyal yaşam alanında Türkiye ortalamasının altında değerlere sahiptir. Eğitim endeksinde ise ülke ortalamasına yakın seyreden Kırıkkale'nin demografik yapısına ilişkin olumlu göstergeler rekabet gücünü artırmaya tek başına etkili olamamıştır.

Ekonomik Etkinlik

Kırıkkale ili genel olarak bakıldığında ekonomik etkinlik ile ilgili parametrelerde ülke ortalamasının altında bir seyir izlemiştir. Gerek makroekonomik yapısı, gerekse herhangi bir sektörde derinleşmenin gerçekleşmemesi nedeniyle Kırıkkale ekonomik etkinlik açısından rekabetçi illere uzak bir performans sergilemektedir.

İnovasyon

Ekonomik etkinliği ve sektörel gelişmeyi tamamlayamayan, temel göstergeler düzeyinde birtakım yoksunluklar barındıran Kırıkkale ili inovasyon ve girişimcilik alanında da ülke ortalamasının altında değerlere sahiptir. Bu alanda Kırıkkale'nin tek pozitif yönü, yükseköğretime ilişkin parametrelerinde gözlenen olumlu seyirdir.

72 BATMAN

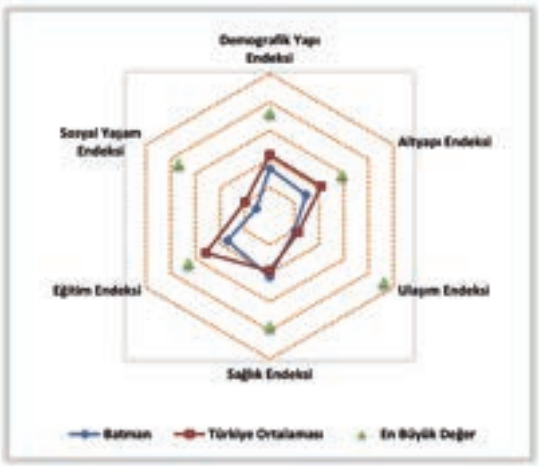
72 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	70
EKONOMİK ETKİNLİK	76
İNOVASYON	72

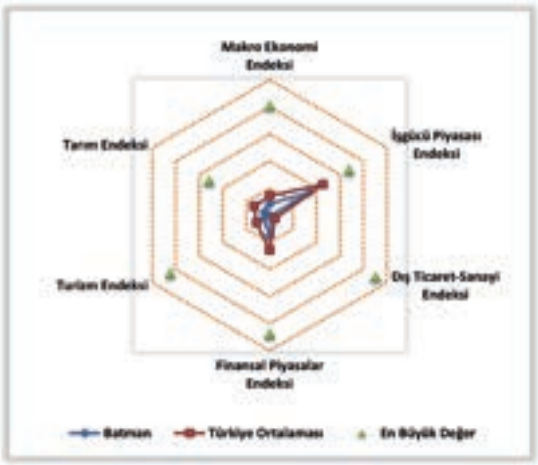
72 BATMAN

Temel Göstergeler

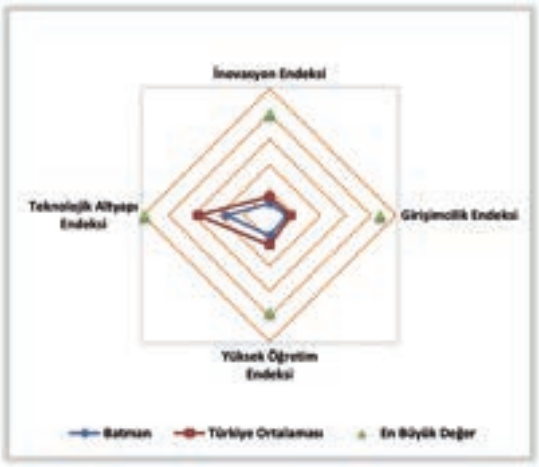
Genel olarak bakıldığında Batman, Türkiye ortalamasının altında temel göstergelere sahip illerdendir. Özellikle altyapı ve eğitim alanındaki eksiklikler bu durumun başlıca nedenleri arasındadır. Bununla birlikte demografik yapıya ilişkin değişkenler ve sosyal yaşam alanlarının seyrekliği Batman'ın temel göstergeler açısından ülke ortalamasının altında kalmasına neden olmuştur.

Ekonomik Etkinlik

Temel göstergelere göre daha olumsuz bir performansın sergilendiği ekonomik etkinlik başlığındaki tüm endekslerde Batman, ülke ortalamasının gerisinde kalmıştır. Makroekonomi alanındaki yoksunluklar, finansal piyasalar alanında kendini göstermiş, tarım ve sanayi sektörleri ekonomik etkinliğin derinleşmesine yeterince katkıda bulunamamıştır. İşgücü piyasasındaki aksaklıklar da bu durumu daha da olumsuz bir seyre sürüklemiş ve Batman'ın rekabetçi iller arasında sonlarda yer almasına neden olmuştur.

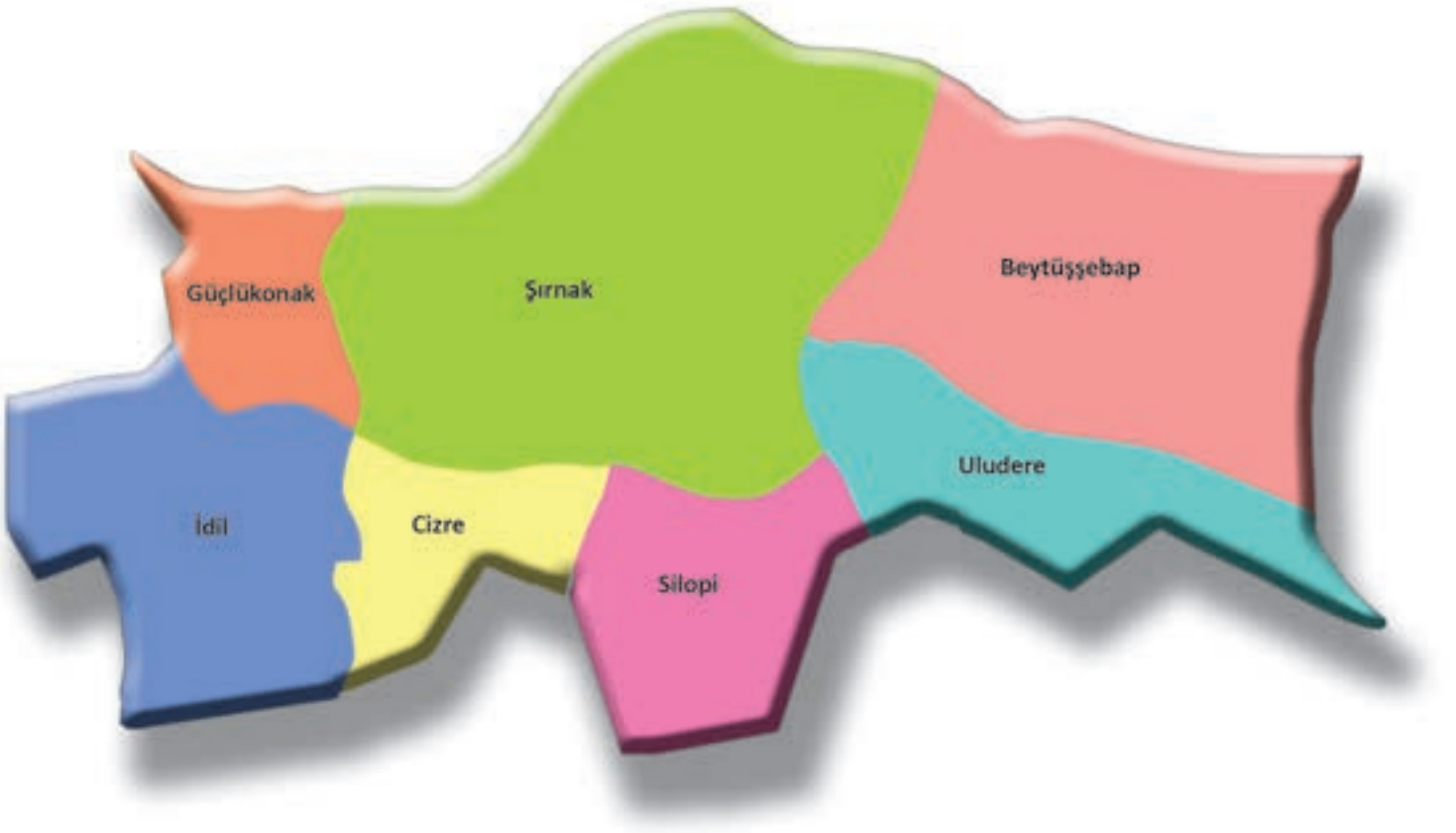
İnovasyon

Tahmin edileceği üzere, ekonomik etkinliğin sağlanamadığı temel göstergelerin yeterince iyi performans gösteremediği Batman ili, yakın zamanda yenilikçi ve girişimci bir kent olma ihtimali uzak olan iller arasındadır. Özellikle teknolojik altyapının eksikliği bu durumda önemli bir rol oynarken, kentin yapısal sorunlarının devam etmesi ve ekonomik etkinliğinin sığ kalması Batman'ın yenilikçi ve girişimci kentler arasında yer almasını engellemektedir.

73 ŞIRNAK

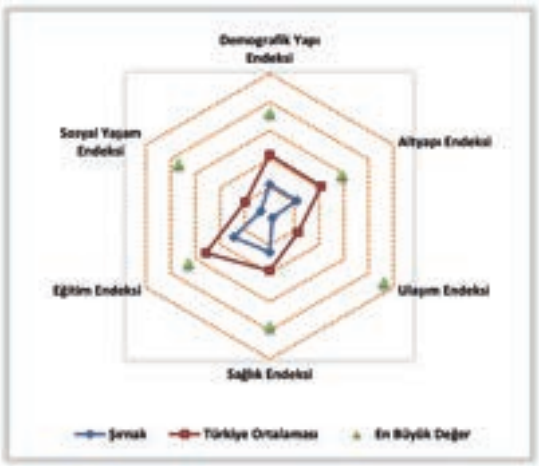
79 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	80
EKONOMİK ETKİNLİK	79
İNOVASYON	77

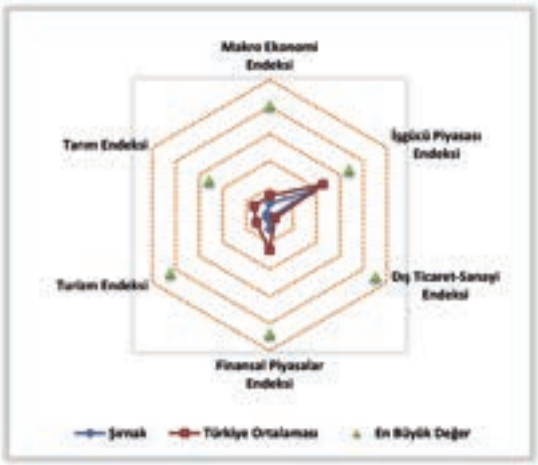
73 ŞIRNAK

Temel Göstergeler

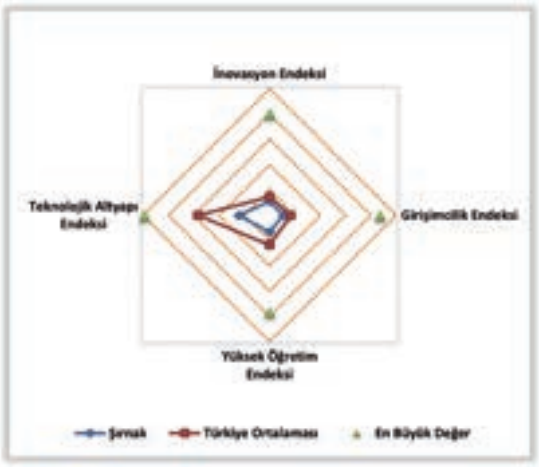
Şırnak ili, temel göstergeler düzeyindeki parametrelerin tümünde ülke ortalamasının oldukça altında değerlere sahiptir. Temel göstergeler alanında yer alan tüm endekslerde 81 il arasında son beş sırada yer alan Şırnak, yapısal sorunların da etkisiyle rekabetten uzak bir profil çizmektedir.

Ekonomik Etkinlik

Temel göstergelerdeki performansa paralel bir şekilde ekonomik etkinlik alanında da Türkiye ortalamasının altında yer alan Şırnak, özellikle finansal piyasalar, tarım ve turizm sektörlerinde iller arası sıralamada sonlardadır. Makroekonomi alanındaki yoksunluklar ve sektörel gelişmenin yetersizliği, Şırnak'ın yakın zamanda rekabetçi iller arasında sıralanmasını engellemektedir.

İnovasyon

Ekonomik etkinlik ve temel göstergeler düzeyinde oldukça düşük bir performans sergileyen Şırnak, inovasyon alanında da bir katma değer yaratamamıştır. İnovasyon, girişimcilik, yükseköğretim ve teknolojik altyapı endekslerinde ortalama altı değerler alan Şırnak, ekonomik etkinlik düzeyi ve temel göstergelerinin etkisiyle rekabetçi iller arasında yer almamaktadır.

74 BARTIN

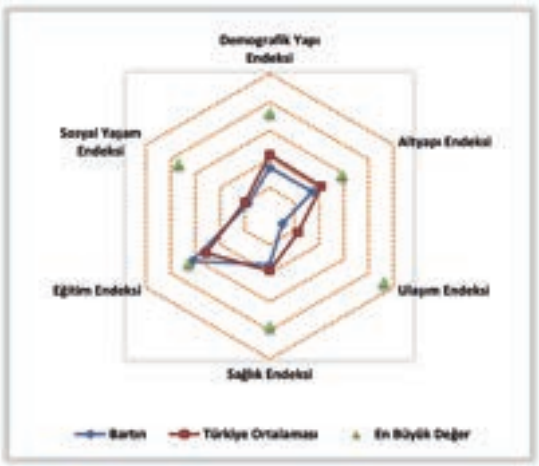
59 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	49
EKONOMİK ETKİNLİK	78
İNOVASYON	71

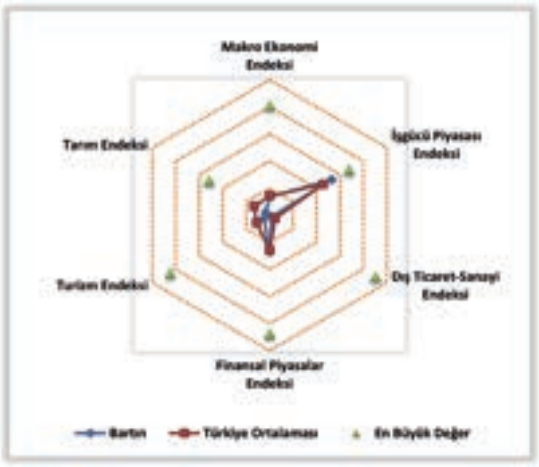
74 BARTIN

Temel Göstergeler

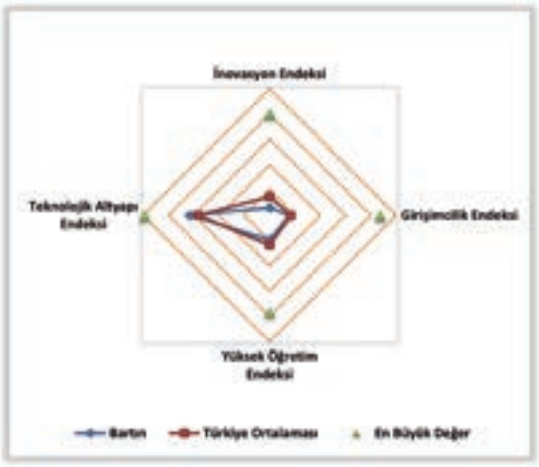
Bartın ili, temel göstergeler açısından eğitim dışındaki tüm değişkenlerde ülke ortalamasının altında değerlere sahiptir. Gerek demografik yapısı, gerekse sağlık, altyapı, ulaşım ve sosyal alandaki eksiklikler, Bartın'ın eğitim alanındaki olumlu göstergelerine rağmen rekabet gücünü azaltmaktadır.

Ekonomik Etkinlik

Temel göstergelerde yaşanan olumsuz seyre kıyasla, ekonomik etkinlikle ilgili değişkenler açısından Bartın, Türkiye ortalamasına daha yakın seyreden bir grafik çizmiştir. İşgücü ve finansal piyasalar endeksinde ülke ortalamasının üstünde yer alan Bartın, diğer ekonomik etkinlik göstergelerinde ortalamanın altında değerlere sahiptir. Bu durum ekonomik etkinliğin derinleşmediği, temel göstergelerin yarattığı olumsuz durumun kısmen kent ekonomisi üzerinde de etkili olduğu düşüncesini akla getirmektedir.

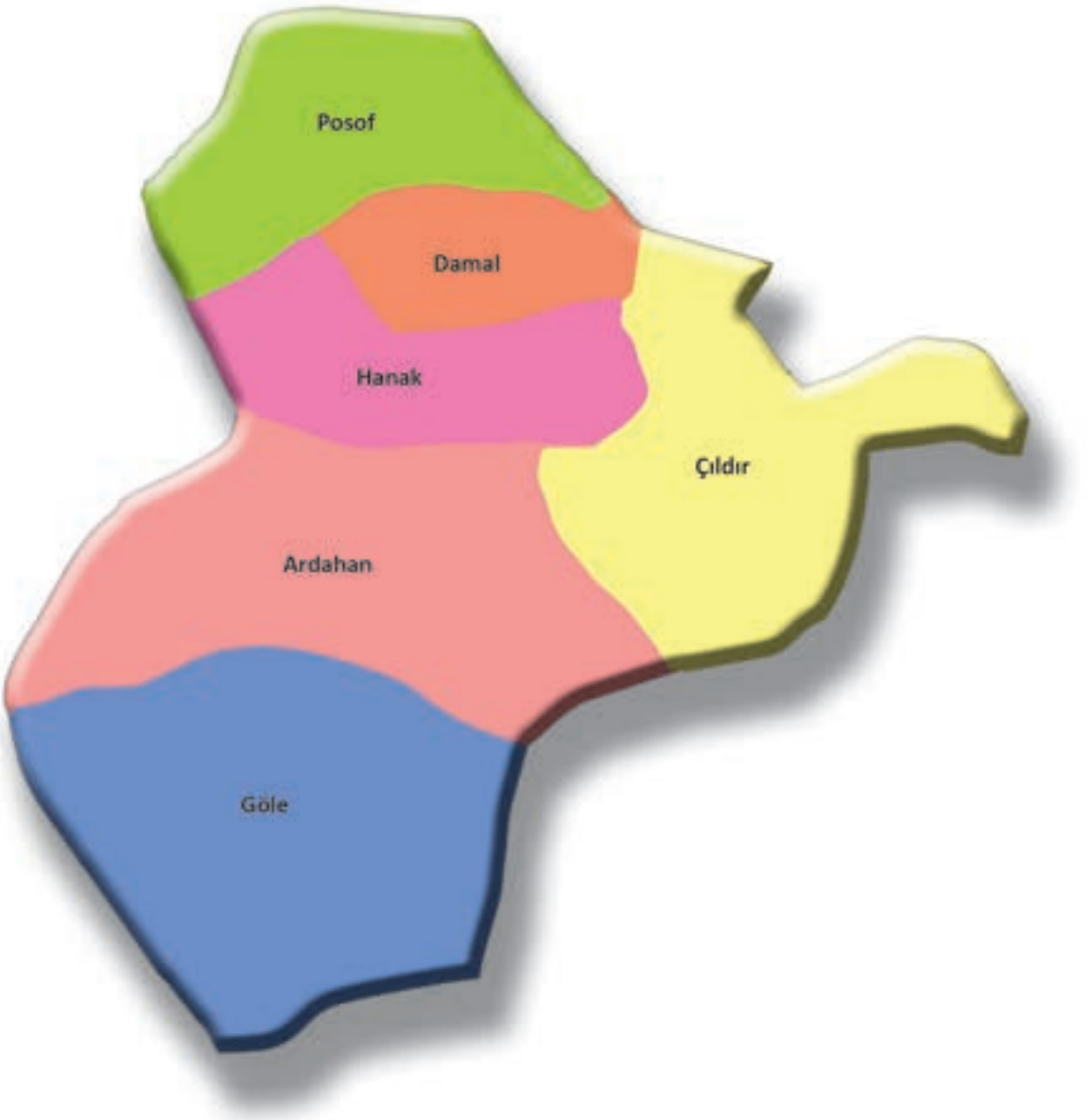
İnovasyon

Ekonomik etkinliğin derinleşmediği ve temel göstergeler bakımından ülke ortalamasının altında bir performans sergilendiği Bartın'da inovasyon ve girişimcilik alanındaki değişkenler de ülke ortalamasının altındadır. Teknolojik altyapının belli bir seviyeye gelmiş olmasına rağmen, yükseköğretimle ilgili göstergelerdeki düşük performans, Bartın'ın yenilikçi ve girişimci kentler arasında yer almasını olumsuz yönde etkilemektedir.

75 ARDAHAN

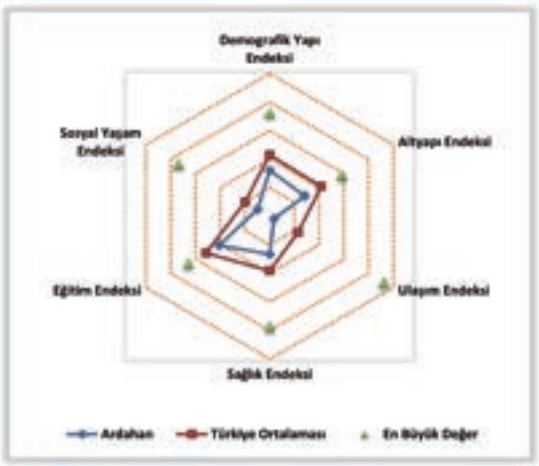
75 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	74
EKONOMİK ETKİNLİK	65
İNOVASYON	76

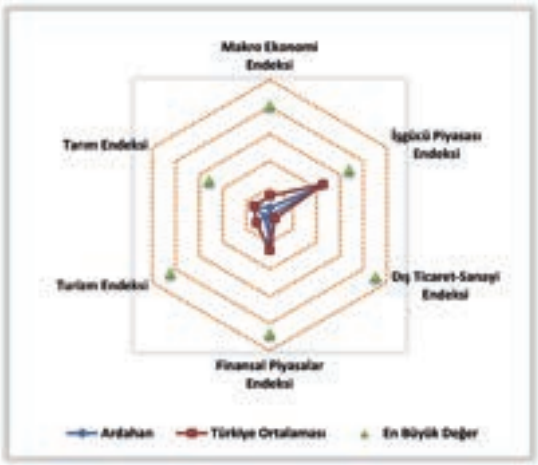
75 ARDAHAN

Temel Göstergeler

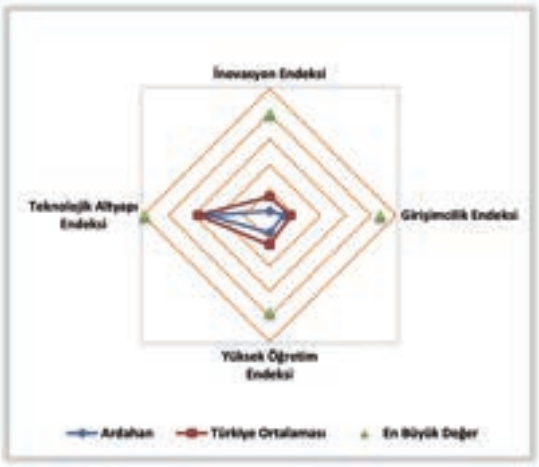
Ardahan ili tüm temel göstergelerde Türkiye ortalamasının altında bir seyir izlemiştir. Sağlık endeksinde en düşük değere sahip son beş ilden biri olan Ardahan, diğer temel göstergelerde de genellikle son sıralarda yer almıştır. Sürekli olarak göç veren kentlerden biri olan Ardahan'da, altyapı, eğitim ve sağlık alanındaki eksiklikler rekabetçi bir il olmasını engellemekte, şehrin gelişimini olumsuz etkilemektedir.

Ekonomik Etkinlik

Temel göstergelerde düşük performansa sahip Ardahan'ın, ekonomik etkinlik değişkenlerine bakıldığında tüm alt endekslerde ülke ortalamasının altında bir seyrin izlendiği gözlenmiştir. Makroekonomik göstergeler, dış ticaret ve sanayi ve turizm alanında son beş il arasında yer alan Ardahan'ın sadece tarım alanındaki göstergeleri ülke ortalamasına yakın düzeydedir. Özellikle hayvancılık alanında katma değer yaratan Ardahan'ın bal, süt ve süt ürünlerine yönelik gelişme potansiyelinin olduğu gözlenmekte, ancak bu potansiyelin yeterli düzeyde değerlendirilmediği anlaşılmaktadır.

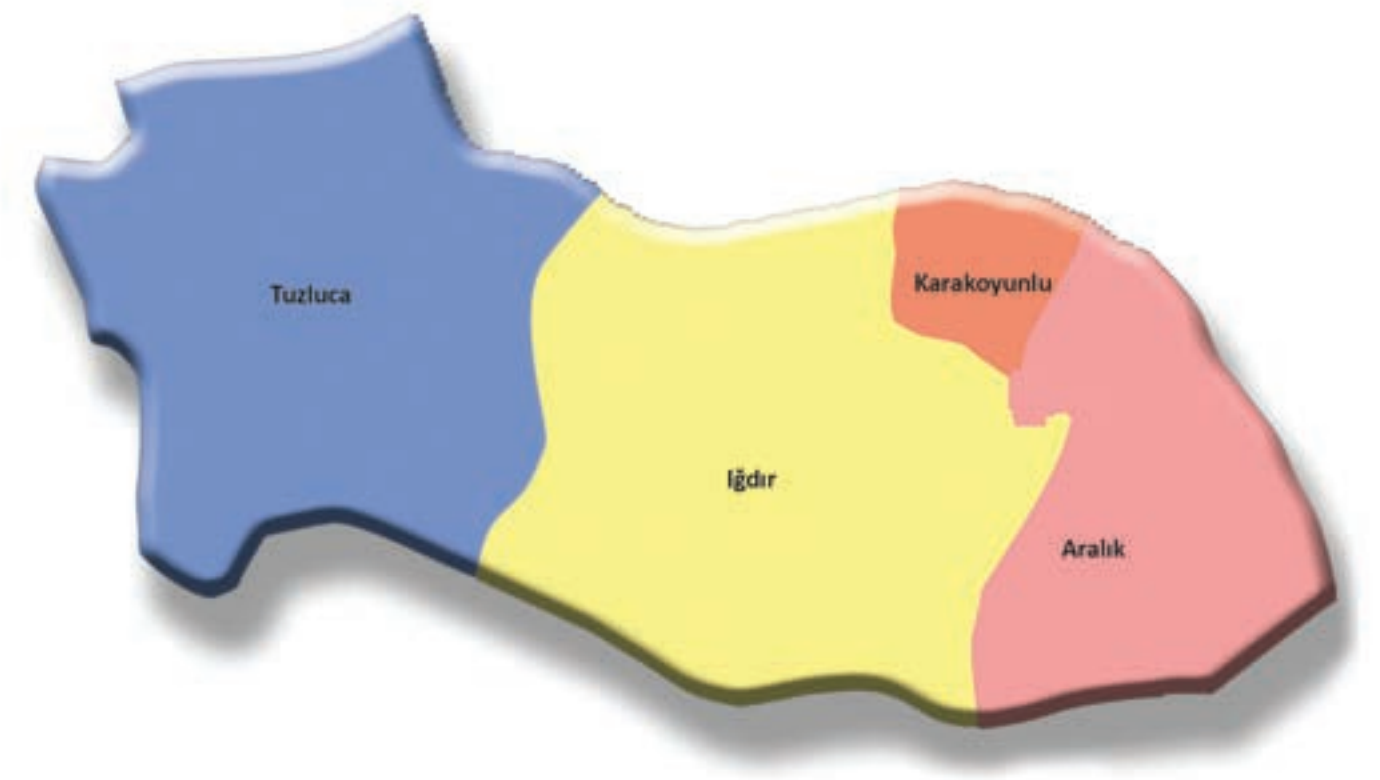
İnovasyon

Ekonomik etkinliği hayvancılık dışında hiçbir alanda derinleşmemiş Ardahan'da, temel göstergelerdeki eksikler de göz önünde bulundurulduğunda, inovasyon ve girişimcilik alanında kayda değer bir performansın beklenmeyeceği açıktır. Ardahan, inovasyon endeksi göstergelerinde de iller arasında son sıralarda yer almıştır.

76 IĞDIR

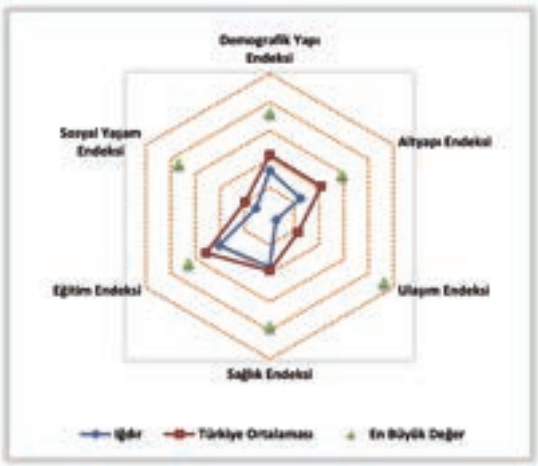
73 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	73
EKONOMİK ETKİNLİK	74
İNOVASYON	73

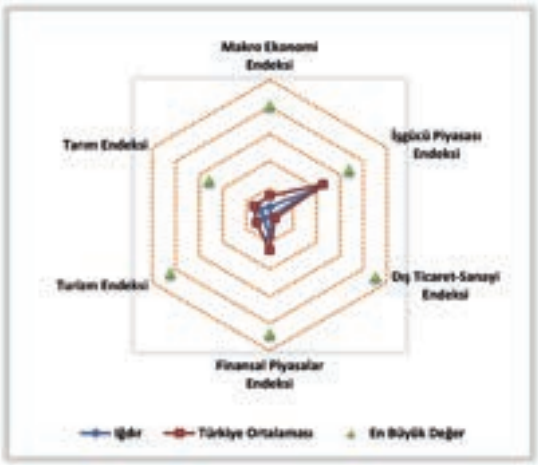
76 IĞDIR

Temel Göstergeler

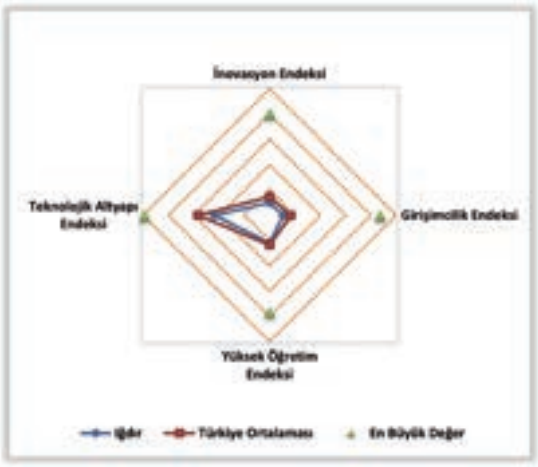
Iğdır ili, temel göstergelerle ilgili parametrelerin tümünde Türkiye ortalamasının altında değerlere sahiptir. Özellikle altyapı ve ulaşım alanında önemli yoksunlukları barındıran Iğdır, demografik yapısının yarattığı olumsuz etkilerle birlikte rekabetçi illere uzak bir performans sergilemektedir. Öte yandan eğitim alanına ilişkin verilerde de ülke ortalamasının oldukça altında seyreden Iğdır'da yapısal sorunların çözülmesiyle rekabet gücünü artırması yönünde önemli adımlar atılmış olacaktır.

Ekonomik Etkinlik

Temel göstergelere benzer bir şekilde ekonomik etkinlik ile ilgili değişkenlerde de ülke ortalamasının altında değerlere sahip olan Iğdır, belirli tarım gelirlerinin olmasına rağmen olumlu bir performans sergileyememiştir. Iğdır'da ekonomik etkinliğin sağlanamadığı ve herhangi bir sektörde derinleşmenin yaşanamadığı açıkça ortadadır.

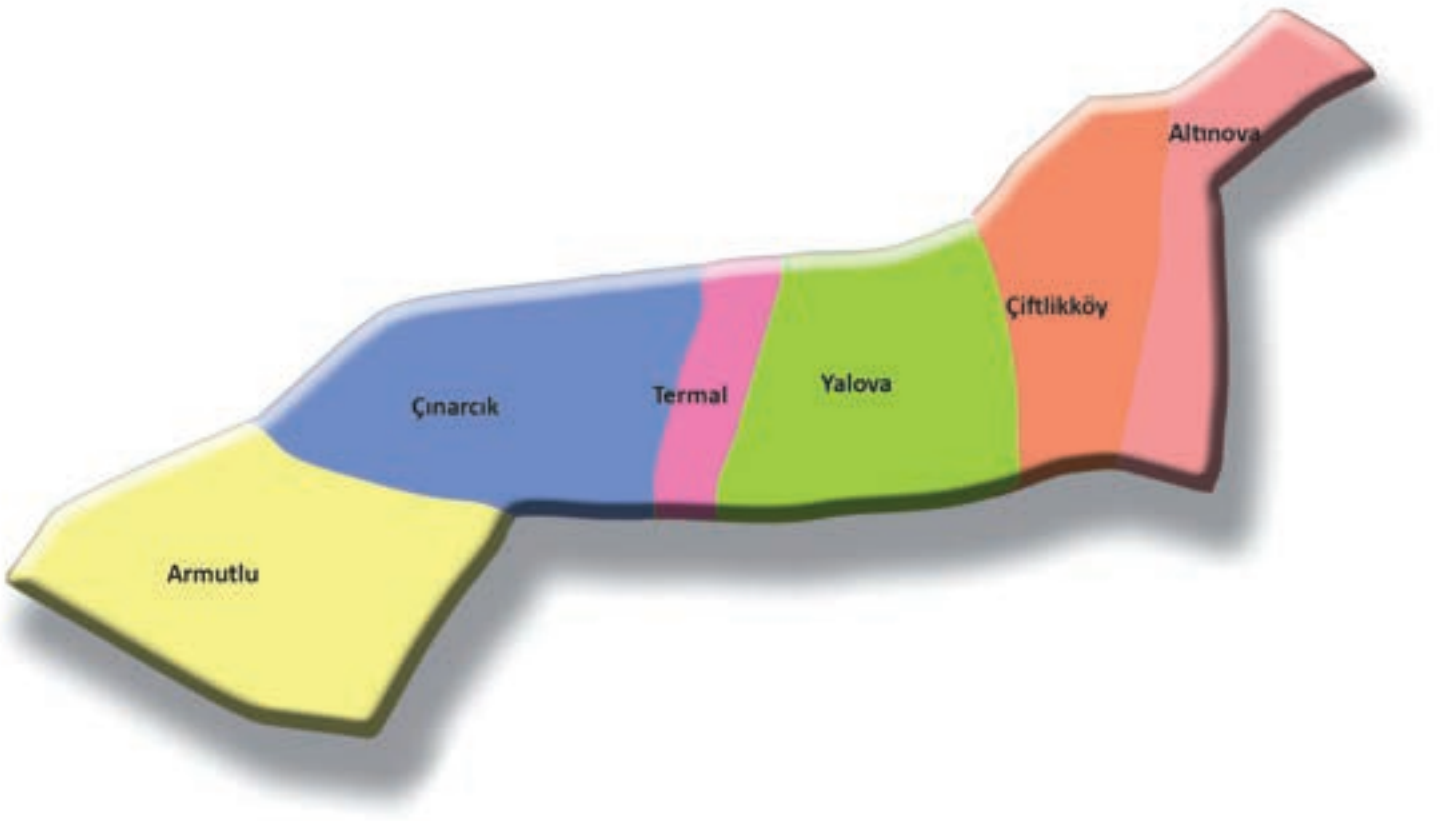
İnovasyon

Iğdır'ın temel göstergeleri ve ekonomik etkinlik düzeyi gözönünde bulundurulduğunda, inovasyon ve girişimcilik alanında kayda değer bir performans gösteremeyeceği beklenen bir sonuçtur. Aynı zamanda kentte teknoloji altyapının ve kullanımının yeterince gelişmemiş olması bu durumu daha da kötüleştiren etkenlerin başında gelmektedir.

77 YALOVA

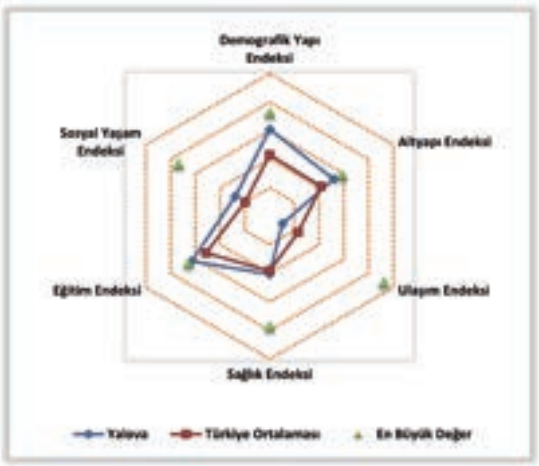
20 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	25
EKONOMİK ETKİNLİK	15
İNOVASYON	20

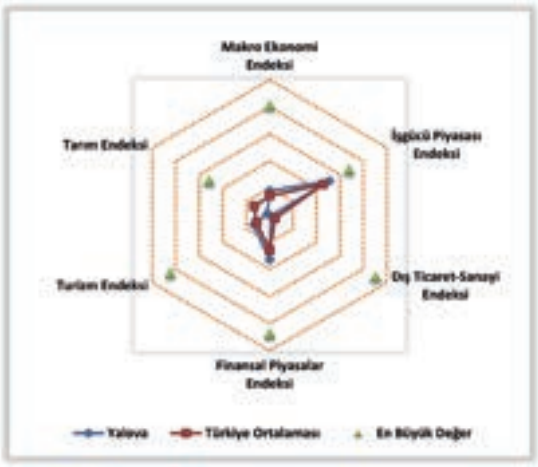
77 YALOVA

Temel Göstergeler

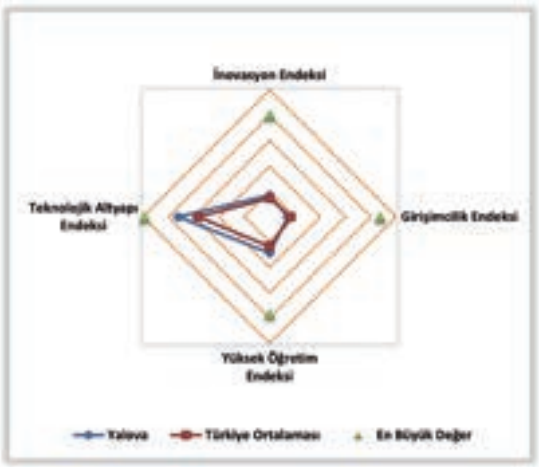
Temel göstergeler düzeyinde incelendiğinde Yalova ilinin ulaşım endeksi dışındaki tüm parametrelerde Türkiye ortalamasının üstünde seyrettiği gözlenmektedir. Özellikle demografik yapısı ile 81 il sıralamasında ilk beş il arasında olan Yalova, altyapı ve eğitim ve sosyal yaşam endekslerinde de ön sıralarda yer almaktadır. Yalova'nın sahip olduğu temel göstergeler, rekabet gücünü olumlu yönde etkileyen faktörlerdir.

Ekonomik Etkinlik

Temel göstergelerde gösterdiği yüksek performansa kıyasla ekonomik etkinlik alanında daha düşük bir performans sergileyen Yalova, dış ticaret, sanayi ve tarım sektöründe ülke ortalamasının altında değerlere sahiptir. Ancak buna karşılık Yalova, makroekonomik yapı, işgücü piyasası, finans ve turizm sektöründe ortalama üstü değerler alarak rekabet gücünü artırmaktadır.

İnovasyon

Temel göstergeler ve ekonomik etkinlik alanında genel olarak olumlu bir profil çizen Yalova, inovasyon alanında da yeterli olmasa da ülke ortalamasının üstünde değerler almaktadır. İnovasyon ile ilgili parametrelerde ortalamaya yakın ve üstünde seyreden Yalova'nın yükseköğretim ve teknolojik altyapıya ilişkin olumlu göstergeleri rekabetçi yanını artırmaktadır.

78 KARABÜK

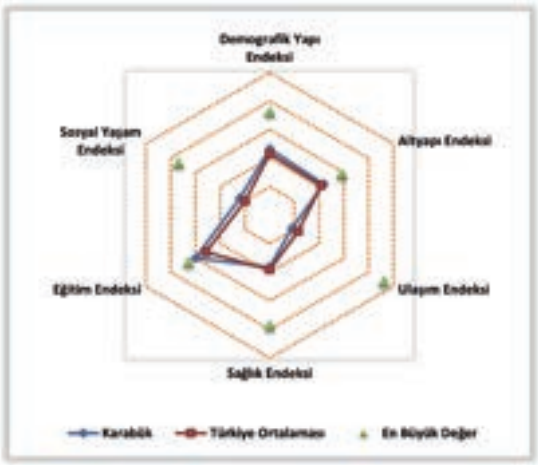
38 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	41
EKONOMİK ETKİNLİK	61
İNOVASYON	26

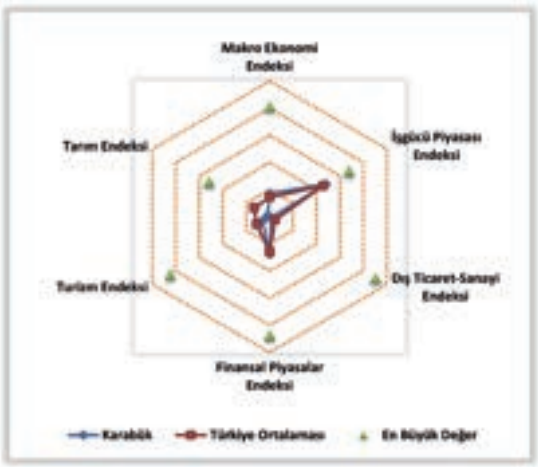
78 KARABÜK

Temel Göstergeler

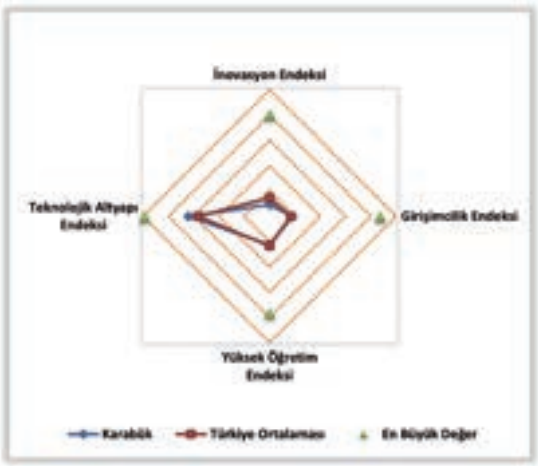
Temel göstergeler arasında demografik yapı, altyapı, eğitim ve sosyal yaşam alanında ülke ortalamasının üstünde seyreden Karabük, ulaşım ve sağlıkla ilgili parametrelerde ortalamanın üstünde değerlere sahiptir. Dolayısıyla ulaşım ve sağlık alanındaki birtakım yoksunluklar Karabük'ün temel göstergeler düzeyinde rekabet gücünü azaltmaktadır.

Ekonomik Etkinlik

Karabük ili ekonomik etkinlik ile ilgili göstergeler arasında makroekonomi, işgücü ve finansal piyasalar alanında Türkiye ortalamasının üstünde değerlere sahiptir. Ancak, dış ticaret, sanayi, turizm ve tarım sektörlerinde önemli bir etkinliği bulunmamaktadır. Herhangi bir sektörde derinleşmenin yaşanamamış olması ekonomik etkinlik düzeyini azaltmakta ve Karabük'ün rekabet gücü bu durumundan olumsuz yönde etkilenmektedir.

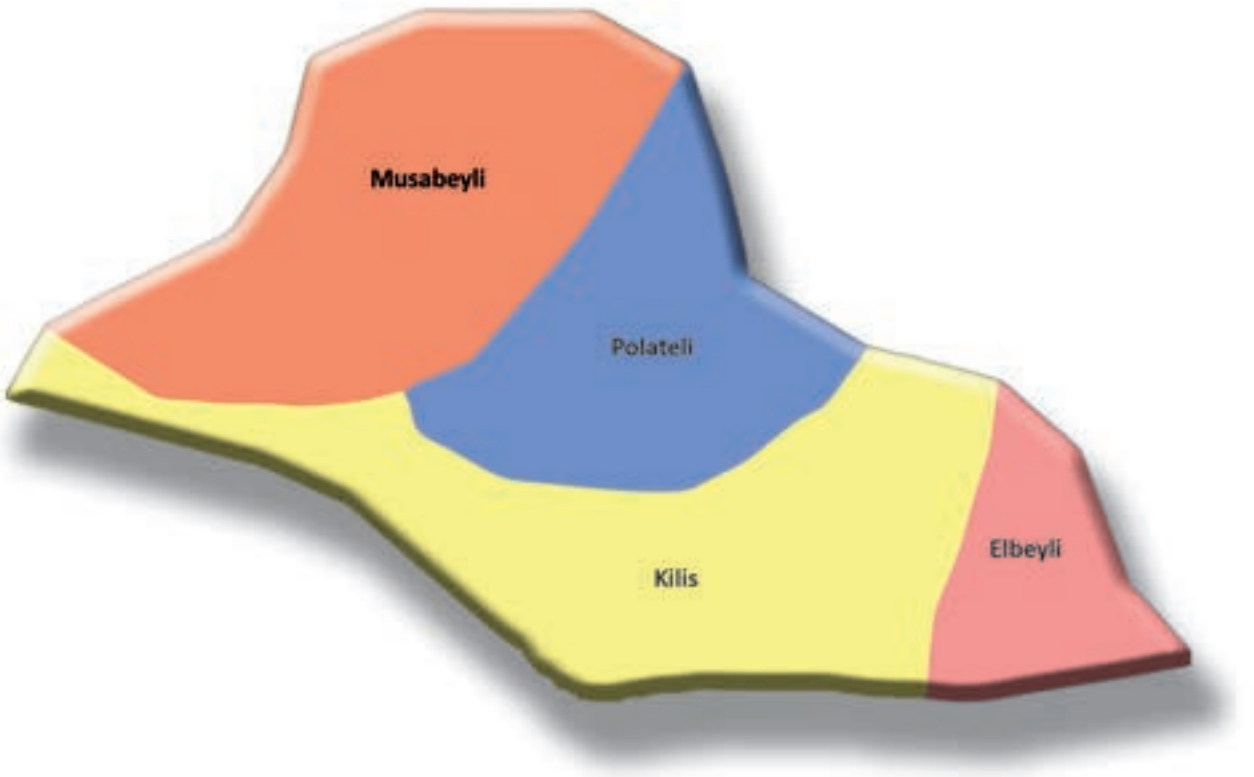
İnovasyon

Karabük ili inovasyon alanında ülke ortalamasının altında seyrederken girişimcilik alanında ise ortalamanın biraz üstünde değerlere sahip olabilmiştir. Ancak yükseköğretim ile ilgili parametrelerde olumlu bir performansın izlenememesi Karabük ilini rekabetçi iller arasına girmesini zorlaştırmaktadır.

79 KİLİS

61 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	53
EKONOMİK ETKİNLİK	64
İNOVASYON	67

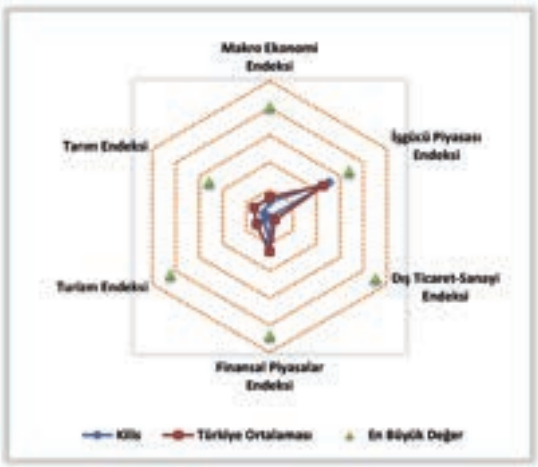
79 KİLİS

Temel Göstergeler

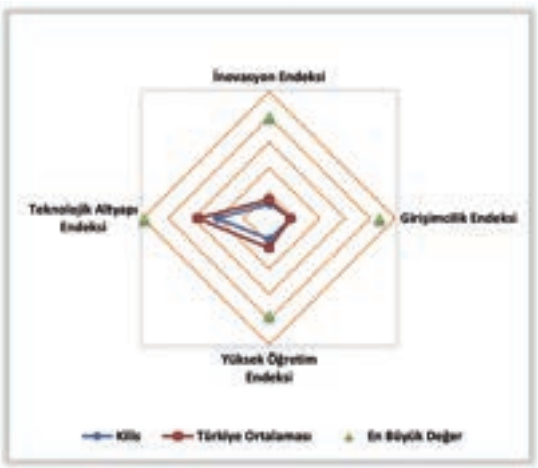
Temel göstergeler arasında altyapı dışındaki tüm parametrelerde Türkiye ortalamasının altında değerlere sahip olan Kilis, altyapı alanında da ülke ortalamasına yakın bir seyir izlemiştir. Kilis'in, sahip olduğu temel göstergeler ile rekabetçi iller arasında yer alması yakın zamanda olası gözükmemektedir.

Ekonomik Etkinlik

Kilis ili, ekonomik etkinlik alanında genel olarak ülke ortalamasının altında bir performans sergilemiştir. Makroekonomi ve finansal piyasalar alanındaki eksikliklerle birlikte, dış ticaret, sanayi, turizm ve tarım sektörlerinde derinleşmenin sağlanamaması sonucunda Kilis ili rekabetçi illere uzak bir görünüm vermektedir.

İnovasyon

Kilis ili ekonomik etkinliğin yeterince sağlanamadığı ve sektörel gelişimin tamamlanamadığı illerden olmasına rağmen, girişimcilik alanında Türkiye ortalamasının üstünde değerlere sahiptir. Ancak girişimcilik alanındaki bu olumlu duruma rağmen, inovasyon ve yükseköğretime ilişkin parametrelerdeki olumsuz seyir Kilis'in yenilikçi bir il olmasını engellemektedir.

80 OSMANİYE

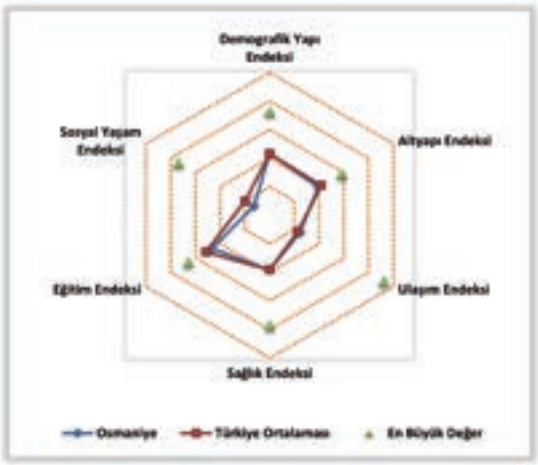
64 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	56
EKONOMİK ETKİNLİK	60
İNOVASYON	66

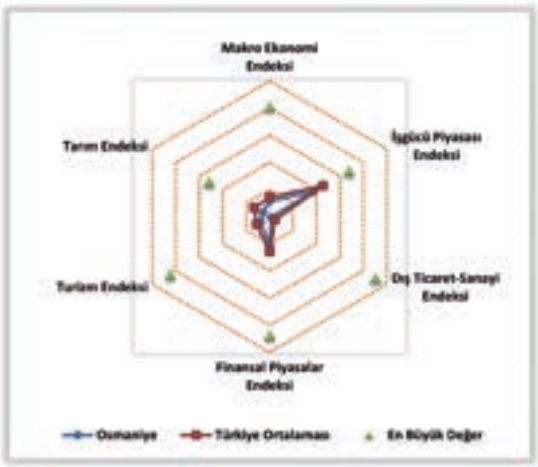
80 OSMANİYE

Temel Göstergeler

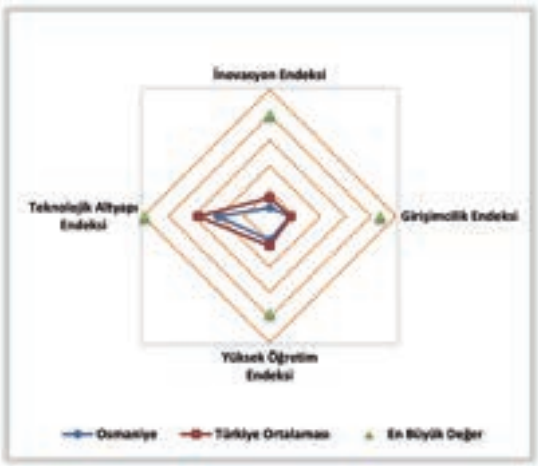
Osmaniye ili, eğitim ve sosyal yaşam ile ilgili parametrelerin dışındaki tüm göstergelerde genel olarak ülke ortalamasına yakın bir seyir izlemiştir. Eğitim ve sosyal yaşam ile birlikte altyapı alanında da ortalamanın altında değerler alan Osmaniye, demografik yapı, ulaşım ve sağlık endeksindeki pozitif görüntüsüne rağmen, rekabetçi iller arasında yer alamamıştır.

Ekonomik Etkinlik

Osmaniye, ekonomik etkinlik alanındaki tüm parametrelerde Türkiye ortalamasının altında değerlere sahiptir. Gerek makroekonomik yapısındaki eksiklikler gerekse sektörel derinlik alanındaki yoksunluklar Osmaniye'yi rekabetçi bir kent profilinden uzak tutmaktadır.

İnovasyon

Temel göstergeler ve ekonomik etkinlik alanında olumlu bir performans sergileyemeyen Osmaniye, inovasyon ve girişimcilik alanında da ülke ortalamasının altında kalmıştır. Kentte yüksek teknoloji altyapı ve kullanımının yaygın olmaması, yükseköğretim alanındaki göstergelerin yeterince olumlu bir seyir izlememesi, Osmaniye'nin yenilikçi ve girişimci bir kent olmasının önündeki engellerdendir.

81 DÜZCE

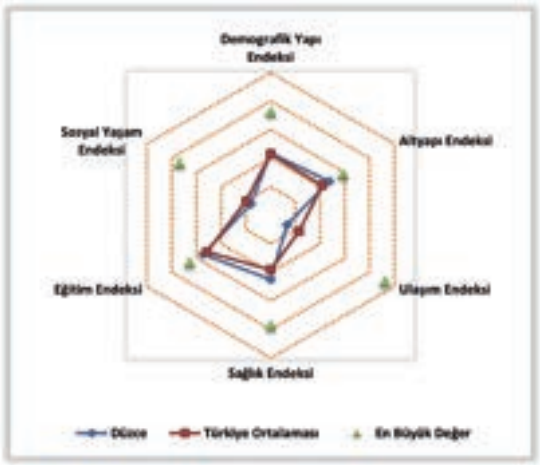
42 İLLER ARASI REKABET SIRASI

TEMEL GÖSTERGELER	26
EKONOMİK ETKİNLİK	57
İNOVASYON	45

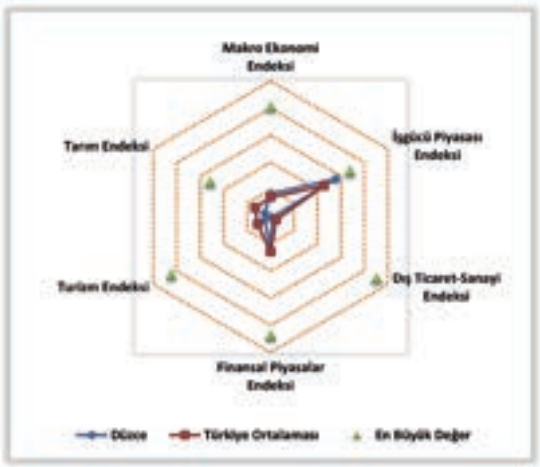
81 DÜZCE

Temel Göstergeler

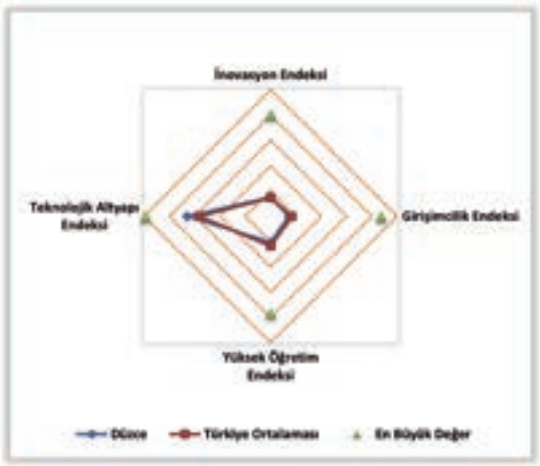
Temel göstergeler düzeyinde Düzce ili, ulaşım ve sosyal göstergeler dışında Türkiye ortalamasına yakın ve üstünde değerlere sahiptir. Ulaşım altyapısı ve çeşitliliği açısından rekabet gücü azalan Düzce'de, sosyal yaşam alanındaki yoksunluklar da rekabetçi özelliğini olumsuz yönde etkilemektedir.

Ekonomik Etkinlik

Ekonomik etkinlik ile ilgili parametreler arasında makroekonomi ve işgücü göstergeleri açısından ülke ortalamasının üstünde yer alan Düzce, dış ticaret, sanayi, turizm, finans ve tarım alanında ortalamanın altında bir seyir izlemiştir. Dolayısıyla bu durum Düzce'de sektörel derinleşmenin sağlanamadığını ve ekonomik etkinlik derecesinin geliştirilemediğini göstermektedir.

İnovasyon

Düzce ili, ekonomik etkinliğin tam olarak sağlanamadığı ve temel göstergeler düzeyinde de bazı eksikliklerin yaşandığı kentlerdendir. İlde teknolojik altyapı açısından belli bir gelişmişlik sağlanmış olsa da, bu durumun inovasyon ve girişimcilik alanlarına yansımadığı gözlenmektedir. Öte yandan yükseköğretime ilişkin göstergeler de Düzce'nin rekabetçi ve yenilikçi kapasitesini olumsuz yönde etkilemektedir.

“Türkiye’nin Küresel Rekabet Gücü Anketi”

TÜRKİYE'NİN KÜRESEL REKABET GÜCÜ

İş dünyasının Türkiye'nin ticaret alanındaki küresel rekabet gücü ile ilgili bakış açısını belirleyebilmek için İstanbul'da Bilgi Odaklı Küresel Rekabet projesi kapsamında bir saha araştırması yapılmıştır. Saha araştırması kapsamında İstanbul'da büyük çoğunluğu dış ticaret alanında faaliyet gösteren 1.014 şirket yöneticisi ile görüşülerek Türkiye'nin Küresel Rekabet Gücü Anketini cevaplandırmaları istenmiştir.

Bu anket çalışması sonucunda, iş dünyasının Türkiye'nin küresel rekabet gücü ile ilgili görüşleri doğrultusunda küresel rekabet gücü elde edebilmek için yapılması gerekenler ve küresel alanda rekabet etmenin önündeki engeller belirlenmeye çalışılmıştır.

TÜRKİYE'NİN KÜRESEL REKABET GÜCÜ ANKETİNE KATILAN ŞİRKETLERİN PROFİLİ

Türkiye'nin ticaret alanındaki küresel rekabet gücü ile ilgili iş dünyasının görüşlerinin belirlenmeye çalışıldığı bu anket çalışması İstanbul'da büyük çoğunluğu dış ticaret alanında faaliyet gösteren 1.014 şirket yöneticisi ile görüşülerek gerçekleştirilmiştir.

Anket çalışmasına katılan şirketlerin profiline bakıldığında %96,9'un genel merkezlerinin İstanbul'da olduğu görülmektedir. Anket çalışmasına katılan şirketlerin %78'i limited şirket, %13,1'i anonim şirketi iken %8,9'u şahıs şirketidir. Şirketlerin yaklaşık %50'si 10 yıldan fazladır faaliyet göstermekte olup, bu şirketlerin ise yaklaşık %20'si 20 yıldan fazla faaliyet göstermektedir. Çalışma kapsamında görüşlerine başvurulan şirketlerin %50,7'sindeki çalışan sayısı 10 ve üzerinde iken bu şirketlerin %15,1'indeki çalışan sayısı 50 ve üzerindedir. Öte yandan, bu şirketlerin %46,2'sinin yıllık cirosunun 1.000.000 TL üzerinde olduğu şirketler tarafından ifade edilmiştir. Katılımcı şirketlerin %24,5'i sadece ihracat yaptığı, %10,9'u sadece ithalat yaptığını, %36,4'u hem ithalat hem de ihracat yaptığı ve %28,1'i ise sadece iç piyasaya yönelik çalıştığını belirtmişlerdir.

SAHA ARAŞTIRMASININ YÖNTEMİ VE DEMOGRAFİSİ

İstanbul'da 1.014 şirket yöneticisi ile görüşüldü.			19 Mart – 13 Nisan 2012 tarihleri arasında gerçekleştirildi.
Anonim Şirket %13,1	Limited Şirket %78	Şahıs Şirketi %8,9	% 95 güven düzeyinde hata marjı % 2,8
%50'si 10 yıldan fazla faaliyette	%46'sı 1 milyon TL'nin üstünde ciroya sahip	%51'i 10 kişiden fazla çalışana sahip	Örneklem yöntemi tabakalı, rastsal, küme örneklemesi
Sadece ihracat yapan %24,5	Sadece ithalat yapan %10,9	İhracat ve ithalat yapan %36,4	Şirket listeleri İstanbul Ticaret Odası'ndan temin edildi.

ARAŞTIRMA SONUÇLARI

İstanbul'da büyük çoğunluğu dış ticaret alanında faaliyet gösteren 1.014 şirket yöneticisi ile yapılan görüşmeler sonucunda iş dünyası Türkiye de iç pazarlarda birçok sektörde yoğun rekabetin yaşandığını (8,39), Ticari faaliyetlerde alternatif dağıtım kanalı olarak kullanılan internetin ve ileri teknoljik platformların işletmelerin satışlarını artırmada ve yeni müşterilere ulaşmada etkili olduğunu (7,63) ve Türkiye deki yerel üreticilerin ürettikleri ürün ve hizmetlerin oldukça kaliteli olduğunu (6,98) ifade etmişlerdir.

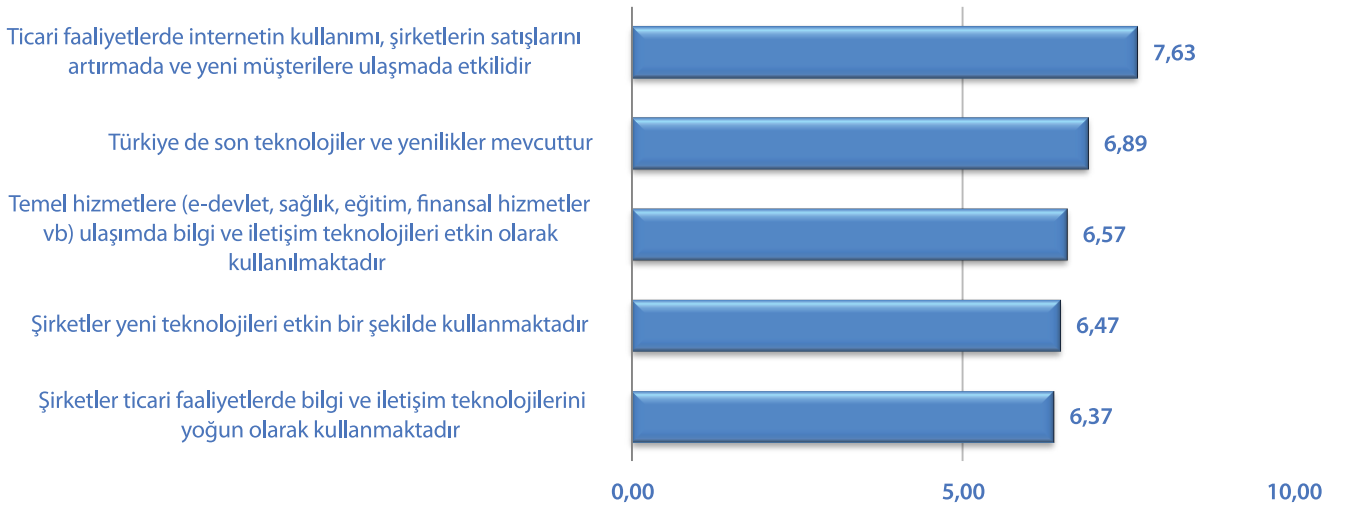
Türkiye'nin ticaret alanındaki küresel rekabet gücü ile ilgili iş dünyasının görüşlerinin belirlenmeye çalışıldığı bu anket çalışmasında şirketler:

• Ticaret yaparken bürokratik işlemlerin ticaret faaliyetlerinin etkinliğini azalttığını (6,91)
• Terör, suç ve şiddet olaylarının ticaret faaliyetlerini etkilediğini (6,62)
• Türkiye de gümrük işlemlerinin de ticari faaliyetleri zorlaştırdığını (6,45) belirtmişlerdir ki aslında bu olumsuzlukların Türkiye'nin küresel rekabet gücünü de olumsuz etkilemekte olduğu söylenebilir.

Öte yandan, Türkiye'nin küresel rekabet gücünü olumlu etkileyebileceği düşünülen faktörlere ilişkin iş dünyası:

• Türkiye de son teknolojilerin ve yeniliklerin mevcut olduğuna (6,89)
• Türkiye deki finansal ve bankacılık sistemi güvenilir olduğuna (6,74)
• Türkiye de bilgi ve iletişim teknolojileri kullanılarak temel hizmetlere etkin bir şekilde erişim sağlanabildiğine (6,57)
• Şirketlerin yeni teknolojileri etkin bir şekilde kullanmakta olduğuna (6,47)
• Türkiye de yaratıcı fikirler ve projeler üreten işletmelerin hızlı gelişmekte olduğuna (6,45)
• Türkiye deki bankaların ve finansal piyasaların uluslararası standartlarda olduğuna (6,44)
• Türkiye de işletmelerin ticaret faaliyetlerini ve işlemlerini gerçekleştirirken bilgi ve iletişim teknolojilerini yoğun olarak kullanmakta olduğuna (6,37) inanmaktadır.

TEKNOLOJİ KULLANIMI

Araştırma sonuçlarına göre, Türkiye'de çoğu sektörde yüksek teknoloji kullanımının yaygınlaştığına, temel hizmetlere ulaşımda bilgi ve iletişim teknolojilerinin önemli bir araç haline geldiğine ve ticari faaliyetlerde bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımının olumlu sonuçlar doğuracağına olan inancın ortalama seviyelerin üstünde olduğu gözlenmiştir.

Türkiye'nin ticaret alanındaki küresel rekabet gücü ile ilgili iş dünyasının görüşlerinin sonucunda, Türkiye'nin küresel rekabet gücünü artırması için odaklanılması gereken temel alanlar arasında:

- AR&GE ve Yenilik
- Finansman
- İşbirlikler
- Yasal Düzenlemeler
- Kurumsal Yönetim
- Devlet Politikaları
- Kamuda ve Özel Sektörde Şeffaflık (Hesap Verebilirlik) bulunmaktadır.

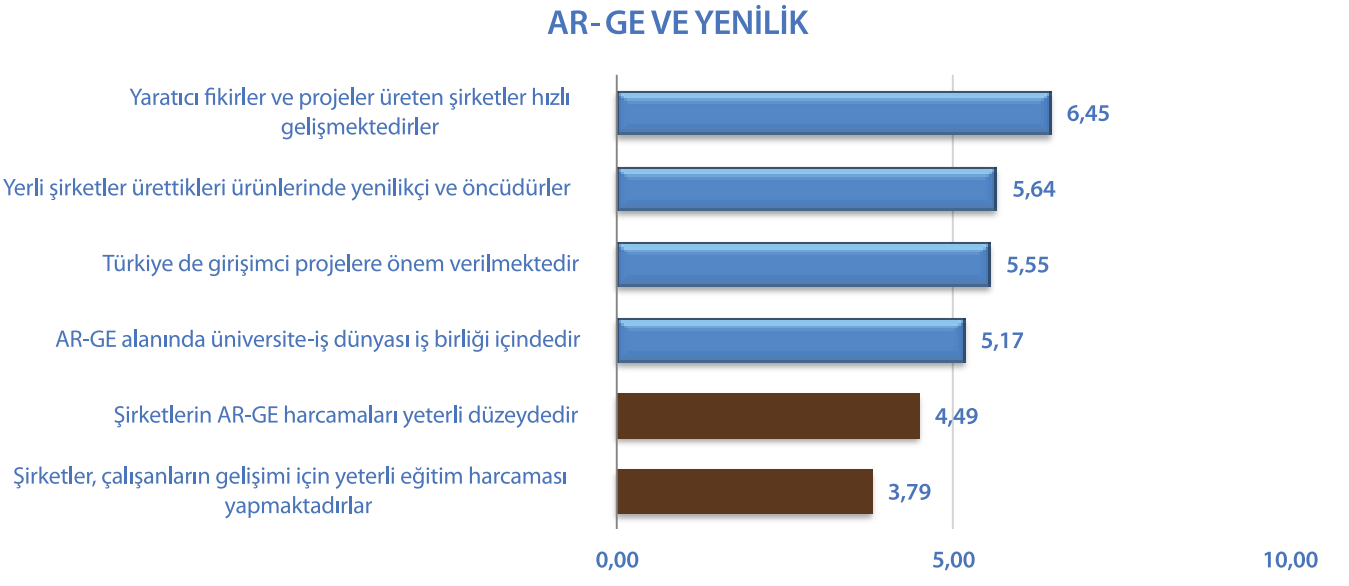
Türkiye'nin ticaret alanındaki küresel rekabet gücü ile ilgili iş dünyasının görüşleri doğrultusunda Türkiye'nin küresel rekabet gücünün artırılması için her bir temel alanda yapılması gerekenler 6 ana başlık altında ele alınacaktır.

AR-GE ve YENİLİK

Araştırma sonuçlarına göre şirketler, yenilikçi şirketlerin hızlı geliştiğini düşünseler bile işletmelerin AR-GE alanında yeterli düzeyde bütçe ayırmadığını (4,49) ve bundan dolayı da Türkiye'deki yerli işletmelerin ürettikleri ürünlerinde çok da fazla yenilikçi ve öncü olamadıklarını (5,64) ifade etmişlerdir.

Araştırma kapsamında görüş bildiren şirketler, işletmelerin yenilikçi olabilmelerinde önemli rol oynayan çalışanlarının gelişimini sağlamak için yeterli eğitim harcaması yapılmadığını (3,79), üniversiteler ile kurulan işbirliklerinin istenilen düzeyde gerçekleşmediğini (5,17), ve Türkiye de girişimci projelere yeterli önemin verilmediğini (5,55) belirtmişlerdir.

Bundan dolayı, ticaret alanında küresel rekabet gücü elde edilebilmesi için AR-GE'ye daha fazla kaynak ayırılması, girişimci projelerin desteklenmesi, girişimci ve yenilikçi projelerin geliştirilebilmesi için üniversiteler ile işbirliklerinin kurulması ve şirket çalışanlarının gelişimini sağlamak için kurum içi eğitimlere kaynak ayrılması gerekmektedir.

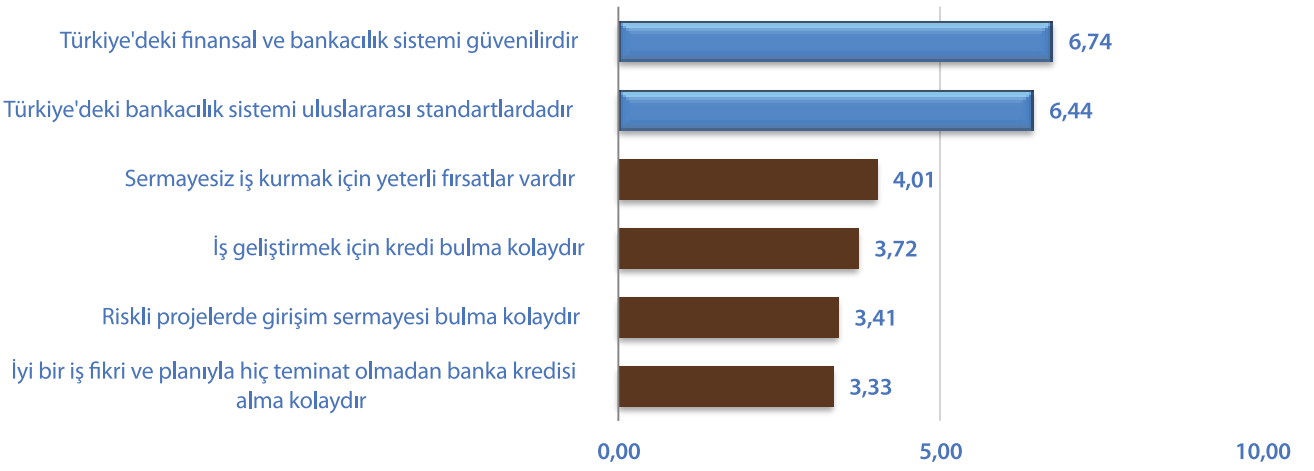
GİRİŞİMCİLİK FİNANSMANI

Araştırmaya katılan şirketler, Türkiye'deki finansal ve bankacılık sistemi güvenilir (6,74) ve uluslararası standartlarda (6,44) bulmalarına rağmen:

• İyi bir iş fikri ve planıyla teminat olmadan banka kredisi alınamayacağını (3,33)
• Yaratıcı fakat riskli projeleri olan girişimcilerin kolaylıkla girişim sermayesi bulamayacağını (3,41)
• Şirketlerin işlerini geliştirmeleri ve büyütmeleri için gerekli olan kredileri kolaylıkla temin edemediklerini (3,72)
• Türkiye'de bireylerin, kendi çabalarıyla iş kurmaları ve işlerini geliştirmeleri için yeterli fırsatların sunulmadığını (4,01) ifade etmişlerdir.

Araştırmanın sonucuna göre ticaret alanında küresel rekabet gücü elde edilebilmesi için şirketlerin girişim sermayesine ve işlerini geliştirmeleri için gerekli olan kredilere kolaylıkla ulaşmasının önünü açılmalı ve gerekli finansal altyapı sağlanmalıdır.

FİNANSAL ALTYAPI VE GİRİŞİMCİLİK FİNANSMANI

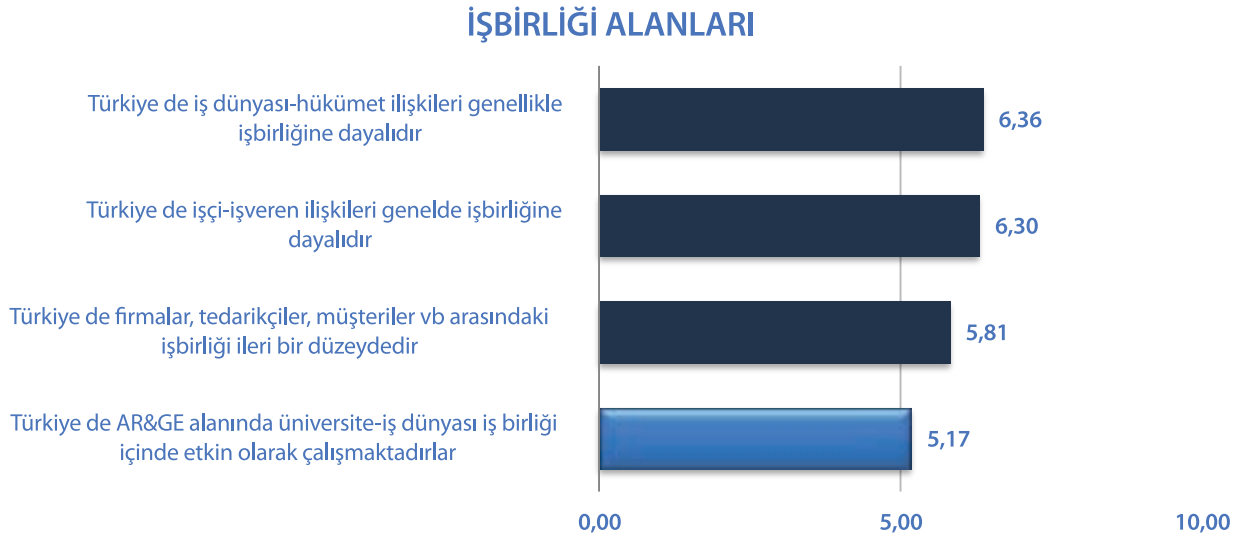

İşbirlikleri

Küresel rekabet gücü elde edilebilmesi için çeşitli alanlarda işbirliklerinin kurulması ve geliştirilmesi gerekmektedir. Araştırmaya katılan şirketler, Türkiye'de iş dünyası-hükümet arasındaki ilişkinin (6,36) ve işçi-işveren arasındaki ilişkilerinin (6,30) genelde işbirliğine dayalı olduğu yönünde görüş bildirmişlerdir. Ancak, Türkiye'de firmalar, tedarikçiler ve müşteriler arasındaki işbirliği (5,81) ile üniversite-iş dünyası arasındaki işbirliğinin (5,17) istenilen bir düzeyde olmadığı ifade edilmiştir.

Küresel rekabet gücü elde edilebilmesi için:

• iş dünyası-hükümet
• işçi-işveren
• üniversite-iş dünyası
• firmalar, tedarikçiler ve müşteriler arasındaki işbirliklerinin kurulması ve geliştirilmesi oldukça önem kazanmaktadır.

TİCARİ HAYAT VE YASAL DÜZENLEMELER

Şirketler, mevcut yasal düzenlemelerinin ticari hayatı olumsuz etkileyen yönlerinin olduğunu düşünmekte ve ticari hayatta karşılaşılan bürokratik süreçlerin (6,91) ve gümrük işlerinin (6,45) etkinlik kaybına neden olduğunu ifade etmektedirler. Bunun da şirketlerin rekabet gücünü olumsuz etkileyebilmektedir.

Türkiye'deki bilgi ve iletişim teknolojisiyle ilgili yasalar ve yasal düzenlemelerin (5,87) yeterliliği ortalama değerlerde bulunmasına rağmen iletişim ve bilgi alanındaki hızlı değişimi göz önüne alarak bilgi ve iletişim teknolojisiyle ilgili yasaların değişime göre geliştirilmesi ve güncellenmesi gerekmektedir.

Şirket yöneticileri, Türkiye'deki yasal düzenlemelerin doğrudan yabancı yatırımları teşvik ettiğini (6,29) düşünmesine rağmen yerli yatırımları yeteri kadar teşvik etmediğini düşünmektedirler (5,25). Aynı zamanda, Türkiye'deki mevcut vergi sisteminin ticari faaliyetleri ve yatırım yapmayı teşvik etmediğini (4,24) belirtmişlerdir.

Araştırmanın sonucu, dış ticaret ile ilgili yasal düzenlemelerin daha açık, net ve sonuçlarının öngörülebilir (5,42) olması ve yasal düzenlemeler hakkında şirketlerin (5,22) daha kolay bilgi sahibi olabilmesi gerekliliğini ortaya koymuştur.

İş dünyası Türkiye'de mülkiyet haklarının yasalarla korunduğunu (6,09) ifade etmelerine rağmen sahtecilik ve dolandırıcılıkla ilgili yasaların mağdurların haklarını tam anlamıyla koruyamadığını (4,15) ve ticari anlaşmazlıkların çözümünde yasaların yeteri kadar etkin olmadığını (5,14) düşünmektedirler.

TİCARİ HAYAT VE YASAL DÜZENLEMELER

Küresel rekabet gücü elde edilebilmek ve ticari faaliyetlerin daha etkin olabilmesini sağlayabilmek için ticari faaliyetlerin yasalar ile düzenlenmesi gerekmektedir. Ticari faaliyetler ile ilgili yapılması gereken yasal düzenlemelerde aşağıda belirtilen hususlara öncelikli olarak odaklanılması hedeflenmelidir:

• ticari hayatı olumsuz etkileyen bürokratik süreçlerin en aza indirgenmesi ve süreçlerin kolaylaştırılması

• doğrudan yabancı yatırımların ve yerli yatırımların teşviki ile ilgili yasal düzenlemelerin yapılması

• Türkiye'deki mevcut vergi sistemini ticari faaliyetleri ve yatırım yapmayı teşvik edecek şekilde düzenlemek

• ticaret ile ilgili yasal düzenlemelerin daha açık ve net olmasını sağlamak

• yasalar ve yasal düzenlemeler hakkında şirketleri bilgilendirme

• sahtecilik ve dolandırıcılıkla ilgili yasaların mağdurların haklarını koruyacak şekilde düzenlenmesi

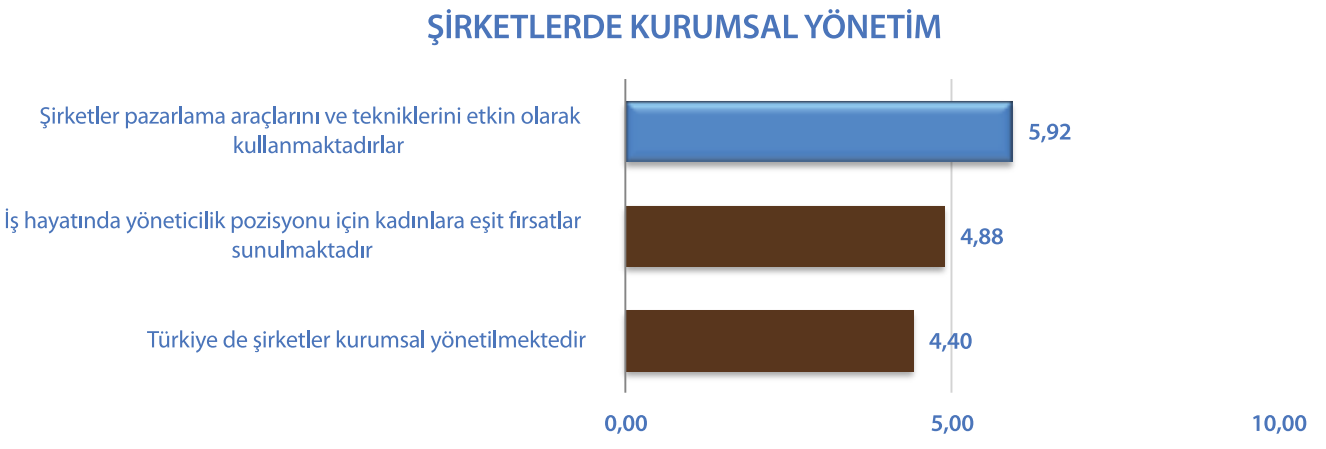
• ticari anlaşmazlıkların çözümü ile ilgili yasaların daha etkin olmasını sağlama ve bireyleri mağdur etmeyecek şekilde yasal düzenlemeleri yapmak

ŞİRKETLERDE KURUMSAL YÖNETİM

Türkiye'nin küresel rekabet gücü elde edebilmesi için özel sektördeki şirketlere de büyük bir rol düşmektedir. Özel sektördeki işletmeler ne kadar kurumsal yönetilirse ve ne kadar çok rekabetçi stratejiler geliştirme odaklanırsa bu Türkiye'nin küresel rekabet gücünü etkileyecektir. Araştırmanın sonucu, şirketlerin pazarlama araçlarını ve teknikleri daha etkin kullanılmasının (5,92), yöneticilik pozisyonlarında cinsiyet ayırımı yapılmadan herkese eşit fırsat sunulmasının (4,88) ve şirketlerin kurumsal yönetilmesinin (4,40) gerekliliğini ortaya çıkarmıştır. Son yıllarda sürekli gündemde olan özel sektörde kurumsallaşma sürecinin, halen etkin bir şekilde tamamlanamadığı görülmüştür.

Şirketlerin pazarlama tekniklerinde yaşadığı eksiklikler ve yönetimde kurumsallaşma rekabet güçlerini azaltıcı bir etki olarak ortaya çıkmaktadır. Bundan dolayı küresel rekabet gücü elde edebilmek için:

- rekabetçi pazarlama stratejileri geliştirilmesi
- hedefe yönelik pazarlama iletişim kanallarının kullanılması
- daha az maliyetle geri dönüşü yüksek olabilecek güncel pazarlama tekniklerinin kullanılması
- şirketlerin kurumsal yönetilmesi
- şirket içi pozisyonlarda ayrımcılık ve kayırma yapılmaması
- bireylere yetenekleri doğrultusunda şirket içinde pozisyon verilmesi gerekmektedir

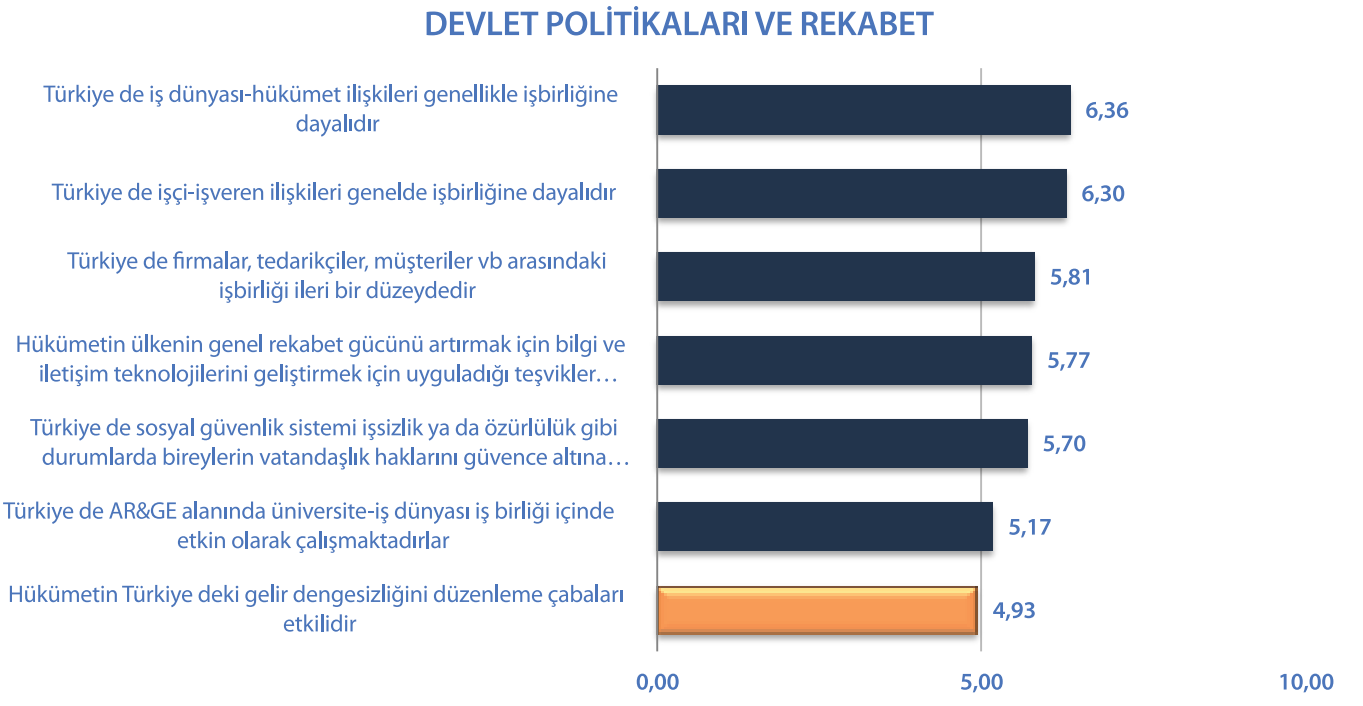
DEVLET POLİTİKALARI

Türkiye'nin küresel rekabet gücü kazanmasında önemli olan bir diğer unsurda devlet politikalarıdır. İş dünyası, Türkiye'de yapılması gereken reformların hükümet tarafından olabildiğince gerçekleştirilmeye çalışıldığı (6,15) görüşündedir. Türkiye'ye rekabet avantajı kazandırabilecek sektörlerden biri de turizmdir.

Araştırmaya katılan şirket yöneticileri, turizm endüstrisinin geliştirilmesine hükümetin oldukça önem verdiği görüşünde(6,35) olmasına rağmen; Türkiye'nin yabancı turistleri çekmek için uyguladığı pazarlama ve markalaşma faaliyetlerini pek yeterli (5,58) bulmamaktadırlar.

Öte yandan araştırmanın sonucu, hükümetin Türkiye'deki gelir dengesizliğini düzenleme çabalarının daha etkin olması (4,93), sosyal güvenlik sisteminin işsizlik ya da özürlülük gibi durumlarda bireylerin vatandaşlık haklarını güvence altına alacak şekilde düzenlenmesi (5,70) ve hükümetin ülkenin genel rekabet gücünü artırmak için bilgi ve iletişim teknolojilerini geliştirmeye yönelik etkin teşvikler uygulaması (5,77) gerekliliğini ortaya çıkarmıştır. Rekabet gücü elde edilebilmesi için etkili devlet politikaları geliştirilmesi gerekmektedir. Küresel rekabet avantajı elde etmek için:

- Reformların hızla hayata geçirilebilmesi
- Gelir dengesizliğini düzenleme
- Turizim sektörünün geliştirilmesine önem vermesi
- Turizm sektöründe çeşitliliğe gidilmesi (sağlık turimi, kongre turizmi, gibi)
- Türkiye'nin pazarlama ve markalaşma faaliyetlerine önem verilmesi
- Bilgi ve iletişim teknolojilerini geliştirmeye yönelik etkin teşviklerin uygulanması gerekmektedir.

KAMUDA VE ÖZEL SEKTÖRDE ŞEFFAFLIK (HESAP VERİLEBİLİRLİLİK)

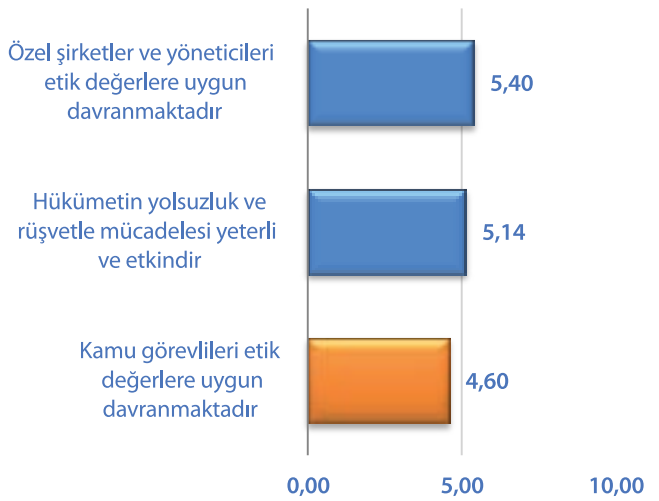
Araştırma sonuçlarına göre, etik sorunların hem kamu kesiminde hem de özel sektörde açığa çıktığı (5,40)görülmektedir. Hükümetin yolsuzluklarla mücadelesi yeterli düzeyde bulunmamakla (5,14) beraber kamu görevlilerinin etik değerlere uygun davranmadığı (4,60) görüşü iş dünyasında hâkim bir görüştür.

Ayrıca araştırmanın sonuçlarından, kamu ihalelerinde halen belgelendirilmemiş ilave ödemelerin yapıldığı ve rüşvet verildiği (6,070) görülmektedir. Bununla

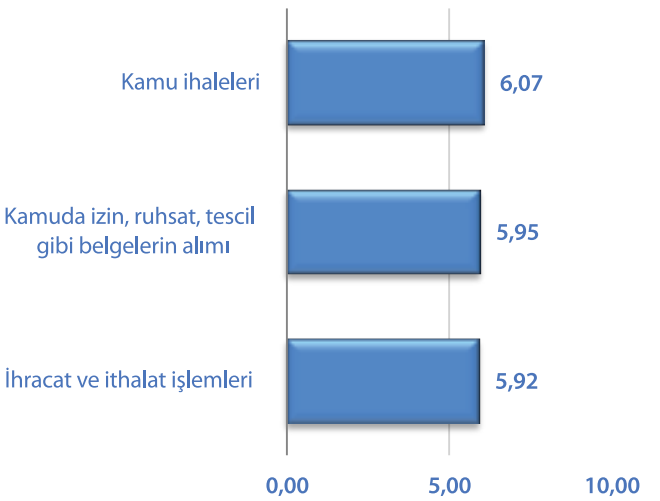
birlikte izin, ruhsat, tescil gibi belgelerin alımı (5,95) ile dış ticaret işlemlerinde de rüşvetin yoğun bir şekilde ek bir ödeme aracı olarak kullanıldığı (5,92) ortaya çıkmıştır. Bundan dolayı:

• Kamunun ve özel sektörün hesap verebilir ve şeffaf olması
• Hükümetin yolsuzluklarla etkin bir şekilde mücadele etmesi
• Yolsuzluklar ile ilgili yasal düzenlemelerin yapılması ve etkin olarak uygulanması oldukça önemlidir.

YOLSUZLUKLA MÜCADELE VE ETİK KÜLTÜRÜ

RÜŞVET VERME YOĞUNLUĞU

Sonuç olarak küresel rekabet gücünün artırılması için;
• Kamunun ve özel sektörün hesap verebilir ve şeffaf olması Şirketlerin teknolojiye uyumunun hızlı olması
•Bilgi ve iletişim teknolojilerini geliştirmeye yönelik etkin teşviklerin uygulanması
• AR-Ge ve yeniliğe önem verilmesi
• Devletin ticari hayatı olumsuz etkileyen yasal uygulamaları ve bürokratik işlemleri yeniden düzenlemesi,
• Her alanda işbirliklerinin geliştirilmesi
• Finansal kesimin girişimci ve yenilikçi projelere kredi imkânlarını genişletmesi,
• Rekabetçi pazarlama stratejileri geliştirilmesi
• Şirketlerin kurumsal yönetilmesi
• Kamuda ve özel sektörde yolsuzlukların engellenmesinin gerektiği sonucuna varılmıştır.

“İLLER ARASI ALT ENDEKS SONUÇLARI”

İLLER ARASI REKABET ENDEKSİ – GENEL ENDEKS

Sıralama	İl	Değer
1	İstanbul	72,50
2	Ankara	53,75
3	İzmir	46,90
4	Kocaeli	41,33
5	Bursa	40,30
6	Antalya	40,17
7	Eskişehir	36,74
8	Adana	34,55
9	Konya	34,48
10	Mersin	34,45
11	Tekirdağ	33,71
12	Muğla	33,18
13	Trabzon	33,13
14	Edirne	32,92
15	Samsun	32,80
16	Kayseri	32,60
17	Sakarya	32,42
18	Gaziantep	31,95
19	Isparta	31,94
20	Yalova	31,77
21	Aydın	31,24
22	Rize	30,31
23	Kırklareli	30,31
24	Zonguldak	30,29
25	Manisa	30,27
26	Balıkesir	30,20
27	Bolu	29,97
28	Denizli	29,92
29	Sivas	29,84
30	Çanakkale	29,76
31	Erzurum	29,58
32	Bilecik	29,37
33	Hatay	29,21
34	Sinop	28,89
35	Nevşehir	28,59
36	Kütahya	28,38
37	Niğde	28,36
38	Karabük	28,30
39	Malatya	28,28
40	Diyarbakır	28,17
41	Burdur	28,11

Sıralama	İl	Değer
42	Düzce	28,11
43	Elazığ	28,03
44	Artvin	27,97
45	Aksaray	27,80
46	Karaman	27,67
47	Uşak	27,43
48	Kırşehir	27,19
49	Giresun	27,16
50	Afyon	27,00
51	Çorum	26,67
52	Kastamonu	26,61
53	Erzincan	26,34
54	Tokat	26,32
55	Çankırı	26,10
56	Şanlıurfa	25,84
57	Kırıkkale	25,81
58	Ordu	25,80
59	Bartın	25,71
60	Amasya	25,51
61	Kilis	25,37
62	Kahramanmaraş	25,15
63	Yozgat	25,04
64	Osmaniye	24,57
65	Kars	24,36
66	Bayburt	24,04
67	Tunceli	23,22
68	Adıyaman	23,19
69	Van	22,35
70	Mardin	21,99
71	Gümüşhane	21,96
72	Batman	21,96
73	Iğdır	21,77
74	Siirt	21,55
75	Ardahan	21,45
76	Bingöl	21,13
77	Bitlis	20,33
78	Ağrı	19,75
79	Şırnak	18,48
80	Muş	17,98
81	Hakkari	16,55

DEMOGRAFİK YAPI ENDEKSİ

Sıralama	İl	Değer
1	Ankara	72,69
2	İstanbul	68,68
3	Eskişehir	66,35
4	Antalya	62,70
5	Yalova	60,85
6	İzmir	60,80
7	Tekirdağ	60,75
8	Kocaeli	60,53
9	Bursa	58,79
10	Bilecik	54,70
11	Muğla	54,09
12	Kırıkkale	54,02
13	Gümüşhane	53,25
14	Kırklareli	52,94
15	Mersin	52,19
16	Bolu	51,22
17	Isparta	50,75
18	Kayseri	50,51
19	Edirne	50,25
20	Rize	50,24
21	Çanakkale	49,39
22	Kırşehir	49,12
23	Adana	48,92
24	Sakarya	48,84
25	Malatya	48,04
26	Erzincan	48,02
27	Denizli	47,80
28	Artvin	47,43
29	Balıkesir	47,17
30	Çankırı	46,92
31	Trabzon	46,57
32	Karabük	46,45
33	Konya	46,25
34	Aydın	45,60
35	Amasya	45,55
36	Osmaniye	43,57
37	Tunceli	43,55
38	Düzce	43,45
39	Sivas	43,29
40	Karaman	42,98
41	Uşak	42,77
42	Samsun	42,76
43	Elazığ	42,72
44	Burdur	42,54
45	Kütahya	42,41
46	Tokat	42,02
47	Manisa	41,72
48	Bayburt	41,57
49	Giresun	40,85
50	Sinop	40,84
51	Erzurum	40,24
52	Nevşehir	39,95
53	Gaziantep	39,40
54	Niğde	39,03
55	Kilis	38,21
56	Zonguldak	37,96
57	Hatay	37,90
58	Afyonkarahisar	36,93
59	Yozgat	35,82
60	Aksaray	35,65
61	Kastamonu	34,95
62	Çorum	34,92
63	Ordu	34,79
64	Bartın	34,16
65	Kahramanmaraş	33,92
66	Batman	33,54
67	Ardahan	32,18
68	Iğdır	32,07
69	Şanlıurfa	31,85
70	Bingöl	31,05
71	Kars	30,92
72	Diyarbakır	29,59
73	Adıyaman	29,57
74	Bitlis	27,07
75	Siirt	25,26
76	Mardin	24,94
77	Van	22,60
78	Şırnak	22,28
79	Ağrı	21,56
80	Hakkari	20,65
81	Muş	18,87

ALTYAPI ENDEKSİ

Sıralama	İl	Değer
1	Ankara	58,31
2	İstanbul	56,57
3	Eskişehir	56,45
4	Adana	55,66
5	Gaziantep	54,30
6	İzmir	54,29
7	Bursa	53,59
8	Kocaeli	53,44
9	Yalova	51,91
10	Kayseri	50,25
11	Sakarya	49,47
12	Sivas	48,74
13	Konya	48,71
14	Kırklareli	48,39
15	Isparta	48,20
16	Mersin	48,12
17	Düzce	47,35
18	Karaman	47,00
19	Kütahya	46,99
20	Samsun	46,75
21	Erzurum	46,25
22	Diyarbakır	46,09
23	Nevşehir	45,95
24	Çanakkale	45,95
25	Uşak	45,57
26	Zonguldak	45,47
27	Erzincan	45,45
28	Manisa	45,29
29	Kırıkkale	45,22
30	Tokat	45,19
31	Balıkesir	44,95
32	Edirne	44,81
33	Bilecik	44,79
34	Elazığ	44,18
35	Kırşehir	44,08
36	Rize	44,02
37	Antalya	43,81
38	Karabük	43,71
39	Çorum	43,59
40	Malatya	43,51
41	Şanlıurfa	43,34

Sıralama	İl	Değer
42	Trabzon	42,90
43	Kastamonu	42,89
44	Bayburt	42,80
45	Denizli	42,67
46	Çankırı	42,30
47	Niğde	42,14
48	Kilis	41,79
49	Hatay	41,72
50	Bolu	41,72
51	Aksaray	41,04
52	Yozgat	40,83
53	Amasya	40,45
54	Kars	40,38
55	Afyon	39,69
56	Osmaniye	39,27
57	Burdur	39,11
58	Adıyaman	38,48
59	Aydın	38,38
60	Kahramanmaraş	38,28
61	Artvin	38,10
62	Sinop	37,47
63	Giresun	36,92
64	Gümüşhane	35,73
65	Tunceli	35,73
66	Bartın	34,52
67	Ağrı	33,18
68	Bingöl	33,17
69	Tekirdağ	32,90
70	Muğla	32,86
71	Ordu	32,53
72	Mardin	32,29
73	Van	30,83
74	Batman	29,46
75	Siirt	28,90
76	Ardahan	28,58
77	Iğdır	25,10
78	Şırnak	21,93
79	Bitlis	21,10
80	Muş	19,72
81	Hakkari	13,24

ULAŞIM VE ERİŞİLEBİLİRLİK ENDEKSİ

Sıralama	İl	Değer
1	İstanbul	92,17
2	İzmir	61,13
3	Kocaeli	56,84
4	Ankara	44,80
5	Adana	44,28
6	Bursa	44,24
7	Tekirdağ	43,02
8	Hatay	41,08
9	Mersin	39,71
10	Gaziantep	36,27
11	Samsun	34,43
12	Eskişehir	33,75
13	Sakarya	32,69
14	Balıkesir	32,56
15	Konya	31,31
16	Şanlıurfa	31,11
17	Sivas	30,76
18	Antalya	29,77
19	Kahramanmaraş	29,34
20	Erzincan	28,39
21	Zonguldak	27,76
22	Elazığ	27,63
23	Kayseri	27,08
24	Muğla	25,51
25	Van	25,40
26	Aydın	25,24
27	Denizli	25,20
28	Uşak	25,12
29	Niğde	24,88
30	Malatya	24,80
31	Osmaniye	24,47
32	Diyarbakır	24,02
33	Nevşehir	23,95
34	Erzurum	23,86
35	Sinop	23,58
36	Amasya	23,42
37	Kırklareli	23,35
38	Kars	23,33
39	Bilecik	23,24
40	Edirne	23,13
41	Tokat	22,58
42	Isparta	22,43
43	Mardin	22,40
44	Çanakkale	20,56
45	Muş	20,48
46	Adıyaman	20,46
47	Batman	20,25
48	Kilis	20,07
49	Siirt	19,88
50	Afyonkarahisar	19,26
51	Kırıkkale	18,99
52	Trabzon	18,57
53	Manisa	18,40
54	Karabük	18,29
55	Kütahya	18,04
56	Çankırı	16,33
57	Burdur	16,24
58	Kırşehir	15,97
59	Yozgat	15,06
60	Karaman	15,03
61	Bitlis	14,66
62	Bingöl	14,21
63	Düzce	13,28
64	Bolu	12,17
65	Tunceli	11,90
66	Aksaray	10,75
67	Bartın	10,43
68	Ağrı	10,41
69	Yalova	10,40
70	Artvin	6,50
71	Çorum	5,35
72	Rize	5,15
73	Iğdır	5,15
74	Ordu	4,40
75	Kastamonu	4,15
76	Ardahan	3,42
77	Bayburt	2,88
78	Giresun	2,83
79	Şırnak	2,12
80	Gümüşhane	1,80
81	Hakkari	1,34

SAĞLIK ENDEKSİ

Sıralama	İl	Değer
1	İstanbul	76,94
2	Ankara	73,20
3	Antalya	49,87
4	Kayseri	49,68
5	Trabzon	49,29
6	Bolu	48,51
7	İzmir	48,14
8	Edirne	47,77
9	Zonguldak	45,54
10	Düzce	44,88
11	Rize	44,03
12	Samsun	43,95
13	Kocaeli	43,95
14	Isparta	43,92
15	Adana	43,45
16	Erzurum	43,42
17	Kars	43,28
18	Nevşehir	42,63
19	Batman	42,49
20	Kırklareli	41,93
21	Eskişehir	41,58
22	Bursa	41,54
23	Kırşehir	40,97
24	Sivas	40,89
25	Yalova	40,60
26	Konya	40,23
27	Elazığ	40,20
28	Giresun	40,17
29	Mersin	40,09
30	Diyarbakır	39,83
31	Artvin	39,39
32	Hatay	39,17
33	Erzincan	39,17
34	Denizli	39,09
35	Kahramanmaraş	38,79
36	Bitlis	38,69
37	Aydın	38,50
38	Siirt	38,37
39	Osmaniye	38,31
40	Muğla	38,31
41	Van	38,03

Sıralama	İl	Değer
42	Çankırı	37,90
43	Ordu	36,98
44	Bayburt	36,66
45	Kastamonu	36,64
46	Karabük	36,32
47	Niğde	36,19
48	Afyon	36,11
49	Yozgat	35,82
50	Tunceli	35,68
51	Burdur	35,46
52	Şanlıurfa	35,39
53	Iğdır	35,38
54	Ağrı	35,10
55	Tekirdağ	34,76
56	Amasya	34,66
57	Malatya	34,10
58	Bartın	34,07
59	Manisa	33,92
60	Kırıkkale	33,86
61	Balıkesir	33,78
62	Uşak	33,77
63	Çorum	33,60
64	Gümüşhane	33,36
65	Gaziantep	32,61
66	Aksaray	31,59
67	Bilecik	31,18
68	Çanakkale	31,15
69	Bingöl	30,85
70	Sinop	30,33
71	Mardin	29,94
72	Kilis	29,76
73	Sakarya	29,39
74	Tokat	29,02
75	Karaman	28,37
76	Kütahya	27,82
77	Adıyaman	27,17
78	Ardahan	26,63
79	Şırnak	25,18
80	Muş	20,25
81	Hakkari	20,13

EĞİTİM ENDEKSİ

Sıralama	İl	Değer
1	Edirne	65,53
2	Burdur	64,62
3	Isparta	64,01
4	Muğla	63,83
5	Çanakkale	63,19
6	Yalova	63,05
7	Bilecik	62,82
8	Bartın	62,49
9	Nevşehir	62,42
10	Kırklareli	61,95
11	Antalya	61,89
12	Ankara	60,62
13	Aydın	60,44
14	Karabük	59,87
15	Tunceli	59,78
16	Sinop	59,67
17	Trabzon	59,53
18	Tekirdağ	59,31
19	Eskişehir	59,22
20	Balıkesir	59,04
21	Denizli	58,05
22	Giresun	57,81
23	Kütahya	57,55
24	Kırşehir	57,32
25	Manisa	57,13
26	Zonguldak	56,58
27	Karaman	56,56
28	İzmir	56,22
29	Kastamonu	56,20
30	Gümüşhane	55,77
31	Bolu	54,95
32	Düzce	54,70
33	Erzincan	54,19
34	Kayseri	54,06
35	Bursa	54,05
36	Artvin	54,04
37	Rize	53,89
38	Mersin	53,88
39	Uşak	53,80
40	Afyon	53,80
41	Sivas	53,77

Sıralama	İl	Değer
42	Kocaeli	53,61
43	Çorum	53,41
44	Amasya	53,14
45	İstanbul	52,85
46	Samsun	52,51
47	Erzurum	52,45
48	Konya	52,12
49	Ordu	51,52
50	Kırıkkale	51,51
51	Sakarya	51,50
52	Çankırı	50,08
53	Elazığ	49,83
54	Aksaray	49,52
55	Niğde	49,20
56	Tokat	48,54
57	Yozgat	48,52
58	Bayburt	47,87
59	Hatay	46,59
60	Osmaniye	46,51
61	Malatya	46,11
62	Kilis	44,91
63	Adana	44,41
64	Kars	43,91
65	Kahramanmaraş	42,11
66	Siirt	41,84
67	Gaziantep	41,63
68	Iğdır	40,88
69	Ardahan	40,84
70	Bitlis	40,51
71	Bingöl	39,58
72	Ağrı	39,01
73	Adıyaman	38,17
74	Muş	37,95
75	Mardin	35,39
76	Van	34,89
77	Batman	34,22
78	Diyarbakır	33,22
79	Şanlıurfa	31,89
80	Şırnak	29,23
81	Hakkari	25,14

SOSYAL YAŞAM ENDEKSİ

Sıralama	İl	Değer
1	Edirne	65,53
2	Burdur	64,62
3	Isparta	64,01
4	Muğla	63,83
5	Çanakkale	63,19
6	Yalova	63,05
7	Bilecik	62,82
8	Bartın	62,49
9	Nevşehir	62,42
10	Kırklareli	61,95
11	Antalya	61,89
12	Ankara	60,62
13	Aydın	60,44
14	Karabük	59,87
15	Tunceli	59,78
16	Sinop	59,67
17	Trabzon	59,53
18	Tekirdağ	59,31
19	Eskişehir	59,22
20	Balıkesir	59,04
21	Denizli	58,05
22	Giresun	57,81
23	Kütahya	57,55
24	Kırşehir	57,32
25	Manisa	57,13
26	Zonguldak	56,58
27	Karaman	56,56
28	İzmir	56,22
29	Kastamonu	56,20
30	Gümüşhane	55,77
31	Bolu	54,95
32	Düzce	54,70
33	Erzincan	54,19
34	Kayseri	54,06
35	Bursa	54,05
36	Artvin	54,04
37	Rize	53,89
38	Mersin	53,88
39	Uşak	53,80
40	Afyon	53,80
41	Sivas	53,77

Sıralama	İl	Değer
42	Erzurum	19,26
43	Amasya	18,69
44	Edirne	18,67
45	Giresun	18,67
46	Kırıkkale	18,57
47	Ordu	18,29
48	Karaman	17,88
49	Gümüşhane	17,70
50	Yozgat	17,59
51	Bartın	17,48
52	Çorum	17,47
53	Malatya	17,43
54	Mersin	17,21
55	Kilis	17,10
56	Düzce	15,97
57	Aksaray	15,70
58	Hatay	15,64
59	Tokat	15,57
60	Tekirdağ	15,38
61	Niğde	15,35
62	Van	15,31
63	Kütahya	15,24
64	Diyarbakır	14,27
65	Kars	13,86
66	Adıyaman	13,67
67	Elazığ	13,04
68	Osmaniye	12,80
69	Kahramanmaraş	12,04
70	Bingöl	11,65
71	Bitlis	11,38
72	Iğdır	11,10
73	Batman	10,74
74	Mardin	10,16
75	Ardahan	9,77
76	Siirt	9,69
77	Şanlıurfa	9,25
78	Muş	8,83
79	Hakkari	8,17
80	Şırnak	7,04
81	Ağrı	4,28

MAKRO EKONOMİ ENDEKSİ

Sıralama	İl	Değer
1	İstanbul	81,42
2	Ankara	40,94
3	İzmir	33,54
4	Kocaeli	33,09
5	Bursa	25,85
6	Tekirdağ	23,38
7	Antalya	22,01
8	Bilecik	20,75
9	Eskişehir	20,11
10	Sakarya	19,58
11	Zonguldak	18,77
12	Çanakkale	18,65
13	Yalova	18,18
14	Bolu	17,52
15	Karabük	17,17
16	Düzce	16,92
17	Burdur	16,73
18	Mersin	16,43
19	Hatay	16,33
20	Denizli	16,26
21	Adana	16,21
22	Kırşehir	16,19
23	Isparta	16,16
24	Konya	16,12
25	Muğla	16,02
26	Gaziantep	15,80
27	Edirne	15,72
28	Aydın	14,61
29	Kırklareli	14,31
30	Kayseri	14,21
31	Balıkesir	14,21
32	Manisa	13,37
33	Bartın	13,31
34	Artvin	13,29
35	Samsun	13,11
36	Sivas	13,04
37	Kahramanmaraş	12,92
38	Trabzon	12,45
39	Yozgat	11,87
40	Ordu	11,83
41	Kastamonu	11,74

Sıralama	İl	Değer
42	Malatya	11,65
43	Rize	11,64
44	Elazığ	11,61
45	Osmaniye	11,49
46	Tokat	11,27
47	Uşak	11,08
48	Kilis	10,98
49	Giresun	10,94
50	Afyon	10,73
51	Nevşehir	10,63
52	Kütahya	10,40
53	Gümüşhane	10,34
54	Şanlıurfa	10,31
55	Adıyaman	10,16
56	Diyarbakır	10,10
57	Amasya	10,01
58	Niğde	9,94
59	Van	9,90
60	Aksaray	9,88
61	Çorum	9,86
62	Erzincan	9,76
63	Çankırı	9,73
64	Bingöl	9,64
65	Sinop	9,48
66	Erzurum	9,46
67	Karaman	9,44
68	Mardin	9,43
69	Şırnak	8,79
70	Batman	8,42
71	Kırıkkale	8,18
72	Siirt	8,00
73	Bayburt	7,80
74	Tunceli	7,33
75	Kars	7,00
76	Bitlis	6,70
77	Iğdır	6,21
78	Ağrı	5,96
79	Muş	5,91
80	Ardahan	5,61
81	Hakkari	5,48

DIŞ TİCARET - SANAYİ ENDEKSİ

Sıralama	İl	Değer
1	İstanbul	90,39
2	İzmir	26,08
3	Bursa	18,99
4	Kocaeli	16,90
5	Ankara	14,17
6	Antalya	10,25
7	Mersin	8,76
8	Gaziantep	8,10
9	Hatay	7,78
10	Adana	7,76
11	Konya	7,15
12	Tekirdağ	6,93
13	Muğla	6,67
14	Manisa	6,49
15	Samsun	6,40
16	Trabzon	5,80
17	Denizli	5,77
18	Balıkesir	5,46
19	Sakarya	5,32
20	Kayseri	5,17
21	Çanakkale	4,62
22	Zonguldak	4,40
23	Rize	4,35
24	Giresun	4,27
25	Ordu	4,18
26	Aydın	3,88
27	Kastamonu	3,25
28	Mardin	3,17
29	Sinop	3,10
30	Sivas	2,92
31	Afyonkarahisar	2,79
32	Kahramanmaraş	2,70
33	Tokat	2,63
34	Kütahya	2,44
35	Yozgat	2,33
36	Malatya	2,31
37	Eskişehir	2,20
38	Diyarbakır	2,16
39	Burdur	2,14
40	Çorum	2,10
41	Edirne	1,91

Sıralama	İl	Değer
42	Malatya	11,65
43	Rize	11,64
44	Elazığ	11,61
45	Osmaniye	11,49
46	Tokat	11,27
47	Uşak	11,08
48	Kilis	10,98
49	Giresun	10,94
50	Afyon	10,73
51	Nevşehir	10,63
52	Kütahya	10,40
53	Gümüşhane	10,34
54	Şanlıurfa	10,31
55	Adıyaman	10,16
56	Diyarbakır	10,10
57	Amasya	10,01
58	Niğde	9,94
59	Van	9,90
60	Aksaray	9,88
61	Çorum	9,86
62	Erzincan	9,76
63	Çankırı	9,73
64	Bingöl	9,64
65	Sinop	9,48
66	Erzurum	9,46
67	Karaman	9,44
68	Mardin	9,43
69	Şırnak	8,79
70	Batman	8,42
71	Kırıkkale	8,18
72	Siirt	8,00
73	Bayburt	7,80
74	Tunceli	7,33
75	Kars	7,00
76	Bitlis	6,70
77	Iğdır	6,21
78	Ağrı	5,96
79	Muş	5,91
80	Ardahan	5,61
81	Hakkari	5,48

FİNANSAL PİYASALAR ENDEKSİ

Sıralama	İl	Değer
1	İstanbul	87,11
2	Ankara	62,68
3	İzmir	42,69
4	Antalya	42,44
5	Muğla	41,35
6	Kocaeli	37,67
7	Bursa	35,58
8	Eskişehir	35,32
9	Aydın	33,20
10	Adana	33,02
11	Zonguldak	32,80
12	Yalova	32,74
13	Hatay	32,70
14	Uşak	32,24
15	Denizli	32,22
16	Tekirdağ	31,77
17	Balıkesir	31,43
18	Mersin	31,05
19	Edirne	30,37
20	Kayseri	30,18
21	Kırşehir	29,91
22	Kırklareli	29,74
23	Gaziantep	29,29
24	Çanakkale	27,98
25	Isparta	27,83
26	Karabük	27,63
27	Samsun	27,61
28	Aksaray	27,59
29	Trabzon	27,56
30	Bolu	27,54
31	Bartın	27,10
32	Nevşehir	26,59
33	Burdur	26,58
34	Manisa	26,56
35	Rize	26,41
36	Sakarya	26,00
37	Karaman	25,85
38	Konya	25,82
39	Malatya	25,64
40	Çorum	25,52
41	Amasya	25,45
42	Kastamonu	25,21
43	Düzce	24,45
44	Bilecik	24,27
45	Erzincan	24,24
46	Niğde	24,16
47	Giresun	23,72
48	Kırıkkale	23,54
49	Siirt	23,52
50	Afyon	23,47
51	Elazığ	23,34
52	Sinop	22,76
53	Kahramanmaraş	22,70
54	Ordu	22,47
55	Kütahya	22,46
56	Artvin	22,38
57	Çankırı	22,36
58	Tokat	22,32
59	Erzurum	21,83
60	Yozgat	21,35
61	Osmaniye	21,01
62	Sivas	20,65
63	Ardahan	19,27
64	Gümüşhane	18,33
65	Bayburt	18,33
66	Kars	18,30
67	Adıyaman	17,73
68	Kilis	17,59
69	Diyarbakır	16,23
70	Iğdır	16,15
71	Bitlis	15,91
72	Bingöl	15,15
73	Batman	15,09
74	Mardin	13,98
75	Tunceli	13,93
76	Van	13,86
77	Şanlıurfa	12,93
78	Şırnak	10,49
79	Hakkari	10,11
80	Ağrı	9,85
81	Muş	6,42

TURİZM ENDEKSİ

Sıralama	İl	Değer
1	Antalya	84,86
2	Muğla	54,67
3	İstanbul	52,00
4	İzmir	32,72
5	Aydın	27,12
6	Nevşehir	25,86
7	Konya	19,60
8	Balıkesir	19,42
9	Mersin	19,17
10	Ankara	18,45
11	Bursa	17,97
12	Denizli	17,53
13	Çanakkale	16,74
14	Bolu	15,47
15	Kocaeli	15,26
16	Afyon	14,95
17	Trabzon	14,27
18	Yalova	13,60
19	Adana	13,59
20	Samsun	13,53
21	Erzurum	13,18
22	Diyarbakır	12,24
23	Gaziantep	12,06
24	Aksaray	11,98
25	Kayseri	11,85
26	Eskişehir	11,48
27	Şanlıurfa	11,30
28	Malatya	10,47
29	Çorum	10,15
30	Kars	9,27
31	Hatay	8,90
32	Ordu	8,85
33	Osmaniye	7,81
34	Sivas	7,72
35	Manisa	7,49
36	Sinop	7,32
37	Tekirdağ	7,24
38	Isparta	6,96
39	Sakarya	6,85
40	Mardin	6,59
41	Van	6,57
42	Uşak	6,52
43	Kastamonu	6,49
44	Elazığ	6,49
45	Muş	6,43
46	Gümüşhane	6,40
47	Kütahya	6,23
48	Karabük	6,17
49	Kahramanmaraş	5,99
50	Burdur	5,97
51	Edirne	5,87
52	Artvin	5,86
53	Kırklareli	5,82
54	Niğde	5,81
55	Zonguldak	5,80
56	Adıyaman	5,78
57	Erzincan	5,76
58	Bilecik	5,56
59	Kilis	5,47
60	Bitlis	5,37
61	Giresun	5,33
62	Bingöl	5,31
63	Düzce	5,26
64	Tokat	5,23
65	Çankırı	5,16
66	Yozgat	5,06
67	Tunceli	4,89
68	Batman	4,86
69	Bartın	4,84
70	Iğdır	4,82
71	Kırşehir	4,67
72	Rize	4,66
73	Amasya	4,55
74	Karaman	4,54
75	Hakkari	4,36
76	Kırıkkale	3,44
77	Ağrı	3,36
78	Ardahan	3,20
79	Şırnak	2,89
80	Siirt	0,04
81	Bayburt	0,02

TARIM ENDEKSİ

Sıralama	İl	Değer
1	Aydın	51,54
2	İzmir	51,52
3	Manisa	48,55
4	Kastamonu	37,32
5	Erzurum	34,74
6	Konya	32,43
7	Çanakkale	29,22
8	Niğde	29,01
9	Şanlıurfa	25,12
10	Malatya	23,96
11	Artvin	23,87
12	Ağrı	22,71
13	Mersin	21,90
14	Balıkesir	20,73
15	Antalya	20,51
16	Kars	19,40
17	Afyonkarahisar	18,90
18	Adana	18,35
19	Bolu	16,86
20	Rize	16,46
21	Bursa	15,09
22	Burdur	14,94
23	Isparta	14,81
24	Muğla	13,81
25	Samsun	13,56
26	Çankırı	13,28
27	Mardin	13,07
28	Gümüşhane	12,91
29	Ankara	12,67
30	Sivas	12,40
31	Ardahan	12,32
32	Denizli	12,04
33	Ordu	11,98
34	Hatay	11,84
35	Sakarya	11,58
36	Edirne	11,02
37	Yozgat	10,73
38	Tokat	10,65
39	Karaman	10,32
40	Erzincan	10,22
41	Muş	10,12

Sıralama	İl	Değer
42	Çorum	10,04
43	Gaziantep	9,65
44	Diyarbakır	9,18
45	Kırşehir	9,13
46	Eskişehir	8,90
47	Van	8,78
48	Aksaray	8,76
49	Iğdır	8,36
50	Amasya	8,33
51	Kayseri	8,25
52	Trabzon	8,15
53	Bayburt	7,56
54	Kahramanmaraş	7,49
55	Kütahya	7,42
56	Uşak	7,18
57	Kırklareli	7,04
58	Adıyaman	6,97
59	Nevşehir	6,83
60	Tekirdağ	6,54
61	Sinop	6,19
62	Osmaniye	5,88
63	Bilecik	5,78
64	Kilis	5,23
65	Düzce	5,17
66	Elazığ	5,05
67	Tunceli	5,00
68	Giresun	4,69
69	Batman	4,61
70	Siirt	4,38
71	Bingöl	4,22
72	Bitlis	4,07
73	Zonguldak	4,04
74	Kırıkkale	3,91
75	Bartın	3,62
76	Hakkari	3,49
77	Kocaeli	2,99
78	İstanbul	2,27
79	Şırnak	2,17
80	Yalova	2,12
81	Karabük	1,46

İNOVASYON ENDEKSİ

Sıralama	İl	Değer
1	İstanbul	80,45
2	Ankara	57,20
3	İzmir	40,56
4	Kocaeli	36,67
5	Bursa	34,77
6	Manisa	25,41
7	Konya	24,11
8	Sakarya	22,46
9	Tekirdağ	21,92
10	Kayseri	21,49
11	Eskişehir	21,06
12	Adana	21,02
13	Trabzon	19,02
14	Gaziantep	19,00
15	Antalya	18,90
16	Çorum	18,55
17	Denizli	18,14
18	Yalova	17,09
19	Mersin	16,96
20	Aydın	16,05
21	Düzce	15,10
22	Ağrı	14,95
23	Samsun	14,66
24	Balıkesir	14,13
25	Isparta	14,06
26	Amasya	13,64
27	Bilecik	13,53
28	Kütahya	13,48
29	Şanlıurfa	13,22
30	Kırıkkale	13,11
31	Muğla	13,02
32	Rize	12,99
33	Niğde	12,73
34	Malatya	12,61
35	Hatay	12,53
36	Diyarbakır	12,51
37	Uşak	12,20
38	Artvin	11,96
39	Edirne	11,87
40	Çanakkale	11,84
41	Elazığ	11,68

Sıralama	İl	Değer
42	Erzurum	11,68
43	Aksaray	11,43
44	Nevşehir	11,35
45	Van	11,33
46	Kahramanmaraş	11,25
47	Kilis	11,23
48	Sivas	11,16
49	Şırnak	11,10
50	Bolu	10,98
51	Afyonkarahisar	10,81
52	Kırklareli	10,77
53	Kırşehir	10,19
54	Mardin	10,10
55	Iğdır	9,91
56	Yozgat	9,86
57	Giresun	9,32
58	Burdur	9,32
59	Batman	9,22
60	Karabük	9,11
61	Çankırı	8,94
62	Adıyaman	8,86
63	Bitlis	8,74
64	Zonguldak	8,69
65	Kastamonu	8,30
66	Tokat	8,17
67	Siirt	8,14
68	Karaman	8,08
69	Tunceli	7,88
70	Gümüşhane	7,50
71	Erzincan	7,37
72	Osmaniye	6,76
73	Sinop	6,49
74	Kars	6,27
75	Ordu	6,24
76	Bartın	5,95
77	Bayburt	5,75
78	Hakkari	5,40
79	Bingöl	5,26
80	Ardahan	3,30
81	Muş	2,89

GİRİŞİMCİLİK ENDEKSİ

Sıralama	İl	Değer
1	İstanbul	87,37
2	Ankara	33,27
3	İzmir	28,73
4	Bursa	26,33
5	Kocaeli	22,60
6	Gaziantep	21,99
7	Konya	20,67
8	Mersin	20,19
9	Adana	19,97
10	Denizli	19,51
11	Kayseri	18,63
12	Samsun	18,40
13	Eskişehir	18,20
14	Hatay	18,08
15	Karabük	17,94
16	Kilis	17,72
17	Antalya	17,64
18	Tokat	17,54
19	Uşak	17,47
20	Çorum	17,36
21	Ağrı	17,23
22	Manisa	16,72
23	Karaman	16,69
24	Sinop	16,56
25	Yozgat	16,46
26	Elazığ	16,33
27	Kahramanmaraş	16,32
28	Osmaniye	16,27
29	Bingöl	16,25
30	Balıkesir	16,18
31	Isparta	16,14
32	Ordu	16,02
33	Tekirdağ	15,93
34	Bartın	15,92
35	Sakarya	15,83
36	Sivas	15,67
37	Giresun	15,65
38	Aydın	15,61
39	Trabzon	15,60
40	Afyonkarahisar	15,57
41	Malatya	15,14

Sıralama	İl	Değer
42	Erzincan	15,07
43	Erzurum	15,03
44	Nevşehir	15,00
45	Şanlıurfa	14,96
46	Kütahya	14,95
47	Adıyaman	14,94
48	Van	14,85
49	Rize	14,60
50	Mardin	14,56
51	Düzce	14,49
52	Muğla	14,46
53	Bolu	14,33
54	Yalova	14,30
55	Bilecik	14,29
56	Amasya	14,25
57	Siirt	14,17
58	Çanakkale	14,09
59	Batman	14,06
60	Kırıkkale	13,93
61	Bitlis	13,85
62	Bayburt	13,85
63	Burdur	13,84
64	Aksaray	13,80
65	Kastamonu	13,16
66	Çankırı	13,03
67	Muş	12,67
68	Kırşehir	12,63
69	Zonguldak	12,39
70	Gümüşhane	12,38
71	Niğde	12,27
72	Kırklareli	12,19
73	Edirne	11,82
74	Tunceli	11,81
75	Diyarbakır	11,45
76	Ardahan	11,38
77	Kars	11,26
78	Artvin	11,26
79	Iğdır	10,87
80	Hakkari	10,85
81	Şırnak	10,75

YÜKSEK ÖĞRETİM ENDEKSİ

Sıralama	İl	Değer
1	Ankara	76,50
2	İstanbul	60,93
3	Eskişehir	45,77
4	İzmir	43,20
5	Erzurum	39,83
6	Isparta	38,81
7	Elazığ	36,37
8	Trabzon	32,76
9	Konya	32,65
10	Kayseri	31,86
11	Adana	31,41
12	Bursa	30,68
13	Edirne	29,99
14	Çanakkale	29,76
15	Antalya	29,49
16	Malatya	29,07
17	Kocaeli	28,74
18	Yalova	28,63
19	Sakarya	28,40
20	Samsun	28,24
21	Bolu	28,09
22	Kırıkkale	27,92
23	Muğla	26,23
24	Aydın	25,93
25	Sivas	25,62
26	Tekirdağ	24,57
27	Diyarbakır	24,30
28	Afyonkarahisar	24,26
29	Denizli	24,16
30	Mersin	24,09
31	Balıkesir	23,76
32	Niğde	23,74
33	Gaziantep	23,11
34	Erzincan	23,01
35	Karabük	22,59
36	Rize	22,53
37	Kütahya	22,30
38	Kars	22,23
39	Çankırı	22,16
40	Adıyaman	22,01
41	Tunceli	21,93

Sıralama	İl	Değer
42	Iğdır	21,81
43	Kahramanmaraş	21,64
44	Zonguldak	21,61
45	Tokat	21,01
46	Hatay	20,91
47	Şanlıurfa	20,68
48	Van	20,50
49	Düzce	20,39
50	Kırşehir	20,27
51	Manisa	20,05
52	Bartın	19,24
53	Burdur	19,14
54	Aksaray	18,98
55	Osmaniye	18,86
56	Artvin	17,51
57	Gümüşhane	16,89
58	Bilecik	16,81
59	Nevşehir	16,76
60	Kilis	16,68
61	Uşak	16,23
62	Bayburt	16,09
63	Batman	15,99
64	Giresun	15,48
65	Sinop	15,46
66	Kırklareli	15,41
67	Ordu	15,17
68	Bingöl	15,11
69	Çorum	15,02
70	Karaman	14,96
71	Yozgat	14,50
72	Ağrı	14,20
73	Amasya	14,13
74	Ardahan	13,90
75	Bitlis	13,41
76	Şırnak	13,36
77	Siirt	12,87
78	Kastamonu	11,77
79	Muş	10,53
80	Mardin	10,17
81	Hakkari	9,94

TEKNOLOJİK ALTYAPI ENDEKSİ

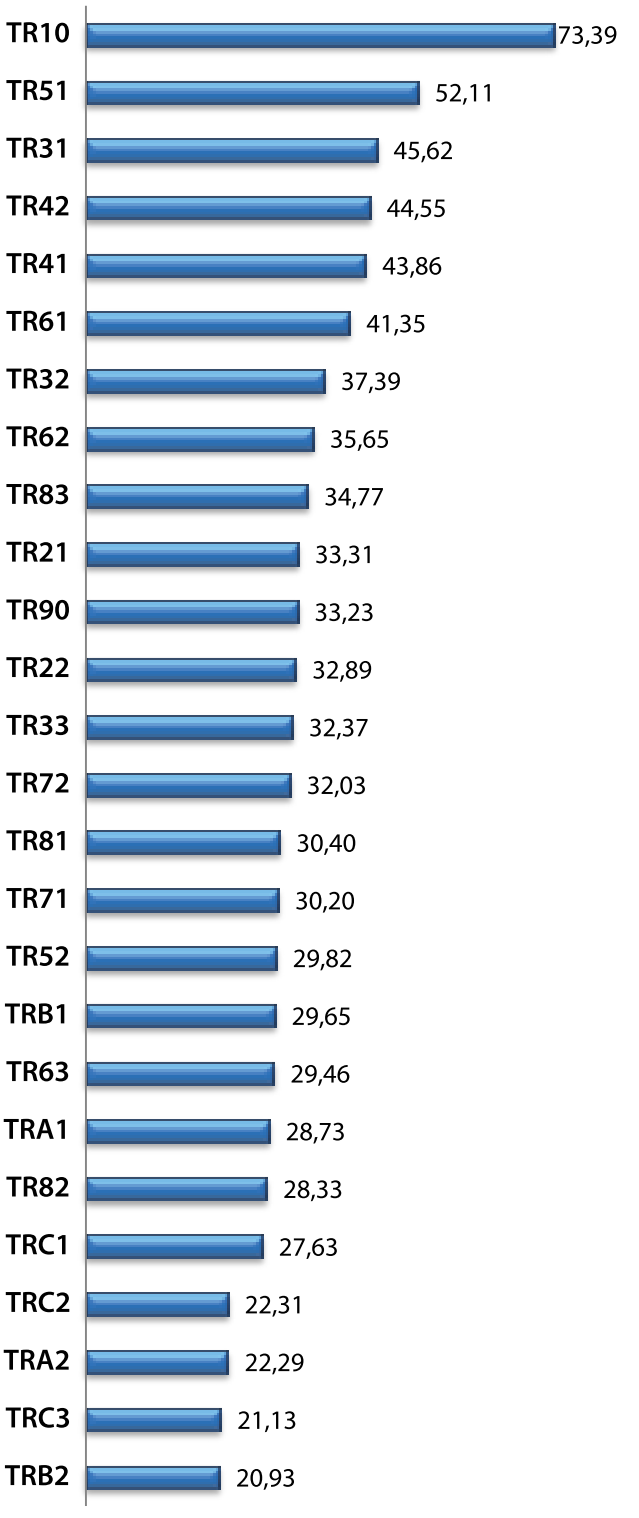
Sıralama	İl	Değer
1	İstanbul	98,80
2	Ankara	97,04
3	Kocaeli	94,04
4	İzmir	92,87
5	Antalya	92,34
6	Bursa	89,20
7	Samsun	79,44
8	Mersin	78,45
9	Adana	74,86
10	Muğla	73,02
11	Yalova	72,34
12	Tekirdağ	72,13
13	Eskişehir	71,87
14	Bolu	68,48
15	Gaziantep	68,09
16	Çanakkale	67,33
17	Bilecik	66,67
18	Sakarya	66,50
19	Rize	66,48
20	Edirne	66,25
21	Düzce	65,98
22	Zonguldak	65,14
23	Karabük	64,13
24	Balıkesir	64,07
25	Isparta	63,23
26	Aydın	63,22
27	Bartın	63,15
28	Kayseri	63,15
29	Artvin	62,51
30	Kırklareli	62,38
31	Trabzon	62,18
32	Denizli	62,09
33	Sinop	61,39
34	Nevşehir	60,95
35	Burdur	59,68
36	Giresun	59,53
37	Uşak	59,11
38	Kütahya	58,95
39	Amasya	58,94
40	Kastamonu	58,88
41	Tunceli	58,23
42	Karaman	58,06
43	Konya	57,28
44	Erzincan	57,24
45	Kırıkkale	57,01
46	Kırşehir	56,66
47	Sivas	56,00
48	Manisa	55,61
49	Çankırı	55,50
50	Elazığ	55,36
51	Afyon	54,86
52	Hatay	54,74
53	Çorum	53,99
54	Ordu	53,77
55	Aksaray	53,27
56	Tokat	52,71
57	Malatya	51,79
58	Bayburt	51,42
59	Gümüşhane	50,25
60	Niğde	49,67
61	Erzurum	48,67
62	Ardahan	48,45
63	Yozgat	47,74
64	Kars	44,64
65	Iğdır	43,85
66	Kilis	41,25
67	Kahramanmaraş	41,17
68	Osmaniye	40,92
69	Bingöl	36,96
70	Batman	34,41
71	Adıyaman	32,36
72	Diyarbakır	31,91
73	Van	31,49
74	Hakkari	30,24
75	Bitlis	28,32
76	Siirt	27,88
77	Mardin	27,05
78	Şırnak	24,37
79	Ağrı	10,05
80	Muş	8,54
81	Şanlıurfa	5,30

“Bölgeler Arası
Düzey 2
Alt endeks sonuçları”

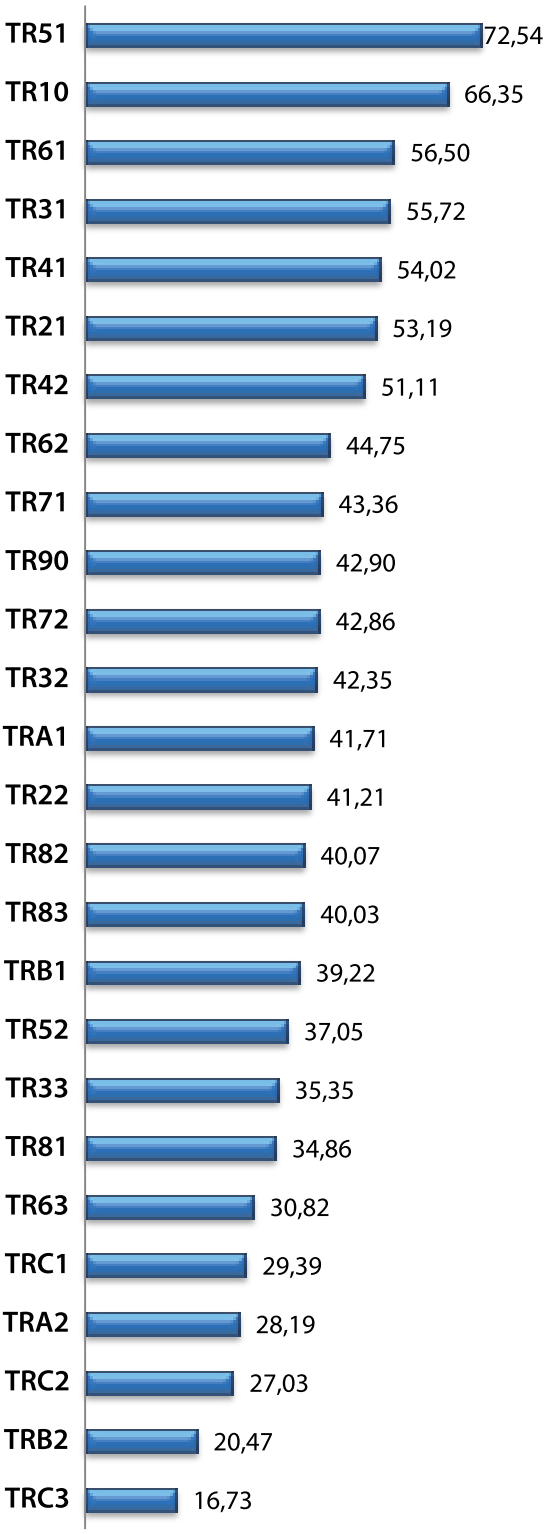
DÜZEY 2

TR10	İstanbul
TR21	Tekirdağ, Edirne, Kırklareli
TR22	Balıkesir, Çanakkale
TR31	İzmir
TR32	Aydın, Denizli, Muğla
TR33	Manisa, Afyon, Kütahya, Uşak
TR41	Bursa, Eskişehir, Bilecik
TR42	Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu, Yalova
TR51	Ankara
TR52	Konya, Karaman
TR61	Antalya, Isparta, Burdur
TR62	Adana, Mersin
TR63	Hatay, Kahramanmaraş, Osmaniye
TR71	Kırıkkale, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir
TR72	Kayseri, Sivas, Yozgat
TR81	Zonguldak, Karabük, Bartın
TR82	Kastamonu, Çankırı, Sinop
TR83	Samsun, Tokat, Çorum, Amasya
TR90	Trabzon, Ordu, Giresun, Rize, Artvin, Gümüşhane
TRA1	Erzurum, Erzincan, Bayburt
TRA2	Ağrı, Kars, Iğdır, Ardahan
TRB1	Malatya, Elazığ, Bingöl, Tunceli
TRB2	Van, Muş, Bitlis, Hakkâri
TRC1	Gaziantep, Adıyaman, Kilis
TRC2	Şanlıurfa, Diyarbakır
TRC3	Mardin, Batman, Şırnak, Siirt

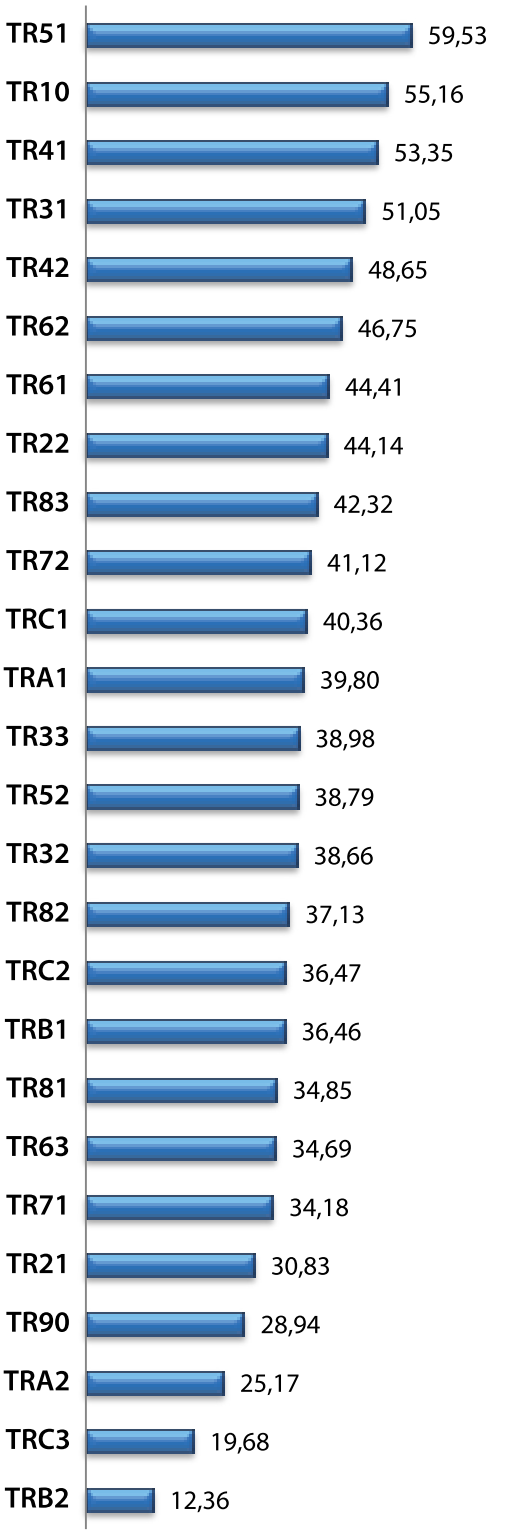
Bölgeler Arası Rekabet Endeksi

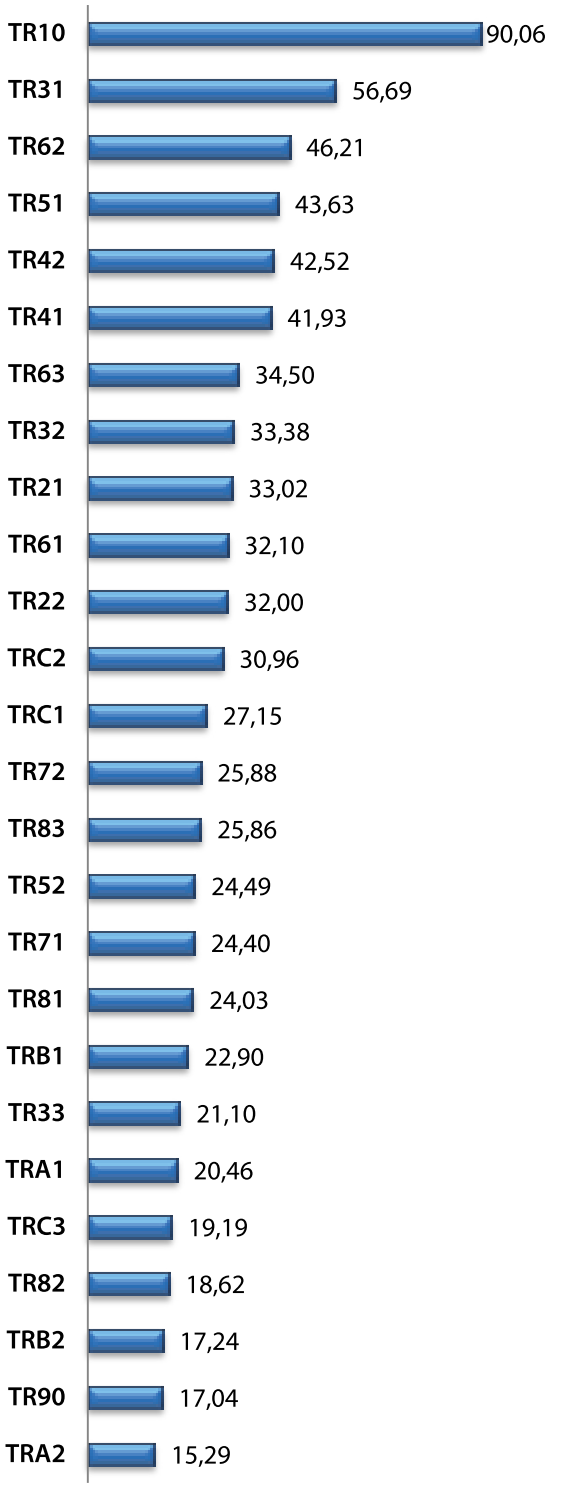
Demografik Yapı Endeksi

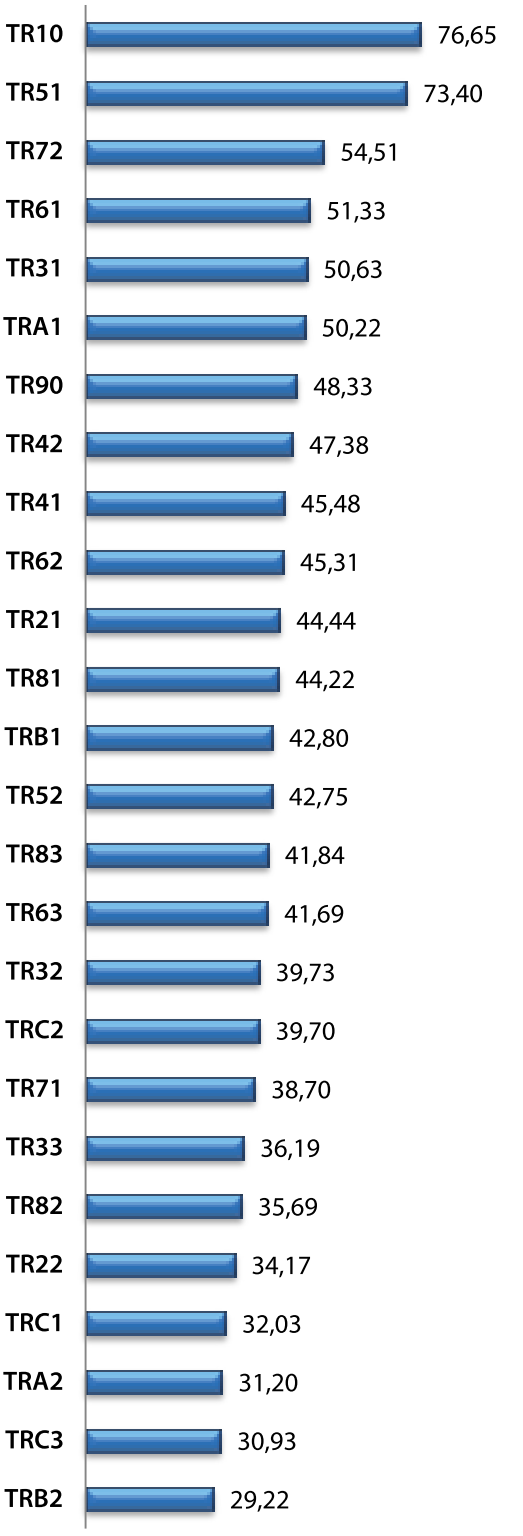
Altyapı Endeksi

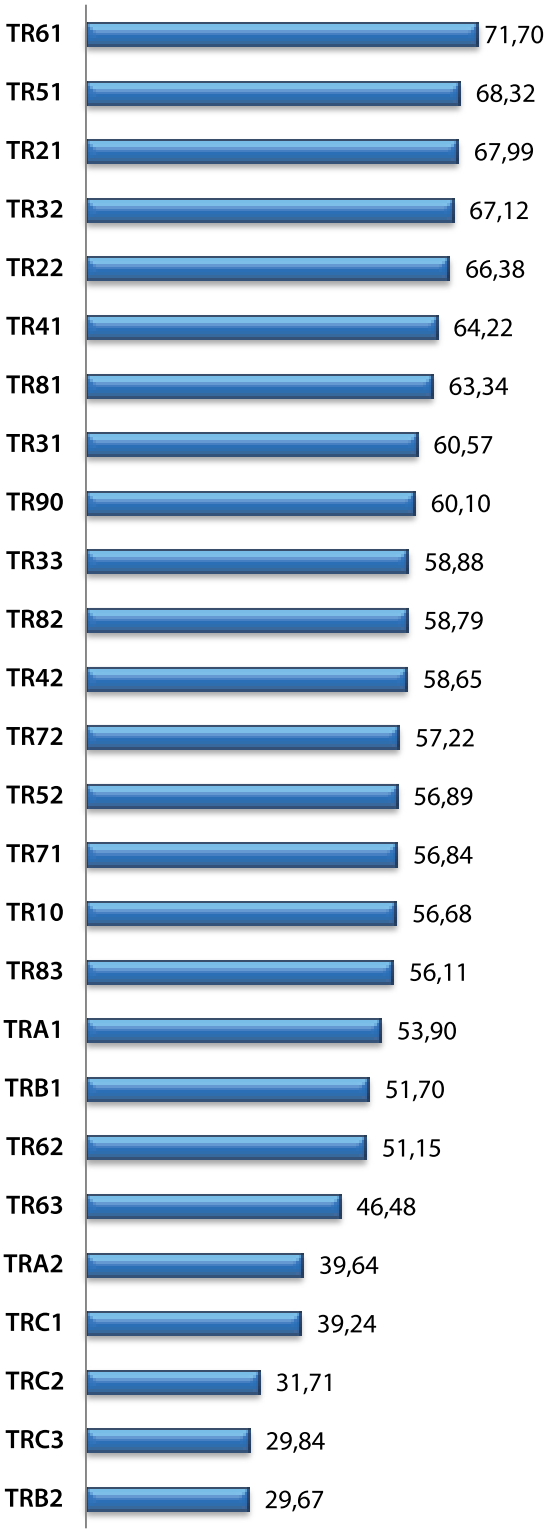
Ulaşım ve Erişilebilirlik Endeksi

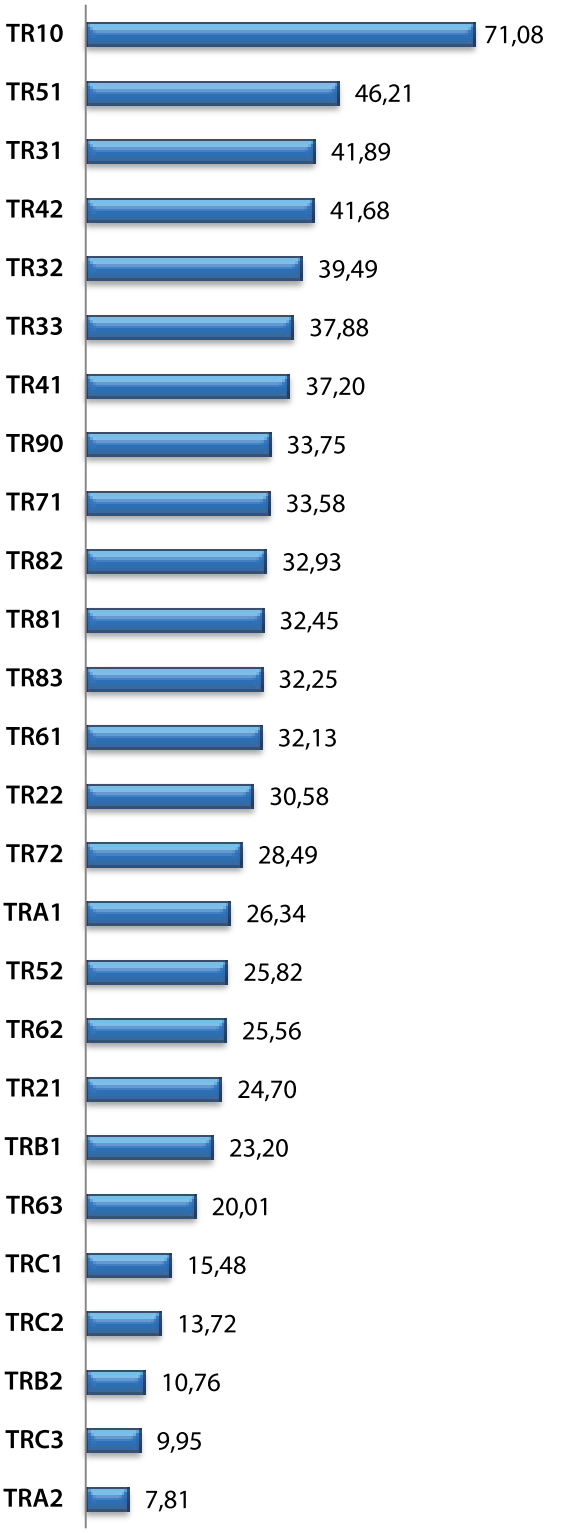
Sağlık Endeksi

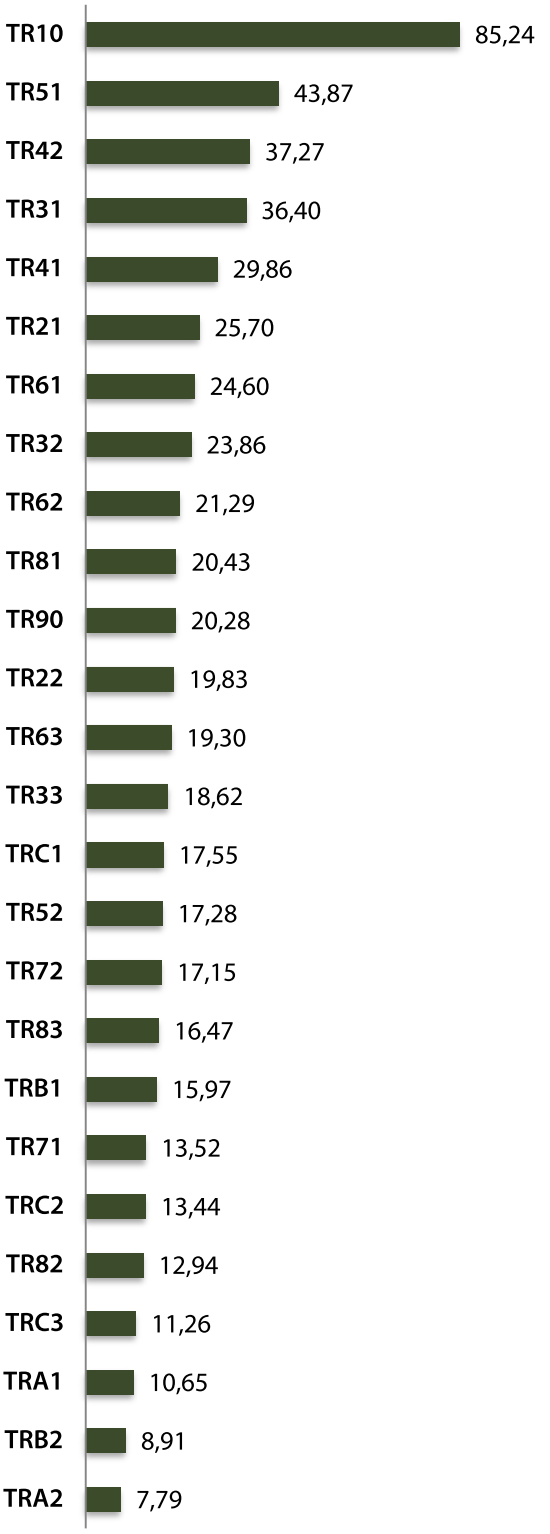
Eğitim Endeksi

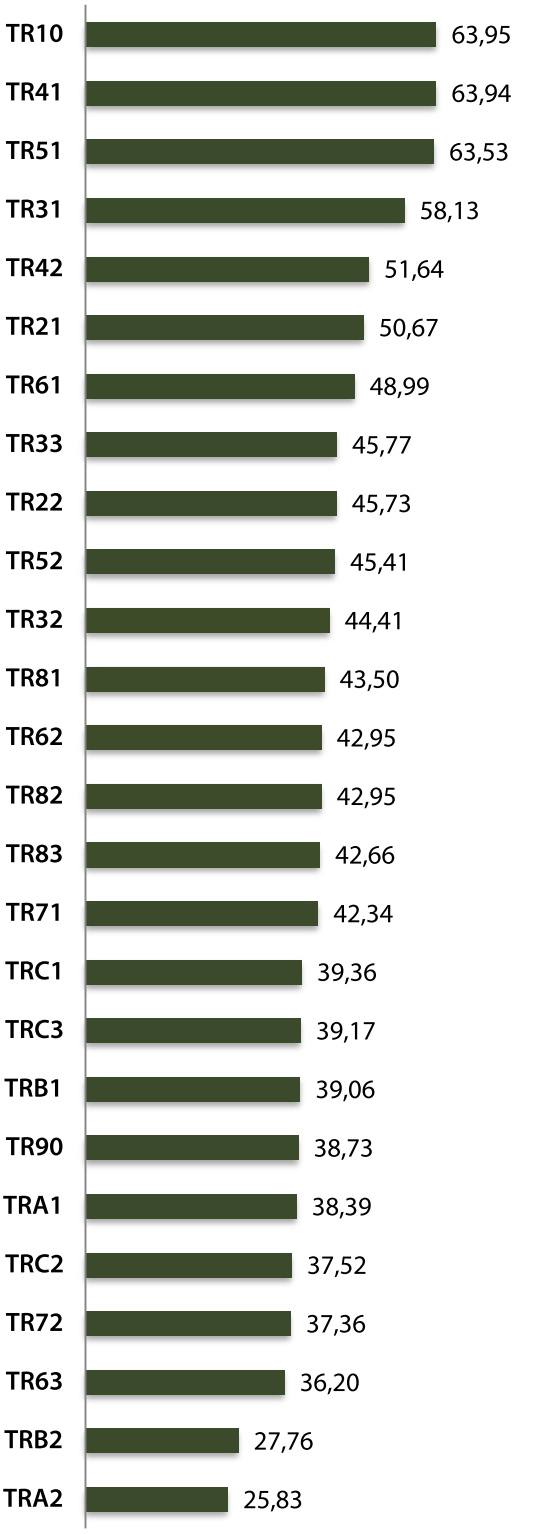
Sosyal Yaşam Endeksi

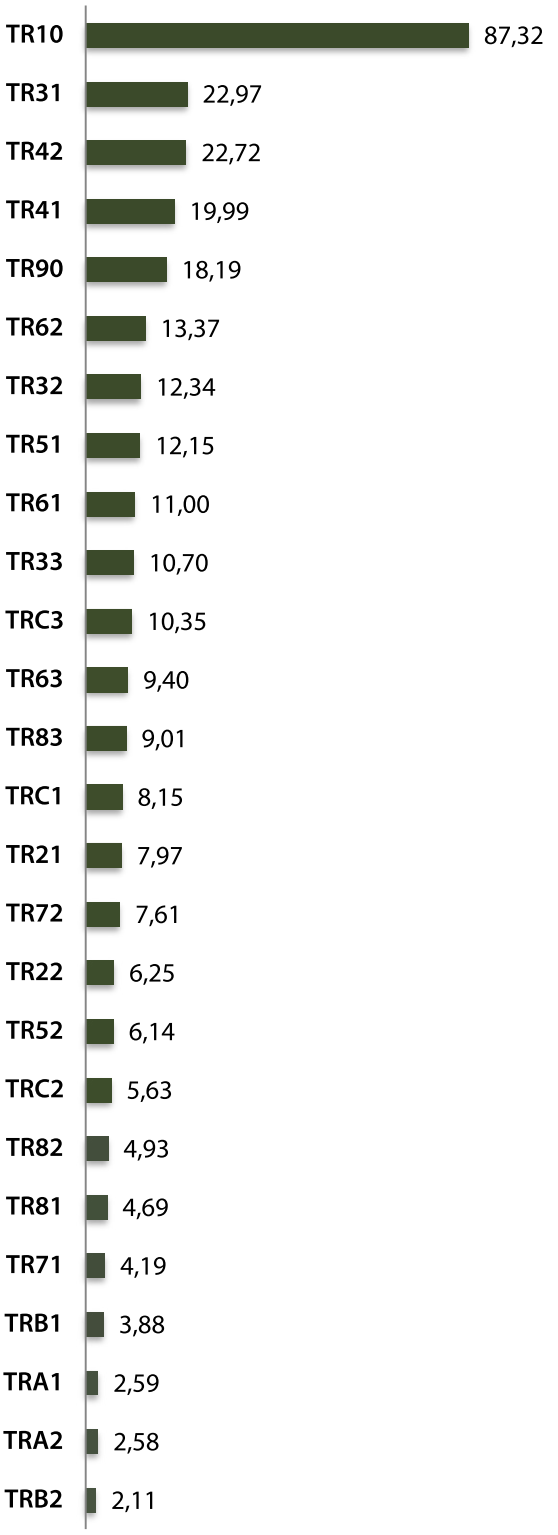
Makro Ekonomi Endeksi

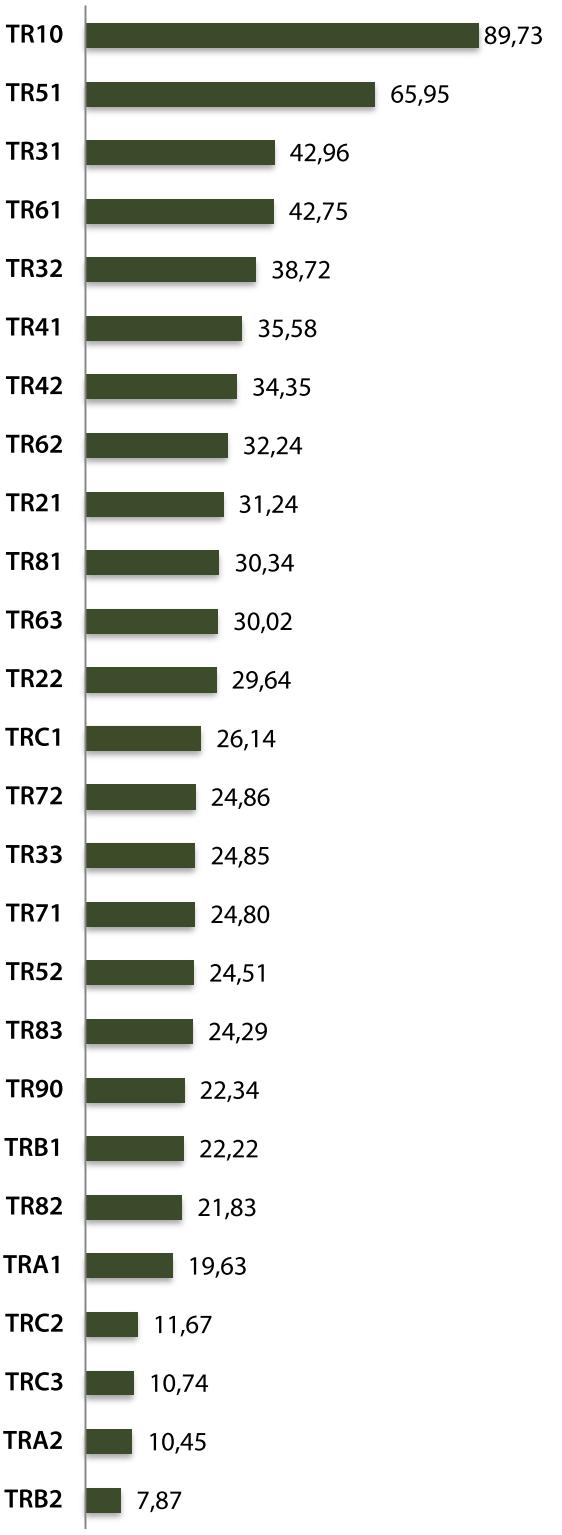
İşgücü Piyasası Endeksi

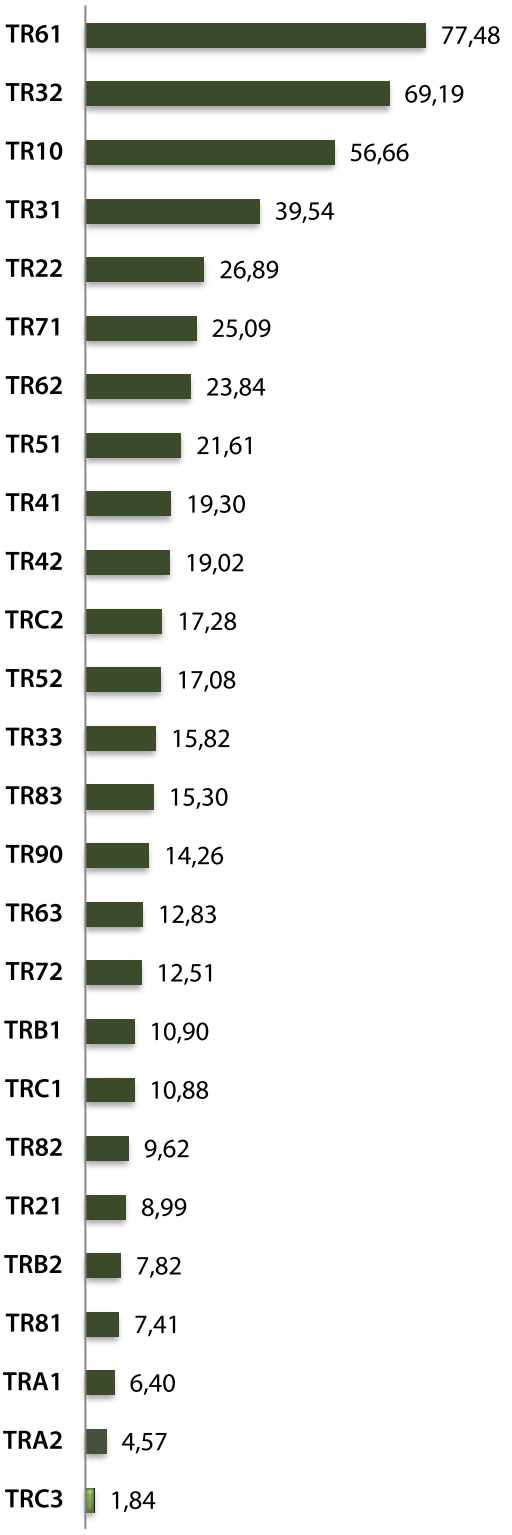
Dış Ticaret-Sanayi Endeksi

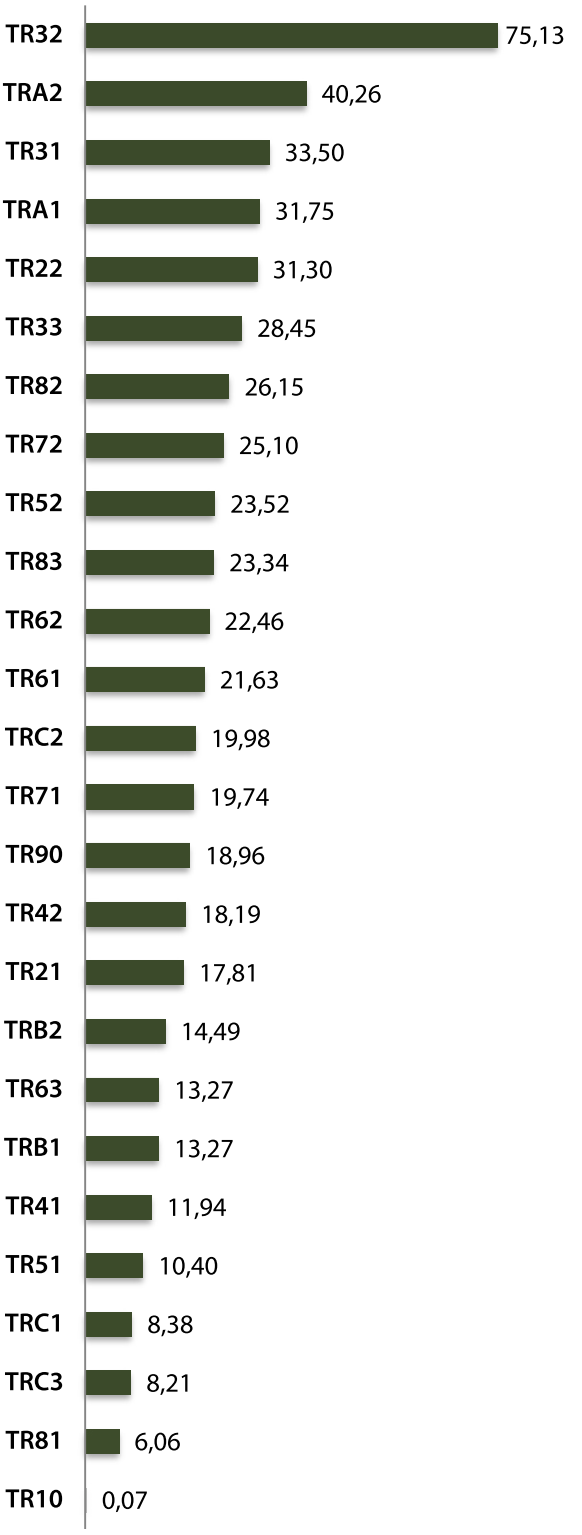
Finansal Piyasalar Endeksi

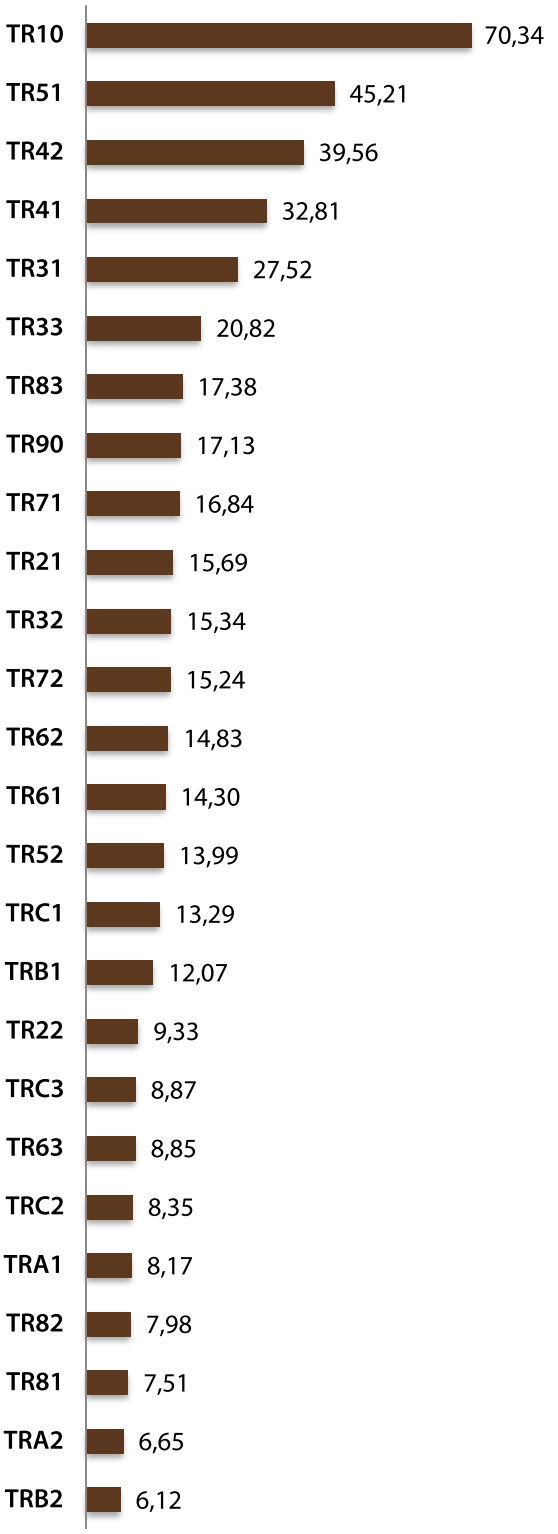
Turizm Endeksi

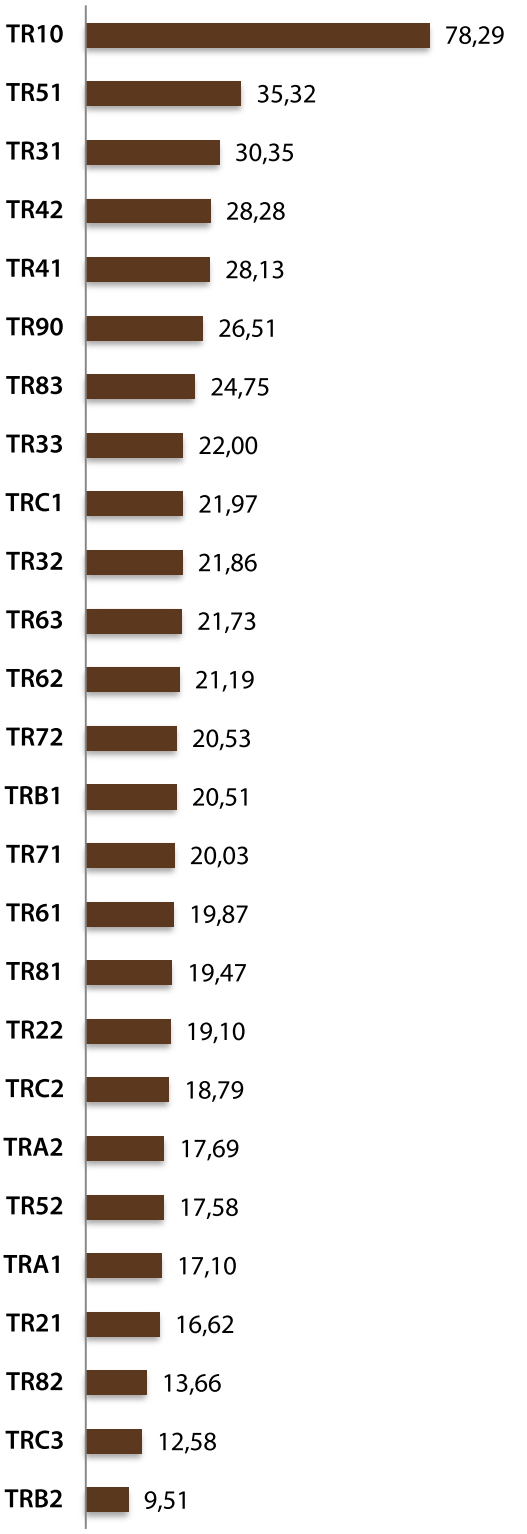
Tarım Endeksi

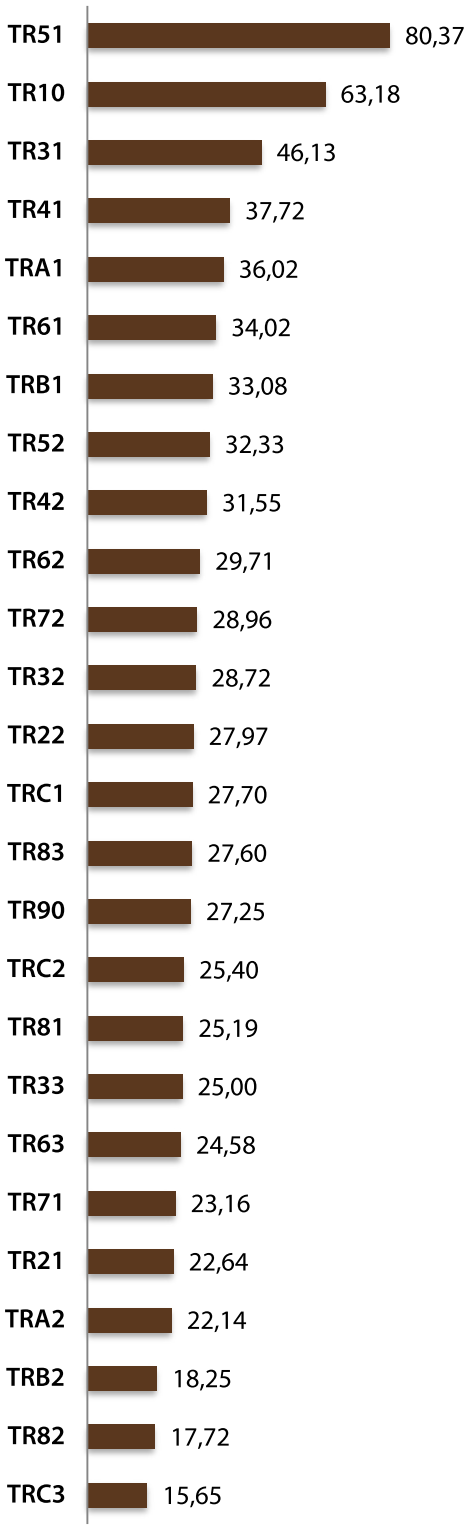
İnovasyon Endeksi

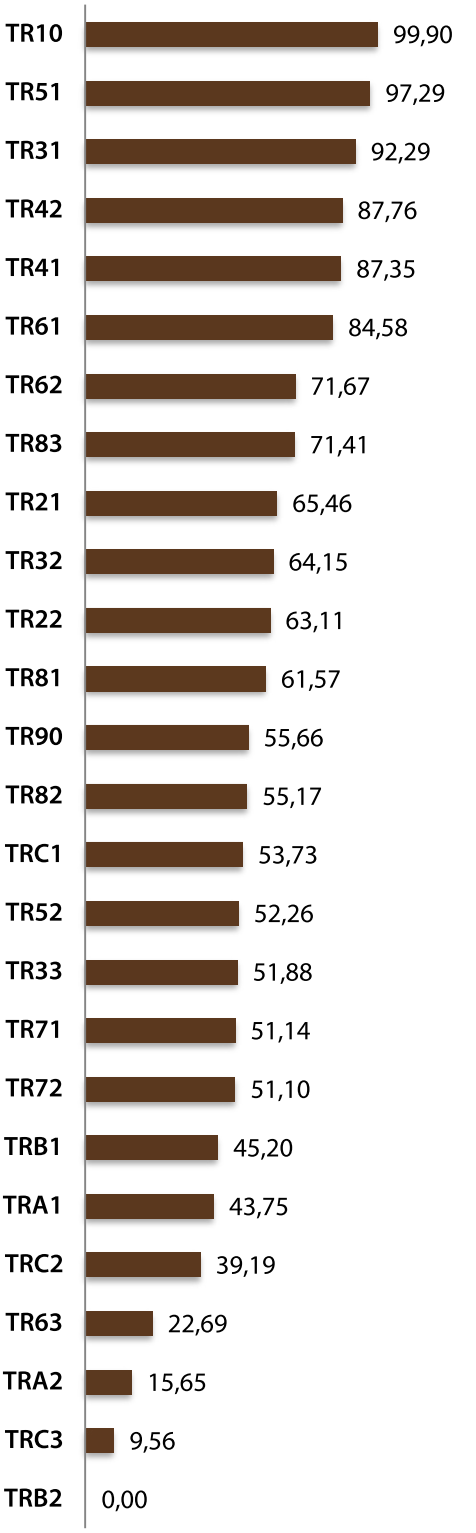
Girişimcilik Endeksi

Yükseköğretim Endeksi

Teknolojik Altyapı Endeksi

“Gösterge Tabloları”

TEMEL GÖSTERGELER

ANA KATEGORİ	ALT KATEGORİ	VERİ	KAYNAK	YIL	BİRİM
DEMOGRAFİK YAPI	NÜFUS VE YOĞUNLUK	Toplam Nüfus	TÜİK	2011	Sayı
		Yüzölçümü (km2)	TÜİK	2011	km^2-m^2
		Hanehalkı Ortalama Büyüklüğü	TÜİK	2011	Sayı
		Nüfus Yoğunluğu	TÜİK	2011	%
		2007-2011 Nüfus Artış Hızı	TÜİK	2007-2011	%
		0-14 Yaş Grubu/Nüfus	TÜİK	2011	%
		15-64 Yaş Grubu/Nüfus	TÜİK	2011	%
		65 Yaş ve Üzeri/Nüfus	TÜİK	2011	%
	GÖÇ VE ŞEHİRLEŞME	Şehirleşme Oranı	TÜİK	2011	%
		Göç Eden Sayısı/Nüfus	TÜİK	2011	%
		Göç Alan Sayısı/Nüfus	TÜİK	2011	%
		Net Göç Hızı	TÜİK	2011	%
	EĞİTİM DEMOGRAFİSİ	Okur-Yazar Oranı	TÜİK	2011	%
		Okur-Yazar Kadın Oranı	TÜİK	2011	%
		Lise Mezunu Oranı	TÜİK	2011	%
		Lise Mezunu Kadın Oranı	TÜİK	2011	%
		Üniversite Mezunu Oranı	TÜİK	2011	%
		Üniversite Mezunu Kadın Oranı	TÜİK	2011	%
ALTYAPI	ALTYAPI	Dogalğaz Varlığı	EPDK	2011	
		Kanalizasyon Hizmeti / Nüfus	TÜİK	2010	%
		Arıtma Tesisi Hizmeti / Nüfus	TÜİK	2010	%
		Atık Hizmeti Verilen Nüfus	TÜİK	2010	%
		Atık Hizmeti / Belediye Nüfusu	TÜİK	2010	%
		İçme - Kullanma Suyu Hizmeti / Nüfus	TÜİK	2010	%
		İçmesuyu - Arıtma Tesisi Hizmeti / Nüfus	TÜİK	2010	%
	HAVA KİRLİLİĞİ	Kükürtdioksit Ortalamaları	TÜİK	2010	Sayı
		Duman Ortalamaları	TÜİK	2010	Sayı
	DEPREM RİSKİ	Deprem Riski	AFAD	2011	Sayı
ULAŞIM	KARA	Otoyol Varlığı	KARAYOLLARI G.M.	2011	Sayı
		Asfalt Yol/ToplamYol	KARAYOLLARI G.M.	2011	%
		Bölünmüş Yol/ToplamYol	KARAYOLLARI G.M.	2011	%
		Otoyol Taşıt Trafiği/Toplam	KARAYOLLARI G.M.	2010	%
		Devlet Yolu Taşıt Trafiği/Toplam	KARAYOLLARI G.M.	2010	%
		Otomobil Sayısı/Nüfus (bin kişi)	TÜİK	2011	Sayı
		Toplam Motorlu Kara Taşıtları/Alan	TÜİK	2011	Sayı
	HAVA	Havaalanı Varlığı	DHMİ	2011	Sayı
		Toplam Uçak Trafiği İçindeki Pay	DHMİ	2011	%
		Toplam Yolcu Trafiği İçindeki Pay	DHMİ	2011	%
		Toplam Yük Trafiği İçindeki Pay	DHMİ	2011	%
		Dış Hat Uçak Trafiği/Toplam	DHMİ	2011	%
		Dış Hat Yolcu Trafiği/Toplam	DHMİ	2011	%

		Dış Hat Uçak Seferinin Varlığı	DHMİ	2011	Sayı
		İç Hat Uçak Trafiği/Toplam	DHMİ	2011	%
		İç Hat Yolcu Trafiği/Toplam	DHMİ	2011	%
		Ticari Uçak Trafiği/Toplam	DHMİ	2011	%
	DEMİR	Demiryolu Hat Varlığı	TCDD	2011	Sayı
		Demiryolu-Birden Fazla Hat Varlığı	TCDD	2011	Sayı
		Demiryolu/Alan	TCDD	2011	Sayı
	DENİZ	Limanlarda Toplam Gemi Sayısı/Toplam	DENİZCİLİK MÜS.	2011	%
	ULAŞTIRMA YATIRIMLARI	Kamu Yatırımı/Toplam	KALKINMA BAK.	2011	%
		Kamu Yatırımı/Nüfus	KALKINMA BAK.	2011	Sayı
	ULAŞIM ÇEŞİTLİLİĞİ	Ulaşım Çeşitliliği	DHMİ-TCDD-KARAYOLLARI	2011	Sayı
SAĞLIK	**SAĞLIK ALTYAPISI**	Kurum Sayısı	TÜİK-SAĞLIK BAK.	2010	Sayı
		Yatak Sayısı/Nüfus (100 bin kişi)	TÜİK-SAĞLIK BAK.	2010	Sayı
		Özel Kurum Sayısı	TÜİK-SAĞLIK BAK.	2010	Sayı
		Özel Hastane Yatak Sayısı/Nüfus (100 bin kişi)	TÜİK-SAĞLIK BAK.	2010	Sayı
		Uzman Hekim Başına Düşen Nüfus	TÜİK-SAĞLIK BAK.	2010	Sayı
		Hekim Başına Düşen Nüfus	TÜİK-SAĞLIK BAK.	2010	Sayı
		Diş Hekimi Başına Düşen Nüfus	TÜİK-SAĞLIK BAK.	2010	Sayı
		Yardımcı Sağlık Personeli Başına Düşen Nüfus	TÜİK-SAĞLIK BAK.	2010	Sayı
		Eczane Başına Düşen Nüfus	TÜİK-SAĞLIK BAK.	2010	Sayı
		Üniversite Hastane Kurum Sayısı	TÜİK-SAĞLIK BAK.	2010	Sayı
	SAĞLIK DURUMU	Kaba İntihar Hızı	TÜİK-SAĞLIK BAK.	2010	%
		Kaba Ölüm Hızı (1.000 kişide)	TÜİK-SAĞLIK BAK.	2009	Sayı
		Kaba Doğum Hızı (1.000 kişide)	TÜİK-SAĞLIK BAK.	2010	Sayı
		Genel Doğurganlık Hızı (1.000 kişide)	TÜİK-SAĞLIK BAK.	2010	Sayı
		Bebek Ölüm Oranı (1.000 kişide)	TÜİK-SAĞLIK BAK.	2009	Sayı
EĞİTİM	**OKUL ÖNCESİ EĞİTİM**	Eğitime Katılım Oranı	MEB-ERG	2011	%
		Eğitime Katılım-Kız/Erkek Oranı	MEB-ERG	2011	%
		Eğitimde Özel Okul Oranı	MEB-ERG	2011	%
		Öğrenci başına düşen harcama	MEB-ERG	2011	TL
	İLKÖĞRETİM	Net okullaşma oranı	TÜİK-MEB	2011	%
		Okullaşma oranı-Erkek	TÜİK-MEB	2011	%
		Okullaşma oranı-Kız	TÜİK-MEB	2011	%
		Okul Başına Düşen Öğrenci Sayısı	TÜİK-MEB	2011	Sayı
		Şube Başına Düşen Öğrenci Sayısı	TÜİK-MEB	2011	Sayı
		Öğretmen Başına Düşen Öğrenci Sayısı	TÜİK-MEB	2011	Sayı
		Derslik Başına Düşen Öğrenci Sayısı	TÜİK-MEB	2011	Sayı
		Özel okullarda okuyan öğrencilerin oranı	MEB-ERG	2011	%
		Rehber öğretmen başına öğrenci sayısı	MEB-ERG	2011	Sayı
		Bilgisayar başına düşen öğrenci sayısı	MEB-ERG	2011	Sayı
		Okul başına düşen ort. fen lab.	MEB-ERG	2011	%
		Okulda başına düşen kütüphane	MEB-ERG	2011	%
		Okulda başına düşen dil laboratuvarı	MEB-ERG	2011	%

	ORTAÖĞRETİM	Net okullaşma oranı	TÜİK-MEB	2011	%
		Okullaşma oranı Erkek	TÜİK-MEB	2011	%
		Okullaşma oranı Kız	TÜİK-MEB	2011	%
		Okul Başına Düşen Öğrenci Sayısı	TÜİK-MEB	2011	Sayı
		Şube Başına Düşen Öğrenci Sayısı	TÜİK-MEB	2011	Sayı
		Öğretmen Başına Düşen Öğrenci Sayısı	TÜİK-MEB	2011	Sayı
		Derslik Başına Düşen Öğrenci Sayısı	TÜİK-MEB	2011	Sayı
		Bilgisayar başına düşen öğrenci sayısı	MEB-ERG	2011	Sayı
		Okul başına düşen ort. fen lab.	MEB-ERG	2011	%
		Okul başına düşen kütüphane	MEB-ERG	2011	%
		Okul başına düşen dil lab.	MEB-ERG	2011	%
		Okul başına düşen biyoloji lab.	MEB-ERG	2011	%
		Okul başına düşen fizik lab.	MEB-ERG	2011	%
		Okul başına düşen kimya lab.	MEB-ERG	2011	%
		Okul başına düşen meslek lab.	MEB-ERG	2011	%
	GENEL ORTAÖĞRETİM	Okul Başına Düşen Öğrenci Sayısı	TÜİK-MEB	2011	Sayı
		Şube Başına Düşen Öğrenci Sayısı	TÜİK-MEB	2011	Sayı
		Öğretmen Başına Düşen Öğrenci Sayısı	TÜİK-MEB	2011	Sayı
		Derslik Başına Düşen Öğrenci Sayısı	TÜİK-MEB	2011	Sayı
		Özel okullarda okuyan öğrencilerin oranı	MEB-ERG	2011	%
		Rehber öğretmen başına öğrenci sayısı	MEB-ERG	2011	Sayı
		Öğrenci başına düşen harcama	MEB-ERG	2011	TL
	MESLEKİ ORTAÖĞRETİM	Okul Başına Düşen Öğrenci Sayısı	TÜİK-MEB	2011	Sayı
		Şube Başına Düşen Öğrenci Sayısı	TÜİK-MEB	2011	Sayı
		Öğretmen Başına Düşen Öğrenci Sayısı	TÜİK-MEB	2011	Sayı
		Derslik Başına Düşen Öğrenci Sayısı	TÜİK-MEB	2011	Sayı
		Rehber öğretmen başına öğrenci sayısı	MEB-ERG	2011	Sayı
		Öğrenci başına düşen harcama	MEB-ERG	2011	TL
	YAYGIN EĞİTİM	Kurum Sayısı	TÜİK-MEB	2011	Sayı
		Öğretmen başına mezun kursiyer	TÜİK-MEB	2011	Sayı
		Kurum başına düşen öğretmen sayısı	TÜİK-MEB	2011	Sayı
	BAŞARI SEVİYESİ	Orta Öğretime Geçiş Puan Ortalaması	MEB	2009	Sayı
		Lisans Yerleşme Oranı	ÖSYM	2011	%
		Lisans Yerleşme Oranı (AÖF Hariç)	ÖSYM	2011	%
GÜVENLİK	TRAFİK OLAYLARI	10 Bin Kişiye Düşen Kaza Sayısı	EGM	2011	Sayı
		100 Bin Kişide Ölü Sayısı	EGM	2011	Sayı
		100 Bin Kişide Yaralı Sayısı	EGM	2011	Sayı
	ASAYİŞ OLAYLARI	1.000 Kişiye Düşen Asayiş Olayı	CNBC-E	2009	Sayı
	SUÇ SAYISI	10 Bin Kişide İşlenen Suç Sayısı	TÜİK	2010	Sayı
SOSYAL YAŞAM	KÜLTÜR İSTATİSTİKLERİ	Sinema Koltuk Sayısı/Toplam	TÜİK-KÜLTÜR BAK.	2010	%
		Sinema Toplam Film Sayısı/Toplam	TÜİK-KÜLTÜR BAK.	2010	%
		Sinema Toplam Seyirci Sayısı/Toplam	TÜİK-KÜLTÜR BAK.	2010	%
		Sinema Toplam Seyirci Sayısı/Nüfus	TÜİK-KÜLTÜR BAK.	2010	Sayı

		Tiyatro Koltuk Sayısı/Toplam	TÜİK-KÜLTÜR BAK.	2010	%
		Tiyatro Toplam Eser Aayısı/Toplam	TÜİK-KÜLTÜR BAK.	2010	%
		Tiyatro Toplam Seyirci Sayısı/Toplam	TÜİK-KÜLTÜR BAK.	2010	%
		Tiyatro Toplam Seyirci Sayısı/Nüfus	TÜİK-KÜLTÜR BAK.	2010	Sayı
	SPOR İSTATİSTİKLERİ	Sporcu Sayısı/Toplam	SGM-TFF-MEB	2011	%
		Spor Kulübü Sayıları/Toplam	SGM-TFF-MEB	2011	%
		Spor Tesisi Sayısı/Toplam	SGM-TFF-MEB	2011	%
		Sporcu Sayısı/Nüfus (bin kişi)	SGM-TFF-MEB	2011	Sayı
		Spor Kulübü Sayıları/Nüfus (bin kişi)	SGM-TFF-MEB	2011	%
		Spor Tesisi Sayısı/Nüfus (bin kişi)	SGM-TFF-MEB	2011	%
	SOSYAL YAŞAM İSTATİSTİKLERİ	Faal Dernek Sayısı/Toplam	İÇİŞLERİ BAK.	2011	%
		Vakıf Sayısı/Toplam	İÇİŞLERİ BAK.	2011	%
		Gazete Sayısı/Toplam	BİK	2011	%
		Faal Dernek Sayısı/Nüfus (bin kişi)	İÇİŞLERİ BAK.	2011	%
		Vakıf Sayısı/Nüfus (bin kişi)	İÇİŞLERİ BAK.	2011	%
		Genel Seçim Katılma Oranı	YSK	2011	%
		Yerel Seçim Katılma Oranı	YSK	2009	%

EKONOMİK ETKİNLİK

ANA KATEGORİ	ALT KATEGORİ	VERİ	KAYNAK	YIL	BİRİM
MAKRO EKONOMİ	**MAKROBÜYÜKLÜKLER**	Kişi Başına Gayri Safi Katma Değer	TÜİK	2008	TL
		İç Talep Potansiyeli	TÜİK	2011	%
		Enflasyon Oranı	TÜİK	2011	%
		Tarım Katma Değeri (1.000 TL)	TÜİK	2008	Sayı
		Tarım Payı	TÜİK	2008	%
		Sanayi Katma Değeri (1.000 TL)	TÜİK	2008	Sayı
		Sanayi Payı	TÜİK	2008	%
		Hizmetler Katma Değeri (1.000 TL)	TÜİK	2008	Sayı
		Hizmetler Payı	TÜİK	2008	%
		Gayrisafi katma değer / Değer (1000 TL)	TÜİK	2008	Sayı
	KAMU HARCAMALARI VE GELİRLERİ	Vergi Gelirleri/Toplam	GİB-MUHASEBAT	2011	%
		Kişi Başına Ödenen Vergi	GİB-MUHASEBAT	2011	Sayı
		Gelir ve Kazanç Üzerinden Alınan Vergiler/Toplam	GİB-MUHASEBAT	2011	%
		Gelir Vergisi/Toplam	GİB-MUHASEBAT	2011	%
		Kurumlar Vergisi/Toplam	GİB-MUHASEBAT	2011	%

		Mülkiyet Üzerinden Alınan Vergiler/Toplam	GİB-MUHASEBAT	2011	%
		Dahilde Alınan Mal ve Hizmet Vergileri/Toplam	GİB-MUHASEBAT	2011	%
		Merkezi Yönetim Bütçe Gelirleri/Toplam	GİB-MUHASEBAT	2011	%
		Kişi Başına Merkezi Yönetim Bütçe Geliri	GİB-MUHASEBAT	2011	Sayı
		Merkezi Yönetim Bütçe Giderleri/Toplam	GİB-MUHASEBAT	2011	%
		Kişi Başına Merkezi Yönetim Bütçe Gideri	GİB-MUHASEBAT	2011	Sayı
		Mahalli İdareler Bütçe Gelirleri/Toplam	GİB-MUHASEBAT	2011	%
		Mahalli İdareler Bütçe Giderleri/Toplam	GİB-MUHASEBAT	2011	%
		Kişi Başına Merkezi Yönetim Bütçe Gideri	GİB-MUHASEBAT	2011	Sayı
		Mahalli İdareler Bütçe Dengesi (bin TL)	GİB-MUHASEBAT	2011	Sayı
		Toplam Kamu Harcaması/Nüfus	MUHASEBAT	2011	%
		Toplam Kamu Yatırımı/Toplam	MUHASEBAT	2011	%
		Toplam Kamu Yatırımı/Nüfus	MUHASEBAT	2011	%
	VERGİ MÜKELLEFLERİ	Gelir Vergisi Faal Mükellef Sayısı/Toplam	GİB-MUHASEBAT	2011	%
		Basit Usul Faal Mükellef sayısı/Toplam	GİB-MUHASEBAT	2011	%
		Gelir Stopaj Vergisi Faal Mükellef Sayısı/Toplam	GİB-MUHASEBAT	2011	%
		GMSİ Faal Mükellef Sayısı/Toplam	GİB-MUHASEBAT	2011	%
		KDV Faal Mükellef Sayısı/toplam	GİB-MUHASEBAT	2011	%
		Kurumlar Vergisi Faal Mükellef Sayısı/Toplam	GİB-MUHASEBAT	2011	%
	ELEKTRİK TÜKETİMİ	Toplam Elektrik Tüketimi/Nüfus	TÜİK	2009	Sayı
		Sanayi Elektrik Tüketimi/Nüfus	TÜİK	2009	Sayı
		Mesken Elektrik Tüketimi/Nüfus	TÜİK	2009	Sayı
		Sokak Aydınlatma Elektrik Tüketimi	TÜİK	2009	Sayı
	KONUT	Konut Yapı Ruhsat	TÜİK	2009	Sayı
		Konut Yapı Ruhsatı Stoku	TÜİK	2009	Sayı
		Konut Stoku	TÜİK	2009	Sayı
		Gayri Menkul Satışı	TÜİK	2010	Sayı
		Konut Kredileri Stoku (milyon TL)	TÜİK	2010	TL
		AVM Sayısı	TÜİK	2010	Sayı
		AVM Kiralanabilir Alan (m^2)/Nüfus (1.000 kişi)	TÜİK	2010	km2-m2
		Toplam Bina (m^2)	TÜİK	2010	km2-m2
		İkamet Amaçlı Binalar/Toplam (m^2)	TÜİK	2010	km2-m2

		Yeni Kayıtlı Otomobil Sayısı	TÜİK	2011	Sayı
		Yeni Kayıtlı Otomobil Sayısı Artış Oranı	TÜİK	2011	%
İŞGÜCÜ PİYASASI	İSTİHDAM ORANLARI	İşgücüne Katılma Oranı	TÜİK	2010	%
		İşsizlik Oranı	TÜİK	2010	%
		İstihdam oranı	TÜİK	2010	%
	SEKTÖREL DAĞILIMA GÖRE İSTİHDAM	Tarım İstihdam Oranı	TÜİK	2010	%
		Sanayi İstihdam Oranı	TÜİK	2010	%
		Hizmetler İstihdam Oranı	TÜİK	2010	%
	EĞİTİM GRUPLARINA GÖRE İSTİHDAM	Okur-Yazar Olmayan İstihdam Oranı	TÜİK	2010	%
		Lise Mezunu Altı İstihdam Oranı	TÜİK	2010	%
		Lise Mezunu İstihdam Oranı	TÜİK	2010	%
		Üniversite Mezunu İstihdam Oranı	TÜİK	2010	%
	İŞKUR VERİLERİ	İŞKUR İşe Yerleştirme Oranı	TÜİK	2010	%
DIŞ TİCARET - SANAYİ	İHRACAT - İTHALAT HACMİ	İhracat/Top. İhracat	TİM-EKONOMİ BAKANLIĞI	2011	%
		İthalat/Top. İthalat	TİM-EKONOMİ BAKANLIĞI	2011	%
		İhracatçı Firma/Top. İhracatçı Firma	TİM-EKONOMİ BAKANLIĞI	2011	%
		İthralatçı Firma/Top. İtralatçı Firma	TİM-EKONOMİ BAKANLIĞI	2011	%
		İhracat/İthalat Oranı	TİM-EKONOMİ BAKANLIĞI	2011	%
	DIŞ TİCARET - SANAYİ ALTYAPISI	Serbest Bölge Sayısı	EKONOMİ BAKANLIĞI	2011	Sayı
		OSB Sayısı	OSBDER	2011	Sayı
		Gümrük Sayısı	GÜMRÜK BAK.	2011	Sayı
		Liman Sayısı	DENİZCİLİK MÜS.	2011	Sayı
		Fuar Sayısı	TOBB	2010-2012	Sayı
		Küçük Sanayi Sitesi Sayısı	SANAYİ BAK.	2011	Sayı
		Antrepo Alanı/Top. Antrepo Alanı	İTO	2011	%
		Serbest Bölge Ticaret Hacmi	EKONOMİ BAKANLIĞI	2011	%
		Sanayi İşletmesi Sayısı/Top.	SANAYİ BAK.	2011	%
		Sanayi Çalışanı/Top.	SANAYİ BAK.	2011	%
	FİRMA BÜYÜKLÜKLERİ	İlde İlk 500 İhracatçı Firma Sayısı	TİM	2010	Sayı
		İlde İlk 1.000 İhracatçı Firma Sayısı	TİM	2010	Sayı

		Yabancı Sermayeli Firma/Top.	EKONOMİ BAKANLIĞI	2011	%
		100 Milyon $'ı Aşan İhracat -Firma	TİM	2010	Sayı
FİNANSAL PİYASALAR	**KREDİLER**	Nakdi Krediler/Toplam	BDDK	2011	%
		Nakdi Krediler/Nüfus	BDDK	2011	Sayı
		Tüketici Kredileri/Toplam	BDDK	2011	%
		Tüketici Kredileri/Nüfus	BDDK	2011	Sayı
		Taşıt Kredileri/Toplam	BDDK	2011	%
		Taşıt Kredileri/Nüfus	BDDK	2011	Sayı
		Konut Kredileri/Toplam	BDDK	2011	%
		Konut Kredileri/Nüfus	BDDK	2011	Sayı
		Bireysel Kredi Kartı/Toplam	BDDK	2011	%
		Bireysel Kredi Kartı/Nüfus	BDDK	2011	Sayı
		Nüfus/Bireysel Kredi Kartı	BDDK	2011	Sayı
		Nakdi Krediler/Mevduatlar	BDDK	2011	Sayı
		Takipteki Alacaklar/Nakdi Krediler	BDDK	2011	Sayı
	MEVDUAT VE YATIRIMLAR	Mevduatlar/Toplam	BDDK	2011	%
		Mevduatlar/Nüfus	BDDK	2011	Sayı
		Tasarruf Mevduatları/Toplam	BDDK	2011	%
		Tasarruf Mevduatları/Nüfus	BDDK	2011	Sayı
		Borsa Yatırımcı Sayısı/Nüfus	SPK-İMKB	2011	Sayı
	FİNANSAL ALTYAPI	ATM Başına Düşen Nüfus	TBB-BDDK	2010	Sayı
		Şube Başına Düşen Nüfus	TBB-BDDK	2010	Sayı
		Şube Başına Ortalama Mevduat (bin TL)	TBB-BDDK	2010	TL
		Şube Başına Ortalama Kredi (bin TL)	TBB-BDDK	2010	TL
TURİZM	**TURİZM ALTYAPISI**	Tesis Sayısı/Toplam	KÜLTÜR TURİZM BAK.	2010	%
		Oda Sayısı/Toplam	KÜLTÜR TURİZM BAK.	2010	%
		Yatak Sayısı/Toplam	KÜLTÜR TURİZM BAK.	2010	%
	DOLULUK ORANLARI	Tesise Geliş Sayısı-Yabancı	KÜLTÜR TURİZM BAK.	2010	%
		Tesise Geliş Sayısı-Yerli	KÜLTÜR TURİZM BAK.	2010	%
		Toplam Tesise Geliş Sayısı	KÜLTÜR TURİZM BAK.	2010	%
		Ortalama Kalış Süresi -Yabancı	KÜLTÜR TURİZM BAK.	2010	Sayı
		Ortalama Kalış Süresi -Yerli	KÜLTÜR TURİZM BAK.	2010	Sayı

		Ortalama Kalış Süresi-Toplam	KÜLTÜR TURİZM BAK.	2010	Sayı
		Doluluk Oranı-Yabancı	KÜLTÜR TURİZM BAK.	2010	%
		Doluluk Oranı-Yerli	KÜLTÜR TURİZM BAK.	2010	%
		Toplam Doluluk Oranı	KÜLTÜR TURİZM BAK.	2010	%
	BEŞ YILDIZLI OTELLER	Beş Yıldızlı Otel Sayısı/Toplam	KÜLTÜR TURİZM BAK.	2010	%
		Beş Yıldızlı-Yabancı Konuk/Toplam	KÜLTÜR TURİZM BAK.	2010	%
		Beş Yıldızlı-Yerli Konuk/Toplam	KÜLTÜR TURİZM BAK.	2010	%
		Beş Yıldızlı-Toplam Konuk/Toplam	KÜLTÜR TURİZM BAK.	2010	%
		Beş Yıldızlı-Yabancı-Ort.Süre	KÜLTÜR TURİZM BAK.	2010	Sayı
		Beş Yıldızlı-Yerli-Ort.Süre	KÜLTÜR TURİZM BAK.	2010	Sayı
		Beş Yıldızlı-Toplam-Ort.Süre	KÜLTÜR TURİZM BAK.	2010	Sayı
		Beş Yıldızlı-Yabancı-Doluluk	KÜLTÜR TURİZM BAK.	2010	%
		Beş Yıldızlı-Yerli-Doluluk	KÜLTÜR TURİZM BAK.	2010	%
		Beş Yıldızlı-Toplam-Doluluk	KÜLTÜR TURİZM BAK.	2010	%
	KÜLTÜR VARLIĞI	Kültür Varlığı Sayısı/Toplam	KÜLTÜR TURİZM BAK.	2010	%
		Müze ve Ören Yeri Sayısı/Toplam	KÜLTÜR TURİZM BAK.	2010	%
		Müze ve Ören Ziyaretçi Sayısı/Toplam	KÜLTÜR TURİZM BAK.	2010	%
TARİM	**TARIM VERİLERİ**	Tarımsal Alan/Toplam	TÜİK	2010	%
		Bitkisel Üretim Değeri/Toplam	TÜİK	2010	%
		Canlı Hayvanlar Değeri/Toplam	TÜİK	2010	%
		Hayvansal Ürünler Değeri/Toplam	TÜİK	2010	%
		Kişi Başına Bitkisel Üretim Değeri	TÜİK	2010	Sayı
		Kişi Başına Canlı Hayvanlar Değeri	TÜİK	2010	Sayı
		Kişi Başına Hayvansal Ürünler Değeri	TÜİK	2010	Sayı
	ORGANİK TARIM VERİLERİ	Organik Çiftçi Sayısı/Toplam	TÜİK	2010	%
		Organik Üretim Alanı/Toplam	TÜİK	2010	%
		Organik Üretim/Toplam	TÜİK	2010	%

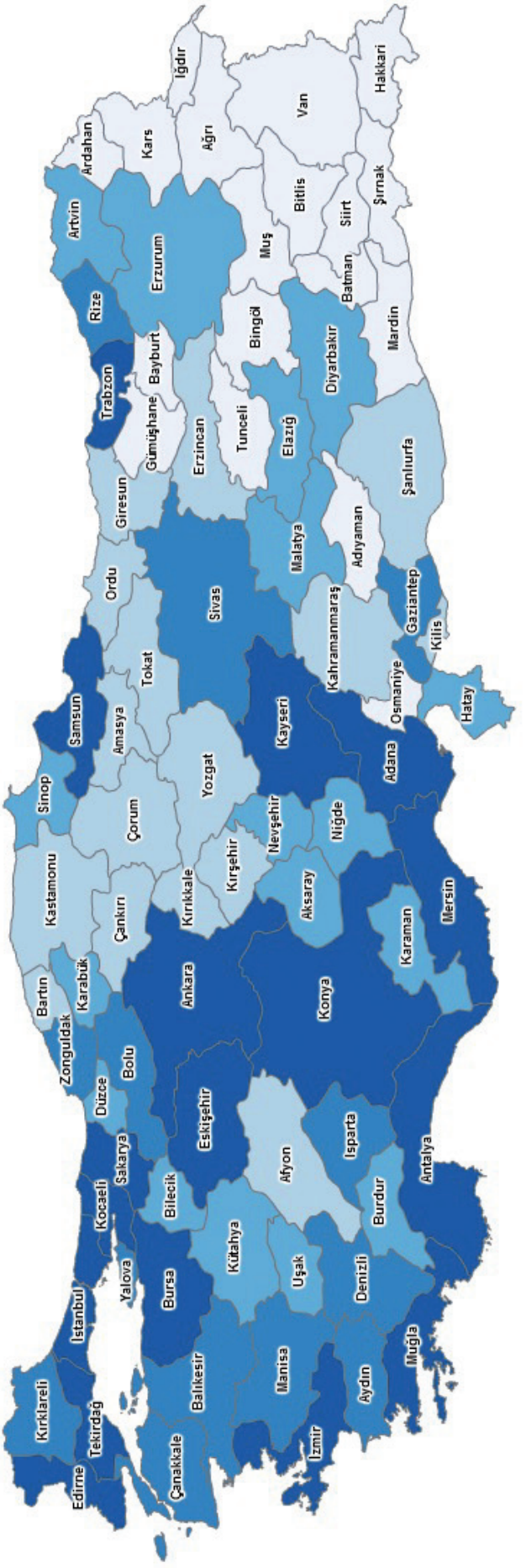
İNOVASYON

ANA KATEGORİ	ALT KATEGORİ	VERİ	KAYNAK	YIL	BİRİM
İNOVASYON	PATENT, MARKA, MODEL SAYILARI	Patent Tescil Ortalaması	TPE	2007-2011	Sayı
		Marka Tescil Ortalaması	TPE	2007-2011	Sayı
		Faydalı Model Tescil Ortalaması	TPE	2007-2011	Sayı
		Endüstriyel Tasarım Tescil Ortalaması	TPE	2007-2011	Sayı
		Patent Başvuru Sayısı/Toplam	TPE	2007-2011	%
		Patent Başvuru Sayısı/Nüfus (100 bin kişi)	TPE	2011	Sayı
		Marka Başvuru Sayısı/Toplam	TPE	2007-2011	%
		Marka Başvuru Sayısı/Nüfus	TPE	2011	Sayı
		Faydalı Model Başvuru Sayısı/Toplam	TPE	2007-2011	%
		Faydalı Model Başvuru Sayısı/Nüfus	TPE	2011	Sayı
		Endüstriyel Tasarım Başvuru Sayısı/Toplam	TPE	2007-2011	%
		Endüstriyel Tasarım Başvuru Sayısı/Nüfus (100 bin kişi)	TPE	2011	Sayı
	INOVASYON ALTYAPISI	ARGE Merkezleri	SANAYİ BAK.	2011	Sayı
		Teknokent Sayısı	SANAYİ BAK.	2011	Sayı
		Ar-Ge Birimi Olan Firma Sayısı/Toplam	SANAYİ BAK.	2011	%
		Ar-Ge Birimi Çalışan Sayısı/Toplam	SANAYİ BAK.	2011	%
		Mühendis Sayısı/Toplam	SANAYİ BAK.	2011	%
		Mühendis ve Teknisyen Sayısı/Toplam	SANAYİ BAK.	2011	%
	INOVASYONA DAYALI ÜRETİM	Yüksek Teknoloji Üretim Puanı	TİM-EKONOMİ BAKANLIĞI (Kendi Hesaplamalarımız)	2011	Sayı
		İhracatta Çeşitlilik Oranı	TİM-EKONOMİ BAKANLIĞI (Kendi Hesaplamalarımız)	2011	Sayı
		Yüksek Teknoloji İhracat/Toplam	TİM-EKONOMİ BAKANLIĞI (Kendi Hesaplamalarımız)	2011	%
		Yüksek Teknoloji İhracat/İlin Toplam İhracatı	TİM-EKONOMİ BAKANLIĞI (Kendi Hesaplamalarımız)	2011	%
		İhracat Sıradanlık Endeksi	TİM-EKONOMİ BAKANLIĞI (Kendi Hesaplamalarımız)	2011	Sayı
	PROJE SAYILARI	TÜBİTAK Projeleri-Üniversite/Toplam	TÜBİTAK	2010	%
		TÜBİTAK Kayıtlı Araştırmacı/Toplam	TÜBİTAK	2011	%
		SANTEZ Proje Sayısı/Toplam	SANAYİ BAK.	2011	%
		TÜBİTAK Projeleri-Firmalar/Toplam	TÜBİTAK	2011	%

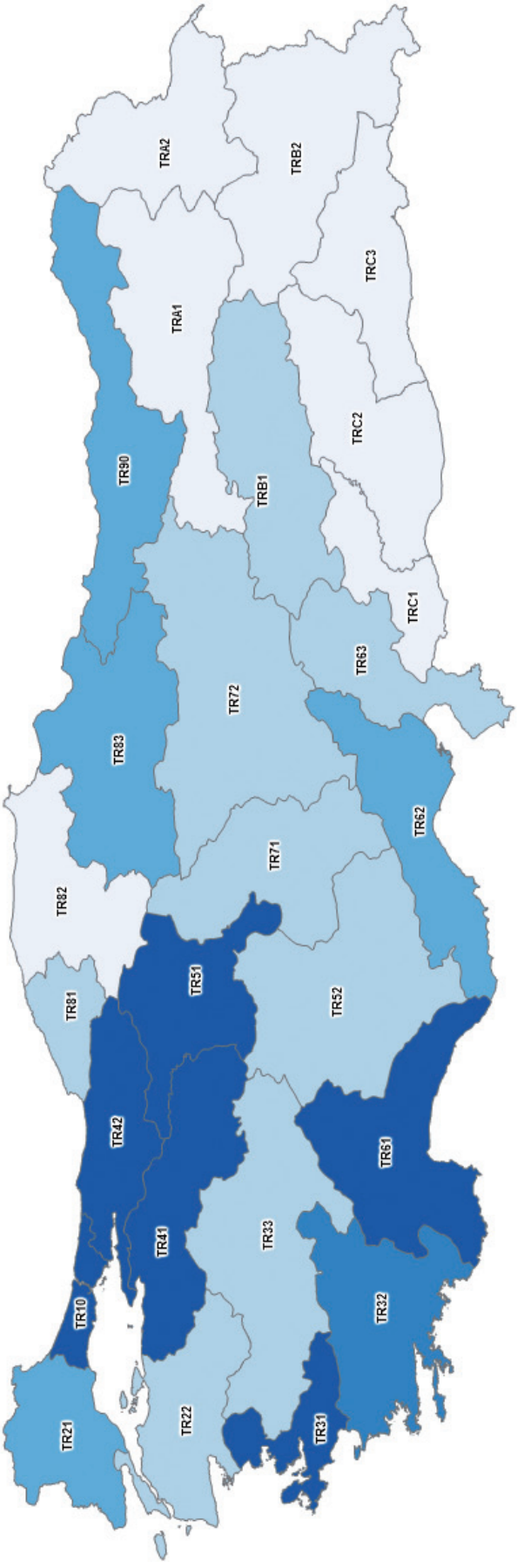
GİRİŞİMCİLİK	**FİRMA SAYILARI**	Kurulan Firma Oranı	TOBB	2011	%
		Kapanan Firma Oranı	TOBB	2011	%
		Nüfus/İldeki Faal Firma Sayısı	TOBB	2011	Sayı
		Yatırım Teşvik Belge Sayısı/Toplam	EKONOMİ BAK.	2011	%
		İmalat Alanında Girişim/Toplam Faal Firma Sayısı	TÜİK	2011	%
		Bilgi ve İletişim Alanında Girişim/Toplam Faal Firma Sayısı	TÜİK	2011	%
	ALTERNATİF SATIŞ KANALLARI	Sanal İşyeri/Toplam Faal Firma Sayısı	BKM	2011	%
		3D Secure İşyeri/Toplam Faal Firma Sayısı	BKM	2011	%
		İmprinter Bulunan İşyeri/Toplam Faal Firma Sayısı	BKM	2011	%
		Telefonla Sipariş/Toplam Faal Firma Sayısı	BKM	2011	%
		POS Sayısı/Toplam Faal Firma Sayısı	BKM	2011	%
	FİRMA BÜYÜKLÜKLERİ	Fortune 500'e Giren Firma Sayısı	FORTUNE	2011	Sayı
		İSO 1000 Listesine Giren Firma Sayısı	İSO	2010	Sayı
		Borsada İşlem Gören Şirket/Toplam	SPK	2011	%
YUKSEK ÖĞRETİM	**LİSANSÜSTÜ MEZUN SAYISI**	Y.Lisans Mezunu/Nüfus (bin kişi)	TÜİK	2011	%
		Doktora Mezunu/Nüfus (bin kişi)	TÜİK	2011	%
		Y.Lisans ve Doktora Mezunu/Nüfus (bin kişi)	TÜİK	2011	%
	YÜKSEK ÖĞRETİM ALTYAPISI	Profesör/Top. Akademisyen	YÖK	2011	%
		Doçent/Top. Akademisyen	YÖK	2011	%
		Yard. Doçent/Top. Akademisyen	YÖK	2011	%
		Diğer Öğretim Elemanı/Top. Akademisyen	YÖK	2011	%
		Akademisyen Sayısı/Top.	YÖK	2011	%
		Akademisyen Başına Düşen Öğrenci Sayısı	YÖK	2011	Sayı
		Öğrenci Sayısı/Top.	YÖK	2011	%
	AKADEMİK YAYIN	Akademisyen Başına Düşen Yayın Sayısı	YÖK	2011	Sayı
TEKNOLOJİK ALTYAPI	**TELEFON**	Nüfus/Sabit Telefon Abone Sayısı	BTK	2011	Sayı
		Nüfus/Mobil Telefon Abone Sayısı	BTK	2011	Sayı
	İNTERNET	Nüfus/xDSL Abone Sayıları	BTK	2011	Sayı
		Fiber İnternet Aboneliği Varlığı	BTK	2011	Sayı
		Nüfus/Toplam İnternet Abone Sayıları	BTK	2011	Sayı
		ADSL Penetrasyon Seviyesi	BTK	2011	%

“Rekabet
Haritaları”
www.kureselrekabet.com

İLLERLER ARASI REKABET ENDEKSİ

BÖLGELER ARASI REKABET ENDEKSİ

“Türkiye’nin Küresel Rekabet Gücü Anket Soruları”

TÜRKİYE'NİN KÜRESEL REKABET GÜCÜ ANKETİ

www.kureselrekabet.com

İstanbul Kalkınma Ajansı'nın desteklediği ve İstanbul Üniversitesi tarafından yürütülen "İstanbul'da Bilgi Odaklı Küresel Rekabet Projesi" kapsamında işadamlarının konu ile ilgili görüşlerine yönelik bir anket çalışması yapmaktayız. Bu çalışma İstanbul'da ihracat-ithalat alanında faaliyette olan 1.000 şirketin temsilcileriyle gerçekleştirilmektedir. Anket ile ilgili saha çalışması Frekans Araştırma tarafından yapılmaktadır. Yanıtların kesinlikle gizli tutulacağını ve sadece akademik amaçla kullanılacağını belirtir, iyi çalışmalar dileriz.

İŞ DEMOGRAFİSİ

D1. Şirketinizin genel merkezi hangi ülke/il/ilçededir? :.....

D2. Şirketinizin türü nedir? (limited, anonim, şahıs şirketi vd.) :.....

D3. Şirketinizin kaç yıldır faaliyettedir? :.....

D4. Şirketinizin ana faaliyet alanı nedir? :.. .....

D5. Şirketinizdeki çalışan sayınızı belirtiniz? :.....

D6. Şirketinizin yıllık cirosu yaklaşık olarak ne kadardır?

1	<100.000 TL	6	5.000.001-10.000.000 TL
2	100.001-250.000 TL	7	10.000.001-50.000.000 TL
3	250.001-500.000 TL	8	50.000.001-100.000.000 TL
4	500.001-1.000.000 TL	9	>100.000.000 TL
5	1.000.001-5.000.000 TL		

D7. Aşağıdakilerden hangisi şirketinizi en iyi şekilde tanımlar?

1	Şirketim sadece yerli şirketlerle rekabet etmekte
2	Şirketim yerli ve yabancı şirketlerle rekabet etmekte
3	Şirketim sadece yabancı şirketlerle rekabet etmekte

D8. Aşağıdakilerden hangisi şirketinizi en iyi şekilde tanımlar?

1	Şirketimizde sadece ihracatyapılmakta.
2	Şirketimizde sadece ithalat yapılmakta.

3	Şirketimizde hem ihracat hem ithalat yapılmakta.
4	Şirketimiz sadece iç piyasa yönelikçalışmakta, ihracat ya da ithalat yapılmamakta

D9. Yıllık ihracatınız toplam gelirlerinizin yaklaşık yüzde kaçını oluşturuyor?

1	Hiç
2	%25'den az
3	%25-50 arası
4	%50-75 arası
5	%100

D10. Yıllık ithalatınız toplam gelirlerinizin yaklaşık yüzde kaçını oluşturuyor?

1	Hiç
2	%25'den az
3	%25-50 arası
4	%50-75 arası
5	%100

AŞAĞIDAKİ İFADELERE NE DERECE KATILDIĞINIZI 10'LU ÖLÇEK ÜZERİNDE LÜTFEN BELİRTİNİZ.

Kesinlikle katılmıyorum — Kesinlikle Katılıyorum

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

TÜRKİYE'DE TİCARİ HAYAT

		Puan
1.	Terör, suç ve şiddet olayları Türkiye'deki ticaret faaliyetlerini etkilemektedir.	
2.	Organizesuç örgütleri (mafya haraçları, gasp vb.) Türkiye'deki ticaret faaliyetlerini etkilemektedir.	
3.	Ticaret yaparken bürokratik işlemler (izin, düzenleme vb.) ticaret faaliyetlerinin etkinliğini azaltmaktadır.	

4.	Türkiye'de ticari faaliyetleri etkileyebilecek yasal düzenleme ve değişiklikler hakkında şirketler kolayca bilgi sahibi olabilmektedirler.	
5.	Özel sektörde meydana gelen ticaret anlaşmazlıkların çözümünde yasalar etkindir.	
6.	Türkiye'de mülkiyet hakları yasalarla etkin olarak korunmaktadır.	
7.	Türkiye'de sahtecilik ve dolandırıcılığa ilişkin yasalar mağdurların haklarını korumaktadır.	
8.	Türkiye'de dış ticaretle ilgili yasal düzenlemeler açık ve nettir, sonuçları öngörülebilir.	
9.	Türkiye'de gümrük işlemleri ticari faaliyetlerini zorlaştırmaktadır.	
10.	Türkiye'de işçi-işveren ilişkileri genelde işbirliğine dayalıdır.	
11.	Türkiye'de iç pazarlarda birçok sektörde yoğun rekabet bulunmaktadır.	
12.	Türkiye'deki yerel üreticilerin ürettikleri ürün ve hizmetler kalitelidir.	

TÜRKİYE'DE EKONOMİ POLİTİKALARI

Kesinlikle katılmıyorum — Kesinlikle Katılıyorum

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Puan

13.	Türkiye'de iş dünyası-hükümet ilişkileri genellikle işbirliğine dayalıdır.	
14.	Türkiye'de hükümet reformları etkin bir şekilde uygulamaktadır.	
15.	Türkiye'de vergiler ticari faaliyetleri ya da yatırım yapmayı teşvik etmektedir.	
16.	Türkiye'deki yasal düzenlemeler doğrudan yabancı yatırımları teşvik etmektedir.	
17.	Hükümetin Türkiye'deki gelirdengesizliğini düzenleme çabaları etkilidir.	
18.	Türkiye'de online bilgilere ya da içeriklere özgürce erişilmektedir.	
19.	Türkiye'de bilgi edinme kanunu etkin bir şekilde işlemektedir.	
20.	Türkiye'deki yasal düzenlemeler yerli yatırımları teşvik etmektedir.	
21.	Türkiye'de sosyal güvenlik sistemi işsizlik ya da özürlülük gibi durumlarda bireylerin vatandaşlık	

	haklarını güvence altına almaktadır.	
22.	Türkiye'de önümüzdeki 12 ay içerisindeki ekonomi istikrarlı bir şekilde yükselişte olacaktır.	
23.	Hükümet politikalarında turizm endüstrisinin gelişmesine oldukça önem verilmektedir.	
24.	Türkiye'nin yabancı turistleri çekmek için uyguladığı pazarlama ve markalaşma faaliyetleri yeterlidir.	

AR -GE, YENİLİK, TEKNOLOJİ VE BEŞERİ SERMAYE

Kesinlikle katılmıyorum — Kesinlikle Katılıyorum

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Puan

25.	Türkiye'de son teknolojiler ve yenilikler mevcuttur.	
26.	Türkiye'de şirketler yeni teknolojileri etkin bir şekilde kullanmaktadır.	
27.	Türkiye'de AR&GE alanında üniversite-iş dünyası iş birliği içinde etkin olarak çalışmaktadırlar.	
28.	Türkiye'de firmalar, tedarikçiler, müşteriler vb. arasındaki işbirliği ileri bir düzeydedir.	
29.	Türkiye'de girişimci projelere önem verilmektedir.	
30.	Türkiye'de yaratıcı fikirler ve projeler üreten işletmeler hızlı gelişmektedirler.	
31.	Hükümetin ülkenin genel rekabet gücünü artırmak için bilgi ve iletişim teknolojilerini geliştirmek için uyguladığı teşvikler etkin ve başarılıdır.	
32.	Türkiye'de bilgi ve iletişim teknolojilerikullanılarak temel hizmetlere (e-devlet, sağlık, eğitim, finansal hizmetler vb.) etkin bir şekilde erişim sağlanabilmektedir.	
33.	Türkiye'de bilgi ve iletişim teknolojisiyle ilgili yasalar ve yasal düzenlemeler (elektronik ticaret, dijital imzalar, tüketicinin korunması) oldukça ileri düzeydedir.	
34.	Türkiye'de işletmeler ticaretle faaliyetleri ve işlemlerini gerçekleştirirken bilgi ve iletişim teknolojilerini yoğun olarak kullanmaktadırlar.	
35.	Türkiye'de ticari faaliyetlerde alternatif dağıtımkanalı olarak kullanılan internet, işletmelerin satışlarını artırmada ve yeni müşterilere ulaşmada etkilidir.	
36.	Türkiye'de işletmeler Ar-Ge'ye yeteri kadar harcama yapmaktadırlar.	

37.	Türkiye'deki yerli işletmeler ürettikleri ürünlerinde yenilikçi veöncüdürler.	
38.	Türkiye'deki işletmeler pazarlama araçlarını ve tekniklerini etkin olarak kullanmaktadırlar.	
39.	Türkiye'de işletmeler kurumsal yönetilmektedir.	
40.	Türkiye'de işletmeler çalışanlarının gelişimini sağlamak için çalışanlarına yönelik yeterli eğitim harcaması yapmaktadırlar.	
41.	Türkiye'de iş hayatında yöneticilik pozisyonu için kadınlara yeteri kadar eşit fırsatlar sunulmaktadır.	

TÜRKİYE'DE FİNANSAL ORTAM

Kesinlikle katılmıyorum — Kesinlikle Katılıyorum

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Puan

42.	Türkiye'deki bankalar ve finansal piyasalar uluslararası standartlardadır.	
43.	Türkiye'deki finansal ve bankacılık sistemi güvenilirdir.	
44.	Türkiye'de iyi bir iş fikri ve planıyla hiç teminat olmadan banka kredisi alınabilir.	
45.	Türkiye'de yaratıcı fakat riskli projeleri olan girişimciler kolaylıkla girişim sermayesi bulabilir.	
46.	Türkiye'de şirketler işlerini geliştirmeleri ve büyütmeleri içingerekli olan kredileri kolay ve zahmetsiz olarak alabilirler.	

YOLSUZLUK VE ETİK

Kesinlikle katılmıyorum — Kesinlikle Katılıyorum

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Puan

47.	Türkiye'de kamusal kuruluşlar ve kamu görevlileri etik değerlere uygun davranmaktadırlar.	
48.	Hükümetin yolsuzluk ve rüşvetle mücadelesi yeterli ve etkindir.	
49.	Türkiye'de işletmelerin belgelendirilmemiş ilave ödeme yapmaları veya rüşvet vermeleri ithalat ve ihracat faaliyetlerinde oldukça yaygındır.	

50.	Türkiye'de işletmelerin belgelendirilmemiş ilave ödeme yapmaları veya rüşvet vermeleri kamu ihalelerinde oldukça yaygındır.	
51.	Türkiye'de işletmelerin belgelendirilmemiş ilave ödeme yapmaları veya rüşvet vermeleri kamuda izin, ruhsat, tescil vb. belgelerin alımında oldukça yaygındır.	
52.	Türkiye'de işletmelerin belgelendirilmemiş ilave ödeme yapmaları veya rüşvet vermeleri yargı kararlarında oldukça yaygındır.	
53.	Türkiye'deki özel işletmeler ve bunların yöneticileri etik değerlere uygun davranmaktadırlar.	
54.	Türkiye'de bireylerin, ailelerinin sahip olduğu ekonomik imkânlardan bağımsız olarak bireysel çabalarıyla iş kurmaları ve işlerini geliştirmeleri için yeterli fırsatlar sağlanmaktadır.	

ŞİRKET ADI	
GÖRÜŞÜLEN KİŞİ	
ÜNVANI	
TARİH	
ANKETÖR	

“Proje Ekibi”

Doç.Dr. Murat ŞEKER
(Proje Koordinatörü)

Yükseköğrenimini İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi'nde 2003 yılında tamamladı. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Maliye Anabilim Dalında sunduğu "Dış Borçlanma, Borç Krizleri ve Türkiye" adlı çalışmasıyla 2005 yılında yüksek lisans eğitimini tamamlayarak, aynı anabilim dalında doktora eğitimine devam etti. ABD Florida Devlet Üniversitesi'nde sürdürdüğü tez çalışmaları sonucunda, 2009 yılında "Rüşvet Ekonomisi - Kamu Ekonomisi Açısından Bir Analiz" adlı doktora tezi ile Doktor unvanı aldı. Yurtdışında bulunduğu sürede bir araştırma kuruluşu olan Florida Tax Watch'de asistan olarak çalıştı. 2009 yılında Yardımcı Doçentliğe yükseltildi. 2011 yılında "Mutluluk Ekonomisi – Yaşam Kalitesi" konulu TÜBİTAK projesi için ABD'de misafir öğretim üyesi olarak bulundu. United Nations Democracy Fund (UNDEF), International Budget Partnership (IBP), Central Finance Contracts Unit (Merkezi Finans İhale Birimi-Avrupa Birliği Projeleri), TÜBİTAK, İTO, İSMMMO, İBB, İÜ BAP ve İSTKA bünyesinde ulusal ve uluslararası projelerde yürütücü, danışman, uzman ve araştırmacı olarak görev aldı. Ekonomi, maliye ve çok disiplinli alanlarda ulusal, uluslararası düzeyde yayımlanmış makale, tebliğ ve kitapları bulunan Şeker, 2012 yılında Doçent unvanını aldı. Halen İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Maliye Bölümü'nde görev yapmakta, Kamu Maliyesi ve Kamusal Seçiş Teorisi derslerini vermektedir. İlgi alanları kamu ekonomisi, kamu bütçesi, yerel yönetimler, yolsuzluk ekonomisi ve mutluluk ekonomisidir.

Prof.Dr. Figen ALTUĞ
(Proje Danışmanı)

1952 yılında İstanbul'da doğan, babasının görevi nedeniyle değişik illerde eğitimine devam eden, Kadıköy Maarif Koleji'ni bitirdikten sonra 1971 de İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi'ne giren Altuğ, 1975'de mezun olduktan sonra aynı fakültenin Maliye Bölümü'nde Uzman statüsünde çalışmaya başladı. I976'da Maliye ve Mali Kanunlar Kürsüsü'ne Asistan olarak atandı; 1983'de İktisat Fakültesi'nde doktorasını tamamlayarak Uludağ Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Maliye Bölümü'ne Yardımcı Doçent olarak atandı. 1989'da Doçent,1994'de Profesör olan Altuğ, Uludağ Üniversitesi'nde çeşitli idari görevler üstlendi. 2006'da İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Maliye Bölümüne Profesör olarak atanan Altuğ, 12.9.2010 tarihine kadar bölüm başkanlığını yürüttüğü Maliye Bölümünde halen öğretim üyeliğine devam etmektedir. Yıldız Teknik Üniversitesi İ.İ.B.F. İktisat Bölümü lisans eğitiminde 2010-2011 Güz döneminde "Kamu Maliyesi" dersini üstlenen Altuğ, halen İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi'nde lisans ve Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde lisansüstü dersler vermektedir. Yerel Yönetimler Maliyesi, Bütçe, Mali Denetim alanlarında çalışmaları vardır.

Doç. Dr. Süphan NASIR,
(Proje Danışmanı)

Doç. Dr. Süphan NASIR, İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi İşletme Bölümü öğretim üyesidir. İşletme Bölümü Üretim Yönetimi ve Pazarlama Ana Bilim Dalı Başkanı olan Süphan Nasır'ın idari görevleri arasında İşletme Bölüm Başkan Yardımcılığı ve İşletme Bölümü Uzaktan Eğitim Koordinatörlüğü bulunmaktadır. International Journal of E-Entrepreneurship and Innovation dergisinin baş editörlüğünü ve Uluslararası Yükseköğretim Dergisinin ise yardımcı editörlüğünü yapmaktadır. Aynı zamanda, Boğaziçi Üniversitesi, Bahçeşehir Üniversitesi ve Kadir Has Üniversitesinde part time öğretim üyesi olarak çalışmıştır. Bahçeşehir Üniversitesi Stratejik Pazarlama ve Marka Yönetimi yüksek lisans programında Veri Tabanlı Pazarlama ve CRM dersini 2006 yılından beri part time öğretim üyesi olarak vermektedir. Uluslararası alanda saygın kitabevleri tarafından basılan marka yönetimi ve mobil pazarlama gibi güncel pazarlama konuları ile ilgili kitaplarda bölüm yazarlığı ve SSCI gibi endekslerce taranan bilimsel hakemli dergilerde yayınlanan eserleri bulunmaktadır. Ayrıca uluslararası alanda önemli konferanslarda sunumlar ve oturum başkanlıkları yapmıştır. Bunun yanı sıra, uluslararası alanda yapılan önemli kongre ve konferansların organizasyon komitesinde yer almıştır. Çalışma konuları arasında CRM, mobil pazarlama, veri tabanlı pazarlama gibi güncel pazarlama konuları bulunmaktadır.

Ar.Gör. Arif SALDANLI
(Araştırmacı)

İstanbul Üniversitesi, İktisat Fakültesi, İktisat Bölümü'nden 2003 yılında mezun oldu. İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Para Sermaye Piyasaları ve Finansal Kurumlar Bilim Dalı'nda sunduğu "Geleneksel ve Değer Bazlı Performans Ölçüm Yöntemlerinin Karşılaştırılması – İMKB Üzerine Bir Uygulama" konulu tezi ile yüksek lisansını tamamladı. Aynı yıl kayıt olduğu İşletme Doktora programında eğitimine tez çalışması ile devam etmektedir. 2005 yılından itibaren İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü,Para Sermaye Piyasaları ve Finansal Kurumlar Bilim dalında Araştırma Görevlisi olarak görev yapmaktadır.

Ar.Gör. Burçay Yaşar AKÇALI
(Araştırmacı)

İstanbul Üniversitesi, İktisat Fakültesi, Ekonometri Bölümü'nden 2006 yılında bölüm ikincisi olarak mezun oldu. İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalı'nda sunduğu "Davranışsal Finans ve Fiyat Köpüğü: İMKB Endekslerinde Fiyat Köpüğüyle İlgili Mevsimsel Birim Kök Araştırması" adlı teziyle yüksek lisansını tamamladı. Aynı bölümde doktora eğitimini sürdüren Yaşar Akçalı, "Öncü Göstergeler Yaklaşımı ile Krizlerin Tahmin Edilebilirliği" başlıklı doktora tezi çalışmalarına devam etmektedir. 2006 yılından beri İstanbul Üniversitesi, İktisat Fakültesi, İşletme Bölümü'nde araştırma görevlisi olarak çalışmaktadır.

Ar.Gör. Buket AKDÖL
(Araştırmacı)

İstanbul Üniversitesi, Siyasal Bilgiler Fakültesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü'nden 2006; İktisat Fakültesi, İktisat Bölümü'nde çift anadal programından 2007 yılında mezun oldu. İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Ana Bilim Dalı'nda sunduğu "Cam Tavan ve Kurumsal Bir Strateji Pozitif Ayrımcılık: İlaç Sektöründe Bir Sınıflandırma" adlı teziyle yüksek lisansını tamamladı. Aynı bölümde doktora eğitimine devam eden Akdöl, "Yönetim Buluşçuluğunda Psikolojik Güçlendirmenin İç Girişimciliğe Etkisi" başlıklı doktora tezi çalışmalarına devam etmektedir. 2006 yılından beri İstanbul Üniversitesi, İktisat Fakültesi, İşletme Bölümü, Yönetim ve Organizasyon Anabilim Dalı'nda araştırma görevlisi olarak çalışmaktadır.

Ar.Gör. Yiğit YURDER
(Araştırmacı)

İstanbul Üniversitesi, İşletme Fakültesi'nden 2009 yılında mezun oldu. İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Ana Bilim Dalı, Üretim Bilim Dalında "Tedarikçi Seçim Kararında Analitik Ağ Süreci Uygulaması" başlıklı yüksek lisans tezi çalışmalarına devam etmektedir. 2011 yılından beri İstanbul Üniversitesi, İktisat Fakültesi, İşletme Bölümünde araştırma görevlisi olarak çalışmaktadır.

“KAYNAKLAR”

Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD), ***İllerin Afetselliği***, **http://www.afetacil.gov.tr/**

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK), ***Finansal Türkiye Haritası***, http://ebulten.bddk.org.tr/haritalama/harita.aspx

Bankalararası Kart Merkezi (BKM), ***Raporlar, Dönemsel Bilgiler***, http://www.bkm.com.tr/donemsel-bilgiler.aspx

Basın İlan Kurumu (BİK), ***Faaliyet Raporları***, http://www.bik.gov.tr/web/basin-odasi/faaliyet-raporlari

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK), ***Faaliyet Raporları, İstatistikler***, http://btk.gov.tr/

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, ***Sanayi Bölgeleri Genel Müdürlüğü***, http://kss.sanayi.gov.tr/

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Sanayi Genel Müdürlüğü, ***81 İl Durum Raporu***, Nisan 2011, Ankara, http://www.sanayi.gov.tr/Files/Documents/81-il-durum-raporu-2012-11052012113452.pdf

CNBC-e Business, ***Yaşanabilir İller Araştırması 2010***, Doğuş Yayın Grubu, Eylül 2010.

Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü (DHMİ), ***İstatistikler***, http://www.dhmi.gov.tr/istatistik.aspx

Devlet Demiryolları (TCDD), ***2007-2011 İstatistik Yıllığı***, Araştırma Planlama ve Koordinasyon Dairesi, Ankara, http://www.tcdd.gov.tr/Upload/Files/ContentFiles/2010/istatistik/20072011yillik.pdf

Denizcilik Müsteşarlığı, ***İstatistikler***, http://www.denizcilik.gov.tr/dm/istatistikler/ResmiIstatistikler/

DPT, ***İlçelerin Sosyo-ekonomik Gelişmişlik Sıralaması***, Ankara, 2004, www.kalkinma.gov.tr/DocObjects/Download/8142/ilce.pdf

DPT, ***İllerin ve Bölgelerin Sosyo-ekonomik Gelişmişlik Sıralaması***, Ankara, 2003, www.kalkinma.gov.tr/DocObjects/Download/8143/2003-05.pdf

EDAM, ***Türkiye İçin Bir Rekabet Endeksi***, Ekonomi ve Dış Politika Araştırmalar Merkezi ve Deloitte Türkiye Ortak Yayını, 2009, http://www.deloitte.com/assets/Dcom Turkey/Local%20Assets/Documents/Turkey-tr_cf_RekabetEndeksi_090309.pdf

Eğitim Reformu Girişi (ERG), ***Eğitim İzleme Raporu 2010***, http://erg.sabanciuniv.edu/sites/erg.sabanciuniv.edu/files/EIR2010_SON_0.pdf

Eğitim Reformu Girişi (ERG), ***81 İlde Temel Eğitim Göstergeleri***, http://erg.sabanciuniv.edu/ilegitimgostergeleri

Ekonomi Bakanlığı, ***İl İl Dış Ticaret Potansiyeli Araştırması***, http://www.ekonomi.gov.tr/upload/7EF56F48-D8D3-8566-452092D48A1F70B1/kitapmakro.pdf

Ekonomi Bakanlığı, ***İstatistik ve Analizler***, http://www.ekonomi.gov.tr/index.cfm?sayfa=index&CFID=1593456&CFTOKEN=51980212#

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK), ***Faaliyet Raporları***, http://www.epdk.gov.tr/index.php/epdk-yayinrapor/sgd-yayinrapor3

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK), ***Elektrik ve Doğalgaz Piyasa Yatırım Verileri***, **http://www2.epdk.org.tr/data/index.htm**

Florida State University Center Economic Forecasting and Analysis, ***The Tallahassee Economic, Quality of Life and Investment Climate 2008,*** **http://www.cefa.fsu.edu/content/download/47225/327871/file/edctemplate.pdf**

Fortune Türkiye, ***Fortune 500 Liste***, **http://www.fortuneturkey.com/fortune500-2010/**

Gelir İdaresi Başkanlığı (GİB), ***Vergi İstatistikleri***, **http://www.gib.gov.tr/index.php?id=271**

Gençlik ve Spor Bakanlığı, Spor Genel Müdürlüğü (SGM), ***İstatistikler***, **http://www.sgm.gov.tr/Sayfalar/Istatistikler.aspx**

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, ***Faaliyet Raporları***, **http://www.gumrukticaret.gov.tr/kategori/33/yayinlar.html**

IMD Business School, ***World Competitiveness Yearbook 2011***, **http://www.imd.org/research/publications/wcy/**

İçişleri Bakanlığı, Dernekler Dairesi Başkanlığı, ***İstatistikler***, **http://www.dernekler.gov.tr/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=51&Itemid=66&lang=tr**

İstanbul Menkul Kıymetler Borsası (İMKB), ***Yıllık Raporlar, Faaliyet Raporları***, **http://www.imkb.gov.tr/Publications/factsheet.aspx**

İstanbul Ticaret Odası (İTO), ***Türkiye'de Antrepolar***, Dış Ticaret Dünyası/2, İstanbul, 2010, **http://www.ito.org.tr/ito/docs/portal_docs/Antrepolar.pdf**

İstanbul Sanayi Odası (İSO), ***Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2010***, **http://www.iso.org.tr/tr/web/BesYuzBuyuk/turkiye-nin-500 buyuk-sanayi-kurulusu--iso-500-raporunun-sonuclari.html**

İstanbul Sanayi Odası (İSO), ***Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2010***, **http://www.iso.org.tr/tr/web/BesYuzBuyuk/Turkiye-nin-Ikinci 500-Buyuk-Sanayi-Kurulusu--ISO-500-raporunun-sonuclari.html**

Kalkınma Bakanlığı, ***Gösterge ve İstatistikler***, **http://xn--kalknma-ufb.gov.tr/Kalkinma.portal**

Karayolları Genel Müdürlüğü, ***Devlet İl Yolları Envanteri***, **http://www.kgm.gov.tr/Sayfalar/KGM/SiteTr/Istatistikler/DevletveIlYolEnvanteri.aspx**

Karayolları Genel Müdürlüğü, ***Karayolları Üzerindeki Seyir ve Taşımalar***, **http://www.kgm.gov.tr/SiteCollectionDocuments/KGMdocuments/Istatistikler/SeyirveTasimalar/SeyirVeTasimalar.pdf**

Karayolları Genel Müdürlüğü, ***Trafik ve Ulaşım Bilgileri***, **http://www.kgm.gov.tr/Sayfalar/KGM/SiteTr/Istatistikler/TrafikUlasimBilgileri.aspx**

Kültür ve Turizm Bakanlığı, ***Kültür İstatistikleri***, **http://sgb.kulturturizm.gov.tr/TR,15235/kultur-istatistikleri.html**

Kültür ve Turizm Bakanlığı, ***Turizm İstatistikleri***, **http://sgb.kulturturizm.gov.tr/TR,15229/turizm-istatistikleri.html**

Master Card Worldwide, ***Worldwide Centers of Commerce Index 2008, Master Card Worldwide 2008,*** **http://www.mastercard.com/us/company/en/insights/pdfs/2008/MCWW_WCoC-Report_2008.pdf**

Master Card Worlwide, ***Türkiye'nin Şehirleri Sürdürülebilirlik Araştırması 2010, Nisan 2011***, **http://www.mastercard.com/tr/personal/tr/promotions/Turkiyenin_Illeri_Surdurulebilirlik_Arastirmasi.pdf**

Milli Eğitim Bakanlığı, ***İstatistikler***, **http://www.meb.gov.tr/duyurular/index.asp?ID=13**

Muhasebat Genel Müdürlüğü, ***İstatistikler***, **https://portal.muhasebat.gov.tr/mgmportal/faces/khb_yeni?_afrLoop=37185761896586&_afrWindowMode=0&_adf.ctrl-state=d99lh4t1s_63**

Northern Illinois University, ***Keeping Illinois Competitive 2006, Illinois Status Report, 2006,*** **http://www.keepingillinoiscompetitive.niu.edu/ilstem/pdfs/STEM_ed_report.pdf**

Organize Sanayi Bölgeleri Derneği (OSBDER), ***Faaliyet Raporları***, **http://www.osbder.org/#**

Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM), ***2010 - 2011 Öğretim Yılı Yükseköğretim İstatistikleri***, **http://osym.gov.tr/belge/1-12654/2010-2011-ogretim-yili-yuksekogretim-istatistikleri.html**

Sağlık Bakanlığı, ***İstatistikler***, **http://www.saglik.gov.tr/TR/ana-sayfa/1-0/20120711.html**

Sermaye Piyasası Kurulu (SPK), ***İstatistiki Veriler***, **http://www.spk.gov.tr/**

Şeker, Murat; İstanbul'da Yaşam Kalitesi Araştırması, ***İstanbul Ticaret Odası Yayınları***, Yayın No: 2010-13, İstanbul, 2011, **http://www.ito.org.tr/itoyayin/0023050.pdf**

The Beacon Hill Institute, ***State Competitiveness Report 2010, Suffolk University, Economic Methods Applied to Current Issues, 2010***, **http://www.beaconhill.org/CompetitivenessHomePage.html**

Türk Patent Enstitüsü (TPE), ***İstatistikler***, **http://www.tpe.gov.tr/portal/default2.jsp?sayfa=640**

Türkiye Bankalar Birliği (TBB), ***İstatistiki Raporlar***, **http://www.tbb.org.tr/tr/Banka_ve_Sektor_Bilgileri/Tum_Raporlar.aspx**

Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK), ***İstatistikler, Faaliyet Raporları***, **http://www.tubitak.gov.tr/sid/357/index.htm**

Türkiye Futbol Federasyonu, ***Futbol Bilgi Bankası***, **http://www.tff.org/default.aspx?pageID=328**

Türkiye İhracatçılar Meclisi, ***İhracat Rakamları***, **http://tim.org.tr/tr/ihracat-ihracat-rakamlari-tablolar.html**

Türkiye İhracatçılar Meclisi, ***2011 Türkiye'nin İlk 1000 İhracatçı Firması Araştırması***, **http://tim.org.tr/tr/ihracat-arastirma-raporlari-ilk-1000-ihracatci-arastirmasi.html**

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), ***Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) Sonuçları***, **http://TÜİKapp.TÜİK.gov.tr/adnksdagitapp/adnks.zul**

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), ***Bölgesel İstatistikleri***, **http://TÜİKapp.TÜİK.gov.tr/Bolgesel/menuAction.do**

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), ***İstatistik Yayınları***, **http://TÜİK.gov.tr/Start.do**

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), ***İstatistikler***,
http://www.tobb.org.tr/BilgiErisimMudurlugu/Sayfalar/KurulanKapananSirketistatistikleri.aspx

Uluslararası Rekabet Araştırmaları Kurumu (URAK), ***İllerarası Rekabetçilik Endeksi 2009-2010***,
http://www.urak.org/haberler/URAK_IllerarasiRekabetcilikendeksi2009-2010.pdf

World Economic Forum, ***The Global Competitiveness Report 2011-2012, Geneva, Switzerland 2011***,
www3.weforum.org/docs/WEF_GCR_Report_2011-12.pdf

World Economic Forum, ***The Financial Development Report 2011, Geneva, Switzerland 2011,***
http://www3.weforum.org/docs/WEF_FinancialDevelopmentReport_2011.pdf

World Economic Forum, ***The Travel & Tourism Competitiveness Report 2011, Geneva, Switzerland 2011,***
http://www3.weforum.org/docs/WEF_TravelTourismCompetitiveness_Report_2011.pdf

Yükseköğretim Kurulu (YÖK), ***2010 Yılı Yayın İstatistikleri***, **http://www.yok.gov.tr/content/view/320/118/**

Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığı (YSK), ***Seçim İstatistikleri***, **http://www.ysk.gov.tr/ysk/index.html**

bilginin yeni adresi

www.kureselrekabet.com